

3.5 FITXES DELS CAMINS INVENTARIATS

(1) CAMÍ D'INCA / CAMÍ DE SON GELABERT / CAMÍ DEL POU DE JURÀ / CAMÍ DE SON GELABERT D'ALT

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 13-44 / 13-43 / 13-33

Inici: nucli urbà de Lloret.

Final: terme municipal de Costitx.

Longitud: 2.766 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí reial.
- Camí públic.
- Camí rural.
- Camí veïnal.
- Camí municipal.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret i reixa al tram 1 i paret i obert al tram 2.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí - Una barrera tancada amb pany a l'inici del tram
 No 2 i un portell tapat prop del final d'aquest tram.

OBSERVACIONS

- Al tram 1 d'aquest camí es troba el pou públic de Jurà.
- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a la carretera de Palma a Sineu, Ma-3011.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 1.565 m

Amplada mínima: 5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins al terme municipal de Costitx.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 1.201 m

Amplada mínima: 2,8 m

Seguiment: regular

Estat: regular

Es troba molt envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 25 d'agost de 1445 Guillem Pallars i la seva dona Antònia venien a Antoni Jaume una peça de terra a Manresa, "...Pront affrontatur dicta petia terre ex una parte cum camino Regali per quod itur ad parrochie de Inche Et ex duabus partibus cum honore Petri Tornera et ex alia parte cum honore vestri dicti Anthoni Jacobi..." (ARM. ECR 94).

El 12 de març de 1448 s'establia a Ponç Armengol una sort de terra, "...pront affrontatur predicta sors terre ex una parte cum camino publico per quod itur de loco de Manresa apud villa Inche et ex alia parte cum quadam sorte terre Anthoni Jacobi et ex alia parte cum Alquaria Petri Arnaldi Et ex alia parte cum sorte terre Bernardí Guilaberti..." (ARM. ECR 94).

L'1 de setembre de 1573 Joan Vanrell venia a Joan Ferragut una peça de terra a Manresa, "...Et affrontatur dictus troceus terre que vobis me vendo ex una parte cum via publica qua itur a dicto loco ad villam de Incha Et ex duabus partibus cum restanti sorte terre mea Et ex alia parte cum domibus Jacobi Ferregut..." (ARM. ECR 97).

El 6 de maig de 1608 Antoni Gelabert establia a Pere Munar una peça de terra a Manresa, "...et affrontatur ex una parte cum itinere Regio, quo itur ad presenti loco ad villam Inche, ex alia cum domibus et trastu terra Antonii Jorda ex alia cum currallo Andree Bertran ex alia cum restanti terra mea et ex alia cum domibus et currallo Antoni Jaume..." (ARM. ECR 98).

El 27 d'agost de 1611 Julià Ferragut venia una peça de terra a Llorito, "...et affrontatur ex una parte cum via publica tendenti a dicto loco ad villa de Incha et ex alia cum domibus et currallo heredum Jacobi Ferregut et ex alia cum domibus heredis Joannis Berti?..." (ARM. ECR 98).

El 24 de juny de 1702 Joan Monjo, procurador del convent de nostra Senyora de Lloret, capbrevava una peça de terra i vinya, i "...confronta dita viña de una part ab cami qui va de dit lloch de Llorito a la vila de Incha, de altre ab terras de Juan Jaume Marquesi [...] Antoni Gelebert Pareta, ab terras de Antoni Gelebert Balent, de altre ab terras de Barthomeu Amengual Llochtinent antes Margarita Amengual se mare y de altre part ab cami sender qui va de dit lloch a la possessio de Son Juan Arnau..." (ARM. ECR 1052).

El 25 de febrer de 1773 Isabel Payeras deixava en emfiteusi cases i corral a Lloret "...que lindan con camino que va a la Villa de Inca, con casas y corral de Pedro Ferregut de las mismas pertinencias, con corral y casas de Francisco Ferregut y con tierras de Jayme Perallo..." (ARM. CH 288).

L'1 d'abril de 1784 Josep Janer presentà un instrument segons el qual Domingo i Miquel Jaume venien a Gabriel Jaume una peça de terra a Lloret que "...linda con camino Real que va a Inca, con tierras de Antonio Balaguer, con tierras de Bartolome Jordá, y con tierras de dichas pertenencias..." (ARM. CH 288).

El 10 de setembre de 1809 Jaume i Magdalena Real capbrevaven una peça de terra a la sorteta, "...sita en el camino por el qual desde dicho lugar de Llorito, se va a la Villa de Inca [...] Linda con dicho camino, con tierra de las mismas pertinencias del dicho Bartolome Gelabert als. Lluch, con tierra de Juan Bautista Vanrell, y con la del Honor Bartolomé Amengual..." (ARM. ECR 1057).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Sineu el 6 de març de 1821 "...se determinó dar comicion a los Regidores Dn. Guillermo Jaume y Antonio Vanrell desde el camino de la Villa de Sineu hasta el camino de la Font y el Señor Sindico desde este hasta el de los Molins y el Señor Alcalde desde los Molins hasta el camino de Ynca inclusive y con esto se disolvió y lo firmaron" (AMS. Sign. 1/61).

L'1 de febrer de 1827 El prevere Tomàs Oliver, procurador síndic del convent de nostra Senyora de Lloret, capbrevava una peça de terra anomenada la vinya vella, que "...Linda con camino Real por el cual desde dicho lugar de Llorito se va a la Villa de Inca, con tierra de Francisca Llabres Viuda, con la de Juan, y Antonio Vanrell, con la de Bartholome Amengual, y con camino sendero por el cual se va al Predio llamado Son Juan Arnau..." (ARM. ECR 1057).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Lloret el 22 d'octubre de 1913 un dels regidors "...denuncia a la Corporacion el hecho de haberse interceptado el paso libre a un pozo público existente en el camino que de Llorito conduce al de Sineu a Palma, contestando la Presidencia que se enterará de ello a fin de dar cuenta a la Corporacion para su debida resolucion..." (AMS. Sign. 1/9).

Camí de Son Gelabert

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Sineu el 30 d'agost de 1911 "...se acuerda que la Comision de Caminos se persone en el que de Llorito conduce al predio Son Gelabert para estudiar los medios de dar salida a las aguas pluviales..."; el 13 de setembre del mateix any la comissió dictaminava "...en el sentido de que, a las aguas pluviales del camino que de Llorito conduce a Son Gelabert, se les puede dar salida del camino antes de llegar la corriente al portillo que da entrada al patio de la casa del vecino Rafael Martorell y Jaume..." (AMS. Sign. 1/7).

L'11 de desembre de 1931 el consistori llorità donà permís a un veïnat per construir una paret a la seva finca que fa partió amb el camí de Son Gelabert (AMLL. Sign.7).

El ple de l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre, reunit el 25 de febrer de 1972, aprovà el sumistre de grava per la reparació del camí rural de Son Gelabert (AMLL. Sign. 21).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.12. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre envià per formar aquest pla, el camí de Son Gelabert és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Lloret de Vista Alegre*, del mateix any, amb inici al carrer del Vent i final a la ctra. vella de Sineu núm. 504, amb una longitud de 1,9 quilòmetres i una amplada de 4,5 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura). Aquesta documentació fa referència al tram 1.

El novembre de 1974 l'Ajuntament de Lloret va dur a terme les obres de neteja de voreres del camí de Son Gelabert (AMM. Sign. 599/2). Poc després, el mes de maig de 1975, el mateix consistori va procedir a l'obra "...de bacheo con balastro de los caminos rurales de Son Gelabert, Son Boló y Camp de Pina, de este término..." (AMLL. Sign. 599/8).

El 31 de desembre de 1974 l'Ajuntament de Lloret va fer un pagament de 9.450 pessetes pels treballs de neteja dels marges del camí municipal de Son Gelabert, i el 30 de juny de 1975 l'esmentat ajuntament aprovà un altre pagament de 12.683 pessetes per l'obra de reparació del mateix camí (AMLL. Sign. 698).

A la sessió plenària celebrada pel mateix ajuntament el 18 de desembre de 1984 es va adjudicar l'obra d'un "...Muro de contención en el camino de Son Gelabert..." (AMLL. Sign. 26).

El mes de novembre de 1986 l'enginyer provincial, A. Parietti, redactà el projecte de tractament asfàltic del camí de Son Gelabert (AMLL. Sign. 595). Aquesta documentació fa referència al tram 1.

En el ple reunit el 13 de gener de 1987 es va aprovar la sol·licitud d'inclusió de l'obra de pavimentació asfàltica del camí de Son Gelabert en el pla d'obres i serveis de 1987 (AMLL. Sign. 27). Aquesta documentació fa referència al tram 1.

L'acta de la sessió plenària del 24 de juliol de 1987 de l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre consta l'aprovació de les obres d'ampliació de les corbes del camí de Son Gelabert (AMLL. Sense signatura).

Camí del pou de Jurà

En el ple convocat per l'Ajuntament de Lloret el 17 de febrer de 1937 es llegí una carta del propietari del predi Son Gelabert de Baix "...por el que cede a este Ayuntamiento el terreno que sea menester para el ensanche del camino del Pou de Jurá, debiendo el Ayuntamiento a su propia costa construir la pared que da al referido camino...", i el 3 de març del mateix any el consistori acordà començar-les (AMLL. Sign. 11).

En un altre ple del 19 de gener de 1938 "...se acordó hacer tres turnos de prestacion personal y empezar los trabajos en el camino del Pou de Jurá..." (AMLL. Sign. 11).

El 7 d'agost de 1938 el consistori lloretà aprovà un pagament "...de jornales de carro invertidos en el transporte de piedras y tierras para la edificacion de la pared del camino del Pou de Jurá..." (AMLL. Sign. 11).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre el 8 de novembre de 1938 consta un pagament de 140,50 pessetes pels jornals de transport amb carro de pedres per a la construcció d'una paret en el camí del pou de Jurà. El dia 31 de desembre del mateix any s'aprovà un pagament de 329 pessetes pels jornals de la construcció d'una paret a l'esmentat camí (AMLL. Sign. 678).

El 20 de juliol de 1950 l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre aprovà el pagament a Jaume Coll Vallespir per la construcció d'una paret al camí veïnal que porta del pou de Jurà a la carretera de Sineu a Palma (AMLL. Sign. 681). Aquesta documentació fa referència al tram 1.

Camí de Son Gelabert d'Alt

El 15 de març de 1980 l'Ajuntament de Lloret formà un expedient per procedir a les obres de rectificació de corbes, eixamplament i pavimentació del camí de Son Gelabert d'Alt (AMLL. Sign. 599/6).

El mes de juny de 1994 l'enginyer José Garau Casasnovas redactà el "proyecto de acondicionamiento de camí Son Gelabert d'Alt y camí Baix de Sa Riba. Accesos a la població de Lloret de Vistalegre", a la memòria del qual hi ha una descripció del camí: "...El camino tiene su inicio en C/ San Pere (salida del pueblo) y concluye en la Ctra. Vella de Sineu, por lo que constituye un acceso importante a la población de Lloret..." (AMLL. Sign. 975).

Camí Vell d'Inca

El camí vell de d'Inca està inclòs dins el *Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre*, aprovat inicialment en sessió plenària de l'Ajuntament de Lloret el 29 de desembre de 2010. A la fitxa del camí es diu: "Localització: Al nord del terme municipal. Des del casc urbà, continuació del carrer des Vent, fins al Terme Municipal de Costitx. Intersecta amb la carretera Vella de Sineu (Ma 3011) [...] Propietat: Pública [...] Referències històriques: L'any 1542, l'Alqueria (actualment Son Joan Jaume) confrontava amb el

camí Real que va de Sineu a Ciutat de Mallorca i el camí que va de Manresa a Inca (ROSSELLÓ, 2002: 49). Així mateix, el 1608, es documenta un establiment de solars de Manresa que confronten amb el camí que va a Inca (ROSSELLÓ, 2002: 70). Igualment apareixen altres referències documentals de 1615, 1684 i 1635 (RAMIS, 2004: 293) [...] Grau de protecció: Integral. Camí públic” (AMLL. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- AADD (1993). A les “Rutas de Mallorca, es fa referència a l’arquitectura rural de Lloret, on es pot llegir: “ De la arquitectura árabe no se hallan vestigios, aunque existen pozos públicos situados junto a antiguos caminos cuyos orígenes se atribuyen a la denominación musulmana: [...] el pou de Jurà – junto al Camí d’Inca...” (pàg. 186-187).

- AMENGUAL i COLL, S. (1998). En l’apartat dels pous, diu: “...són uns quants pous cavats a la vora dels camins més antics de la comarca: [...] el pou de “Jurà”, en el camí d’Inca...” (pàg. 8).

- ORDINAS i MARCÉ, G. (1999). Al seu article sobre els pous públics de Llorito, publicat en el llibre corresponent a les Terceres jornades d’estudis locals de Lloret de Vistalegre, anomena el pou de Jurà “Situat a la vora del Camí Vell d’Inca a 500 metres al nord del nucli urbà de Llorito, el Pou de Jurà és un dels més antics del terme alhora que presenta una bellíssima factura [...] També fou inclòs a la sol·licitud de condicionament fet per l’Ajuntament al CIM (1992).” (pàg. 260).

- RAMIS PUIG-GROS, A. (1999). A la seva obra dedicada a la toponímia lloritana del segle XVIII, dedica un apartat a les vies de comunicació, on diu: “Podem establir una diferència entre els camins que comuniquen els pobles o localitats majors i els qui donen accés a una propietat rellevant o possessió, encara que molts d’aquests facin referència a les mateixes vies de comunicació.

Així, tenim el camí d’Inca al qual, segurament, la documentació també identifica amb els noms de camí de son Joan Jaume i camí del pou jusà. Aquest camí unia la vila amb Inca passant per Costitx, però també actuava com eix transversal entre els camins de Sineu (actual carretera vella de Sineu) i els camins d’Algaida, d’Ariany i de Montuïri (pàg. 102).

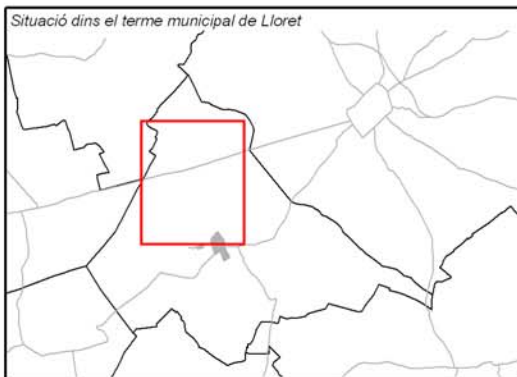
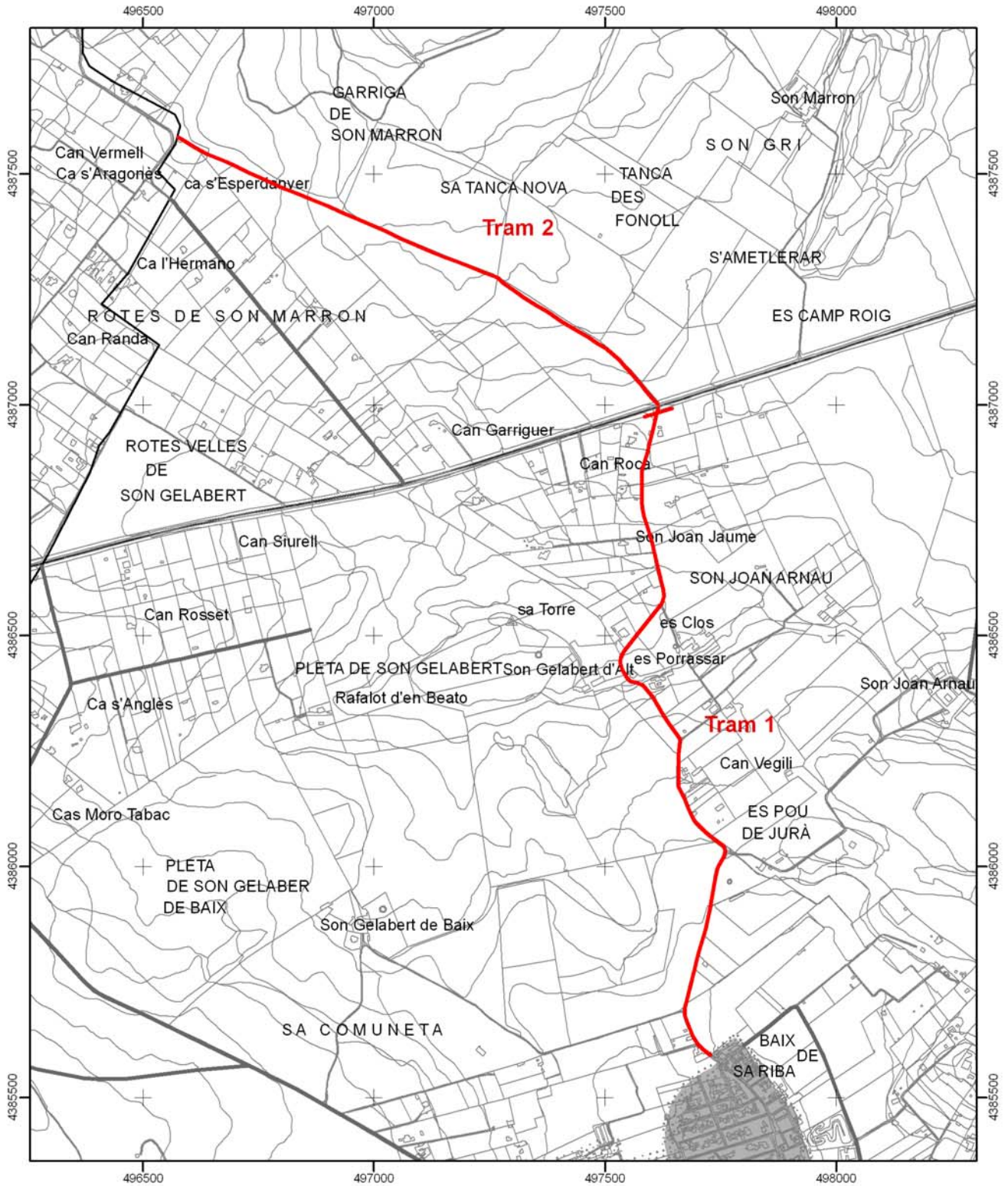
- RAMIS PUIG-GROS, A. & GINARD BUJOSA, A. (2001). A la guia dels pobles dedicada a Lloret trobam un apartat que parla de la humanització del paisatge, on podem llegir: “...A més s’han d’esmentar el camí d’Inca (actual camí de Son Gelabert), el camí de Son Joan Arnau, el camí de Llorac, el camí de Son Bauló i el de les Garrigues, que formaven una xarxa radial, documentada des del segle XVII, per unir el nucli urbà amb les possessions i amb sa Comuna...” (pàg. 9).

- RAMIS PUIG-GROS, A. (2005). El camí de Son Gelabert és un dels camins inclosos dins el seu recull de camins del terme municipal de Llorito, article publicat en el llibre corresponent a la *XV Jornada d’Antroponímia i Toponímia*, modificat i tornat a publicar com a annex 1 en el llibre corresponent a la XVIII jornada.

- ROSSELLÓ VAQUER, R. (2002). En el seu noticiari de Llorito hi ha una petita introducció d’Andreu Ramis Puig-gros, on podem llegir: “...Els camins, els pous i les creus, com a elements i fites definidores de l’espai apareixen força documentades des de dates primerenques [...] Al llarg del segle XVI es documenta el camí reial que va de Sineu a la Ciutat de Mallorca, el camí que va de Manresa a Inca (1542); el camí de Manresa qui ve en la present Ciutat envers los Ruberts (1554) i el camí que des de Manresa va a la Comuna (1578)...” (pàg. 13-14).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- MORENO RAMÍREZ, Pedro (1858). *Plano Geométrico del término jurisdiccional de Sineu*. Escala 1/10.000.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000. Apareix el tram 1.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000. Apareix el tram 1.
- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareix amb el nom de "Cº de labor". Apareix el tram 1.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareix el tram 1.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV Sencellas. Apareix el tram 1.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres).
- Plànol de *Carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo del Ayuntamiento de Lloret de Vistalegre* (Plan Nacional de Vías Provinciales, 1973). Escala 1/25.000. Apareix el tram 1.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14). Apareix el tram 1.
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I. Sencelles. Apareix majoritàriament
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreres 699 (39-27). Apareix el tram 1.
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix el tram 1.
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000. Apareix el tram 1.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). Lloret. Escala 1/5.000. Apareix el tram 1 amb el nom de "Camino de Son Gelabert".

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(1) CAMÍ D'INCA / CAMÍ DE SON GELABERT / CAMÍ DEL POU DE JURÀ / CAMÍ DE SON GELABERT D'ALT	
Escala: 1:12.500	
Projectió UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(2) CAMÍ DE RUBERTS

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 13-44 / 13-34

Inici: nucli urbà de Lloret.

Final: terme municipal de Sencelles.

Longitud: 1.642 m

DOCUMENTACIÓ

- Fitació de terme.
- Camí veïnal.
- Camí de carro.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins al nucli urbà des Molins.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 125 m

Amplada mínima: 5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 2

Des del nucli urbà des Molins fins a la partió de terme.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 1.517 m

Amplada mínima: 6 m

màxima: 7 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

A la reunió que mantingueren els representants dels municipis de Sineu i Sencelles el 4 de novembre de 1889, per establir la divisió dels seus termes, podem llegir: "...Desde este mojon siguiendo la pared divisoria de los establecimientos del predio Se Casa Nova y la del Monte comunal de Llorito por un lado y por otro terreno de particulares se sigue en direccion a N.E. hasta llegar al camino carretero de Llorito a Ruberts, que se atraviesa; y al extremo de la pared del lado E. de dicho camino se pone el mojon nº 66 distante del anterior 1279 pasos" (AMS. Sign. 1/37).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre el 9 de març de 1925 s'acordà anar al concurs de camins veïnals amb els camins següents: "...el que partiendo de la carretera de Sineu Algaida Kmº 5 Hectº 7, pasando por Lloret de Vista Alegre y por la aldea de Roberts, término de Sancellas, empalma en el kmº 17, Hectº 2 de la carretera de Santa Maria a Montuiri..." (AMLL. Sign. 5).

L'any 1955 l'Institut Geogràfic i Catastral va realitzar els treballs topogràfics per delimitar la línia de terme dels municipis de Lloret de Vistalegre i Sencelles i assenyalar les fites comunes. A l'acta de les operacions practicades podem llegir el següent: "Mojón octavo: Se reconoció com tal una piedra de naturaleza arenisca, empotada sobre un muro, en su centro y en el ángulo que forma al llegar al camino vecinal de Ruberts a Lloret de Vistalegre" (IGN. Sense signatura).

En el plànol que acompanya el projecte d'ordenació de la Comuna de Llorito (1964), apareix grafiat el camí de Ruberts (AMLL. Sign. 589/6).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.12. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre envià per formar aquest pla, el camí de Ruberts és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Lloret de Vista Alegre*, del mateix any, amb inici al carrer Major i final a Son Ramon (Sencelles), amb una longitud de 1,9 quilòmetres i una amplada de 5 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

El 18 de desembre de 1984 el president del Consell Insular de Mallorca comunicà al consistori de Lloret de Vistalegre la concessió de cooperació tècnica per la redacció del projecte de repàs asfàltic del camí de Ruberts (AMLL. Sign. 25). El mateix any l'enginyer provincial A. Parietti elaborà el projecte de pavimentació asfàltica del camí de Ruberts (AMLL. Sign. 595).

El 14 de febrer de 1985, el batle de l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre proposà al ple del consistori sol·licitar la inclusió al pla d'obres i serveis de 1985 de l'obra de pavimentació del camí de Ruberts (AMLL. Sign. 25).

En el ple del consistori lloretà del 4 de juny de 1985 s'aprovà l'expedient d'adjudicació de l'obra de repassada asfàltica al camí de Ruberts, i el 25 de juny del mateix any s'aprovà l'adjudicació de les obres (AMLL. Sign. 26).

En sessió plenària reunida el 4 de setembre de 1994 s'acordà sol·licitar la inclusió de les obres de pavimentació del camí del Ras, camí de Son Boló, camí de Ruberts i camí de ses Rotes, dins el pla d'obres i serveis de 1995 del Consell Insular de Mallorca (AMLL. Sense signatura).

El mes d'octubre de 1994 el Servei de Vies i Obres del Consell Insular de Mallorca redactà el projecte de pavimentació asfàltica de diversos camins del terme municipal de Lloret de Vistalegre, entre ells el camí de Ruberts (AMLL. Sign. 982).

El mes d'octubre de 1995 el Servei de Vies i Obres del Consell Insular de Mallorca elaborà el projecte de pavimentació asfàltica de diversos camins del terme municipal de Lloret de Vistalegre, entre els quals hi havia el camí de Ruberts (AMLL. Sign. 981).

El camí de Lloret a la Comuna i a Ruberts està inclòs dins el *Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre*, aprovat inicialment en sessió plenària de l'Ajuntament de Lloret el 29 de desembre de 2010. A la fitxa del camí es diu: "Localització: Camí que parteix dels Molins (del cantó de Ca na Frare) per l'extrem nord de sa Comuna i, fent partió amb Can Julià Marron, Can Catalí i sa Comuneta de Son Gelabert de Baix, entra cap a dins sa Comuna i arriba fins a sa Raia, on acaba el terme de Lloret i comença el de Sencelles. [...] Propietat: Pública [...] Referències històriques: Segons la cartografia de l'ICONA el camí de Ruberts comença al punt on entra dins sa Comuna ja que el

camí que transcorre entre aquesta i son Gelabert de Baix es deia es camí Vell de Sineu. D'aquest camí en tenim diverses referències:

- amb camí de les garrigues comunes (1530) trast Manresa.
- El camí de la Comuna (Cum via dela comuna) (1530) sort de terra.
- Camí de Manresa qui ve en la present Ciutat envers los Ruberts (1554) rotes Manresa.
- Proseguint desde el Camí qui vá a Son Baulo fins al Camí qui va a Ciutat o a Ruberts dit el camí dels Molins fins a la definició de terme (1759). [...] Grau de protecció: Integral. Camí públic" (AMLL. Sense signatura). Aquesta documentació fa referència al tram 2.

Pel que fa a la continuació d'aquest camí a dins el terme municipal de Sencelles s'ha trobat la següent documentació:

Camí de Lloret

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Sencelles l'1 de març de 1939, "...Vista una instancia del vecino de Costitx D. Antonio Amengual pidiendo permiso para construir una pared de cerca en su finca del paraje de Ruberts, denominada Can Costa, lindante con el camino de Lloret, se acordó: conceder el permiso correspondiente, designándose al Sr. Llabrés, para que, sobre el terreno, señale la alineación pertinente..." (AMSe. Sign. 15).

El 30 de juny de 1935 el mateix ajuntament liquidava un compte de 169 pta. per jornals invertits en la recomposició dels camins veïnals dels llogarets de Biniali, Jornets i Ruberts; acompanya el pagament el compte presentat on llegim el següent: "...Por veinte jornales empleados en la composición de Caminos de Ruberts, camino de Llorito y camino de Montuiri y Can Bialet----80'00..." (AMSe. Sign. 896).

El mes d'agost de 1992 l'Ajuntament de Sencelles redactà l'avantprojecte de camins rurals del terme, per poder incloure-los en el pla d'obres i serveis de 1993, en el qual trobam el camí de Lloret; a la memòria de l'avantprojecte es pot llegir: "...Camí de Llorito desde RUBERTS hasta el termino municipal de Llorito..." (AGCM. Sign. 4274/5).

Camí de Ruberts

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.12. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Sencelles envià per formar aquest pla, el camí de Ruberts és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Sancellas*, del mateix any, amb inici al camí veïnal núm. 504 i final al terme de Lloret de Vistalegre, amb una longitud de 2 quilòmetres i una amplada total de 4 metres (Consell de Mallorca. Sense signatura).

Camí de sa Comuna

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Sencelles el 4 d'agost de 1970 es tractà la conveniència de realitzar les obres de pavimentació asfàltica "...del camino rural denominado de Se Comuna de Llorito, tramo comprendido entre el

casario de Ruberts y el limite del término de Lloret de Vista Alegre, de un kilómetro aproximadamente de longitud...”, i s'acordà sol·licitar ajuda tècnica a la Diputació Provincial (AMSe. Sign. 22).

L'any 1971 Andreu Parietti, enginyer de vies i obres del Consell de Mallorca, elaborà el projecte de pavimentació asfàltica dels camins de sa Comuna i Binifuell, a la memòria del qual diu: “...Cº de Sa Comuna. Mejora de la intersección con el Cº 504 Palma-Sineu (PMV 3144). Ensanche entre pk. 0'417 y 0'530 hasta mts. Limpieza de laterales en la totalidad del camino y afirmado del mismo en una anchura de 5 m. con una longitud de 1106 m. siendo la superficie a afirmar de 5.530 m2. Este camino continua dentro del término de Lloret de Vista Alegre hasta el núcleo urbano siendo objeto de otro proyecto el acondicionamiento del mismo...” (AGCM. Sign. 2588/2).

En el ple del 2 d'agost de 1971 el consistori sencerler, “...Visto el proyecto técnico de mejora y pavimentación asfáltica del camino de Binifuell y del denominado de Sa Comuna, tramo comprendido entre el casario de Ruberts y el límite de este término con el de Lloret de Vista Alegre...”, l'aprovà provisionalment (AMSe. Sign. 22).

En sessió plenària celebrada el 14 d'octubre de 1974, “...Vista la moción del señor Alcalde haciendo patente la necesidad de realizar la obra de arreglo y mejora del camino rural denominado de Sa Comuna, tramo comprendido entre el Caserio de Ruberts y el límite del término con el de Lloret de Vista Alegre...”, l'Ajuntament de Sencelles acordà instruir un expedient de licitació per procedir a l'esmentada obra (AMSe. Sign. 23).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

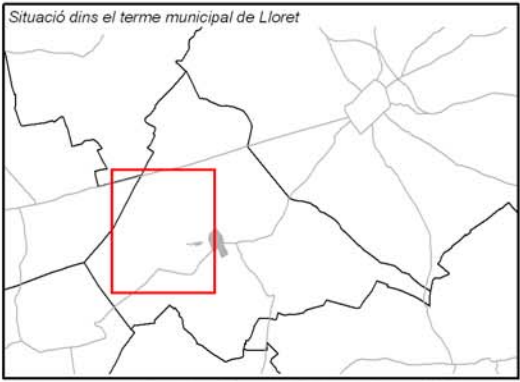
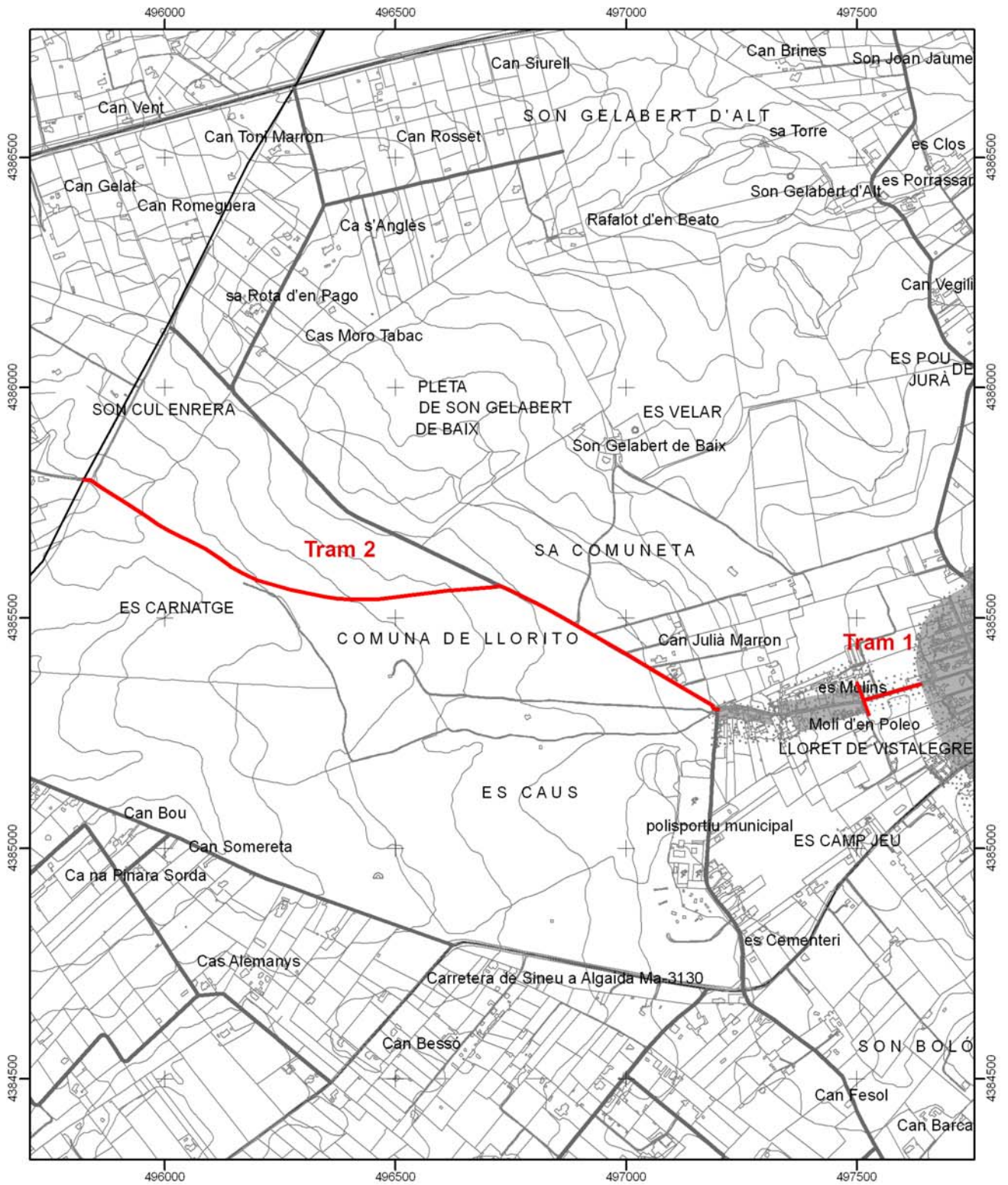
- BIBILONI, P. & RAMIS PUIG-GROS, A. (1990). La seva guia de Sa Comuna de Llorito inclou un petit plànol, en el qual apareix grafiat el camí des Molins (tram 1) i el camí de Ruberts (tram 2).

- GINARD BUJOSA, A. & RAMIS PUIG-GRÒS, A. (2008). En parlar del camí de Ruberts els autors diuen: “...Aquest nom designa el camí que va des de Llorito a Ruberts i que en realitat és una continuació del carrer Major i dels antics *camí dels Molins*, *camí de la Garriga*, *camí de la Comuna* i *camí de Ciutat*. De fet, parteix dels Molins (del cantò de na Frare) per l'extrem nord de sa Comuna i, fent partió amb can Julià Marron, can Catalí i sa Comuneta de Son Gelabert de Baix, entra cap a dins sa Comuna i arriba fins a sa Raia, on acaba el terme de Llorito i comença el de Sencelles. Segons la cartografia de l'ICONA, el camí de Ruberts comença al punt on entra dins sa Comuna, ja que el camí que transcorre entre aquesta i Son Gelabert de Baix es deia camí Vell de Sineu. D'aquest camí en tenim una referència de 1759: *Proseguint desde el Camí qui vá a Son Baulo fins al Camí qui va a Ciutat o a ruberts dit el Camí dels molins fins a la Deffinició del terme* (AMS 2/19 Cadastres i estims. Llorito, f. 70 v)...”.

- ROSSELLÓ VAQUER, R. (2002). En el seu noticiari de Llorito hi ha una petita introducció d'Andreu Ramis Puig-gros, on podem llegir: “...Els camins, els pous i les creus, com a elements i fites definidores de l'espai apareixen força documentades des de dates primerenques [...] Al llarg del segle XVI es documenta el camí reial que va de Sineu a la Ciutat de Mallorca, el camí que va de Manresa a Inca (1542); el *camí de Manresa qui ve en la present Ciutat envers los Ruberts* (1554) i el camí que des de Manresa va a la Comuna (1578)...” (pàg. 13-14).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- MORENO RAMÍREZ, Pedro (1858). *Plano Geométrico del término jurisdiccional de Sineu*. Escala 1/10.000. Apareix el tram 1.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.
- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareix amb el nom de "Cº vecinal de Ruberts a Lloret".
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV Sencelles.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres).
- *Plànol de Carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo del Ayuntamiento de Lloret de Vistalegre* (Plan Nacional de Vías Provinciales, 1973). Escala 1/25.000.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1980). *Mapa Militar de España*. Escala 1/200.000. Palma de Mallorca (10-7). Apareix parcialment.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I. Sencelles.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreres 699 (39-27).
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). Lloret. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camino de Ruberts".

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORÉT DE VISTALEGRE	
(2) CAMÍ DE RUBERTS	
Escala: 1:12.500 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(3) CAMÍ DES JONCS / CAMÍ DE SA FONT

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 13-44 / 19-41

Inici: nucli urbà de Lloret.

Final: camí d'Algaida, núm. 5.

Longitud: 845 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí reial.
- Camí veïnal.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Expedient de camins i travessies (1821).
- Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors - Dos de "Camí de sa Font", un a l'inici i un altre al final del camí.
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí   parets.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 845 m**Amplada mínima:** 4,5 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

El 30 d'abril de 1702 Caterina Tugores capbrevava tres quartons de terra a la sort del Pont, "...Confrontant de una part ab Cami Real dit dels Joncs qui va a la vila de St. Juan, de alta ab tres cortons de Cattarina Real se tia de sobre capbrevats, de altra ab terras del Convent de Llorito, y de altra ab terras de Miquel Vanrell..." (ARM. ECR 1052).

El 5 d'octubre de 1710 Gabriel, Eufrasina, Caterina i Magdalena Real, hereus de Gabriel Real (a) Rabi, venien a Margarita Company una peça de terra a Lloret, "...confrontata ex una parte cum itinere nuncupato dels Jonchs eunti dicto loco de Llorito a la font Figuera ex alia cum terra Joannis Real als Raby Barbasso, ex alia cum terra Gabrielis Real als Raby, et ex alia parte cum terra Gabrielis Real als Raby, et ex alia parte cum terra Magdalene Real vidua Petri Gelebert als. Frontera..." (ARM. ECR 100).

El 27 de desembre de 1768 Antoni Jordà venia a Pere Ferragut (a) Roquet una peça de terra a Llorito que "...linda por una parte con el camino llamado dels jonchs que desde la fuente de la figuera passa a dicha Villa, y por otras con tierras de Antonia Florit alias Daret, con tierras de Juan Real Rubí y con tierras de Margarita Gomila Viuda de Miguel Jorda..." (ARM. CH 288).

El 9 d'octubre de 1778 Joana Amengual capbrevava una peça de terra en el camí dels Joncs, que "...Linda con dicho camino por el qual de la Fuente llamada la Font Figuera se va a la presente Villa, con tierras de Antonina Florit (a) Daret, con tierras de Juan Real (a) Rabi, y con tierras de Magdalena Gomila V^a...". El 13 d'octubre del mateix any Mateu Genovard de la Rota capbrevava un quartó de terra anomenat la sort Capona (Lloret), que "...Linda con el camino por el qual se va a la fuente llamada la Font Figuera, con tierras de Gabriel Jaume (a) Cox, con tierras de Pedrona Llabrés, con tierras de Antonio Genovard su hermano y con tierras de las mismas pertenencias de Antonina Real..." (ARM. ECR 1055).

El 14 d'octubre de 1778 Antonina Picornell capbrevava una peça de terra en el lloc dit la sort de na Guala (Lloret), que "...Linda con camino Real llamado el camí dels Jonchs, con tierras de Juan Baupstista Vanrell, con tierras de Catharina Jaume, y con tierras de las mismas pertenencias de Miguel Picornell..." (ARM. ECR 1055).

El 19 de maig de 1782 Mariano Agustín Palou Antich de Llorac venia en establiment a Bartomeu Jordà 1 quarterada de terra a Lloret que "...linda con camino llamado dels Jonchs, con tierras de Pedro Jayme Company, con tierras de Miguel Payeras, y con tierras de Juan Miralles als. Siurell, por dicho Antich establecidas..." (ARM. CH 288).

El 16 de juny de 1789 Gabriel Real (a) Rabí capbrevava una peça de terra en el camí de Son Bauló, que "...Linda con el dicho camino, con tierras del Convento de Santo Domingo del mismo lugar mediante el camino llamado dels Jonchs, con tierras de Margarita Florit, y con tierras de Antonia Real (a) Rabí..." (ARM. ECR 1055).

El 5 de juny de 1792 Joana Real capbrevava una peça de terra dita el camp Rodó, en el camí de les Jonqueres, "...Afronta dita quarterada de una part ab dit Camí Real dit dels Jonchs qui va a Muntuirí; de altra ab una quarterada que judica esser de pertinencias del Camp Redo vui possehida per Juan Jaume Manera..." (ARM. ECR 1052).

El 10 de setembre de 1809 Antònia Picornell capbrevava mitja quarterada de terra anomenada la sort de na Guala (Lloret), que "...Linda con camino Real llamado dels Jonchs, con tierra de Juan Bautista Vanrell, con la de Catharina Jaume y con la de Juan Picornell de las mismas pertenencias..." (ARM. ECR 1057).

El 5 de novembre de 1809 Gabriel Real (a) Rabí capbrevava una peça de terra al camí de Son Bauló, que "...Linda con el dicho camino, con tierra del Convento de Santo Domingo de dicho lugar mediante camino llamado dels Jonchs, con tierra de los herederos de Margarita Florit, y con la de los herederos de Antonia Real als. Rabí..." (ARM. ECR 1057).

El 10 de novembre de 1809 Joana Jaume capbrevava dues quarterades de terra a la sort Nova o camí dels Joncs, que "...Linda con dicho camino, con otro camino por el qual se va a la Villa de Algayde, con tierra de Juana Maria Font, y Roig, y con la de Catarina Jaume..." (ARM. ECR 1057).

El 15 de novembre de 1809 Antoni Ramis capbrevava una peça de terra a la sort Capona (Lloret), que "...Linda con el camino por el qual se va al paraje llamado la Font Figuera, con tierra de las mismas pertenencias de Eleonor Real, con la de Juana Genovard, con la de dicha Eleonor, con la de Catarina Jaume, y con la de Juana Maria Font, y Roig..." (ARM. ECR 1057).

El 28 de juny de 1838 Gabriel Coll feia donació al seu fill Gabriel d'una peça de terra de dues quarterades "...que linda con camino dels Joncs, con tierras de Miguel Jaume, con Juana Perelló, y con camino tendero..." (ARM. CH 288).

Camí de Sant Joan

El 30 d'abril de 1702 Guillem Florit capbrevava tres quartons de terra a la sort del Pont, "...Confrontant ab lo camí de St. Juan, de altra ab tres cortons de Catarina Real se germana sobre capbrevats, de altra ab terras del Convent de Llorito, de altra ab mitja quarterada de Miguel Simo son cuñat, y de altra ab una quarterada de Gabriel Real (a) Rabi son germa..." (ARM. ECR 1052).

Camí de sa Font

En l'expedient de camins i travessies, format l'any 1821 per ordre del comissionat del Reial Acord Lleonard Oliver, cada ajuntament donava notícies de

l'estat en què es trobaven els camins del seu districte i les recomposicions que havien de menester. En el cas de Lloret es presentà una relació dels camins i les despeses necessàries per a la seva recomposició, en la qual apareix "...5º otro camino General llamado de la Font este en diferentes puntos que reunidos tienen la distancia de 200 pasos necesita recomposición..." (AGCM. Sign. X-822/9).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Sineu el 6 de març de 1821 "...se determinó dar comición a los Regidores Dn. Guillermo Jaume y Antonio Vanrell desde el camino de la Villa de Sineu hasta el camino de la Font y el Señor Sindico desde este hasta el de los Molins y el Señor Alcalde desde los Molins hasta el camino de Ynca inclusive y con esto se disolvió y lo firmaron" (AMS. Sign. 1/61).

En el ple del 31 de juliol de 1931 l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre es va llegir una instància presentada per un veïnat que sol·licitava permís per construir una paret a la seva finca, que feia partió amb el camí de sa Font (AMLL. Sign. 7).

En una altra sessió plenària duita a terme el 18 de setembre de 1931 el consistori llorità donà permís a un veïnat per obrir un pas a la paret de la seva finca sa Font, que feia partió amb el camí del mateix nom (AMLL. Sign.7).

El 26 de juliol de 1933 el ple del consistori llorità acordà netejar la síquia del camí de sa Font "...con el fin de dar salida a las aguas que quedan empantanadas en el referido camino y arreglar el puentecito que atraviesa el camino de referencia, de forma que caso que quede obstruido pueda un hombre sin necesidad de arrancar piedra alguna limpiarlo comodamente pasando por el interior del mismo puentecito..." (AMLL. Sign. 9).

El 21 de desembre de 1933 l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre pagava 233,50 pessetes per treballs i materials per a la construcció d'una síquia del camí de sa Font, i el 31 de desembre del mateix any es feia un pagament de 665,43 pessetes pel drenatge de la mateixa síquia (AMLL. Sign. 676).

En sessió plenària celebrada el 31 de gener de 1934 el consistori llorità acordà que la brigada de prestació personal iniciàs la recomposició del camí de la Font (AMLL. Sign. 9).

En el ple reunit l'1 de gener de 1939 "...se acordó empezar un turno de prestacion personal, en el que los individuos sujetos a la prestacion personal hagan dos jornales cada uno y que se empieze por la recomposición del camino de la Fuente..." (AMLL. Sign. 11).

El 7 de març de 1941 el ple de l'Ajuntament de Lloret autoritzà un veïnat per edificar una casa en un solar en el camí de sa Font (AMLL. Sign. 12).

En sessió plenària celebrada el 9 d'agost de 1951 el mateix consistori acordà la neteja de la síquia del camí de sa Font (AMLL. Sign. 18).

El 9 de setembre de 1958, un veïnat del terme municipal de Lloret de Vistalegre sol·licità al consistori autorització per edificar "...un gallinero de sillares en la finca de su propiedad denominada "Cas Frares" lindante con el camino de Sa Font, y al mismo tiempo colocar encima de la pared que linda con el expresado camino una red metálica..."; el 22 de setembre del mateix any, el consistori acordà que l'esmentat camí tengués una amplada de cinc metres fins a la finca de "Can Chenchis" (AMLL. Sign. 18).

En els manaments de pagament del 31 de desembre de 1959 de l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre constan 2.135 pessetes per diversos jornals per les reparacions dels camins de sa Font i Son Boló, entre altres (AMLL. Sign. 688).

El Govern Civil de Balears va incloure les obres de reparació del ferm dels camins veïnals de Son Boló, sa Font, Punta d'en Pagès a la carretera de Montuiri, Molins a la carretera de Palma i Camp de Pina, dins la campanya municipal del 18 de juliol de 1962-1963 (ARM. Sign. L-596).

A la sessió del ple de l'Ajuntament del 22 d'agost de 1967 s'aprovà l'obra de pavimentació asfàltica de "...el tramo del camino de la Fuente, el tramo de la calle Ensanche letra A y la travessia del camino de la Fuente a la calle Ensanche letra A...", i acordà la seva sortida a subhasta pública (AMLL. Sign. 20).

En el ple del 19 de novembre de 1970 l'Ajuntament de Lloret acordà concedir la llicència a un veí per pujar un metre i mig les parets d'una granja avícola a la seva finca, que fa partió amb el camí de sa Font (AMLL. Sign. 21).

La corporació de Lloret de Vistalegre acordà el 11 d'octubre de 1971 sol·licitar la inclusió en el pla d'obres i serveis de les obres de millora i pavimentació del camí municipal de sa Font, sol·licitud que es va tornar a repetir a la sessió plenària del 8 d'octubre de 1973 (AMLL. Sign. 21).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.12. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre envià per formar aquest pla, el camí de sa Font i Son Miralles és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Lloret de Vista Alegre*, del mateix any, amb inici al carrer de la Font i final a Son Miralles i terme de Montuiri una longitud de 2,5 quilòmetres i una amplada de 5 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura). Tot i que la descripció del camí no sigui correcte, sí que ho és el traçat que apareix grafiat al mapa adjunt.

El 3 de novembre de 1975 l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre aprovà un pagament de 339.050 pessetes per a la millora y pavimentació del camí de sa Font, i el 31 de desembre del mateix any s'acordà un altre pagament de 14.730 pesetes a Biel Jofre Ferragut per pedra per la reedificació de la paret de l'esmentat camí (AMLL. Sign. 698).

El mes d'agost de 1979 l'enginyer provincial de vies i obres, A. Parietti, redactà el projecte de pavimentació asfàltica del camí de sa Font (AMLL. Sign. 595); el mateix enginyer també va ser l'autor del projecte de pavimentació elaborat el novembre de 1988 (AMLL. Sign. 983).

El 3 de març de 1989 el ple de l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre aprovà la sol·licitud d'inclusió en el pla d'obres i serveis de 1989 de l'obra de pavimentació asfàltica del camí de sa Font, amb un pressupost de 3.843.037 pessetes (AMLL. Sense signatura).

En sessió plenària celebrada el 14 de juliol de 2006 el consistori de Lloret aprovà l'expedient de contractació i el plec de clàusules administratives per a

l'adjudicació de l'obra de pavimentació del camí de sa Font (AMLL. Sense signatura).

El camí de sa Font està inclòs dins el *Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre*, aprovat inicialment en sessió plenària de l'Ajuntament de Lloret el 29 de desembre de 2010. A la fitxa del camí es diu: "Localització: Aquesta via de comunicació uneix el casc urbà de Lloret i l'antic camí de Sineu a Algaida. Es tracta d'un camí asfaltat que discorre longitudinalment, de nord a sud, per la part central d'aquesta lleugera conca o depressió delimitada per sa Costa i ses Timbes. El seu traçat coincideix amb el llit natural d'un seregall que té l'origen a Son Gelabert i que després de travessar els comellars d'en Moreu i d'en Miralles arriba a l'indret on el camí s'encaixa en torrentera i pren el nom de torrent de Llorac. [...] Propietat: Pública [...] Referències històriques: La seva situació explica les primitives denominacions del camí, conegut com a camí de les Jonqueres (1650) o camí del Jonchs (1684), en una clara al·lusió a la vegetació predominant en terrenys baixos, d'aiguamolls o ribes de cursos d'aigua. Els anys 1979 i 1980 es va asfaltar i es va construir una síquia lateral des des Puntarró fins al camí d'Algaida per recollir les aigües d'escorrentia. [...] Grau de protecció: Integral. Camí públic" (AMLL. Sense signatura).

Camí de sa Font Figuera

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre l'11 d'octubre de 1933 s'acordà per unanimitat "...construir un puente sobre la parte de acequia que atraviesa el camino de Sa Font Figuera, quedando encargados de la dirección del mismo la Comisión de Torrentes de este Ayuntamiento..." (AMLL. Sign. 9).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- GINARD BUJOSA, A. & RAMIS PUIG-GRÒS, A. (2008). Els autors dediquen un capítol a descriure els topònims situats a banda i banda del camí de les Jonqueres: "...L'antic camí de les Jonqueres, també dit dels Joncs, és l'actual camí de sa Font, que connectava el casc urbà de Llorito amb el camí vell de Sineu a Algaida. El camí se situa en sentit longitudinal en el centre d'una petita depressió i d'un espai definit per les fites de la xarxa viària i per la topografia: a la part de ponent, s'estén fins a ses Timbes (un possible límit de la possessió de Son Bauló) i al camí de Pina; a la part de llevant, arriba a les Costes fins a l'antic camí de Llorac (que actualment és la carretera de Llorito a Montuïri) [...] El seu traçat coincideix amb el llit natural d'un xaragall que té l'origen a Son Gelabert i que, després de travessar els comellars d'en Moreu i d'en Miraes, arriba a l'antic camí d'Algaida, on la part més baixa del camí s'encaixa en torrentera i pren el nom de torrent de Llorac. Encara ara perdura un siquió paral·lel al camí que canalitza l'aigua cap al torrent. Aquestes circumstàncies expliquen les primitives denominacions del camí, conegut com a camí de les Jonqueres (1650) o camí dels Jonchs (1684), en una clara al·lusió a la vegetació predominant en terrenys baixos, d'aiguamolls o ribes de cursos d'aigua. El nom actual del camí deriva probablement del fet de donar accés als establiments de la possessió de la Font Figuera..." (pàg. 237-238).

En el mateix paràgraf dedicat al camí de sa Font llegim: "...- *Camí Real qui va del lloch de Llorito ala vila de Montuiri* (ARM ECR 1052, f. 48); *Camí Real qui va desde Llorito á Montuiri per altra nom dit el Camí dels Jonchs* (ARM ECR 1052, f. 64) i posteriorment també per camí de Montuïri, atès que a través de Son Daviu i Son Fred enllaçava amb l'antic camí de Sineu a Montuïri..." (pàg. 240).

- RAMIS PUIG-GROS, A. (1999). A la seva obra dedicada a la toponímia lloritana del segle XVIII, dedica un apartat a les vies de comunicació, on diu: "...El ja esmentat camí de la Font Figuera, més conegut pel camí de les Jonqueres o el camí dels Jonchs, que aprofitant el llit del torrent de Llorac unia, i uneix encara, el casc urbà i l'antic camí de Sineu a Algaida..." (pàg. 102).

- RAMIS PUIG-GROS, A. (2005). El camí de sa Font és un dels camins inclosos dins el seu recull de camins del terme municipal de Llorito, article publicat en el llibre corresponent a la *XV Jornada d'Antroponímia i Toponímia*, modificat i tornat a publicar com a annex 1 en el llibre corresponent a la XVIII jornada.

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- MORENO RAMÍREZ, Pedro (1858). *Plano Geométrico del término jurisdiccional de Sineu*. Escala 1/10.000.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.

- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareix amb el nom de "Cº de labor".

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV Sencelles.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres).

- Plànol de *Carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo del Ayuntamiento de Lloret de Vistalegre* (Plan Nacional de Vías Provinciales, 1973). Escala 1/25.000.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).

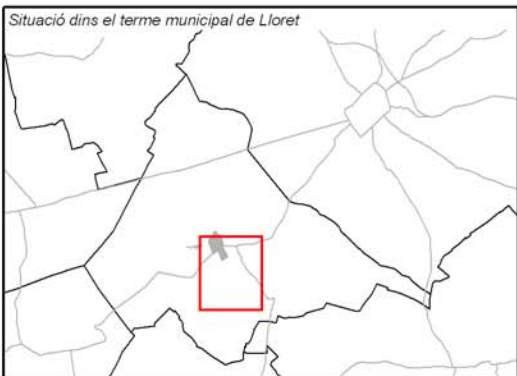
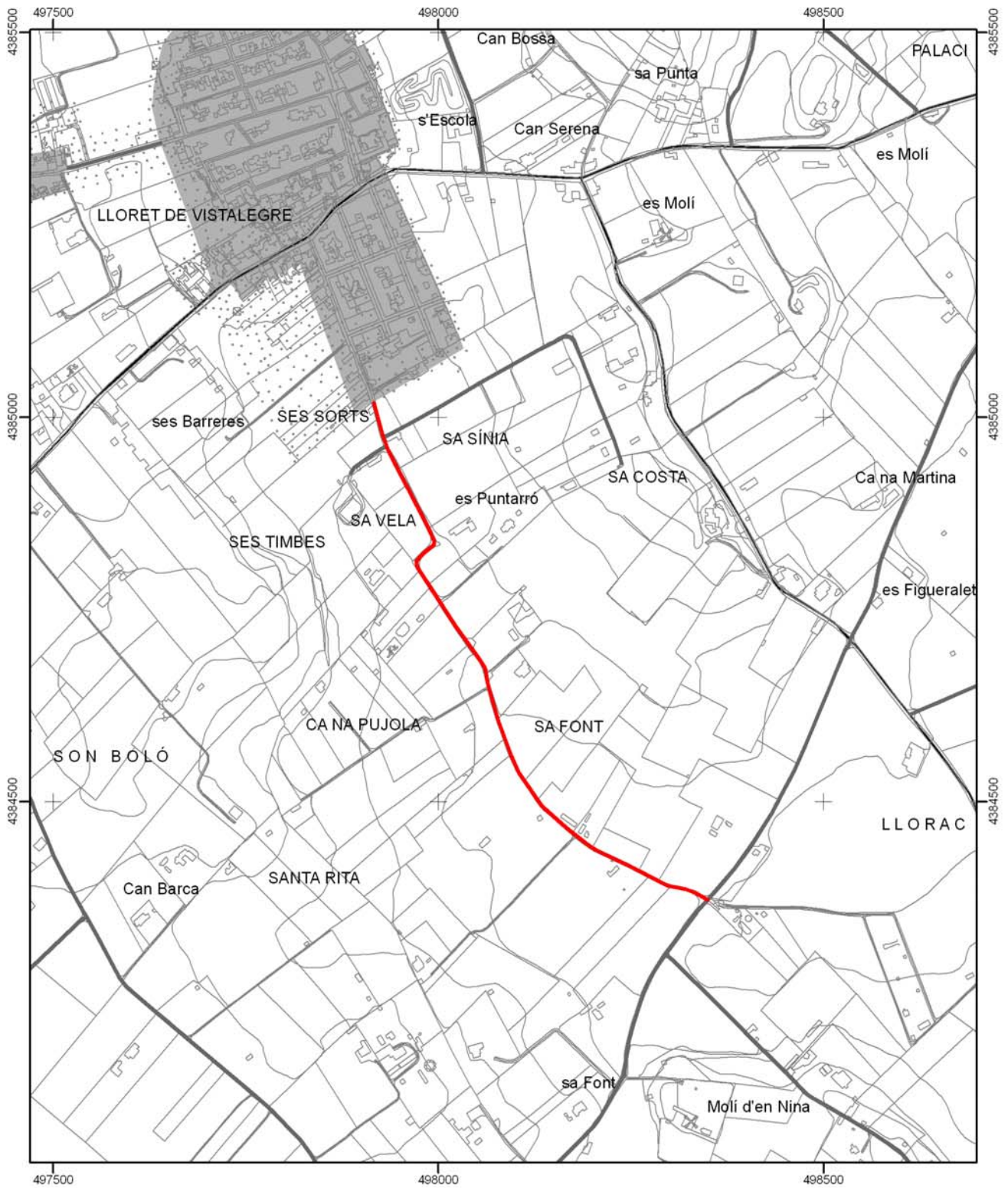
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I. Sencelles.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreres 699 (39-27).

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). Lloret. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camino de Son Font".

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(3) CAMÍ DES JONCS / CAMÍ DE SA FONT	
Escala: 1:7.500 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(4) CAMÍ DE SÓLLER (A) / CAMÍ DE SON BAULÓ / CAMÍ DE SON BOLÓ

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 13-44 / 19-41

Inici: carretera d'Algaida a Sineu, Ma-3130, al cementeri de Lloret.

Final: camí de Sóller (B), núm. 46.

Longitud: 1.791 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí rural.
- Fitació de terme.
- Camí veïnal.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Catàleg del patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre.
- Expedient de camins i travessies (1821).

SENYALITZACIÓ

- Fites
  - Pintades
  - Indicadors
  - Panells
- Dos cartell de "camí de Son Bauló" un a l'inici del camí i l'altre al creuer amb el camí d'Algaida (núm. 5).
 - Dos de "camí de Son Fred", un a al creuer amb el camí d'Algaida (núm. 5) i l'altre al final del camí.

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- El camí de Sóller (A), núm. 4 i el camí de Sóller (B), núm. 46 són un mateix camí que s'ha dividit en dos perquè el primer (núm. 4) és tot dins el terme municipal de Lloret, mentre que, segons la fitació de terme entre Sant Joan i Lloret de Vistalegre duita a terme l'any 1954, la partió entre aquests dos termes és l'eix del camí de Sóller (B), núm. 46.
- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 1.791 m**Amplada mínima:** 3,8 m**màxima:** 5,5 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

En consell celebrat per la Universitat de Sineu el 24 de febrer de 1602 un dels jurats denunciava que un veïnat "...se auria acomissat un tros de comu entre lo cami de Soller y de montuiri en Incha [...] Sobre la qual prepositio fonch conclus per la maior part del consell que sia defensat dit ros de comu real, o, camins y per aquella deffensio tinguem sindicat los jurats G. Gili y M. Gacias..." (AMS. Sign. I/28).

El 7 de maig de 1781 Joaquim Bauçà venia a Guillem Miralles una peça de terra a Son Miralles (Lloret), que "...Confina con camino que va al Predio llamado Son Brondo de otra con tierras de Antonio Daviu y por las restantes dos partes con tierras de vos dicho comprador..." (ARM. CH 288).

En l'expedient de camins i travessies, format l'any 1821 per ordre del comissionat del Reial Acord Leonard Oliver, cada ajuntament donava notícies de l'estat en què es trobaven els camins del seu districte i les recomposicions que havien de menester. En el cas de Lloret es presentà una relació dels camins i travessies que s'han de recomposar, en la qual apareix "...2º= otra travesia que está en el camino general n.4º [camino general llamado de Llumayor] llamada de Soller en igual estado a la anterior [totalmente estropeada]..." (AGCM. Sign. X-822/9).

El 2 de febrer de 1841 Guillem Real (a) Busqueret venia a Francisca Aina Jaume un hort a Son Bauló que "...Linda con tierras de la adquirente, con la de Juan Capó, con camino de Soller, y con tierras de Antonia Picornell..." (ARM. CH 288).

El 7 de desembre de 1849 es procedí a embargar a Antònia Orell una peça de terra a Son Bauló, "...confinante con la Comuna y camino del Sementerio, con camino de Soller, con tierras de Gabriel Ferrer, Juan Riba [...] y tierra viña llamada des Frare..." (ARM. CH 289).

Segons consta a l'acta del ple celebrat per l'Ajuntament de Sineu el 8 d'agost de 1854, amb la indicació de "Sobre el Camino de Solle", es donava compte d'un expedient instruit a instàncies d'un veïnat, i diu: "...Respecto de quedar justificado por las declaraciones subministradas por los solicitantes, como por el dictamen dado por la comision de obras y director de caminos vecinales, que el camino de que se trata era antiguamente util para carruages y caballerias, como se deja ver en varios

puntos del mismo y que los colindantes a beneficio del tiempo lo han estrechado en diferentes puestos, y que solo pueden transitar por el caballerias; es de parecer esta corporacion se reponga en estado de transitar por él carruages a costas de los colindantes y a proporcion de lo que cada uno pueda haber usurpado, y esto se hará bajo la direccion del director de caminos vecinales de este distrito...” (AMS. Sign. I/1).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre l'1 de maig de 1940 “...se dio cuenta de los trabajos realizados por la Alcaldia para obtener del vecino de esta villa Rafael Ribas Balaguer para que este cediera una faja de terreno de su finca Son Boló, lindante con el camino dicho de Soller, con el fin de ensanchar el referido camino, estando conforme el propietario de dicha finca en ceder la faja de terreno que sea necesaria para el referido ensanche, siempre que se le construya una pared a la parte del camino de la porcion que ceda [...] acordandose por unanimidad aceptar la porcion de terreno que cede el Sr. Ribas y construirle la pared que interesa, por cuenta de este Ayuntamiento...” (AMLL. Sign. 11).

Camí de Son Bauló / camí de Son Boló

El 16 de juny de 1789 Gabriel Real (a) Rabí capbrevava una peça de terra en el camí de Son Bauló, que “...Linda con el dicho camino, con tierras del Convento de Santo Domingo del mismo lugar mediante el camino llamado dels Jonchs, con tierras de Margarita Florit, y con tierras de Antonia Real (a) Rabí...” (ARM. ECR 1055).

El 2 de novembre de 1809 Joana Jaume capbrevava el pont de Son Bauló (Lloret), que “...Linda con tierra del Convento de dicho lugar, con tierra de Juan Real, con la de Antonio Vanrell, con la de Gabriel Real, y con camino llamado de Son Bauló...” (ARM. ECR 1057).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Lloret el 5 d'abril de 1939 “...se autorizo a Dª Catalina Martorell Jaume para que edifique una pared en su finca Son Boló, lindante con el camino del mismo nombre...” (AMLL. Sign. 11).

El 31 de desembre de 1959 l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre va fer un pagament per diversos jornals invertits en les reparacions dels camins de sa Font i Son Boló, entre altres (AMLL. Sign. 688).

El Govern Civil de Balears va incloure les obres de reparació del ferm dels camins veïnals de Son Boló, sa Font, Punta d'en Pagès a la carretera de Montuïri, Molins a la carretera de Palma i Camp de Pina, dins la campanya municipal del 18 de juliol de 1962-1963 (ARM. Sign. L-596).

En el ple del 28 de juny de 1971 el consistori de Lloret aprovà l'import del subministre de grava per la reparació del camí de Son Boló (AMLL. Sign.21).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.12. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre envià per formar aquest pla, el camí de Son Boló i Son Daviu és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Lloret de*

Vista Alegre, del mateix any, amb inici a la ctra. PM 313 d'Algaida i final a la ctra. núm. 529 de Lloret a Montuïri, amb una longitud de 2,1 quilòmetres i una amplada de 4,5 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

El 6 de juliol de 1973 l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre aprovà un manament de pagament amb un import de 7.500 pessetes pels treballs de neteja al camí Son Boló (AMLL. Sign. 698).

El mes de maig de 1975 l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre va procedir a l'obra "...de bacheo con balastro de los caminos rurales de Son Gelabert, Son Boló y Camp de Pina, de este término..." (AMLL. Sign. 599/8).

El febrer de 1982 l'enginyer provincial, A. Parietti, redactà el projecte de pavimentació asfàltica del camí de Son Boló (AMLL. Sign. 594/3).

L'any 1993 el Servei de Vies i Obres del Consell Insular de Mallorca elaborà el projecte de pavimentació asfàltica del camí de Son Bauló (AGCM. Sign. 7749/1), i el mes d'octubre de 1994 el mateix organisme tornà a redactar el projecte de pavimentació asfàltica de diversos camins del terme municipal de Lloret de Vistalegre, entre ells el de Son Bauló (AMLL. Sign. 982).

En sessió plenària celebrada pel consistori l'11 d'abril de 1994 s'acordà sol·licitar la inclusió de les obres de pavimentació del camí del Ras, camí de Son Boló, camí de Ruberts i camí de ses Rotes, dins el pla d'obres i serveis de 1995 del Consell Insular de Mallorca (AMM. Sense signatura).

El ple del 11 d'abril de 1995 de l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre aprovà el projecte de l'obra de pavimentació del camí Son Boló (AMLL. Sense signatura).

El camí de Son Boló i de Son Fred està inclòs dins el *Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre*, aprovat inicialment en sessió plenària de l'Ajuntament de Lloret el 29 de desembre de 2010. A la fitxa del camí es diu: "Localització: El camí de Son Boló és un camí de carro que va des de la carretera de Sineu a Palma (Ma 3130) fins al camí de Sineu a Algaida. A l'extrem nord parteix del Cementeri i acaba, al sud, a la denominada costa de na Curta. Passa per ses cases de Son Bauló, per Can Fesol i divideix les terres de l'antiga possessió de Son Bauló de les de sa Casa Nova.

El de Son Fred és un camí de carro (asfaltat que va del camí de Sineu a Algaida (a sa Costa de na Curta) fins a la carretera de Lloret a Montuïri (Ma 3231) i prossegueix cap a Son Brondo. Transcorre entre Son Daviu i Son Fred i al terç meridional conforma el límit municipal amb Montuïri. Es va asfaltar conjuntament amb el camí de Son Boló el 1982. [...] Propietat: Pública [...] Referències històriques: Camí reial de Ruberts a Sant Joan (1497) confronta de l'alqueria de Jordi Moranta. [...] Grau de protecció: Integral. Camí públic" (AMLL. Sense signatura).

Camí de Son Fred

L'any 1955 l'Institut Geogràfic i Catastral va realitzar els treballs topogràfics per delimitar la línia de terme dels municipis de Sant Joan i Lloret de Vistalegre i assenyalar les fites comunes. A l'acta de les operacions practicades podem llegir el següent: "Mojón diez [...] Se halla en una ladera y en el paraje denominado "Son Fret" y en el ángulo suroeste de la unión del Camino de Son Fret con el camino des Camp de Chesus" (IGN. Sense signatura). D'acord amb aquesta documentació el topònim de "Camí de Son Fred" és fins a les cases de Can Daviu.

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- BIBILONI, P. & RAMIS PUIG-GROS, A. (1990). La seva guia de Sa Comuna de Llorito inclou un petit plànol, en el qual apareix grafiat el camí de Son Boló.

- GINARD BUJOSA, A. & RAMIS PUIG-GRÒS, A. (2008). En parlar del camí de Llorac els autors diuen: "...El camí de Llorac, o *camí del moli de llorach* (AMS, 2/19 Cadastre 1759) es correspon amb l'actual carretera que uneix Llorito amb Montuïri. Parteix del camí de Sineu (Ma-3130), entre l'antic molí de Llorac i es *Cocons*; per baix de sa Costa arriba a Llorac i segueix fins al terme de Montuïri ran del camp de Jesús de Son Brondo. El projecte i reforma del camí són de 1930 (CORTÈS FORTEZA, 1995: 36). Dins el terme de Llorito creua el camí d'Algaida, ran del Figueralet (aquesta intersecció es podria correspondre amb el topònim històric de la *creu de Llorac*), el camí de sa Rota d'en Palem, el torrent de Llorac, el camí vell d'Ariany, el camí de Son Coix i el camí de Son Fred que delimita el terme municipal..." (pàg. 242).

- RAMIS PUIG-GROS, A. (1999). A la seva obra dedicada a la toponímia lloritana del segle XVIII, dedica un apartat a les vies de comunicació, on diu: "El camí de Son Bauló; el camí de Son Joan Arnau i el camí de Llorach unien l'incipient nucli urbà amb les possessions més destacades del terme..." (pàg. 102).

- RAMIS PUIG-GROS, A. (2005). El camí de Son Bauló i el camí de Son Fred estan inclosos dins el seu recull de camins del terme municipal de Llorito, article publicat en el llibre corresponent a la XV Jornada d'Antroponímia i Toponímia, modificat i tornat a publicar com a annex 1 en el llibre corresponent a la XVIII jornada.

- RAMIS PUIG-GROS, A. & GINARD BUJOSA, A. (2001). A la guia dels pobles dedicada a Lloret trobam un apartat que parla de la humanització del paisatge, on podem llegir: "...A més s'han d'esmentar el camí d'Inca (actual camí de Son Gelabert), el camí de Son Joan Arnau, el camí de Llorac, el camí de Son Bauló i el de les Garrigues, que formaven una xarxa radial, documentada des del segle XVII, per unir el nucli urbà amb les possessions i amb sa Comuna..." (pàg. 9).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- MORENO RAMÍREZ, Pedro (1858). *Plano Geométrico del término jurisdiccional de Sineu*. Escala 1/10.000.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

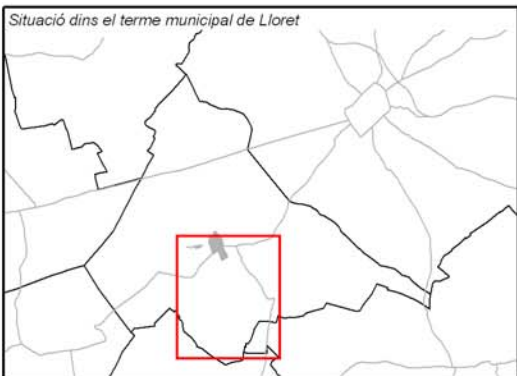
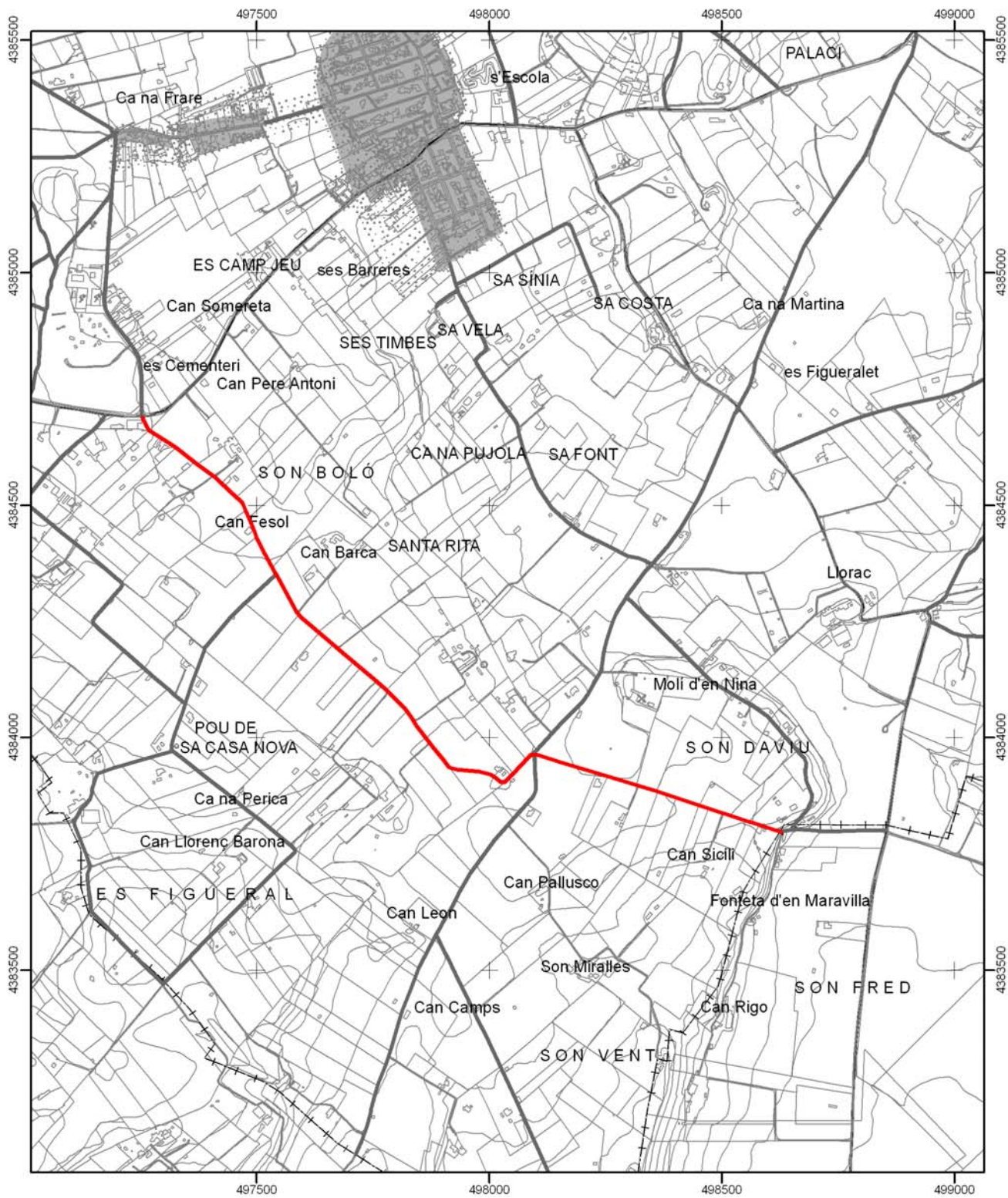
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.

- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareix amb el nom de "Cº de Son Fiet".

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV, Sancellas i full 699-I, Sineu.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres).
- Plànol de *Carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo del Ayuntamiento de Lloret de Vistalegre* (Plan Nacional de Vías Provinciales, 1973). Escala 1/25.000.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I, Sencelles i full 699-II, Sineu.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreres 699 (39-27).
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). Lloret. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camino de Son Bauló" i com a "Camino de Son Fred".

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(4) CAMÍ DE SÓLLER (A) / CAMÍ DE SON BAULÓ / CAMÍ DE SON BOLO	
Escala: 1:12.500 Projectió UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(5) CAMÍ D'ALGAIDA / CAMÍ VELL DE SINEU A ALGAIDA / CAMÍ DE SON GARCIES / CAMÍ DE SA FONT FIGUERA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 13-44 / 19-41

Inici: carretera de Pina a Sineu, Ma-3130, a la punta d'en Pagès.

Final: terme municipal de Montuïri.

Longitud: 2.741 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí reial.
- Camí veïnal.
- Fitació de terme.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Expedient de camins i travessies (1821).
- Catàleg del patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors   - Un de "Camí Vell d'Algaida" a l'inici del camí.
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL   Sí   paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS   Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista   Sí   No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 2.741 m**Amplada mínima:** 3,2 m**màxima:** 4,3 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo

Vora part del camí hi ha una síquia.

Interès constructiu Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

El 22 de setembre de 1768 Pere Josep Gelabert rebia en emfiteusi una quarterada de terra a Lloret, que "...linda por una parte con el Camino Real llamado de Algayde, y por otras con tierras y viñas de Catarina Rosa Picornell, con tierra y viña de Antonio Gelebert Puñal, y con tierras y viña de Damin (sic) Frontera..." (ARM. CH 288).

El 17 d'octubre de 1778 Caterina Jaume capbrevava dues quarterades a la font Figuera (Lloret), que "...Lindan con camino Real por el cual de la presente Villa se vá a la Villa de Algayda, con tierras de Marcos Mirallas, con tierras de Antonio Real, y con el camino de Serra..." (ARM. ECR 1055).

El 29 d'octubre de 1778 la comunitat de preveres de Sineu capbrevava un alou sobre el predi Son Miralles: "...Linda el integro Predio son Mirallas, con el camino Real de Algayda, con el Predio son Bauló, con el Predio la casa Nova, con el Predio son Boyvás Nou, con el Predio llamado las Barracas, con el Predio llamado Sabor, con el Predio son Antoni Coll, con el Rafal llamado son Fret del termino de la Villa de San Juan, con tierras de varios establecedores del Rafal son Fret, con camino por el qual de la Villa de San Juan se vá al lugar de Llorito, y con el Predio llamado de Llorach..." (ARM. ECR 1055).

El 8 de novembre de 1809 Miguel Gili capbrevava una peça de terra a la font Figuera, que "...Linda con camino Real por el qual desde dicho lugar de Llorito, se va a la villa de Algayde, con tierra de Nadal Miralles, con la de Agustina Real, y con tierras o camino llamado de la Serra..." (ARM. ECR 1057).

En l'expedient de camins i travessies, format l'any 1821 per ordre del comissionat del Reial Acord Leonard Oliver, cada ajuntament donava notícies de l'estat en què es trobaven els camins del seu districte i les recomposicions que havien de menester. En el cas de Lloret es presentà una relació dels camins i les despeses necessàries per a la seva recomposició, en la qual apareix "...3º otro camino General llamado de Algayda este necesita de recomposicion en diferentes puntos que reunidos sera la distancia de unos mil pasos..." (AGCM. Sign. X-822/9).

El 12 de maig de 1847 es varen embargar els béns de Joan Costa, entre ells una peça de terra de 2 quartons a Llorac, "...confinante con camino de Algayde, con otro camino de Muntuiiri, con tierra de Juan Font i roig y con la de Margarita Costa..." (ARM. CH 289).

El 10 d'octubre de 1933 el consistori llorità va fer un pagament de 15 pessetes pels treballs de reparació al camí d'Algaida (AMLL. Signatura 675).

El Govern Civil de Balears va incloure les obres de reparació del ferm dels camins veïnals de Son Boló, sa Font, Punta d'en Pagès a la carretera de Montuïri, Molins a la carretera de Palma i Camp de Pina, dins la campanya municipal del 18 de juliol de 1962-1963 (ARM. Sign. L-596).

El mes de juliol de 1975 l'enginyer de camins Andreu Parietti Lliteras elaborà el projecte de pavimentació asfàltica dels camins de Ca na Frare i de Can Rei, a la memòria del qual podem llegir: "...C^o Cruce de C'an Rei: Se acondicionan los acuerdos de enlace con el C^o de Sa Font y con el PM-V 323-1. Limpieza de laterales en la totalidad del camino y afirmado del mismo en una anchura de 5 m. con una longitud de 600 ml..." (AGCM. Sign. 2564/2). Aquesta documentació fa referència als primers 900 metres del camí.

El mes de febrer de 1983 el director de vies i obres de la província, A. Parietti, elaborà el projecte de pavimentació asfàltica de la travessia de les carreteres de Montuïri i Sineu, en una superfície de 3.040 m² (AGCM. Sign. 2172/1).

El mes d'octubre de 1995 el Servei de Vies i Obres del Consell Insular de Mallorca elaborà el projecte de pavimentació asfàltica de diversos camins del terme municipal de Lloret de Vistalegre, entre els quals hi havia la travessia de Montuïri a Sineu (AMLL. Sign. 981).

Camí Vell de Sineu a Algaida

A la reunió que mantingueren els representants dels municipis de Sineu i Montuïri el 4 de novembre de 1889, per establir la divisió de terme, podem llegir: "...Desde este punto siguiendo la direccion Norte por entre los terratenientes de Son Baranguer y de Son Miralles hasta cruzar el camino antiguo de Sineu a Algaida y encima de la pared del camino al lado N. se pone el mojon nº 53 en propiedad de Antonio Gelabert y Ximenis distante del anterior 402 pasos" (AMS. Sign. 1/37).

Camí de Son Garcies

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre el 21 d'agost de 1932, llegida la instància d'un veïnat que sol·licitava "...la reparación de una pared del camino vecinal de Son Garcías que linda con una finca de su propiedad causándole perjuicios, se acordó pasara a la Comisión correspondiente..." (AMLL. Sign. 8).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.12. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre envià per formar aquest pla, el camí de Son Gacies és un dels inclosos dins el *Catálogo de las*

carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Lloret de Vista Alegre, del mateix any, amb inici al camí de sa Font i final a la ctra. PM 313 d'Algaida, amb una longitud de 1,2 quilòmetres i una amplada de 4 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

Camí de Son Miralles

El Govern Civil de Balears va incloure les obres de reparació del ferm del camí de Son Miralles dins la campanya municipal del 18 de juliol de 1964-1965 (ARM. Sign. L-598).

El mes de novembre de 1974 es destinà una subvenció del Govern Civil a les obres de millora del ferm del camí de Son Miralles (AMLL. Sign. 599/8).

En sessió plenària celebrada el 17 de setembre de 1999 l'Ajuntament de Lloret de Vista Alegre aprovà la sol·licitud de finançament al Consell Insular de Mallorca per l'obra de pavimentació asfàltica del camí de Son Miralles, al projecte del qual podem llegir: "...Aquest camí té una longitud de 1.520 m amb paviment bituminós en mal estat..." (AGCM. Sign. 7859/1); el 15 d'abril de 2000 s'aprovà el projecte de l'obra, que va ser adjudicada en sessió plenària del 29 de juny de 2000 (AMLL. Sense signatura). Aquesta documentació fa referència al camí catalogat entre el creuer amb el camí de Sóller (A) (núm. 4) i la partió de terme i també al camí de Son Miralles, núm. 42.

Camí Vell d'Algaida

El 28 de setembre de 2005 el ple de l'Ajuntament de Lloret aprovà l'expedient de sol·licitud de finançament a la Conselleria d'Agricultura i Pesca per l'obra de pavimentació del camí vell d'Algaida (AMLL. Sense signatura).

El 14 de juliol de 2006 el mateix ajuntament aprovà l'expedient de contractació, el plec de clàusules administratives i la convocatòria de concurs per l'adjudicació de l'obra de pavimentació del camí vell d'Algaida, i a l'acta del ple del 3 de gener de 2007 es recull l'expedient de contractació i la seva adjudicació (AMLL. Sense signatura).

Camí Vell de Sineu a Castellitx

El camí Vell de Sineu a Castellitx, Camí Vell d'Algaida està inclòs dins el *Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vista Alegre*, aprovat inicialment en sessió plenària de l'Ajuntament de Lloret el 29 de desembre de 2010. A la fitxa del camí es diu: "Localització: Per la part de llevant, entra en el terme de Lloret entre es camp Vanrell de Son Joan Arnau i Son Real, a la intersecció amb el camí de Son Fangos o camí del Rei - fins en aquest punt coincideix amb el traçat de la carretera de Sineu a Palma (Ma 3130)-. Transcorre per Son Estela, Ca na Martina i Llorac, intercedeix l'actual carretera de Lloret a Montuïri (Ma 3231), sa Font Figuera, terres de l'antiga possessió de Son Miralles, sa Talaia, Can Moreno i Son Berenguer. Des del creuer amb el camí de Son Fred (sa Costa de na Curta) és conegut també com a camí de Son Berenguer. [...] Propietat: Pública [...] Referències històriques: 1395 era una de les propietats de Pere de Quatre Anys i confrontava amb el camí de Sineu a Castellitx.

- el camí de Sineu a Algaida, confrontant amb l'alqueria de Jordi Moranta (1497).
- Confronta amb l'alqueria de Manresa (camí de Castellitx, 1545).

- Confronta amb Son Arrufat (finals s. XVI).
- [...] Grau de protecció: Integral. Camí públic” (AMLL. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- AMENGUAL i COLL, S. (1998). En l'apartat de les possessions parla de la Font Figuera, que: "era una possessió antiquíssima, que ja es troba a documents del segle XIII. Situada devora l'antic camí de Castellitx" (pàg. 8).

- GINARD BUJOSA, A. & RAMIS PUIG-GRÒS, A. (2008). En parlar del camí vell d'Algaida llegim: "...El camí d'Algaida, d'origen medieval, unia les viles de Sineu i Algaida. Per la part de llevant, entra en el terme de Llorito entre es camp Vanrell de Son Joan Arnau i Son Real, a la intersecció del camí de Son Fangos o camí del Rei (fins a aquest punt coincideix amb el traçat de la carretera de Sineu a Palma (Ma-3011); transcorre per Son Estela, ca na Martina i Llorac, travessa l'actual carretera de Llorito a Montuïri (Ma-3231), sa Font Figuera, les terres de l'antiga possessió de Son Miralles, sa Talaia, can Moreno i Son Berenguer. Des del creuer amb el camí de Son Fred (sa Costa de na Curta) és conegut també com a camí de Son Berenguer.

Probablement, la primera referència a l'actual camí vell d'Algaida apareix com a una confronta de la propietat de la font Figuera el 18 de novembre de 1395: la Font Figuera affronta [...] ab lo camí de Sineu qui va a Castelig (ARM RP 2.006, f. 781 i 781 v.). Una nova referència al camí de Sineu a Algaida és de 15 de desembre de 1417 (ARM Vicenç Verger V-5, f. 28 a MULET, ROSSELLÓ, SALOM, 1995:58)... (pàg. 241).

- MULET, B. *et alii* (1995). En el seu tom dedicat a la història de Sineu en el segle XV es dedica un apartat a la xarxa viària, on podem llegir: "...**Camí de Sineu a Algaida**. No és freqüent trobar fites d'aquest camí perquè s'inclouen dins el camí que va a Manresa.

En dit camí l'Hospital hi tenia un tros de terra amb figueres que, possiblement fou una deixa testamentària de 3 lliures de valors que fou encantada i venuda pel corredor Nadal Rovira:

1417, desembre 15.- ... un tros de terra i figueres, confrontant amb el **camí d'Algaida**, preu 60 sous. (ARM Vicenç Verger V-5 f. 28)... (pàg. 58).

- ORDINAS i MARCÉ, G. (1999). Al seu article sobre els pous públics de Llorito, publicat en el llibre corresponent a les Terceres jornades d'estudis locals de Lloret de Vistalegre, anomena sa Font Figuera de la que diu: "És un dels pous més emblemàtics del municipi, que entre d'altres fou restaurat l'any 1992 per l'Ajuntament. El trobarem en una raconada ajardinada del Camí Vell d'Algaida..." (pàg. 262).

- RAMIS PUIG-GROS, A. (1999). A la seva obra dedicada a la toponímia lloretana del segle XVIII, dedica un apartat a les vies de comunicació, on diu: "...El camí d'Algaida, i el camí de Montuïri, juntament amb el ja esmentat camí de Sineu, constitueixen tres eixos radials que parteixen de la vila de Sineu i travessen el terme de Llorito en direcció a les respectives viles ...." (pag. 102).

- RAMIS PUIG-GROS, A. & GINARD BUJOSA, A. (2001). A la guia dels pobles dedicada a Lloret trobam un apartat que parla de la humanització del paisatge, on podem llegir: "El municipi s'articula a través d'una antiga xarxa viària. Des de l'Edat Mitjana han travessat el terme el Camí Reial – origen de l'actual carretera vella de Sineu (PMV-314-I), el camí vell de Sineu a Algaida i el camí de Sineu a Montuïri..." (pàg. 8).

- RAMIS PUIG-GROS, A. (2005). El camí vell d'Algaida és un dels camins inclosos dins el seu recull de camins del terme municipal de Llorito, article publicat en el llibre corresponent a la *XV Jornada d'Antroponímia i Toponímia*, modificat i tornat a publicar com a annex 1 en el llibre corresponent a la XVIII jornada.

- ROSSELLÓ VAQUER, R. (2002). En el seu noticiari de Llorito hi ha una petita introducció d'Andreu Ramis Puig-gros, on podem llegir: "...Els camins, els pous i les creus, com a elements i fites definidores de l'espai apareixen força documentades des de dates primerenques. Així, durant el segle XV, tenim el camí que des de Sineu va a Montuïri (1344); el camí que de Sineu va a Pina, el camí que de Sineu va a Castellitx o el camí de Montuïri (1395)..." (pàg. 13-14). Més endavant apareix una notícia del 18 de novembre de 1395 segons la qual el bisbe, capítol de canonges i pabordes de la Seu de Mallorca tenien quatre peces de terra a l'alqueria de Manresa, àlies Benigalip: "...Les 3 primeres peces de terra confronten amb la garriga comuna de l'alqueria de Manresa, possessions de dit Quatre-anys que ´son alou reial, camí que de Sineu va a Pina, altra possessió seva també alou reial; altra de les peces és a la Font Figuera confrontant amb el camí de Montuïri, alqueria d'Antoni Mestre, camí que de Sineu va a Castellitx [...] (ARM RP 2.006 f. 781)..." (pàg. 37).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- MORENO RAMÍREZ, Pedro (1858). *Plano Geométrico del término jurisdiccional de Sineu*. Escala 1/10.000.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.

- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareix amb el nom de "Camino de Son Voirás".

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Fulls 699-IV Sencelles i 699-I Sineu.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres).

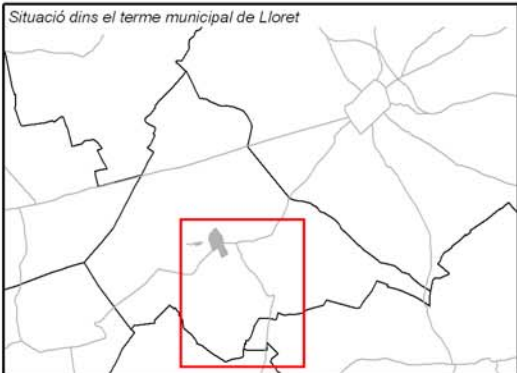
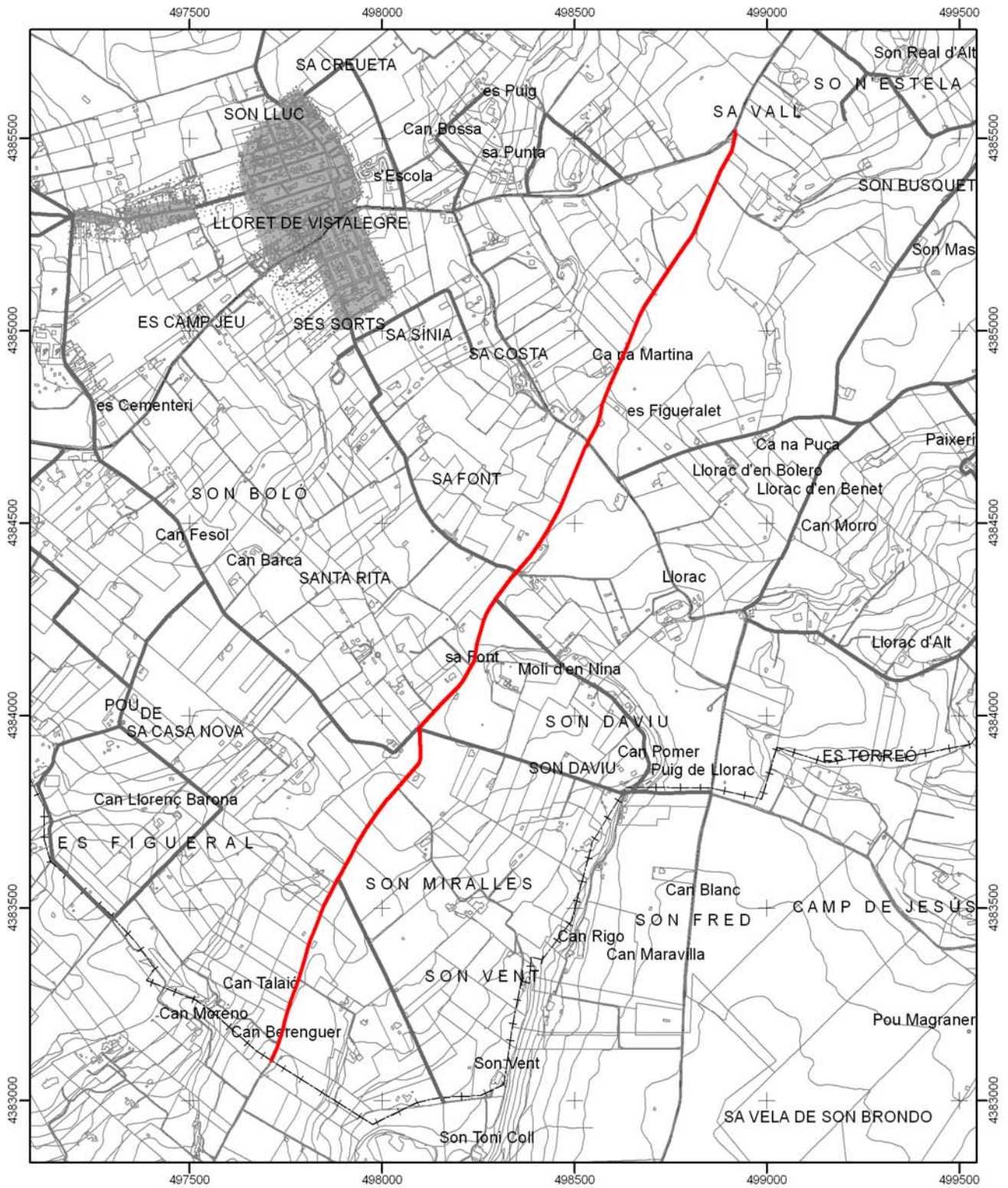
- Plànol de *Carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo del Ayuntamiento de Lloret de Vistalegre* (Plan Nacional de Vías Provinciales, 1973). Escala 1/25.000.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Fulls 699-I Sencelles i full 699-II. Sineu.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreres 699 (39-27).

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). Lloret. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(5) CAMÍ D'ALGAIDA / CAMÍ VELL DE SINEU A ALGAIDA / CAMÍ DE SON GARCIES	
Escala: 1:15.000	
Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(6) CAMÍ DE PINA / CAMÍ DES CAMP DE PINA / CAMÍ DE SINEU A PINA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 13-44 / 19-31

Inici: carretera d'Algaida a Sineu, Ma-3130.

Final: terme municipal d'Algaida.

Longitud: 1.608 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí veïnal.
- Camí rural.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Catàleg de camins del terme municipal d'Algaida (Fodesma, 1998).
- Catàleg del patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors   - Un de "Camí des Camp de Pina" a l'inici del camí.
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL   Sí   paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS   Sí
 No

OBSERVACIONS

- El camí principal que unia Lloret i Pina era el camí de Pina (núm. 6) i no l'actual carretera.
- Camí d'interès excursionista   Sí   No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 1.608 m**Amplada mínima:** 2,7 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius**

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

En resposta a la circular de la secció de *Correos, Caminos y Canales* del 16 de març de 1825, on es demanen notícies dels camins generals i de travessia dels termes municipals de Mallorca, l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre els va remetre una relació on apareix en segon lloc "otro camino general llamado de Pina, este esta corriente", i en tercer lloc "otro camino general llamado de Algayda (AGCM. Sign. X-822/9).

Camí des Camp de Pina

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre el 7 d'agost de 1932 es donà permís a un veïnat per treure pedra de la seva finca anomenada es Camp de Pina i col·locar-les a la vora del camí veïnal (AMLL. Sign. 8).

El 21 d'octubre de 1936 el consistori lloretà donà permís a una veïnada per esbucar i tornar aixecar una paret a la seva finca dita Son Pel, "...que linda por la parte sur con el camino dicho de Es Camp de Pina..." (AMLL. Sign. 10).

El 4 de maig 1945 el mateix consistori va aprovar una sol·licitud d'un altre veïnat per edificar una paret a la seva finca anomenada el Raval, al costat del camí des Camp de Pina (AMLL.13).

El Govern Civil de Balears va incloure les obres de reparació del ferm dels camins veïnals de Son Boló, sa Font, Punta d'en Pagès a la carretera de Montuïri, Molins a la carretera de Palma i Camp de Pina, dins la campanya municipal del 18 de juliol de 1962-1963 (ARM. Sign. L-596).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.12. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre envià per formar aquest pla, el camí del camp de Pina és un dels inclosos dins el *Catálogo de*

las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Lloret de Vista Alegre, del mateix any, amb inici a la ctra. PM 313 d'Algaida i final en es Camp de Pina i terme d'Algaida, amb una longitud de 1,3 quilòmetres i una amplada de 4,5 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

A l'agost de 1974 l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre va dur a terme les obres de neteja de les voravies del camí anomenat camp de Pina, i el mes de maig de 1975 el mateix consistori va procedir a l'obra "...de bacheo con balastro de los caminos rurales de Son Gelabert, Son Boló y Camp de Pina, de este término..." (AMLL. Sign. 599/8).

El 19 de setembre de 1974 el consistori lloretà va fer un pagament per import de 9.450 pessetes en concepte de treballs de neteja al camí des camp de Pina (AMLL. Sign. 698).

El mes de març de 1983 l'enginyer provincial, A. Parietti, redactà el projecte de pavimentació asfàltica del camí des camp de Pina (AMLL. Sign. 595).

El mes d'octubre de 1995 el Servei de Vies i Obres del Consell Insular de Mallorca elaborà el projecte de pavimentació asfàltica de diversos camins del terme municipal de Lloret de Vistalegre, entre els quals hi havia el camí del camp de Pina (AMLL. Sign. 981).

A l'acta del ple del 14 de novembre de 1997 consta l'aportació municipal al projecte de rehabilitació del camí Camp de Pina (AMLL. Sense signatura).

Camí de Son Pixedis

En sessió plenària celebrada el 2 de setembre de 1942 l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre atorgà permís a un veïnat per tornar a edificar una paret a la seva finca el Ravell, que feia partió amb el camí de Son Pixedis (AMLL. Sign. 12).

Camí de Sineu a Pina

El camí de Sineu a Pina està inclòs dins el *Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre*, aprovat inicialment en sessió plenària de l'Ajuntament de Lloret el 29 de desembre de 2010. A la fitxa del camí es diu: "Localització: Dóna continuïtat a la carretera Ma 3130 de Sineu a Algaida que travessa el nucli urbà de Lloret. Conegut també per camí de Son Pél o del Camp de Pina. Camí de carro asfaltat, s'inicia a la carretera de Sineu a Palma (Ma 3130), ran de la bassa del Ravell, prop del Cementeri, i separa les terres de Son Pixedis de les de Son Pél. Entra al terme municipal d'Algaida, baix de la possessió de Son Cervera. Hi conflueixen el camí de Son Pixedis o camí des Pou i el camí de sa Casa Nova. [...] Propietat: Pública [...] Referències històriques:

- el camí de Sineu a Pina (1395) confronta de Manresa.
  - El camí que va a Pina (1545) confronta de Manresa.
  - Camí de Sineu (1592) confronta de los Prelats (Hort del Convent).
  - El 1589, Joan Antoni Arnau, ciutadà i germà de Joan Arnau, disposava testament; deixava a sa muller Joana, a qui nomenava hereva usufructuària, la sort anomenada els Pins al camí de Manresa.
  - Al camí de Manresa (1573) confronta d'una propietat de Rafel Mas.
  - Camí de Llorito (1601) confronta d'una propietat de la viuda de Jaume Mas.
- [...] Grau de protecció: Integral. Camí públic" (AMLL. Sense signatura).

La continuació del camí catalogat apareix al *Catàleg de camins del terme municipal d'Algaida*, elaborat per Fodesma (Consell de Mallorca) l'any 1998, inclòs amb el núm. 77, camí des Camp de Pina. A les conclusions del catàleg es recomana la inclusió d'aquest camí a l'Inventari de béns d'Algaida.

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- RAMIS PUIG-GROS, A. (2005). El camí del camp de Pina és un dels camins inclosos dins el seu recull de camins del terme municipal de Llorito, article publicat en el llibre corresponent a la *XV Jornada d'Antroponímia i Toponímia*, modificat i tornat a publicar com a annex 1 en el llibre corresponent a la XVIII jornada.

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- MORENO RAMÍREZ, Pedro (1858). *Plano Geométrico del término jurisdiccional de Sineu*. Escala 1/10.000.

- Anònim. *Costa de la Isla de Mallorca*. (1893-1894). Escala 1/50.000. Apareix aproximadament.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.

- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareix amb el nom de "Cº de Son Cervera".

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV Sencelles.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres).

- Plànol de *Carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo del Ayuntamiento de Lloret de Vistalegre* (Plan Nacional de Vías Provinciales, 1973). Escala 1/25.000.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1980). *Mapa Militar de España*. Escala 1/200.000. Palma de Mallorca (10-7).

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I. Sencelles.

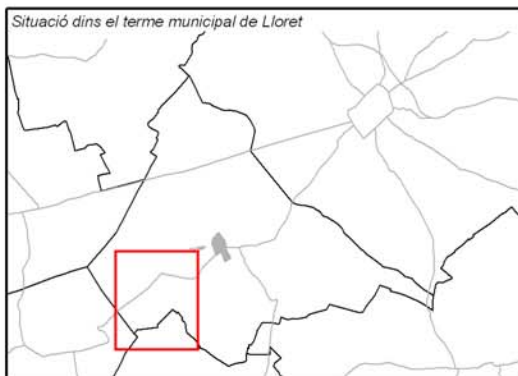
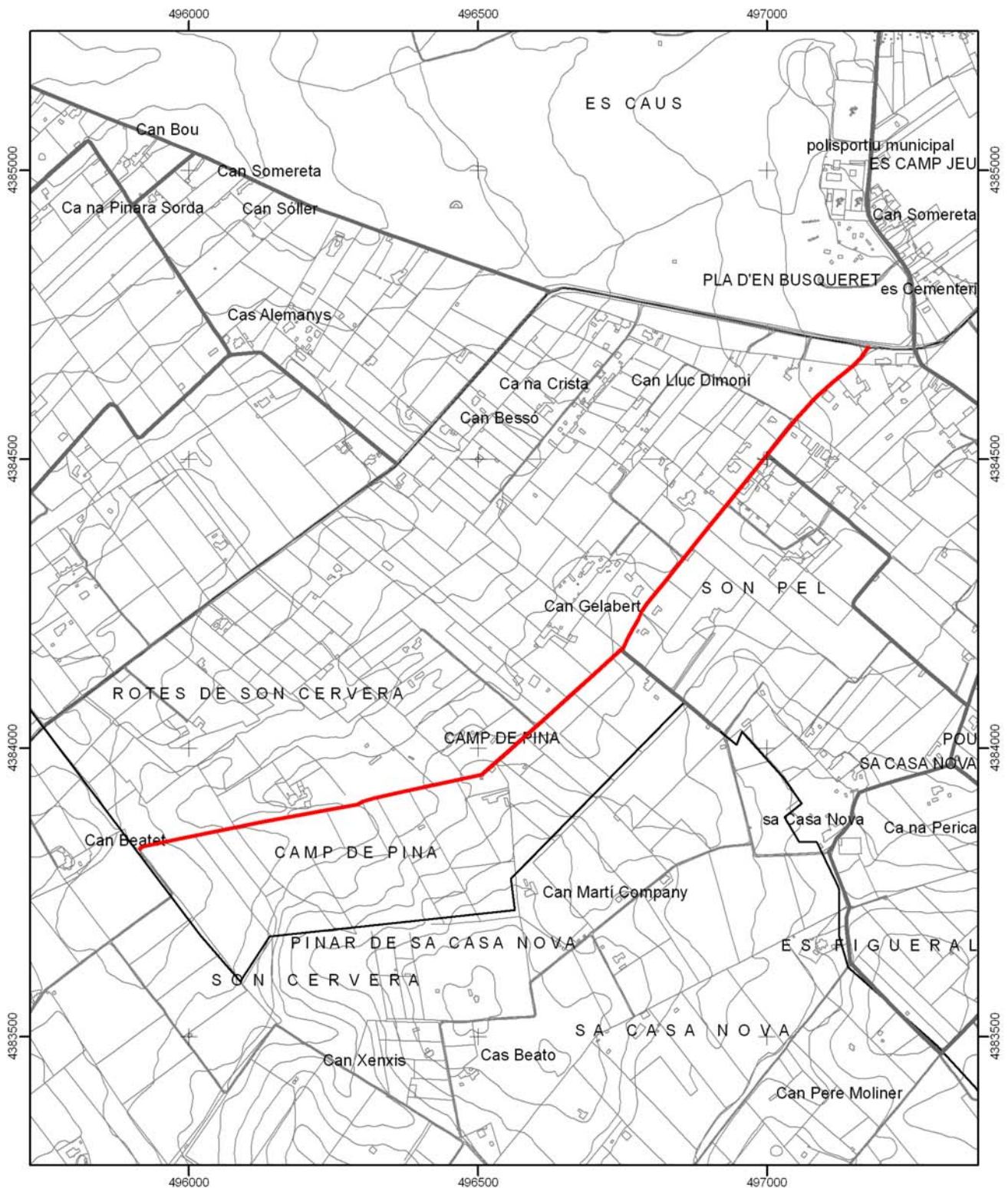
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreres 699 (39-27).

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). Lloret. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camino de Pina".

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VIÇTAGRE	
(6) CAMÍ DE PINA / CAMÍ DES CAMP DE PINA / CAMÍ DE SINEU A PINA	
Escala: 1:10.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(7) CAMÍ DE SON COMPANY (A) / CAMÍ DE SA CASA NOVA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 19-41

Inici: camí de Son Boló, núm. 4.

Final: terme municipal de Montuïri.

Longitud: 737 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí reial.
- Fitació de terme.
- Camí sender.
- Camí municipal.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret i obert.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- El camí de Son Company (A), núm. 7 i el camí de Son Company (B), núm. 17 són un mateix camí que s'ha dividit en dos perquè el primer (núm. 7) és tot dins el terme municipal de Lloret, mentre que, segons la fitació de terme entre Montuïri i Lloret de Vistalegre duita a terme l'any 1954, la partió entre aquests dos termes és l'eix del camí de Son Company (B), núm. 17.

- Aquest camí passa pel pou públic de sa Casa Nova.

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 737 m**Amplada mínima:** 2,8 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius**

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 22 d'abril de 1779 Miquel, Antònia Joana i Margalida Gelabert es dividien l'herència del seu pare, entre la qual hi havia un quartó de terra de pertinències de Son Bauló, "...que confina con el otro corton de tu dicho Miguel tomado a tu parte, con tierras de Rafael Jorda con camino Real que de Muntuirí va a Llorito y con tierras de Antonia Gelebert..." (ARM. CH 288).

El 20 de juny de 1782 es registrava un instrument de 18 de febrer de 1782, segons el qual Antoni Jordà venia a Lluç Pou 3 quartons de terra a la talaia de Son Miralles, que "...confina con camino sendero llamado de la Casa Nueva, con tierras de Magdalena Daviu, con tierras de Pedro Antonio Jordà su hermano de las mismas pertinencias y con tierras de Antoni Nicolau..." (ARM. CH 288).

El 5 de novembre de 1809 Catalina Jaume Picornell capbrevava una peça de terra de pertinències de Son Bauló, que "...Linda con camino sendero, con tierra de la Denunciante, en dicho nombre, con camino por el qual se va al Pozo del Predio llamado la casanova, y con tierras de las mismas pertenencias de Juan Real als. Metge..." (ARM. ECR 1057).

El 23 de gener de 1827 Guillem Real als. pintat, i la seva filla Caterina capbrevaven tres quartons de terra a Son Bauló, que "...Linda con tierra de Antonio Gomila, con camino que va al Predio la Casanova, y con tierra de las mismas pertenencias..." (ARM. ECR 1057).

El 28 de juny de 1838 Gabriel Coll feia donació al seu fill Gabriel d'una peça de terra dita la sort de la plana de la Casa Nova, "...que linda con camino de Son Compañy, con tierras de Pedro Antonio Ferragut, con la casa nueva, y con Gabriel Real..." (ARM. CH 288).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Sineu el 21 de gener de 1923 es tractà la instància presentada per un veïnat "...interesando se le señale la alineacion del camino de Son Compañy para construir una pared en la finca que adquirio procedente del predio "Sa Casa Nova", acordóse nombrar una Comision especial, integrada por el Sr. Florit e infrascrito Secretario, encargada de visitar dicho camino y ponerse de acuerdo con el Ayuntamiento de Montuirí para señalar la alineacion interesada..." (AMS. Sign. 1/10).

Camí de sa Casa Nova

En sessió plenària celebrada el 18 de setembre de 1931 l'Ajuntament de Lloret donà permís a un veïnat per col·locar pedres a una finca que feia partió amb el camí de sa Casa Nova (AMLL. Sign.7).

El ple del consistori llorità del 7 de febrer de 1941 acordà eixamplar el camí de sa Casa Nova (AMLL. Sign. 12).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.12. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre envià per formar aquest pla, el camí de sa Casa Nova és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Lloret de Vista Alegre*, del mateix any, amb inici al camí de Son Boló i final a Son Berenguer (Montuïri), amb una longitud de 1,5 quilòmetres i una amplada de 4,5 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura). Aquesta documentació també fa referència al camí de Son Company (B), núm. 17 i al camí des Figueral (B), núm. 35.

El mes de setembre de l'any 1975 l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre va dur a terme les obres de neteja de marges del camí municipal anomenat sa Casa Nova (AMLL. Sign. 599/8)

El 3 de novembre de 1975 l'Ajuntament pagà 12.000 pessetes pels treballs de neteja dels marges del camí de sa Casa Nova (AMLL. Sign. 698).

A la sessió del 5 de maig de 1987 del consistori de Lloret de Vistalegre, el batle proposà demanar ajuda tècnica al Consell Insular de Mallorca per l'obra de pavimentació asfàltica del camí de sa Casa Nova (AMLL. Sign. 27). El mateix any es redactà el projecte de l'esmentat camí (AMLL. Sign. 981), i el 14 d'octubre de 1988 se n'adjudicaren les obres (AMLL. Sense signatura).

El mes de febrer de 1999 el Consell de Mallorca elaborà el projecte d'aglomerat dels camins de Ses Comes i sa Casanova (ACM. Cooperació Local. Sense signatura. AMLL. Sign. 969). Aquest document també fa referència al camí de sa Casa Nova, núm. 19.

El 8 de setembre de 2000 el ple de l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre aprovà l'expedient de sol·licitud de finançament al Consell Insular de Mallorca per l'obra d'aglomeració del camí de sa Casa Nova (AMLL. Sense signatura). Aquest document també fa referència al camí de sa Casa Nova, núm. 19.

En el ple del 30 de març de 2001 l'Ajuntament de Lloret aprovà el pla d'obres i serveis de 2001, dins el qual estava inclosa l'obra d'aglomeració d'aquest camí (AMLL. Sense signatura). Aquest document també fa referència al camí de sa Casa Nova, núm. 19.

A l'acta de la sessió plenària celebrada l'11 de maig de 2001 a l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre es varen adjudicar definitivament les obres de pavimentació asfàltica del camí cas Alemanys-el Ras, Aglomeració del camí de sa Casa Nova i

aglomeració del camí de ses Comes (AMLL. Sense signatura). Aquest document també fa referència al camí de sa Casa Nova, núm. 19.

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- BIBILONI, P. & RAMIS PUIG-GROS, A. (1990). *La seva guia de Sa Comuna de Llorito* inclou un petit plànol, en el qual apareix grafiat el camí de sa Casa Nova.
- ORDINAS i MARCÉ, G. (1999). Al seu article sobre els pous públics de Llorito, publicat en el llibre corresponent a les Terceres jornades d'estudis locals de Lloret de Vistalegre, anomena el pou de sa Casa Nova del que diu: "El trobam vora les cases de sa Casa Nova, prop de la partió amb el terme de Montuiri, a un quilòmetre del cementeri de Llorito, en el creuer entre el camí dit també de sa Casa Nova i el des Figueral". (pàg. 262).
- RAMIS PUIG-GROS, A. (2005). El camí de sa Casa Nova és un dels camins inclosos dins el seu recull de camins del terme municipal de Llorito, article publicat en el llibre corresponent a la *XV Jornada d'Antroponímia i Toponímia*, modificat i tornat a publicar com a annex 1 en el llibre corresponent a la XVIII jornada.

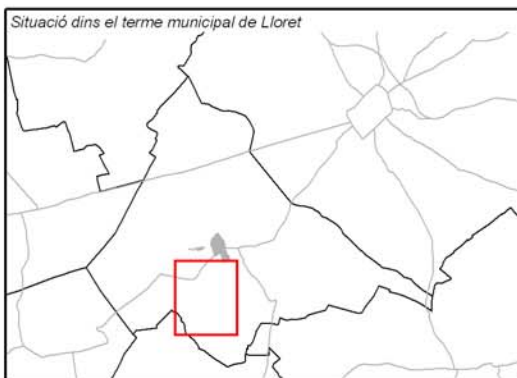
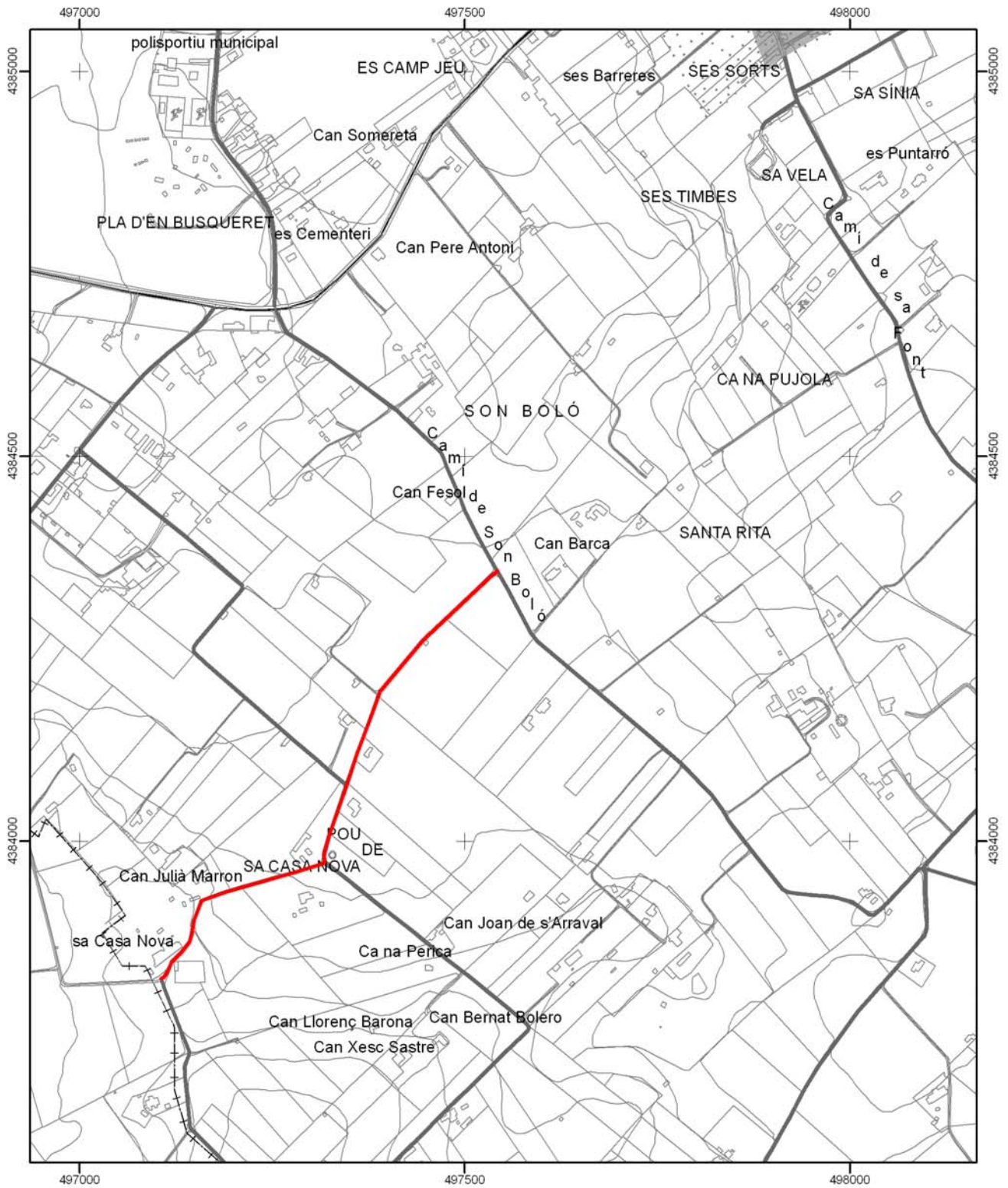
CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- MORENO RAMÍREZ, Pedro (1858). *Plano Geométrico del término jurisdiccional de Sineu*. Escala 1/10.000. Apareix aproximadament.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.
- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareix amb el nom de "Cº de la Casa Nova".
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV Sencelles.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres).
- Plànol de *Carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo del Ayuntamiento de Lloret de Vistalegre* (Plan Nacional de Vías Provinciales, 1973). Escala 1/25.000.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I. Sencelles.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreres 699 (39-27).
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). Lloret. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(7) CAMÍ DE SON COMPANY (A) / CAMÍ DE SA CASA NOVA	
Escala: 1:7.500 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(8) CAMÍ VELL D'ARIANY (A) / CAMÍ DE SA ROTA D'EN PALEM / CAMÍ DE SA ROTA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 13-44

Inici: carretera de Lloret a Montuïri, Ma-3231.

Final: terme municipal de Sineu.

Longitud: 2.131 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí reial.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre.
- Catàleg de camins del terme municipal de Sineu (Fodesma, 2002).

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors - Un de "Camí Vell d'Ariany" a l'inici del camí.
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret, reixa i obert.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 2.131 m**Amplada mínima:** 4,3 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** regular**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius**

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 5 de novembre de 1778 Francisco Gacías capbrevava una peça de terra una peça de terra a Lloret, que "...Linda con camino Real por el qual se va al lugar llamado el Paxeri, con otro camino Real por el qual se va a la Villa de Montuiri, con tierra del Denunciante de sobre cabrevadas, y con tierras de Raphael Real..." (ARM. ECR 1055).

El 17 de febrer de 1788 Jaume Real (a) Realó capbrevava un alou sobre 6 quarterades de terra a Son Niell, abans Son Batista, "...cuyas seis quarteradas lindan, con camino Real por el qual de la villa de San Juan se va a la de Inca, con tierras de los herederos de Gabriel Niell, con Camino por el qual de la presente Villa, se vá al Predio son Brondo, y con camino por el qual se vá al lugar de Ariañy..." (ARM. ECR 1055).

El mes de gener de 1973 l'enginyer José Garau Casasnovas redactà el projecte d'asfaltat del camí vell d'Ariany (AMLL. Sign. 974).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre el 30 d'octubre de 1990 s'acordà dur a terme l'obra d'asfaltat del camí que va des de baix de Son Mas fins el terme municipal de Sineu (AMLL. Sense signatura).

En el ple del 10 de setembre de 1993 el consistori llorità aprovà el projecte d'asfaltat del camí Vell d'Ariany (AMLL. Sense signatura).

El camí Vell d'Ariany està inclòs dins el *Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre*, aprovat inicialment en sessió plenària de l'Ajuntament de Lloret el 29 de desembre de 2010. A la fitxa del camí es diu: "Propietat: Pública [...] Descripció de l'element: Fa part del camí que procedent d'Ariany, travessa el terme de Sineu, intercedint les carreteres de Sineu a Petra i de Sineu a Sant Joan. Entra al terme de Llorito en el punt d'intersecció amb el Camí Vell de Sineu a Sant Joan. Separa les terres de Son Mas de les de Paixarí. El seu traçat transcorre ran del Torrent de Llorac i travessa les terres d'aquesta possessió. Surt a les denominades Rotes de Santanyí on enllaça amb l'actual carretera Ma 3231 Llorito – Montuiri [...] Referències històriques: [...] Grau de protecció: Integral. Camí públic" (AMLL. Sense signatura). Aquesta documentació també fa referència al camí Vell d'Ariany (B), núm. 44.

Camí de sa rota d'en Palerm

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.12. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre envià per formar aquest pla, el camí de sa rota de Son Palerm és un dels inclosos dins el Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Lloret de Vista Alegre, del mateix any, amb inici a la ctra. núm. 529 de Lloret a Montuiri i final al terme de Sineu, amb una longitud de 1,8 quilòmetres i una amplada de 5 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

Camí de sa Rota

El 31 de desembre de 1973 l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre pagà 7500 pta a Joan Picornell Gelabert en concepte de "...bacheo con macadam ordinario del camino municipal denominado de Sa Rota..." (AMLL. Sign. 21).

El mes de maig de 1978 s'elaborà el projecte de pavimentació asfàltica del camí de sa Rota, a la memòria del qual llegim: "Se trata del acondicionamiento, mediante refuerzo del firme, drenaje de aguas pluviales y pavimentación asfáltica del camino de Sa Rota, ya existente, que parte del punto kilométrico 2,600 de la carretera de Montuiri a Lloret de Vista Alegre. Dicho camino se encuentra en muy mal estado, siendo de gran importancia proceder a su definitiva pavimentación ya que da servicio de acceso a numerosas fincas rústicas, la mayoría de ellas de reducida dimensión, del sector de Levante del Término Municipal de Lloret de Vista Alegre.

La longitud total del camino es de 2.386,50 metros, siendo su ancho variable con una media de 4,30 m. La superficie total a pavimentar es de 10.265,25 m²..." (AMLL. Sign. 599/8).

Camí de ses Rotes (des de l'inici del camí fins a connectar amb el camí de Sant Joan, núm. 23)

El projecte d'acondicionament dels camins rurals de ses Rotes i Costitx va ser elaborat per la Conselleria d'Agricultura i Pesca del Govern Balear l'octubre de 1990, a la memòria del qual trobam la seva descripció i característiques: "La longitud de los caminos dentro del Término Municipal de Lloret de Vista Alegre es la siguiente:

CAMINO DE SES ROTAS ..... 1.826, 83 m.

CAMINO COSTITX ..... 865,17 m." (AMLL. Sign. 970). Aquest document també fa referència al camí de Sant Joan, núm. 23)

En el ple del 4 de setembre de 1994 el consistori lloretà acordà sol·licitar la inclusió de les obres de pavimentació del camí del Ras, camí Son Boló, camí de Ruberts i camí de ses Rotes, dins el pla d'obres i serveis de 1995 del Consell Insular de Mallorca (AMM. Sense signatura). El projecte de les obres va ser redactat pel Servei de Vies i Obres del Consell Insular de Mallorca l'octubre de 1994 (AMLL. Sign. 982) i el mes d'octubre de 1995 el projecte va ser actualitzat (AMLL. Sign. 981). Aquest document també fa referència al camí de Sant Joan, núm. 23)

Camí d'Ariany

En sessió plenària celebrada l'11 d'agost de 1992 l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre acordà sol·licitar ajuda tècnica al Consell Insular de Mallorca per l'obra d'acondicionament i pavimentació del camí d'Ariany. Poc després, l'11 de setembre de 1992, el mateix consistori aprovà la sol·licitud d'inclusió dins el pla de camins rurals de la Conselleria d'Agricultura i Pesca l'esmentada obra (AMLL. Sense signatura).

Camí Vell de Montuïri

El mes de setembre de 2004 el Consell de Mallorca redactà el projecte de pavimentació de diversos camins del terme municipal de Lloret de Vista Alegre, entre ells el camí vell de Montuïri, amb una longitud de 1.100 metres (AMLL. Sense signatura). Aquesta documentació fa referència en aquest camí (entre el camí de Sant Joan i la partió de terme) i a part del camí de Sineu a Montuïri (núm. 15).

La continuació del camí catalogat apareix al Catàleg de Camins del terme municipal de Sineu, elaborat per FODESMA (Consell de Mallorca) l'any 2002, inclòs amb el núm. 5 camí Vell d'Ariany / camí de sa Casa Nova / camí de Son Seguinot / camí des Camp Pla. A les Conclusions del catàleg es recomana la inclusió d'aquest camí a l'Inventari de Béns de Sineu. Pel que fa referència a aquest camí s'ha trobat la següent documentació:

A una divisió del terme en quarters, feta l'any 1795, s'establia el següent: "Son Rosiñol se li destina del camí de St. Joan, cami cami fins al de Ariañy y venim per al cami de Petra y se li afix del cami de Ariañy y fins al cami qui va a lo puy de Rey y fins a la caseta den remirat y a la den Jorda" (AMS. Sign. 1/20).

A una divisió del terme en quarters, feta l'any 1795, s'establia el següent: "Binitaref se li destina del cami de St. Joan fins al cami de Ariañy cami fins an al pont de son Niell y cami venint per al cami de Muntuiri y fins a la creueta" (AMS. Sign. 1/20).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Sineu el 18 de febrer de 1872, "Habiendo observado que Miguel Niell había construido una pared en el camino viejo de Ariañy y punto llamado Son Llabres, se acordo que pase a aquel punto la comision de caminos y de dictamen, pues se considera ha contravenido la ley sobre el particular" (AMS. Sign. 1/2).

A l'acta que recull l'assenyalament de fites comuns als ajuntaments de Sineu i Petra, duit a terme l'any 1889, es llegeix: "Desde este punto siguiendo en dirección al oeste por el camino de Ariañy a Sineu, que forma límite que pertenecerá todo a Sineu, hasta llegar al predio Son Alcainas" (AMS. Sign. 1/37).

El 2 de setembre de 1931 es produí la recepció de les obres de construcció del camí veïnal núm. 505 anomenat d'Ariany a Sineu per part de la Diputació Provincial. Segons l'acta que recull aquest fet, la longitud del camí era de 8.832,32 metres, dels quals 6.130,26 m corresponien al terme de Sineu (AMS. Sign. 1/25).

En sessió plenària de l'Ajuntament de Sineu, celebrada el 6 d'agost de 1981, es va acordar ratificar l'acord del ple de 10 de maig de 1979 sobre acondicionament i asfaltat de camins per l'IRYDA (Instituto de Reforma y Desarrollo Agrario), i es donava un llistat de preferència i prioritat dels camins a asfaltar, en el qual apareixia, en tercer lloc, el camí vell d'Ariany" (AMS. Sense signatura).

El consistori sineuer acordà, en ple reunit el 21 de setembre de 1984, sol·licitar ajuda tècnica per a l'elaboració dels projectes d'asfaltat dels camins d'Ariany i Son Baix Fogó; el projecte de pavimentació asfàltica del camí vell d'Ariany, obra de l'enginyer A. Parietti, data del mes de febrer de 1985. L'Ajuntament de Sineu, segons consta a l'acta de l'11 de febrer de 1985, acordà sol·licitar al Consell Insular de Mallorca la inclusió d'aquestes obres dins el pla provincial d'obres i serveis de l'any corrent (AMS. Sense signatura).

El camí vell d'Ariany és una de les vies rurals inclosa dins l'Inventari de Béns de l'Ajuntament de Sineu de 1991, amb inici al límit del terme municipal de Lloret, en la partió de les parcel·les cadastrals 5.41 i 5.37, i final al torrent de Son Real, en la partió de les parcel·les cadastrals 11.188 i 11.90. Se li atribueix una longitud de 4,55 km i una amplada mitjana de 4,5 m. Segons aquest inventari hi ha tres trams en els quals se'l coneix com a camí de Son Pou, camí de Son Riutort i camí des Camp Pla. També apareix a la rectificació de l'Inventari duita a terme l'any 1998 (AMS. Sense signatura).

Camí de Son Llabrés

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del Plan Nacional de Vías Provinciales, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.12. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Sineu envià per formar aquest pla, el camí de Son Llabrés és un dels inclosos dins el Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Sineu, del mateix any, amb inici en el camí de Son Virgo i final a la carretera de Sant Joan, amb una longitud de 1500 metres i una amplada total de 3 metres.

Camí de Sant Jordi (So na Jordi)

A la relació d'obres i millores realitzades durant la campanya de 1960, remesa per l'Ajuntament de Sineu al Govern Civil de Balears, s'inclou l'arranjament dels camins veïnals de Baix de Defla, So n'Amarinera, na Coll, des Morers, de Sant Jordi i de s'Alou (ARM Sign. L-593).

Camí de sa Casa Nova

Segons una ordre firmada pel secretari de l'Organització Nacional Sindicalista de Sineu el 2 de febrer de 1937, es va procedir al nomenament de la comissió encarregada de la reparació del camí anomenat de sa Casa Nova (AMS. Sign. 1/25).

El 19 de setembre de 1962, el consistori local de Sineu "manifiesta que se ha solicitado subvención de la Comisaria del Paro Obrero para la realización de las Obras siguientes: limpieza del algibe del matadero, limpieza de la cloaca desagüe que atraviese el mercado, ensanchamiento del camino de las Casas Nuevas y construcción de la carretera del cementerio, el Ayuntamiento queda enterado" (AMS. Sense signatura).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del Plan Nacional de Vías Provinciales, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla,

que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.12. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Sineu envià per formar aquest pla, el "Camino de S'e Casa Nove" és un dels inclosos dins el Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Sineu, del mateix any, amb inici a la carretera de Sant Joan i final a la carretera de Petra, amb una longitud de 1500 metres i una amplada total de 3 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

En sessió plenària de l'Ajuntament de Sineu, celebrada el 6 d'agost de 1981, es va acordar ratificar l'acord del ple de 10 de maig de 1979 sobre acondicionament i asfaltat de camins per l'IRYDA (Instituto de Reforma y Desarrollo Agrario), i es donava un llistat de preferència i prioritat dels camins a asfaltar, en el qual apareixia, en quart lloc, el "Camino de Casa Nueva" (AMS. Sense signatura).

Camí de Son Seguinot

Segons l'acta de la sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Sineu el 20 de gener de 1937 es va acordar "se proceda a la reparación de los caminos públicos de establecedores, denominados Son Selí y Son Seguinot, éste en la parte que enlaza con la carretera que conduce a San Juan, utilizando para ello los obreros inscritos en el Sindicato Nacional Sindicalista de la C.O.N.S." (AMS. Sign. 1/13).

Camí des Camp Pla

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del Plan Nacional de Vías Provinciales, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.12. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Sineu envià per formar aquest pla, el camí des Camp Pla és un dels inclosos dins el Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Sineu, del mateix any, amb inici a la carretera de Petra i final "En Finca C'as Tintore", amb una longitud de 2.000 metres i una amplada total de 3 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- RAMIS PUIG-GROS, A. (2005). El camí vell d'Ariany i el camí de Can Riera són camins inclosos dins el seu recull de camins del terme municipal de Llorito, article publicat en el llibre corresponent a la *XV Jornada d'Antroponímia i Toponímia*, modificat i tornat a publicar com a annex 1 en el llibre corresponent a la XVIII jornada.

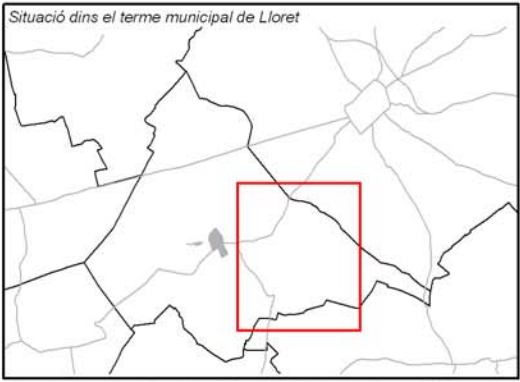
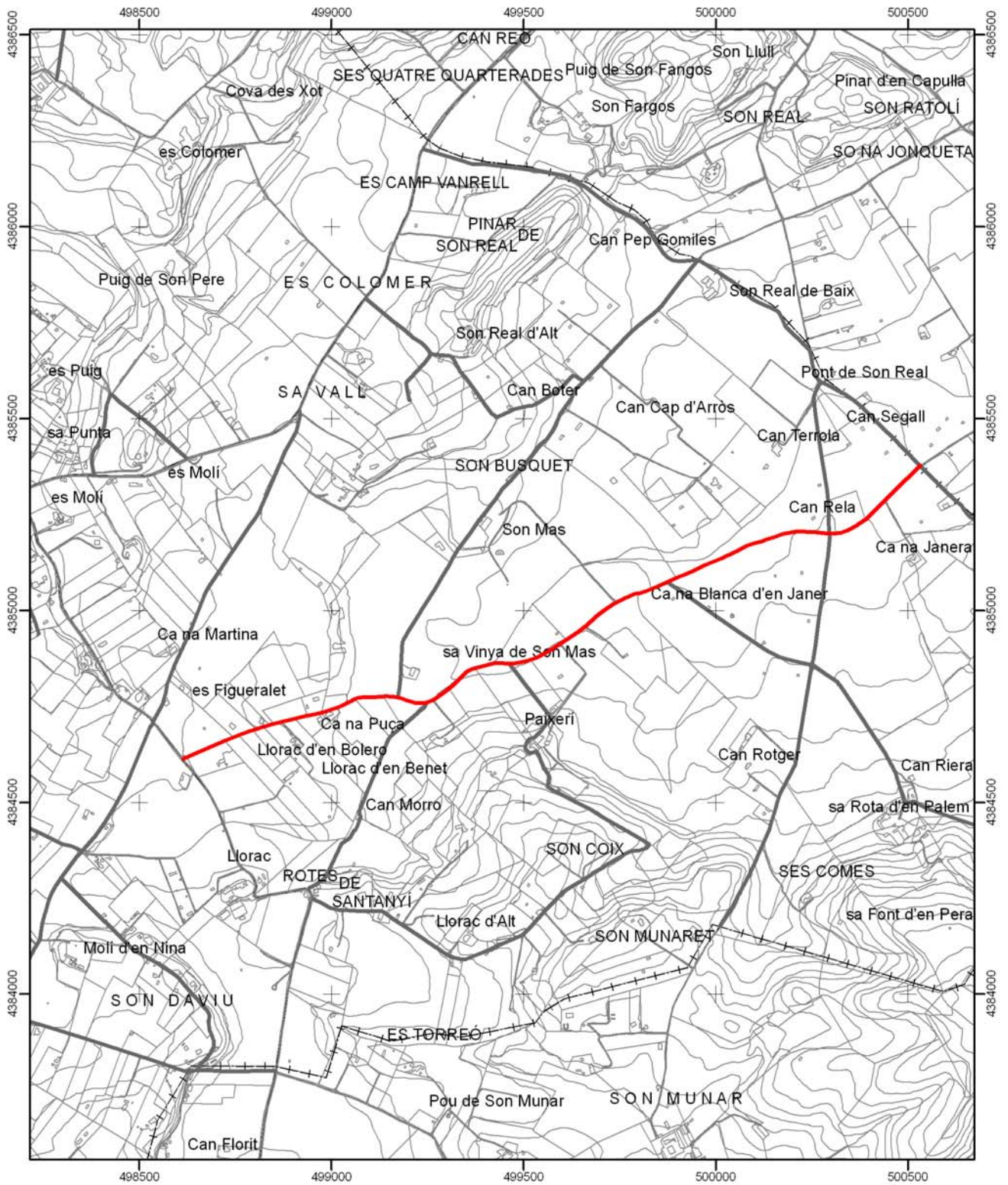
CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- MORENO RAMÍREZ, Pedro (1858). *Plano Geométrico del término jurisdiccional de Sineu*. Escala 1/10.000.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000. Apareix majoritàriament.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.
- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareix com a part del “Camino de Sta. Margarita a Palma”.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I, Sineu.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres).
- Plànol de *Carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo del Ayuntamiento de Lloret de Vistalegre* (Plan Nacional de Vías Provinciales, 1973). Escala 1/25.000.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1980). *Mapa Militar de España*. Escala 1/200.000. Palma de Mallorca (10-7). Apareix aproximadament.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I. Sencelles; Full 699-II. Sineu; Full 699-III. Algaida i Full 699-IV. Porreres.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreres 699 (39-27).
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). Lloret. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de “Camino Viejo de Ariany”.

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE

(8) CAMÍ VELL D'ARIANY (A) / CAMÍ DE SA ROTA D'EN PALEM / CAMÍ DE SA ROTA

Escala: 1:15.000

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(9) CAMÍ DE CAS ALEMANYS / CAMÍ DES TANCAT

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 13-34 / 19-31

Inici: carretera de Sineu Ma-3130, prop de Can Bessó.

Final: fins a una distància de 1563 metres.

Longitud: 1.563 m

DOCUMENTACIÓ

- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors - Un cartell de "Camí de Cas Alemany" a l'inici del camí.
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Una barrera tancada amb pany al final del camí.
- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins prop des Garrover.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 1.563 m

Amplada mínima: 3,4 m

màxima: 4,3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El mes de març de 1984 l'enginyer provincial, A. Parietti, redactà el projecte de pavimentació asfàltica del camí de cals Alemanys (AMLL. Sign. 595).

El 14 de febrer de 1985, el batle de l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre proposà al ple sol·licitar la inclusió al pla d'obres i serveis de 1985 l'obra de pavimentació del camí de ca s'Alemanys (AMLL. Sign. 25).

En sessió plenària reunida el 4 de juny de 1985 el consistori lloretà aprovà l'adjudicació de l'obra de pavimentació asfàltica del camí de cas Alemanys i el 25 de juny del mateix any, declarà l'executivitat immediata i l'adjudicació de l'obra esmentada (AMLL. Sign. 26).

A l'acta del ple del 5 de maig de 1987 consta la sol·licitud d'Obres i Pavimentacions MAN, SA, de la devolució de l'aval per l'obra de pavimentació asfàltica del camí de ca s'Alemanys (AMLL. Sign. 27).

En el ple celebrat el 14 de juliol de 2001 l'Ajuntament de Lloret aprovà l'expedient de contractació i la convocatòria de concurs per l'adjudicació de l'obra de pavimentació del camí de ca s'Alemanys; a l'acta de la sessió plenària del 3 de gener de 2007 consta l'expedient de contractació de l'esmentada obra i la seva adjudicació (AMLL. Sense signatura).

El 12 de setembre de 2003, davant de la convocatòria del Consell Insular de Mallorca per a formular les peticions de les obres i serveis per ésser incloses al pla de l'any 2001, l'Ajuntament de Lloret proposà aprovar els expedients de sol·licitud de finançament de l'obra d'ampliació i aglomerat del camí de cas Moro Tabac i de l'obra d'aglomeració del camí de ca s'Alemanys (AMLL. Sense signatura).

El 28 de setembre de 2005 el ple de l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre aprovà l'expedient de sol·licitud de finançament a la Conselleria d'Agricultura i Pesca per l'obra de pavimentació del camí de ca s'Alemanys (AMLL. Sense signatura).

Camí de Ca ets Alemanys i d'establidors de sa Casa Nova

El camí de Ca ets Alemanys i d'Establidors de sa Casa Nova està inclòs dins el *Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre*, aprovat inicialment en sessió plenària de l'Ajuntament de Lloret el 29 de desembre de 2010. A la fitxa del camí es diu: "Localització: El camí asfaltat que parteix, a la part de tramuntana, de la carretera de Sineu a Algaida (Ma 3130) i dona pas als establits de la possessió de sa Casa Nova coneguts com es Camp Roig, Ca ets Alemanys i arriba a les rotes de Son Cervera. El seu traçat rectilini, tancat de paret seca, és propi dels camins d'establiments creats a partir de les parcel·lacions dels segles XVIII i XIX. De fet, així es recull a la documentació notarial: Otra pieza de tierra denominada también Sa Casa Nova, sita en este término municipal, de cabida aproximada de dos cuarteradas, un cuartón y doce destres [...], lindante por el norte y este con camino de establecedores". [...] Referències històriques: Pel que fa a la denominació d'aquest camí, popularment s'atribueix a l'estada d'un alemany refugiat durant la primera guerra europea que construí la casa coneguda amb aquest nom. De fet, pocs anys abans, era coneguda amb el nom de sa Rota o sa Casa Nova. Tot seguit reproduïm la descripció feta a l'escriptura de manifestació i acceptació d'herència otorgada per Miquel Munar Camps, Isabel Amengual Jaume i Sebastià Horrach Bibiloni el dia 11 d'octubre de 1911 davant el notari de Sineu José de Barcia i Calero: "Pieza de tierra denominada sa Rota y también sa Casa Nova, sita en este término municipal, de cabida aproximada de dos hectáreas ochenta y cuatro áreas doce centiáreas (cuatro cuarteradas) que se halla dividida en tres cercados, lindante por el norte con tierras de Gabriel Jaume, por el este con el monte comunal de Llorito, por el sur con tierras de Margarita Soler y por el oeste con camino de establecedores. Se halla tenida en alodio de D. Antonio-María Vives y afecta a la prestación de un censo de diez pesetas pagadero a dicho Sr. Vives, ignorándose el día de su vencimiento y el fuero de su redención. Su valor se fija en novecientas cincuenta pesetas". [...] Grau de protecció: Integral. Camí públic/privat." (AMLL. Sense signatura).

Camí des Tancat

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.12. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre envià per formar aquest pla, el camí des Tancat és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Lloret de Vista Alegre*, del mateix any, amb inici a la ctra. PM 313 d'Algaida i final a sa Rota (Sencelles), amb una longitud de 2 quilòmetres i una amplada de 5 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura). Al mapa que acompanya el pla, aquest camí apareix dibuixat aproximadament, com a part del camí des Alemanys, núm. 9 i com a part del camí de Cas Alemanys-Es Ras, núm. 14.

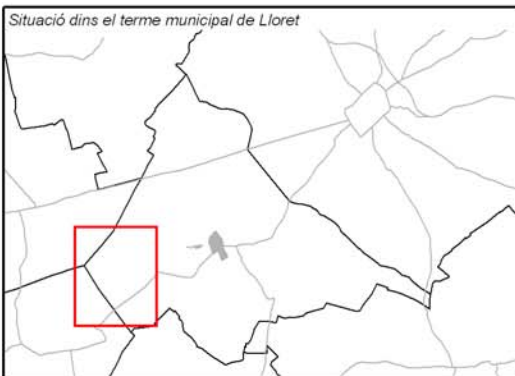
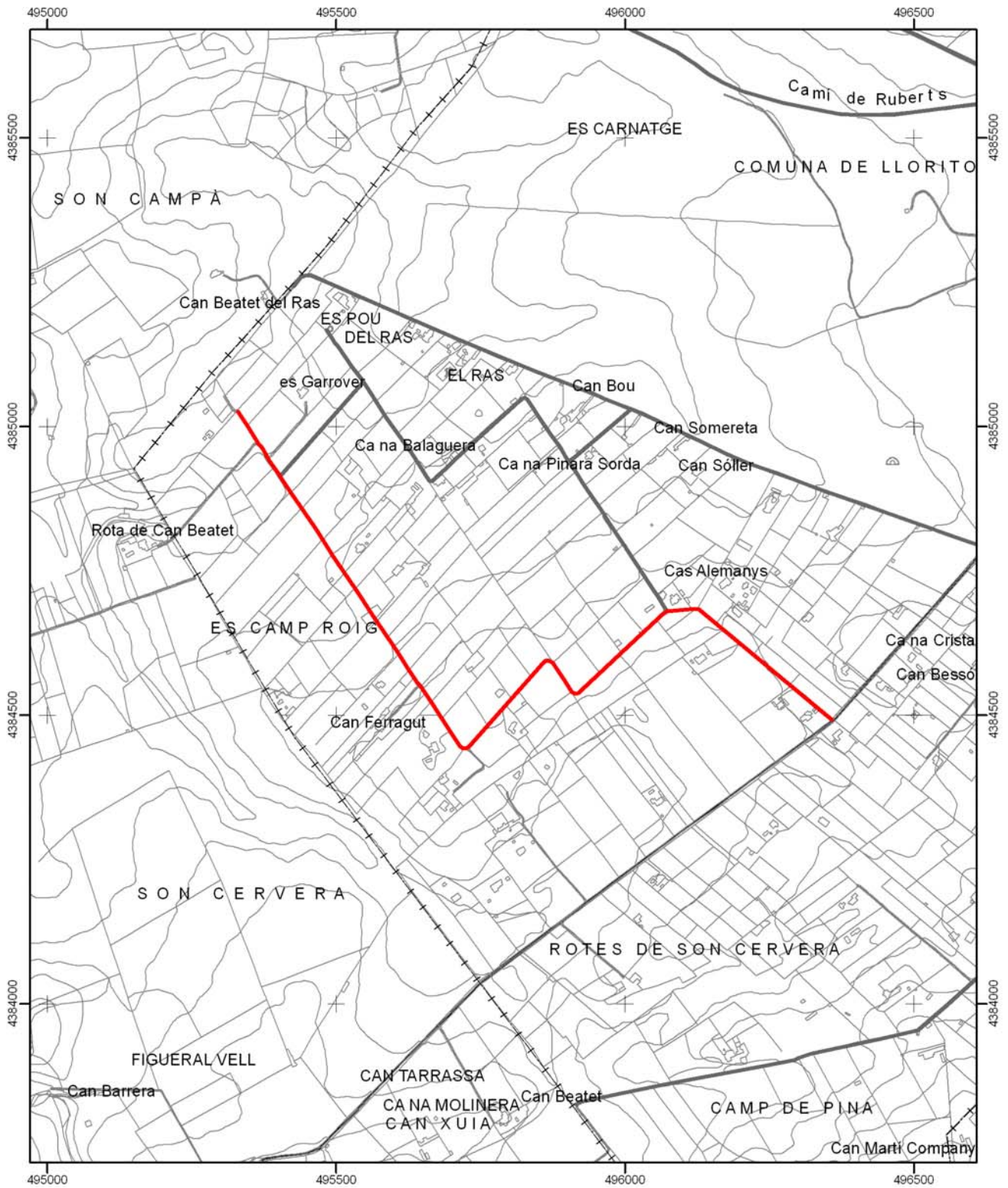
DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- RAMIS, A. (2005). El camí de Cas Alemanys és un dels camins inclosos dins el seu recull de camins del terme municipal de Llorito, article publicat en el llibre corresponent a la *XV Jornada d'Antroponímia i Toponímia*, modificat i tornat a publicar com a annex 1 en el llibre corresponent a la XVIII jornada.

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- MORENO RAMÍREZ, Pedro (1858). *Plano Geométrico del término jurisdiccional de Sineu*. Escala 1/10.000.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000. Apareix aproximadament.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000. Apareix aproximadament.
- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV Sencelles.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres).
- *Plànol de Carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo del Ayuntamiento de Lloret de Vistalegre* (Plan Nacional de Vías Provinciales, 1973). Escala 1/25.000.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I. Sencelles.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreres 699 (39-27).
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). Lloret. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camino de Cas Alemany".

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(9) CAMÍ DE CAS ALEMANYS / CAMÍ DES TANCAT	
Escala: 1:10.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(10) CAMÍ DE SES ROTES / CAMÍ DE SA RAIA / CAMÍ DE CA S'ANGLÈS / CAMÍ DE CAS MORO TABAC

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 13-34

Inici: camí de Ruberts, núm. 2.

Final: carretera de Sineu, Ma-3141, prop de la partió de terme.

Longitud: 1.441 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí públic.
- Camí rural.
- Fitació de terme.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Camí de carro.
- Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors - Un de "Camí de Cas Moro Tabac" al final del camí.
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 1.441 m**Amplada mínima:** 4,5 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius**

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

En el ple celebrat per l'Ajuntament de Sineu el 7 de març de 1896, el batle de la corporació manifestà que s'havia presentat el conductor del predi Son Gelabert de Baix, en representació del propietari, demanant "...se llevase a termino la construccion de una paret en la division del monte comunal de Llorito y el del expresado predio. Pedida la palabra por el concejal D. Lucas Gili, manifestó éste que de ningun modo debia costear esta corporacion ninguna parte de la pared de que se trata, en razon a que entre dicho Predio Son Gelabert y el referido monte de Llorito existe una via publica y por consiguiente que para cerrar el monte comunal tendria que construirse otra nueva o bien prescindir del camino lo que considera no puede consentir esta corporacion por estarle encomendado la defensa de los intereses públicos. En vista de lo cual acordose por la corporacion practicase un visorio la comision de caminos..." (AMS. Sign. I/2).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Sineu el 28 d'octubre de 1896 es va llegir una carta del Sr. Enginyer en cap del districte forestal de Balears perquè el consistori donàs la seva conformitat a la construcció d'una paret entre Son Gelabert de Baix i la Comuna, i "...acordó esta Corporacion por unanimidad, que toda vez que entre el Monte comuna y el predio Son Gelabert de Baix existe un camino carretero que desde la finca cane Frare conduce al camino antiguo llamado de Palma, que sirve para los establecedores de las fincas colindantes, no corresponde a este Municipio la construcción de la pared de que se trata en lo mas minimo, ni abonar por ella cantidad alguna, por no ser medianera, sino que en su totalidad corresponde al solicitante su construccion..." (AMS. Sign. 1/5).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.12. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre envià per formar aquest pla, el camí de ses Rotes és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Lloret de Vista Alegre*, del mateix any, amb inici al camí de Ruberts i final a la ctra. vella de Sineu núm. 504,

amb una longitud de 1,3 quilòmetres i una amplada de 4,5 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre el 14 de juliol de 1989 s'acordà presentar la sol·licitud per a la inclusió en el pla de camins rurals de Balears del camí que es dirigeix a ses Rotes, entre d'altres (AMLL. Sense signatura).

El projecte d'acondicionament dels camins rurals de ses Rotes i Costitx va ser elaborat per la Conselleria d'Agricultura i Pesca del Govern Balear l'octubre de 1990, a la memòria del qual trobam la seva descripció i característiques: "La longitud de los caminos dentro del Término Municipal de Lloret de Vista Alegre es la siguiente:

CAMINO DE SES ROTES ..... 1.826, 83 m.
CAMINO COSTITX ..... 865,17 m." (AMLL. Sign. 970).

En el ple del 4 de setembre de 1994 el consistori lloretà acordà sol·licitar la inclusió de les obres de pavimentació del camí del Ras, camí Son Boló, camí de Ruberts i camí de ses Rotes, dins el pla d'obres i serveis de 1995 del Consell Insular de Mallorca (AMM. Sense signatura). El projecte de les obres va ser redactat pel Servei de Vies i Obres del Consell Insular de Mallorca l'octubre de 1994 (AMLL. Sign. 982) i el mes d'octubre de 1995 el projecte va ser actualitzat (AMLL. Sign. 981).

Camí de sa Raia

L'any 1955 l'Institut Geogràfic i Catastral va realitzar els treballs topogràfics per delimitar la línia de terme dels municipis de Lloret de Vistalegre i Sencelles i assenyalar les fites comunes. Al croquis que acompanya l'acta de les operacions practicades apareix grafiat el "C^o de la Raya" (IGN. Sense signatura).

Camí de Ca s'Anglès

El mes de juny de 1983 l'enginyer provincial, A. Parietti, redactà el projecte de pavimentació asfàltica del camí de ca s'Anglès (AMLL. Sign. 595).

A la sessió del 18 de desembre de 1984 l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre aprovà l'adjudicació definitiva de l'obra de pavimentació asfàltica del camí de ca s'Anglès (AMLL. Sign. 25).

Camí de Cas Moro Tabac

En sessió plenària celebrada el 2 d'abril de 2003 per l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre s'aprovà el projecte de d'ampliació i aglomerat del camí de Cas Moro Tabac (AMLL. Sense signatura).

En una altra sessió plenària celebrada el 12 de setembre de 2003 s'aprovaren els expedients de sol·licitud de finançament de les obres d'ampliació i aglomerat del camí de Cas Moro Tabac i de l'obra d'aglomeració del camí de ca s'Alemanys (AMLL. Sense signatura).

El camí de Cas Moro Tabac està inclòs dins el *Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre*, aprovat inicialment en sessió plenària de l'Ajuntament de Lloret el 29 de desembre de 2010. A la fitxa del camí es diu: "Localització: Camí de carro, asfaltat, que comença baix de sa

Comuneta de Son Gelabert de Baix, com a continuació del camí de Ruberts, i entre sa Comuna i sa pleta de Son Gelabert de Baix, arriba a la carretera Vella de Sineu (Ma 3141). Conegut també com a camí Vell de Sineu. [...] Referències històriques: Camí reial de Ruberts a Sant Joan (1497) confronta de l'alqueria de Jordi Moranta. [...] Grau de protecció: Integral..." (AMLL. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- RAMIS, A. (2005). El camí de Cas Moro Tabac és un dels camins inclosos dins el seu recull de camins del terme municipal de Llorito, article publicat en el llibre corresponent a la *XV Jornada d'Antroponímia i Toponímia*, modificat i tornat a publicar com a annex 1 en el llibre corresponent a la XVIII jornada.

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- MORENO RAMÍREZ, Pedro (1858). *Plano Geométrico del término jurisdiccional de Sineu*. Escala 1/10.000. Apareix parcialment.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.

- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareix com a part del "Cº de la Comuna" i del "Camino de la Raya".

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV Sencelles.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres).

- Plànol de *Carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo del Ayuntamiento de Lloret de Vistalegre* (Plan Nacional de Vías Provinciales, 1973). Escala 1/25.000.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).

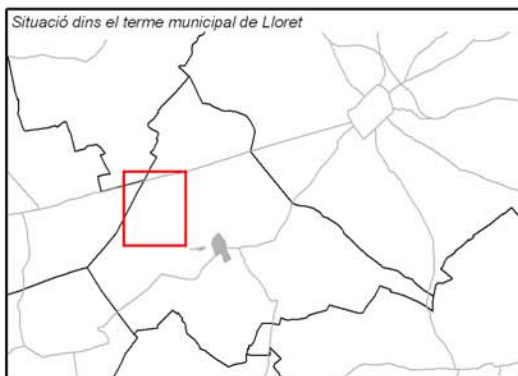
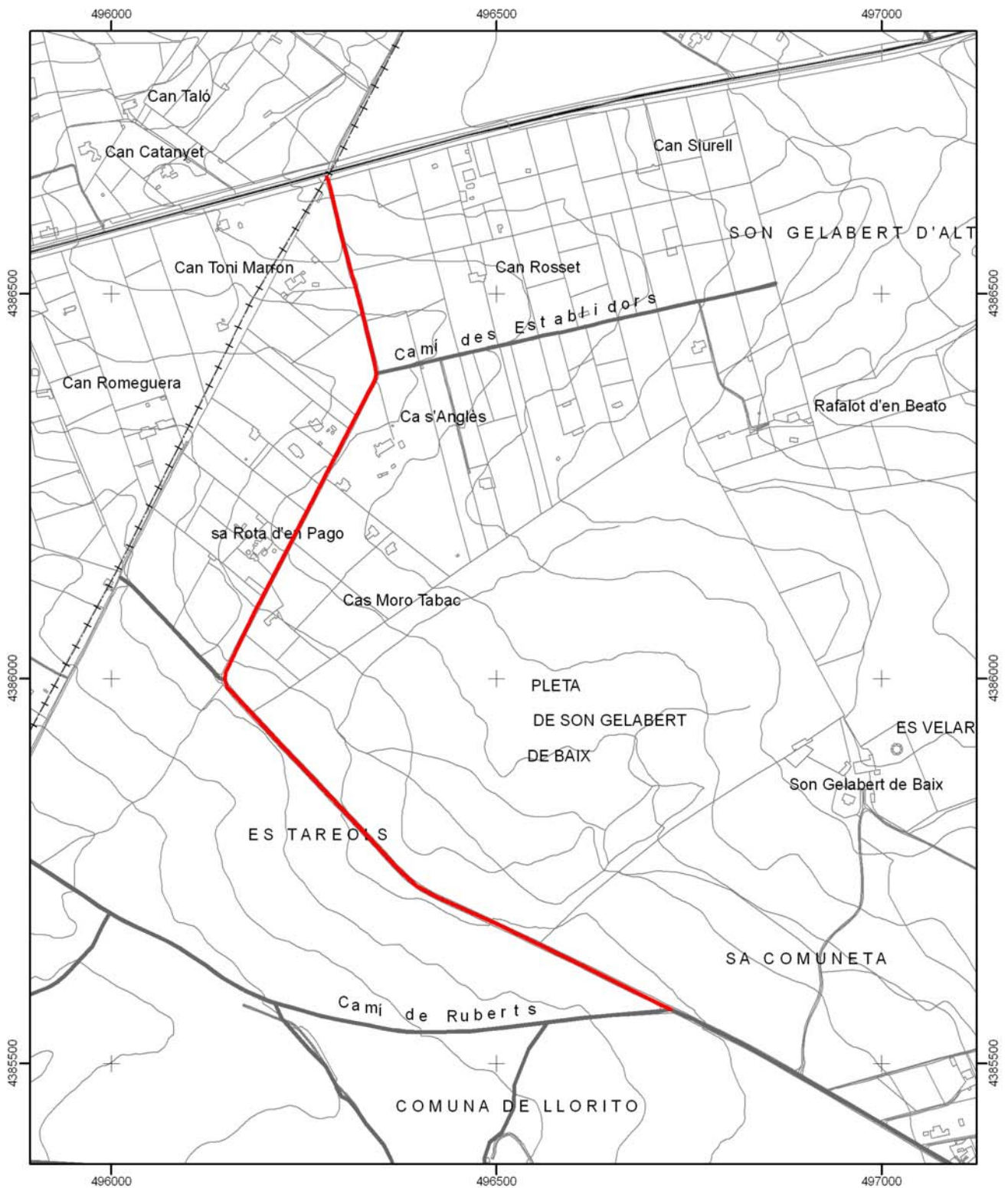
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I. Sencelles. Apareix majoritàriament.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreres 699 (39-27).

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011).
Lloret. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(10) CAMÍ DE SES ROTES / CAMÍ DE SA RAIA / CAMÍ DE CA S'ANGLÈS / CAMÍ DE CAS MORO TABAC	
Escala: 1:7.500	
Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(11) CAMÍ DE SA COMUNA (A) / CAMÍ DEL RAS / CAMÍ DE CAN BEATET

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 13-34

Inici: carretera d'Algaida a Sineu, Ma-3130.

Final: terme municipal de Sencelles.

Longitud: 1.299 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí rural.
- Camí municipal.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí   paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Al final del camí hi ha una barrera tancada amb pany.
- Segons fonts orals aquest camí continuava dins el terme municipal d'Algaida.
- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 1.299 m**Amplada mínima:** 4,5 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

En sessió plenària celebrada l'11 d'octubre de 1971 l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre acordà la inclusió al pla d'obres i serveis de les obres de millora i pavimentació del camí municipal de sa Comuna (AMLL. Sign. 21).

En els pagaments fets pel mateix ajuntament el 6 de juliol i el 31 d'agost de 1973 consten 410.685 i 18.315 pessetes per a la Delegació d'Hicenda de Balears, en concepte d'aportacions municipals a l'obra d'asfaltat del camí de sa Comuna (AMLL. Sign. 698).

El mes de març de 1984 l'enginyer de vies i obres, A. Parietti, redactà el projecte de pavimentació asfàltica del camí de sa Comuna o del Ras (AGCM 2565/7).

A la sessió plenària del 13 de maig de 1986 el consistori llorità aprovà el pressupost per a la pavimentació asfàltica del camí de sa Comuna o del Ras (AMLL. Sign. 26).

L'acta de la sessió plenària del 19 de desembre de 1987 recull l'aprovació per part de l'Ajuntament de Lloret de la primera certificació a compte de les obres de pavimentació asfàltica del camí de sa Comuna o del Ras; el 24 de juny de 1988 el consistori aprovà la tercera i darrera certificació de l'esmentada obra (AMLL. Sense signatura)

Camí del Ras

A la sessió plenària del 28 de juny de 1971 l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre va aprovar l'import del subministre de grava per la reparació del camí rural anomenat el Ras (AMM. Sign. 21).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.12. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre envià per formar aquest pla, el camí del Ras és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Lloret de Vista Alegre*, del mateix any, amb inici a la ctra. PM 313 d'Algaida i final al Ras (Sencelles), amb una longitud de 1 quilòmetre i una amplada de 4,5 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

El 4 de setembre de 1994 el mateix consistori acordà sol·licitar la inclusió de les obres de pavimentació del camí del Ras, camí de Son Boló, camí de Ruberts i camí de ses Rotes, dins el pla d'obres i serveis de 1995 del Consell Insular de Mallorca (AMM. Sense signatura).

El mes d'octubre de 1994 el Servei de Vies i Obres del Consell Insular de Mallorca redactà el projecte de pavimentació asfàltica de diversos camins del terme municipal de Lloret de Vistalegre, entre ells el camí del Ras (AMLL. Sign. 982). El mes d'octubre de 1995 el mateix organisme elaborà un altre projecte de pavimentació asfàltica de diversos camins, entre els quals hi havia el camí del Ras (AMLL. Sign. 981).

Camí de Can Beatet

En el plànol que acompanya el projecte d'ordenació de la Comuna de Llorito (1964), apareix grafiat el camí de Can Beatet o camí de sa Comuna (AMLL. Sign. 589/6).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- BIBILONI, P. & RAMIS PUIG-GROS, A. (1990). La seva guia de Sa Comuna de Llorito inclou un petit plànol, en el qual apareix grafiat el camí del Ras

- BIBILONI, P. & RAMIS, A. (1990). A la seva *guia de Sa Comuna de Llorito* podem llegir: "...El transport i les comunicacions són, però, els que se'n duen un percentatge de topònims més elevat. Els noms de camins constitueix el grup més important (el camí de Ruberts, el camí de Can Campà, el camí del Ras, el camí Blanc, el camí de Can Beatet, el camí de l'Aljub, el camí de Can Dimoni, el camí del Pi Gros, el camí del Cementeri ...)..." (pàg. 54).

- RAMIS PUIG-GROS, A. (2005). El camí de sa Comuna és un dels camins inclosos dins el seu recull de camins del terme municipal de Llorito, article publicat en el llibre corresponent a la *XV Jornada d'Antroponímia i Toponímia*, modificat i tornat a publicar com a annex 1 en el llibre corresponent a la XVIII jornada.

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

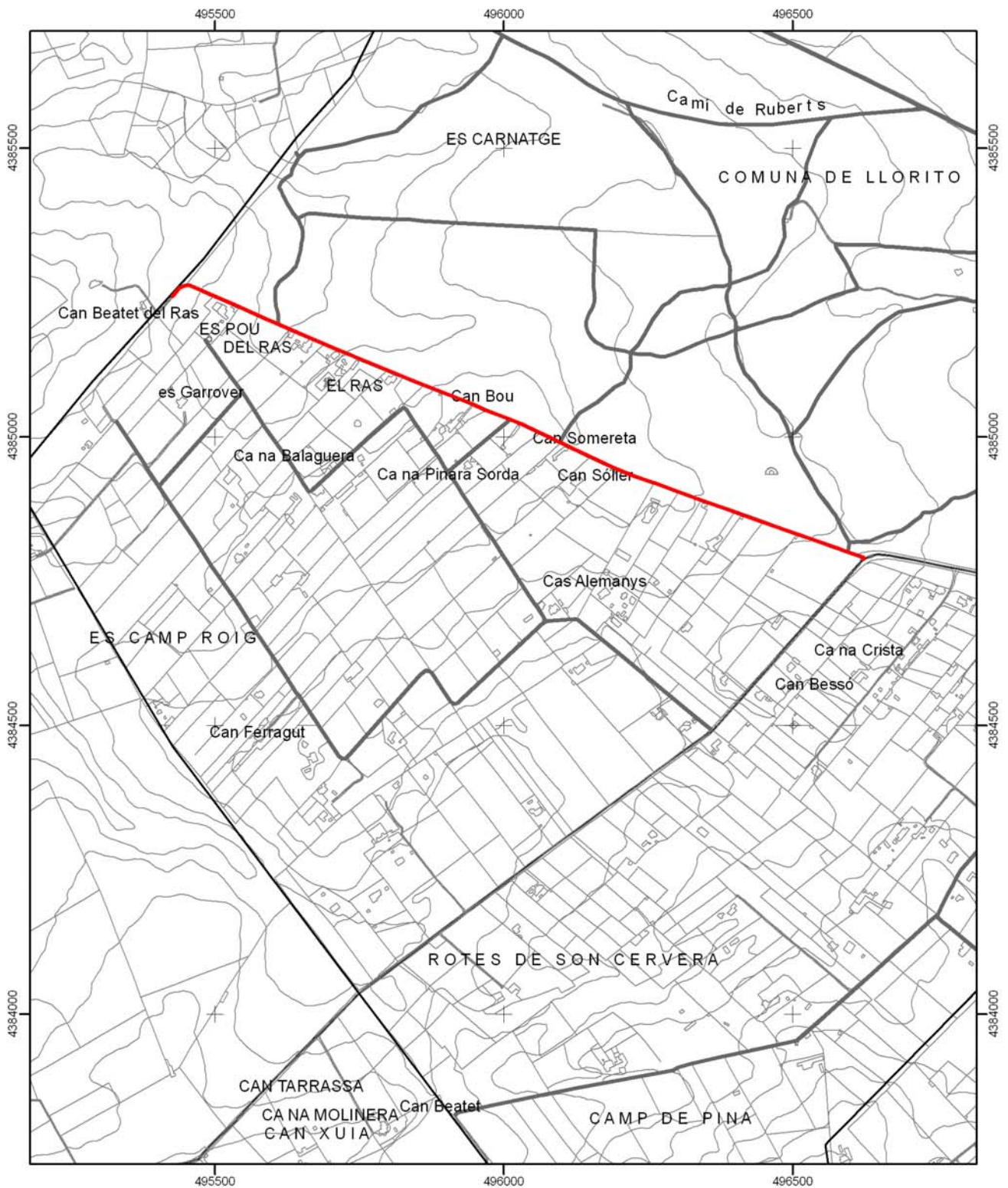
- MORENO RAMÍREZ, Pedro (1858). *Plano Geométrico del término jurisdiccional de Sineu*. Escala 1/10.000.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

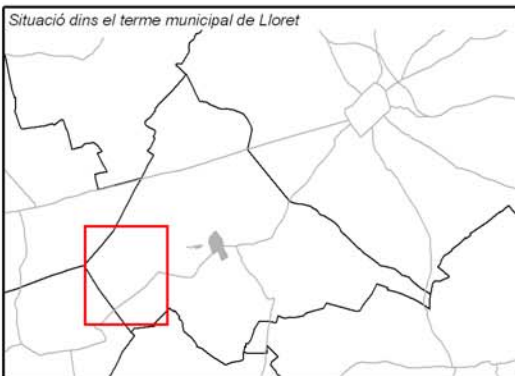
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.

- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareix amb el nom de "Cº de Can Rey".
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV Sencelles.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres).
- Plànol de *Carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo del Ayuntamiento de Lloret de Vistalegre* (Plan Nacional de Vías Provinciales, 1973). Escala 1/25.000.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I. Sencelles.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreres 699 (39-27).
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). Lloret. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camino de sa Comuna".

Situació dins el terme municipal de Lloret

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE

(11) CAMÍ DE SA COMUNA (A) / CAMÍ DEL RAS / CAMÍ DE CAN BEATET

Escala: 1:10.000

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(12) CAMÍ DES CEMENTERI / CAMÍ DE SON MOLL / CAMÍ DE CA NA FRARE / CAMÍ DEL POLIESPORTIU

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 13-44

Inici: nucli urbà de Lloret, prop de Ca Na Frare.

Final: carretera de Sineu a Pina, Ma-3130, prop del cementeri.

Longitud: 627 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí veïnal.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors   - Un de "camí des Cementeri" prop del final del camí.
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL   Sí   paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS   Sí
 No

OBSERVACIONS

- Segons les fonts orals i els mapes i ortofotografies anteriors al 1969, el final del camí catalogat discorria arran de la paret del cementeri municipal.
- Camí d'interès excursionista   Sí   No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 627 m**Amplada mínima:** 7 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre el 9 d'octubre de 1956 s'acordà per unanimitat procedir a la construcció i pavimentació del camí del Cementiri (AMLL. Sign. 17).

El Govern Civil de Balears va incloure les obres de reparació del ferm dels camins veïnals de Son Boló, sa Font, Punta d'en Pagès a la carretera de Montuïri, Molins a la carretera de Palma i Camp de Pina, dins la campanya municipal del 18 de juliol de 1962-1963 (ARM. Sign. L-596).

En el plànol que acompanya el projecte d'ordenació de la Comuna de Llorito (1964), apareix grafiat el camí des Cementeri (AMLL. Sign. 589/6).

El 28 de setembre de 2005 el consistori llorità aprovà l'expedient de sol·licitud de finançament a la Conselleria d'Agricultura i Pesca per l'obra de pavimentació del camí del Cementiri (AMLL. Sense signatura).

Segons consta a l'acta del ple del 30 de maig de 2007 l'Ajuntament de Lloret va procedir a adjudicar l'obra de pavimentació del camí del Cementiri (AMLL. Sense signatura).

Camí de Son Moll

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.12. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre envià per formar aquest pla, el camí de Son Moll és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Lloret de Vista Alegre*, del mateix any, amb inici a la ctra. PM 313 d'Algaida i final a Ca na Frare, al camí de Ruberts, amb una longitud de 0,6 quilòmetres i una amplada de 5 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

Camí de Ca na Frare

El mes de juliol de 1975 l'enginyer de camins Andreu Parietti Lliteras elaborà el projecte de pavimentació asfàltica dels camins de Ca na Frare i creuer de Can Rei, a la memòria del qual podem llegir: "...Cº de Cane Frare: limpieza de laterales en la totalidad del camino y afirmado del mismo en una anchura de 5 m. con una longitud de 600 ml., siendo la superficie a afirmar de 3.000, -m²..." (AGCM.Sign. 2564/2).

En sessió plenària celebrada el 25 de setembre de 1975 l'Ajuntament de Lloret acordà sol·licitar la cooperació provincial amb carrèc al pla biennal de 1976-1977 per executar les obres de millora i asfaltat dels camins de Ca na Frare i creuer de Can Rei (AMLL. Sign. 599/8).

Camí del poliesportiu

El 9 de setembre de 1994 el president del consistori de Lloret de Vistalegre proposà al ple l'aprovació del projecte de l'obra de pavimentació del camí del Poliesportiu (AMLL. Sense signatura).

Camí del Camp de futbol-Cementiri

El 24 d'abril de 1998 el consistori de Lloret de Vistalegre aprovà la contractació de l'obra d'enllumenat del camí del Camp de futbol-Cementiri i el 10 de juliol del mateix any el ple proposà l'adjudicació de l'esmentada obra (AMLL. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

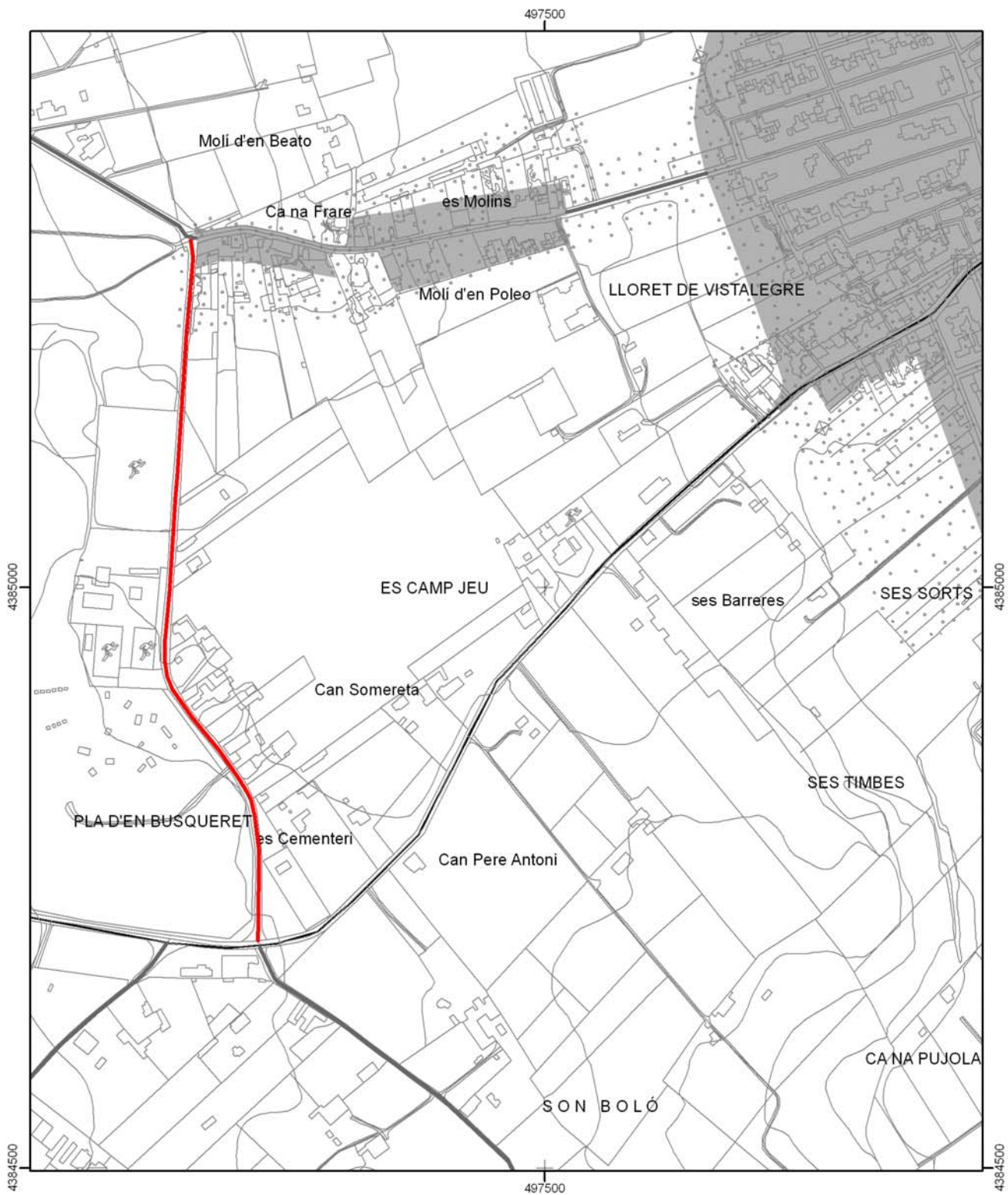
- BIBILONI, P. & RAMIS PUIG-GROS, A. (1990). La seva guia de Sa Comuna de Llorito inclou un petit plànol, en el qual apareix grafiat el camí des Cementeri.
- RAMIS PUIG-GROS, A. (2005). El camí des Cementeri és un dels camins inclosos dins el seu recull de camins del terme municipal de Llorito, article publicat en el llibre corresponent a la *XV Jornada d'Antroponímia i Toponímia*, modificat i tornat a publicar com a annex 1 en el llibre corresponent a la XVIII jornada.

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

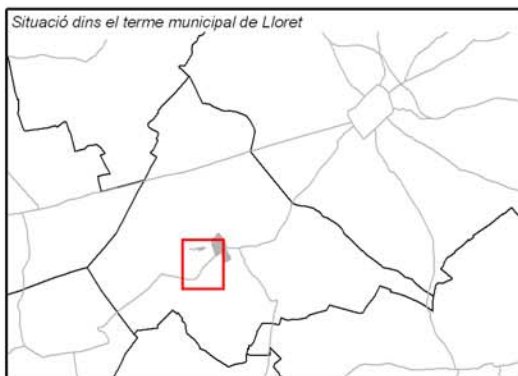
- MORENO RAMÍREZ, Pedro (1858). *Plano Geométrico del término jurisdiccional de Sineu*. Escala 1/10.000.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.
- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV Sencelles.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres).

- Plànol de *Carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo del Ayuntamiento de Lloret de Vistalegre* (Plan Nacional de Vías Provinciales, 1973). Escala 1/25.000.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1980). *Mapa Militar de España*. Escala 1/200.000. Palma de Mallorca (10-7).
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I. Sencelles.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreras 699 (39-27).
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). Lloret. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camino des Cementeri".

Situació dins el terme municipal de Lloret

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE

(12) CAMÍ DES CEMENTERI / CAMÍ DE SON MOLL / CAMÍ DE CA NA FRARE / CAMÍ DEL POLIESPORTIU

Escala: 1:5.000

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(13) CAMÍ DE COSTITX / CAMÍ DES RAFALET

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 13-44 / 13-34 / 13-33

Inici: carretera de Sineu, Ma-3011.

Final: terme municipal de Costitx.

Longitud: 799 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí rural.
- Camí municipal.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Pla de camins rurals (1989).
- Catàleg de camins del terme municipal de Costitx (Fodesma, 1998).
- Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors   - Un de "Camí des Rafalet" a l'inici del camí.
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL   Sí   paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS   Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista   Sí   No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 799 m**Amplada mínima:** 4,3 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.12. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre envià per formar aquest pla, el camí de Costitx és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Lloret de Vista Alegre*, del mateix any, amb inici a la ctra. vella de Sineu núm. 504 i final a Can Pere Vent (Costitx), amb una longitud de 0,8 quilòmetres i una amplada de 4,5 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

El mes de març de 1977 l'enginyer de camins Andreu Parietti Lliteras elaborà el projecte de pavimentació asfàltica del camí municipal de Costitx, a la memòria del qual podem llegir: "...Las obras objeto de este proyecto, son las siguientes:

Acondicionamiento y asfaltado del Camino de Costitx, en una longitud de 780 mts. con origen en el Camino Viejo de Sineu y 3 mts. de ancho medio..." (AGCM. Sign. 2564/4).

En sessió plenària celebrada el 14 de juliol de 1989 l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre acordà presentar la sol·licitud per la inclusió en el pla de camins rurals de Balears, entre d'altres, del camí de Costitx (AMLL. Sense signatura).

El projecte d'acondicionament dels camins rurals de ses Rotes i Costitx va ser elaborat per la Conselleria d'Agricultura i Pesca del Govern Balear l'octubre de 1990, a la memòria del qual trobam la seva descripció i característiques: "La longitud de los caminos dentro del Término Municipal de Lloret de Vista Alegre es la siguiente:

CAMINO DE SES ROTAS ..... 1.826, 83 m.

CAMINO COSTITX ..... 865, 17 m." (AMLL. Sign. 970).

Camí des Rafalet

El camí des Rafalet està inclòs dins el *Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre*, aprovat inicialment en sessió plenària de l'Ajuntament de Lloret el 29 de desembre de 2010. A la fitxa del camí es diu: "Localització: Conegut també com a camí de Costitx. Camí de carro (asfaltat) que, en direcció nord-sud, va des de la carretera Vella de Sineu (Ma 3140) al terme de Costitx, on enllaça amb el camí vell de Lloret a Inca. [...] Propietat: Pública/Privada [...] Referències històriques: [...] Grau de protecció: Integral. Camí públic/privat" (AMLL. Sense signatura).

La continuació del camí catalogat apareix al *Catàleg de Camins del terme municipal de Costitx*, elaborat per FODESMA (Consell de Mallorca) l'any 1998, inclòs amb el núm. 30, camí de Lloret / camí de Son Ramon. A les conclusions del catàleg es recomana la inclusió d'aquest camí a l'Inventari de Béns de Costitx. Pel que fa referència a aquest camí s'ha trobat la següent documentació:

L'any 1889 trobam un document sobre la fitació del terme de Sineu, del que 11 fites, de la 68 a la 78 es situaven a la partió dels termes de Sineu i Costitx. Quan a la localització de la fita núm. 71, diu: Nombre del sitio donde está situado: Son Ramón, al lado del camino de ruedas que de Llorito conduce a Costitx, al angulo obtuso que forma la selva de Son Ramón. Situat a una distància de 448 passes de l'anterior. Linderos de las propiedades en que se encuentra situado: El monte bajo de Son Ramón y tierras vulgo rotas del mismo predio llamadas S'escala de carro. Observaciones: desde el anterior se pasa por detrás de una caseta llamada Ca l'Hermano, y se atraviesa un camino de ruedas de establecedores

Al mateix document, a la localització de la fita núm: 72, diu: Nombre del sitio donde está situado: Devant se barreres de Son Marrón, al lado del camino carretero que de Llorito conduce a Costitx. Determinación de la línea límite entre el mojón que se describe y el anterior: la pared del predio Son Marron y de establecimientos del mismo, que forma varias curvas por el lado de dicho camino. Observaciones: desde el anterior mojón, el camino cuyo lado o pared forma límite, pertenece a Costitx. (AMS. Sign. 1/37).

El mes de desembre de 1994, el Consell Insular de Mallorca - Vies i Obres - redactà el projecte de pavimentació asfàltica de diversos camins del terme municipal de Costitx, on trobem els camins de Jornets, d'Horts, de Son Jaumet o de Lloret, de Can Juani i camí de l'observatori. (ACGM. Sense signatura).

Apareix inclòs a la xarxa viària de les Normes Subsidiàries de Planejament de l'ajuntament de Costitx, formant part de la xarxa de camins públics (Normes Subsidiàries, Aprovació definitiva. Ajuntament de Costitx, 2000).

Segons la *Relación de parcelas de rústica del Término Municipal de Costitx* del cadastre de l'any 2000, correspon a diverses parcel·les de la que és titular l'Ajuntament de Costitx. No inclou un petit tros del camí a la vora de la partió de Lloret que d'acord amb el plànol cadastral discorre per dins el terme de Lloret (documentació de la *Gerencia Territorial del Catastro*)

Camí de Son Jaumet

L'Ajuntament de Costitx, en sessió plenària celebrada el 29 de setembre de 1995, acordà sol·licitar la inclusió, dins el pla d'obres i serveis per 1996, de les obres de

pavimentació asfàltica dels camins municipals de Can Juaní, Son Jaumet i de Jornets (AMC. Sense signatura).

A l'acta de la sessió plenària de l'Ajuntament de Costitx del dia 31 de gener de 1997 veim com la Sra. Batlessa presenta a la Corporació una sèrie de projectes tècnics, entre els quals hi trobam el de la pavimentació asfàltica del camí de Son Jaumet (AMC. Sense signatura).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic, existents a la província (veure 2.1.12. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Costitx envià per formar aquest pla, el camí de Costitx forma part del "camino de S'Estàpà i Ca'n Riera" i del "camino de Son Ramón", inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Costitx*, del mateix any. El primer d'ells amb inici al "camino vecinal 522" i final al "camino de Son Ramón" inclou des de l'inici del camí fins el creuer amb el camí de sa Garriga; i el segon, amb inici al "casco urbano de Costitx" i final al "término municipal de Lloret" inclou des del creuer amb el camí de sa Garriga fins el terme de Lloret, prop de Can Canea. L'inici del camí apareix grafiat amb un traçat diferent al del catalogat (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

Camí de Son Ramon

La documentació trobada d'aquest camí fa referència majoritàriament a adobs duts a terme per l'Ajuntament de Costitx: el 6 de gener de 1935 es va tractar de l'inici de la prestació personal i es va acordar començar en el camí de Son Ramon (AMC. Sign. 8); el 23 de febrer de 1939 es va tornar acordar l'adob del camí a través d'aquest sistema; en sessió del 30 de desembre de 1943 es tornava estudiar "la manera de arreglar el camino llamado de Son Ramón que no reúne las condiciones necesarias para el tránsito de carros. Como quiera que a criterio de varios señores Concejales no se sabe a ciencia cierta si dicho camino es vecinal o particular, se acuerda el que, cuando proceda, por la Comisión de Policía Rural, se gire una visita ocular y se indague la cualidad de vecinal o particular del mismo, para proveer luego como sea procedente" (AMC. Sign. 11); el 31 de març de 1981 també es tractà, en sessió plenària, la recomposició del ferm del camí (AMC. Sense signatura).

La resta de documentació fa referència a temes diversos: el 3 de novembre de 1938 "se acuerda que se avise al vecino José Vallespir Horrach para que retire los materiales que han caido dentro el camino de Son Ramón y punto llamado las matas de Can Romaguera" (AMC. Sign. 9); el 13 de juny de 1940 "el Sr. Presidente dio cuenta del acta de la subasta efectuada de día nueve del actual de las tres encinas situadas en el camino de Son Ramón la cual se adjudicó a D. Pedro Munar Ferrer" (AMC. Sign. 9); a la sessió del 29 de setembre de 1982, es va decidir avisar als veïnats per què retirassin des del camí de Son Ramon el material que s'havia dipositat després de les darreres pluges (AMC. Sense signatura).

A la sessió plenària de l'1 de novembre de 1964 "diose cuenta del escrito Circular del Exmo Sr. Gobernador Civil de la provincia, fecha diez de octubre último, en relación a Proyectos de obras que puedan mitigar en lo posible el Paro estacional en esta poblacional, se acordó que se realicen las obras propuestas por la Comisión de Obras de este Ayuntamiento", i que consistien en la neteja i reparació dels camins veïnals de Binifat i Son Ramon (AMC. Sign. 15).

L'Ajuntament de Costitx, en sessió celebrada el 5 de setembre de 1965, va estudiar "la cuestión estando de acuerdo sería una mejora extraordinaria el asfaltado de los caminos vecinales de la población en especial los denominados de Son Ramón, Binifat y el de hacia Jornets que son los de más tránsito" (AMC. Sign. 15). L'1 de gener de 1967 es va discutir la necessitat de procedir a una recomposició més efectiva que les anteriors, ja que "1º.- Que es del todo inoperante proceder a simples reparaciones como hasta la fecha se había venido haciendo, unas cuantas lluvias sucesivas derrumban, tiran por tierra la mejora realizada. 2º.- Que la única solución practica estriba en asfaltar la red principal de caminos vecinales que consiste en los siguientes Son Ramón, Binifat, Es Camp, Binisalem, Inca" (AMC. Sign. 15).

També es tractava la neteja del camí, com es pot veure a la sessió del 31 de juliol de 1976, en la qual "el Señor Alcalde informó a la Corporación del desarrollo de las obras a cargo del Ayuntamiento referidas a limpieza y eliminación de maleza camino Son Ramón" (AMC. Sense signatura); també en sessió plenària del 30 de setembre de 1988, on es va tractar la neteja dels camins del terme "se dice que se empiece por el camino de son Ramón" (AMC. Sense signatura).

El mateix ajuntament, en sessió celebrada el 15 de maig de 1979, va acordar sol·licitar del I.R.Y.D.A. (Instituto Nacional de Reforma y Desarrollo Agrario) la inclusió de les obres d'acondicionament i asfaltat d'una sèrie de camins del terme, entre els quals hi trobam el camí de Son Ramon o de Can Bet (AMC. Sense signatura).

A la dècada dels vuitanta es produïa periòdicament la neteja dels camins del terme per part de l'ajuntament: el 31 de maig de 1980 es va acordar realitzar la neteja dels camins de Son Ramon, Sa Vinya Vella i Son Tomasset, i el 14 de març de 1983 "se acuerda que el orden de limpieza sea: 1º el camino de Sa Comuna y 2º el camino de Son Ramón, y que el presupuesto para ello será de 150.000.- ptas" (AMC. Sense signatura).

Més recentment, el 6 de març de 1993, el consistori costitxer, aprovà el conveni de col·laboració amb la Comunitat Autònoma per al finançament i execució del camí rural de Son Ramon (AMC. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- RAMIS PUIG-GROS, A. (2005). El camí des Rafalet és un dels camins inclosos dins el seu recull de camins del terme municipal de Llorito, article publicat en el llibre corresponent a la *XV Jornada d'Antroponímia i Toponímia*, modificat i tornat a publicar com a annex 1 en el llibre corresponent a la XVIII jornada.

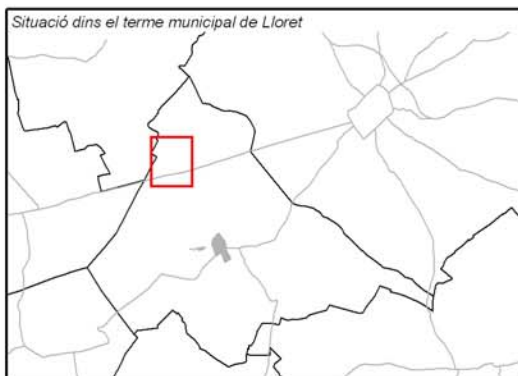
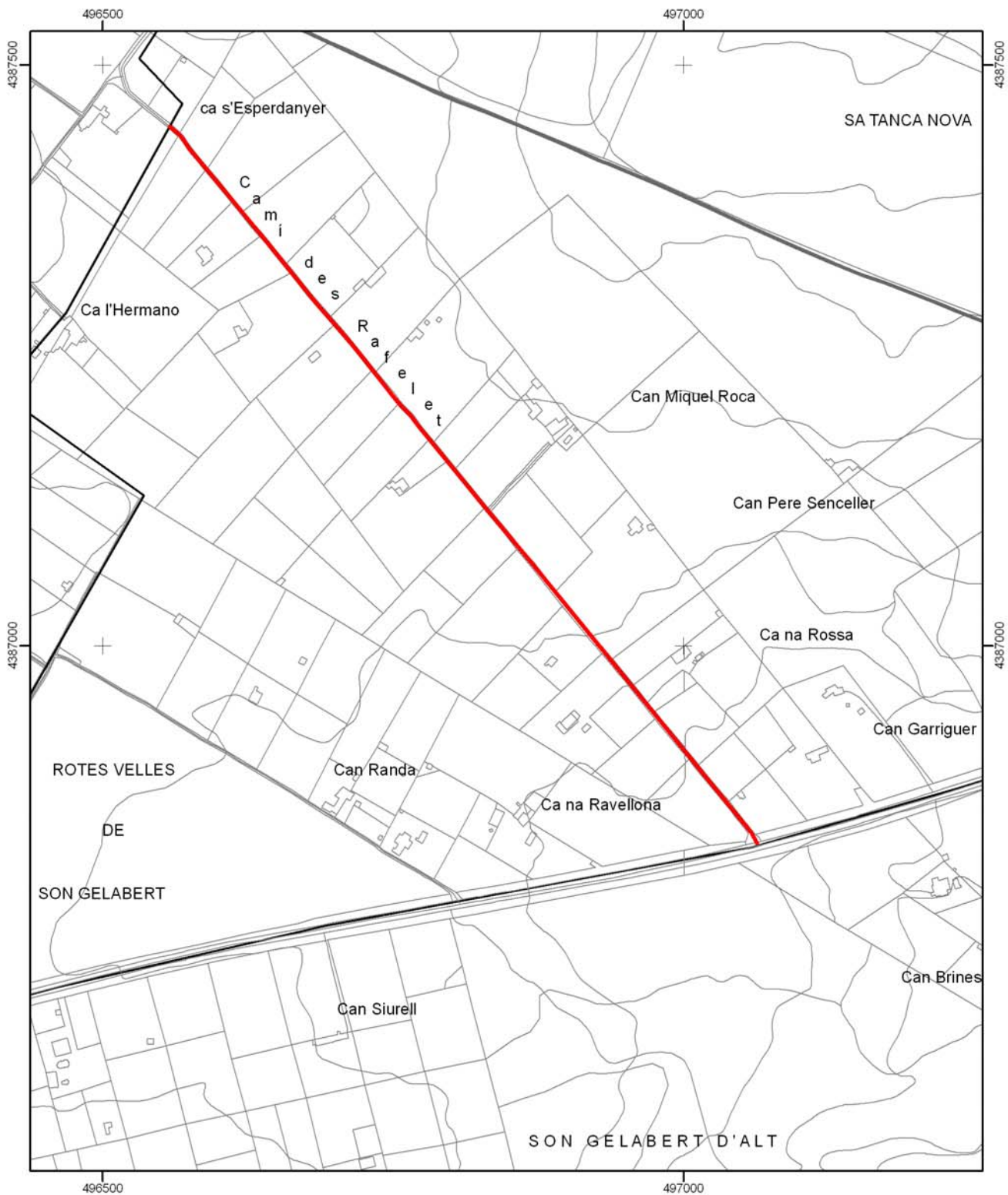
CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- MORENO RAMÍREZ, Pedro (1858). *Plano Geométrico del término jurisdiccional de Sineu*. Escala 1/10.000.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.

- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareix amb el nom de "Cº de labor".
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV Sencelles.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres).
- Plànol de *Carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo del Ayuntamiento de Lloret de Vistalegre* (Plan Nacional de Vías Provinciales, 1973). Escala 1/25.000.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I. Sencelles.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreres 699 (39-27).
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). Lloret. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camino des Rafelet".

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(13) CAMÍ DE COSTITX / CAMÍ DES RAFALET	
Escala: 1:5.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(14) CAMÍ DE CAS ALEMANYS-EL RAS / CAMÍ DE CA S'ALEMANY / CAMÍ DES POU DEL RAS / CAMÍ DES TANCAT

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 13-34

Inici: camí de Cas Alemanys, núm. 9.

Final: pou del Ras.

Longitud: 982 m

DOCUMENTACIÓ

- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Catàleg de protecció d'edificis, elements d'interès històric, artístic i paisatgístic del terme de Lloret de Vistalegre.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors   - Un de "camí del Ras" a l'inici del camí.
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL   Sí   paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS   Sí
 No

OBSERVACIONS

- Els trams 1 i 2 són els que condueixen al pou del Ras, mentre que el tram 3 és un ramal del camí que apareix grafiat als projectes d'asfaltat.
- Camí d'interès excursionista   Sí   No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins prop de Ca na Balaguera.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 724 m

Amplada mínima: 3,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 2

Des de Ca na Balaguera fins al pou del Ras.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 258 m

Amplada mínima: 3,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

El camí es troba envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 3

Ramal amb inici al tram 1 i final al camí de sa Comuna, núm. 11.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 141 m

Amplada mínima: 3,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

L'octubre de 1995 el Servei de Vies i Obres del Consell Insular de Mallorca formà el projecte de pavimentació asfàltica de diversos camins del terme municipal de Lloret de Vistalegre, entre els quals hi havia el camí de Cas Alemany-Es Ras. Poc anys després, concretament el mes de març de 1997, el Consell de Mallorca duia a terme un altre projecte de pavimentació asfàltica de diversos camins, entre ells el camí de Ca s'Alemany-Es Ras (ACM. Cooperació Local. Sense signatura. AMLL. Sign. 981).

El 17 de setembre de 1999 el ple de l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre aprovà l'expedient de sol·licitud de finançament al Consell Insular de Mallorca per l'obra de pavimentació asfàltica del camí cas Alemanys-el Ras i demanà la seva inclusió en el pla insular d'obres i serveis per l'any 2000 (AMLL. Sense signatura).

Al ple del 30 de març de 2001 de l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre s'aprovà el projecte d'obra de pavimentació asfàltica del camí ca s'Alemanys-el Ras i la seva exposició pública durant un termini de vuit dies a efectes de reclamacions (AMLL. Sense signatura).

A l'acta de la sessió plenària celebrada l'11 de maig de 2001 consta l'adjudicació definitiva de les obres de pavimentació asfàltica del camí cas Alemanys-el Ras (AMLL. Sense signatura).

Camí de Cas Alemanys

En el mes de setembre de 1999 el servei de vies i obres del Consell Insular de Mallorca elaborà el projecte d'aglomeració d'un tram del camí de Son Miralles i prolongació del camí de Cas Alemanys, a la memòria del qual es pot llegir: "...Aquest tram de camí entre parets té una longitud de 325 m i amples de 4 i 3,50 m. Té un ferm natural de terra i rocós [...] Al final del camí es troba el pou del Ras. Se pressuposa una partida per neteja, rejuntat del brocal de pedra i col·locació de comporta metàl·lica per a la seva protecció..." (AGCM. Sign. 7859/1).

El 28 de setembre de 2005 el ple de l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre aprovà l'expedient de sol·licitud de finançament a la Conselleria d'Agricultura i Pesca per l'obra de pavimentació del camí de ca s'Alemanys (AMLL. Sense signatura).

Camí des Pou del Ras

El camí del pou del Ras està inclòs dins el *Catàleg de protecció d'edificis, elements d'interès històric, artístic i paisatgístic del terme de Lloret de Vistalegre*, aprovat inicialment en sessió plenària de l'Ajuntament de Lloret del 24 de setembre de 2005. A la fitxa del camí es diu: "Tipologia element: Tram final del camí (150m) que des del camí de ca ets Alemanys parteix cap a tramuntana, al costat d'aquesta propietat i dona pas als establits coneguts com es Tancat que s'estenen entre ses Rotes de Son Servera, el Ras i sa Comuna. Té una amplada de 4,40m i acaba en el pou públic del Ras (LLVA-B013). Prop d'aquest indret, es comunica amb el camí de ca ets Alemanys a través del camí de can Poi (actualment abandonat) [...] Propietat: Pública" (AMLL. Sense signatura). Aquest document fa referència als trams 1 i 2.

Camí des Tancat

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els

ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.12. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre envià per formar aquest pla, el camí des Tancat és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Lloret de Vista Alegre*, del mateix any, amb inici a la ctra. PM 313 d'Algaida i final a sa Rota (Sencelles), amb una longitud de 2 quilòmetres i una amplada de 5 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura). Al mapa que acompanya el pla, aquest camí apareix dibuixat aproximadament, com a part del camí de Cas Alemany, núm. 9 i com a part del camí de Cas Alemany-el Ras, núm. 14.

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- ORDINAS i MARCÉ, G. (1999). Al seu article sobre els pous públics de Llorito, publicat en el llibre corresponent a les Terceres jornades d'estudis locals de Lloret de Vistalegre, anomena el pou del Ras del que diu que "El condicionament d'aquest pou fou sol·licitat al CIM per part de l'Ajuntament de Lloret l'any 1992" (pàg. 261).

- RAMIS PUIG-GROS, A. (2005). El camí del pou del Ras (trams 1 i 2) i el camí que ve de sa Comuna (tram 3) són camins inclosos dins el seu recull de camins del terme municipal de Llorito, article publicat en el llibre corresponent a la *XV Jornada d'Antroponímia i Toponímia*, modificat i tornat a publicar com a annex 1 en el llibre corresponent a la XVIII jornada.

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- MORENO RAMÍREZ, Pedro (1858). *Plano Geométrico del término jurisdiccional de Sineu*. Escala 1/10.000.

- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000.

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV, Sancellas. Apareix majoritàriament.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres). Apareix majoritàriament.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14). Apareix majoritàriament.

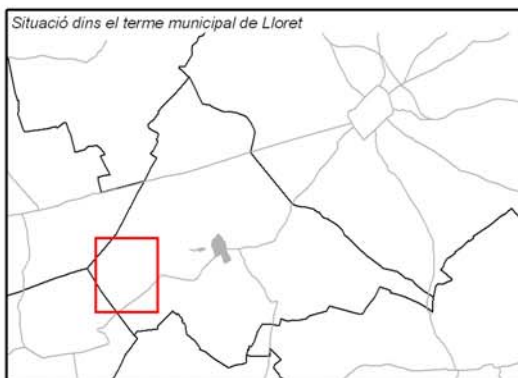
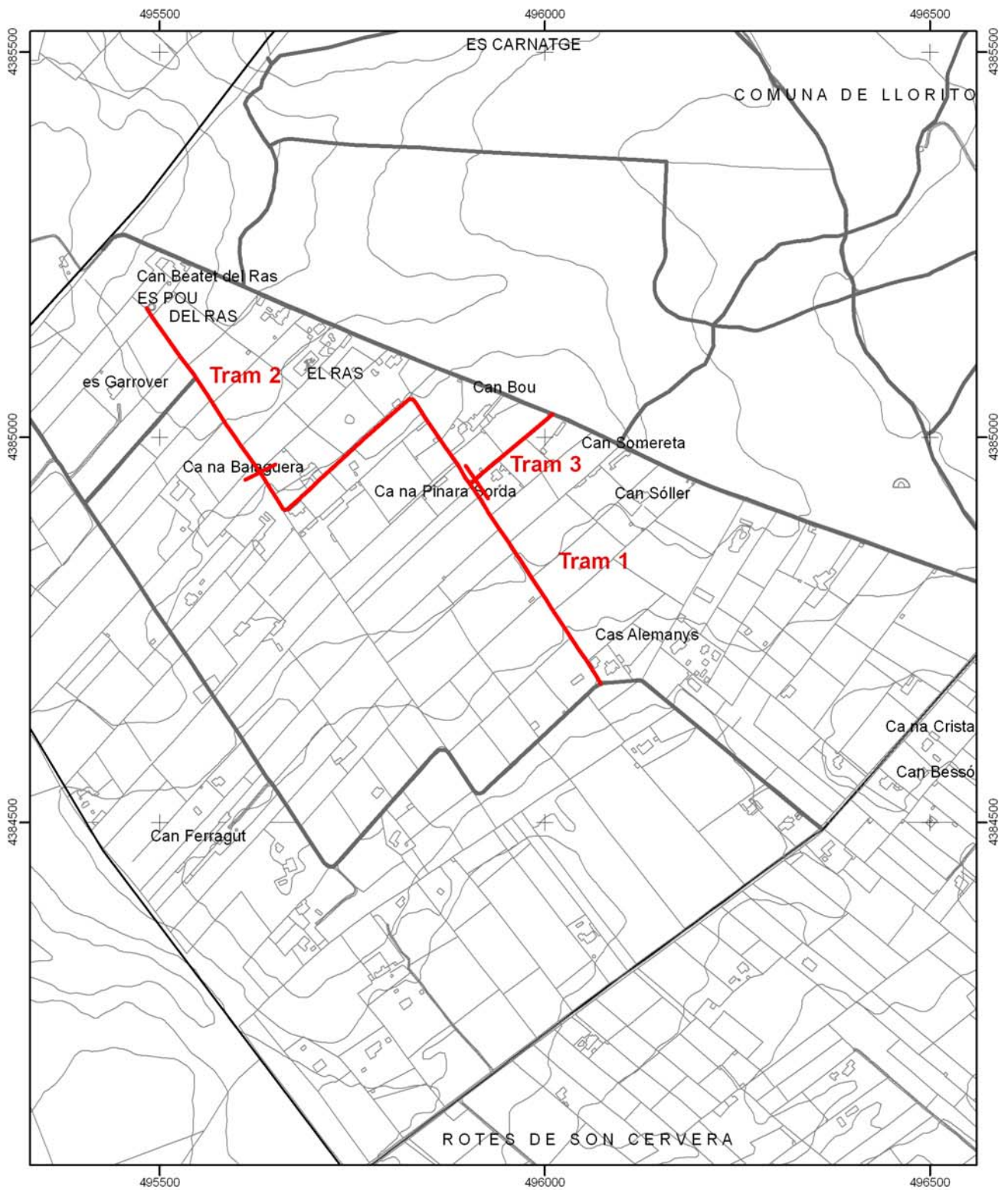
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I. Sencelles. Apareix majoritàriament.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreres 699 (39-27).

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). Lloret. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(14) CAMÍ DE CAS ALEMANYS-EL RAS / CAMÍ DE CA S'ALEMANY / CAMÍ DES POU DEL RAS / CAMÍ DES TANCAT	
Escala: 1:7.500 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(15) CAMÍ DE SON BRONDO / CAMÍ DE PAIXARÍ A SON BRONDO / CAMÍ DE SA ROTA / CAMÍ DE SES COMES

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 13-44 / 19-41

Inici: terme municipal de Sineu.

Final: terme municipal de Sant Joan.

Longitud: 1.478 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí reial.
- Camí públic.
- Fitació de terme.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre.
- Catàleg de camins del terme municipal de Sineu (Fodesma, 2002).
- Catàleg de camins del terme municipal de Montuïrti (Consell de Mallorca, 2011).

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors - Un de "Camí Vell de Montuïrti" a l'inici del tram 3.
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret i obert.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a connectar amb el camí Vell d'Ariany (A), núm. 8.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 396 m

Amplada mínima: 2,3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a connectar amb el camí de Lloret a Sant Joan (A), núm. 23.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 352 m

Amplada mínima: 2,9 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Es troba envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins prop de Can Rotger.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 317 m

Amplada mínima: 3,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 4

Continuació del camí fins a la partió de terme.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 413 m

Amplada mínima: 3,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

Cadena

Pont

Escopidors

Pedres passadores

Paret

Escalons

Ratlletes

Paretons

Clavegueres

Pujadors

Gual empedrat

Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 12 de juny de 1702 Pere Joan i Francesc Mas capbrevaven la possessió dita Son Mas, "...la qual Possessio confronta de una part aço es lo de dit alou propi (segons dix) ab terras de stablidors de la Possessio de Paxeri. De altra ab terras de la Possessio Son Munar. De altra ab terras de la Possessio Son Real. Y de altra ab Camí Real anant de dita Vila de Sineu a la Vila de Montuiri..." (ARM. ECR 1052).

El 16 de juny de 1702 Antoni i Guillem Mas capbrevaven una quarterada de terra "...y afronta la dita quarterada de alou Real aço es de dos pars ab dos vías publicas per la una se va a Son Brondo y per la altra al Puig de Reix cuya situacio es a modo de escala de carro. Confrontant a la part streta ab lo pont dels dits dos camins. Y a la part ample afronte esta quarterada ab la mitja de alou propi sobre mencionada..." (ARM. ECR 1052).

El 17 d'octubre de 1713 Francesc Mas venia a Bartomeu Niell una peça de terra al lloc dit el Pont de Son Niell, "...confrontatam ex una parte cum terra mia dicti venditoris, et pro duabus partibus cum duabus viis publicis, quo itur pro una a Son Brondo et pro alia al Puig de Retx..." (ARM. ECR 100).

El 20 d'octubre de 1778 Antonina Aina Genovart capbrevava una quarterada de terra al pont Aloi (Sineu), que "...Linda con tierras de la Denunciante en dicho nombre, las que son en alodio de los herederos del Dr. Mas, con tierras de los herederos de Pedro Real (a) Realó, con tierras de Antonio Roig, con tierras de Bartholome Niell hijo de Gabriel, con camino llamado son Brondo, y con el camino por el qual se va a la Villa de Inca..." (ARM. ECR 1055).

El 22 de novembre de 1778 Bartomeu Niell capbrevava una peça de terra al pont de Son Niell (Lloret), que "...Linda con el camino, por el qual de la Villa de Sn. Juan se va la villa de Inca, con tierras de Antonio Roig, con tierras de Bartholome Niell y con el camino por el qual se va al Predio son Brondo..." (ARM. ECR 1055).

El 17 de febrer de 1788 Jaume Real (a) Realó capbrevava un alou sobre 6 quarterades de terra a Son Niell, abans Son Batista, "...cuyas seis quarteradas lindan, con camino Real por el qual de la villa de San Juan se va a la de Inca, con tierras de los herederos de Gabriel Niell, con Camino por el qual de la presente Villa, se vá al Predio son Brondo, y con camino por el qual se vá al lugar de Ariañy..." (ARM. ECR 1055).

El 15 de juliol de 1789 Jaume Beltran capbrevava una peça de terra a Son Niell, que "...Linda con el camino por el qual se va al Predio llamado son Brondo, con el camino por el qual se va al Lugar de Ariañy, con tierras de las mismas pertenencias del expresado Miguel Antich su cuñado, y con tierras de Juan Juan (a) Matas..." (ARM. ECR 1055).

El 16 de juliol de 1789 Francesc Homar capbrevava una peça de terra a Son Niell, que "...Linda con el camino por el qual se va al Predio llamado Son Munar, con tierras del Doctor Don Francisco Gacías, y con tierras de las mismas pertenencias de Juana Gelabert..." (ARM. ECR 1055).

El 19 de juliol de 1789 Bartomeu Niell capbrevava una peça de terra vora el pont de Son Niell, que "...Linda con el camino por el qual de la Villa de San Juan se va a la Villa de Inca, con tierras de Antonio Roig, con tierras de Antonia Ana Genovart Viuda de Bartolomé Niell, y con el camino por el qual se va al Predio son Brondo..." (ARM. ECR 1055).

El 26 de novembre de 1809 Josep Niell capbrevava una peça de terra dita Son Niell (Lloret), que "...Linda con el torrente llamado la font de Llorac, con tierra del Denunciante llamada Son Rebesca, en alodio del Honor Antonio Moranta de la Villa de Binissalem, con camino por el qual se va al Predio Son Brondo, y con tierra de Miguel Fiol alias Soller..." (ARM. ECR 1057).

El 4 de febrer de 1812 Pere Josep Garcías capbrevava una peça de terra a Son Real, que "...Linda con el camino por el cual se va a la Villa de Muntuirí, con tierras de los herederos, o sucesores de D. Miguel Ramis de Ayreflor, y con camino sendero por el qual desde la Villa de San Juan se va a la de Inca..." (ARM. ECR 1057).

El 23 de gener de 1827 Margarita Velar capbrevava mitja quarterada de terra al camí o pont de Son Niell (Lloret), que "...Linda con el camino por el cual de la Villa de San Juan se va a Inca, con tierra de Antonio Roig, con la de Antonia Ana Genovard Viuda de Bartholome Niell, y con camino por el cual se va en Son Brondo..." (ARM. ECR 1057).

El 15 de maig de 1827 Jaume Roig, beneficiat de la parròquia de Sineu, com a administrador de Francesc Mas, prevere, capbrevava un alou sobre Son Mas, "...El cual Predio, y tierras de sus pertenencias. Linda con tierras de pertenencias del Predio Son Paxari posehidas por varios establecedores, con tierra del Predio Son Munar, con la del Predio Son Real, y con el camino Real por el cual se va a Muntuirí..." (ARM. ECR 1057).

El 5 de novembre de 1833 Esperança Colom i Mateu Estela deixaren al convent de Santa Magdalena de Palma 12 lliures de cens per la qual obligaven una peça de terra dita Son Llull, "...Que confina con camino real, que de dicha va a Montuirí, con camino tendero que conduce al huerto de Son Fangos, con camino que del de Llorito pasa al de Montuirí, y con tierras de Guillermo Ramis..." (ARM. CH 288).

El 2 d'octubre de 1859 Joan Fiol arrendava a Antoni Antich una porció del predi Peixerí, dit les Comes, "...desde el camino que va a Son Brondo..." (ARM. CH 288).

Camí de Paixarí a Son Brondo

L'any 1955 l'Institut Geogràfic i Catastral va realitzar els treballs topogràfics per delimitar la línia de terme dels municipis de Sant Joan i Lloret de Vistalegre i assenyalar les fites comunes. A l'acta de les operacions practicades podem llegir el següent: "Mojón veintiuno [...] Se halla situado en una ladera y en el paraje denominado "Son Munaret" y en el punto de la unión de la linde que separa dos fincas con el camino de Paxarí a Son Brondo en su margen oeste" (IGN. Sense signatura).

Camí de sa Rota

L'any 1925 es va formar un expedient per procedir a la divisió i fitació dels termes municipals de Lloret i de Sineu, que inclou un petit plànol on apareix grafiat aproximadament l'inici del camí catalogat amb el nom de "C^o de la Rota" (AMLL. Sign. 530/1).

Camí de Son Pastereta

El mes d'abril de 1993 l'enginyer José Garau Casanovas redactà el projecte d'asfaltat del camí de Son Pastereta (AMLL. Sign. 974), projecte que fou aprovat per l'Ajuntament de Lloret en sessió plenària del 10 de setembre de 1993 (AMLL. Sense signatura).

Camí de ses Comes

El mes de febrer de 1999 el Consell de Mallorca elaborà el projecte d'aglomerat en els camins de Ses Comes i sa Casanova (ACM. Cooperació Local. Sense signatura. AMLL. Sign. 969). Aquesta documentació fa referència als trams 3 i 4.

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre el 30 de març de 2001 s'aprovà el pla d'obres i serveis 2001 i la inclusió de l'obra d'aglomeració del camí de ses Comes (AMLL. Sense signatura). Aquesta documentació fa referència als trams 3 i 4.

L'11 de maig de 2001 el mateix consitori va adjudicar definitivament les obres d'aglomeració del camí de ses Comes (AMLL. Sense signatura). Aquesta documentació fa referència als trams 3 i 4.

Camí Vell de Montuïri

El mes de setembre de 2004 el Consell de Mallorca redactà el projecte de pavimentació de diversos camins del terme municipal de Lloret de Vista Alegre, entre ells el camí vell de Montuïri, amb una longitud de 1.100 metres (AMLL. Sense signatura). Aquesta documentació fa referència en aquest camí (des de l'inici del camí fins al camí d'Ariany, núm. 8) i a part del camí d'Ariany (núm 8).

El camí Vell de Montuïri està inclòs dins el *Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre*, aprovat inicialment en sessió plenària de l'Ajuntament de Lloret el 29 de desembre de 2010. A la fitxa del camí es diu: "Localització: Al sud-est del terme municipal. De la intersecció del Camí vell de Sineu a Sant Joan fins a la ratlla de Sant Joan, a les comes de Paixarí i el pinar des Moro de Son Brondo. [...] Propietat: Pública [...] Descripció de l'element: Fa

part del camí que unia la vila de Sineu amb la de Montuïri, tot passant per Son Brondo [...] Grau de protecció: Integral. Camí públic" (AMLL. Sense signatura).

La continuació del camí catalogat apareix al *Catàleg de Camins del terme municipal de Sineu*, elaborat per FODESMA (Consell de Mallorca) l'any 2002, inclòs amb el núm. 1 camí de Montuïri / camí des Pou del Rei. A les Conclusions del catàleg es recomana la inclusió d'aquest camí a l'Inventari de Béns de Sineu. Pel que fa referència a aquest camí s'ha trobat la següent documentació:

En el llibre que recull els pagaments fets pel clavari de Sineu l'any 1595, en trobam un del 13 de maig per tirar pedres a l'empedrat del camí de Montuïri (AMS. Sign. 4/32); el 17 d'octubre de 1789 apareix una altra pòlissa "per haver pegats los mestras del cami de Muntuiry" (AMS. Sign. 4/77).

El 26 de juny de 1613, en consell celebrat per la Universitat de Sineu, es va llegir una suplicació dels pastors i porquers on demanaven que s'ampliàs el terme del vinyet per facilitar l'alimentació del bestiar, "Sobre la qual prepositio vid y fonch conclus per tot lo Consell nigu discrepant que sia axemplat lo terme del vinyet, an als pastors co es an al cami de Benascha y dreta via an al cami de Muntuhiri..." (AMS. Sign. 1/29).

A una divisió del terme en quarters, feta l'any 1795, s'establia el següent: "Binitaref se li destina del cami de St. Joan fins al cami de Ariañy cami fins an al pont de son Niell y cami venint per al cami de Muntuiri y fins a la creueta" (AMS. Sign. 1/20).

Les actes de les sessions plenàries celebrades per l'Ajuntament de Sineu sovint reflecteixen els adobs i recomposicions duits a terme en el camí al llarg dels anys: així, el 5 d'octubre de 1910 "Se acuerda reanudar los trabajos de prestacion personal, empezando los de Sineu en el camino de Montuiri" (AMS. Sign. 1/7); el 14 de febrer de 1934 s'aprovà un compte de 16 pts i un de 20 pts per jornals invertits en el camí de Montuïri (AMS. Sign. 1/13); el 28 de gener de 1948 també hi trobam dos comptes, un de 180 pts i un de 211 per més jornals invertits en aquest camí (AMS. Sense signatura).

L'arranjament dels camins de sa Torre i de Montuïri era una de les obres realitzades per l'Ajuntament de Sineu durant la campanya municipal de 1961-1962, segons consta a la relació remesa pel consistori sineuer al Govern Civil de les Balears (ARM Sign. 595).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del Plan Nacional de Vías Provinciales, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.12. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Sineu envià per formar aquest pla, el camí de Montuïri és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Sineu*, del mateix any, amb inici a la carretera de Sineu a Sant Joan i final "En el torrente de Son Real", amb una longitud de 2,200 quilòmetres i una amplada total de 4 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

En sessió del 23 de novembre de 1979, i en el tema de l'agençament del

camí de Montuïri, es diu el següent: "Por tratarse de una obra menor, queda exenta su contratación de formalismo de la subasta o concurso, quedando facultado el señor Alcalde para que se lleve a efecto" (AMS. Sense signatura).

En sessió extraordinària duta a terme el 26 de novembre de 1980, el consistori sineuer acordà sol·licitar ajuda econòmica a l'IRYDA (Instituto de Reforma y Desarrollo Agrario) per les obres de pavimentació asfàltica del camí de Montuïri, ajuda que els fou concedida, segons es veu a l'acta del ple del 2 d'abril de 1981. El projecte, presentat per l'enginyer C. Carlos Vazquez Rovira, va ésser aprovat en sessió de l'1 de desembre de 1981 (AMS. Sense signatura).

El 28 de juny de 1985 el mateix consistori acordà procedir a l'arrencament del camí de Montuïri "mediante la colocación de tubos de cuatro metros de longitud en la parte deteriorada" (AMS. Sense signatura).

El camí de Montuïri és una de les vies rurals inclosa dins l'Inventari de Béns de l'Ajuntament de Sineu de 1991, amb inici al casc urbà de Sineu, en la partió de les parcel·les cadastrals 4.1 i 3.66, i final al límit del terme de Sineu, en la partió de les parcel·les cadastrals 14.16 i 3.54. Se li atribueix una longitud de 2,44 km i una amplada mitjana de 5 m. També apareix a la rectificació de l'Inventari duta a terme l'any 1998 (AMS. Sense signatura).

Camí del Pou del Rei

En consell celebrat per la Universitat de Sineu (antic òrgan de govern municipal) en data d'11 de juliol de 1681 "fonch preposat per lo metex jurat dient com se ha desfet lo camí del pou del rey y te molta necessitat de adobar per so suplica a voses menses si lo mostasaf de las deu liuras li dara la villa si acas les promesas no bastan sil acabara". La mateixa situació es repetí, segons veim a la reunió celebrat el 7 de novembre de 1682, ja que es feia saber "com lo camí del pou del señor rey se te de acabar de adobar" (AMS. Sign. I/27).

La continuació del camí catalogat apareix al *Catàleg de Camins del terme municipal de Montuïri*, elaborat pel Departament de Medi Ambient del Consell de Mallorca l'any 2002, inclòs amb el núm. 55 camí de ses Coves / camí de Son Pocoví / camí de s'Almudaina / camí de Sineu. A les Conclusions del catàleg es recomana la inclusió d'aquest camí a l'Inventari de Béns de Montuïri. Pel que fa referència a aquest camí s'ha trobat la següent documentació:

El 15 de gener de 1439 Esteva Portella venia a Arnau Romanyà una peça de terra que feia partió "...cum quodam camino quo itur a las coves [...] et ex alia parte cum quodam camino publico..." (ARM. ECR 105).

L'1 de març de 1487 Gabriel de Berga venia a Antoni Picornell una vinya i sort de terra, "...et affrontatur ex una parte cum via publica Et ex alia parte sortibus terre Andree Pericas Et ex alia parte cum sorte terre et vinee Stephani Mayol que nunc est Andree Mascharo et cum camino publico quo itur a les coves Et ex alia parte cum petia terre et domibus Rectorie vereys Et ex alia parte cum sorte terre et vinee Jacobi Vanrell..." (ARM. ECR 106).

A finals del segle XV Pere Susia maior venia a Antoni Picornell una peça de terra i vinya, "...Et affrontatur dicta petia terre et vinea ex una parte cum quadam via publica Et ex alia parte cum quadam petia terre vinee Petri Colell Et ex alia parte

cum quadam alia via publica per qua tenditur a les coves ad sorta den mirayes Et ex alia parte cum quadam petia terre et vinea Jacobi Viget...” (ARM. ECR 105).

El 14 de gener de 1614 Jaume Rossinyol, prevere, capbrevava mitja quarterada de terra que “...afronte de una part ab lo camí real que va a les Coves o en els establidors, de altre part ab terres de Margarita Company que foren de Hieronim Ribes, y de altre part ab sort de terra dita na Inforteta del dit denunciand y de altre part ab lo camí sender...” (ARM. ECR 978).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.12. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Montuiri envià per formar aquest pla, el camí de ses Coves i Rafal és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Montuiri*, del mateix any, amb inici al km 2 de la carretera de Son Serra de Marina i final al camí provincial a Lloret, amb una longitud de 2 quilòmetres i una amplada total de 4 metres (Consell de Mallorca. Sense signatura).

Camí de Son Pocoví

El 24 de novembre de 1607 Llorenç Ribes i la seva dona Sebastiana establien a Elisabet Miralles i de Homs 5 quarterades de terra de pertinències del rafal de Llorenç Ribes, “...Et affrontatur dicti quinque quarteriate terre ex una parte cum camino publico perquem tenditur a dicta villa ad villam Sancti Joannis, et ex alia parte cum alio itinere publico per quod itur possessionem dels Pocovins, y la almodaina ad villam de Sineu; et ex alia parte cum terra nobis de grati; et ex alia parte cum tanca terrae Francisci Ribes; et ex alia parte cum tanca terre Francina Ribes uxoris Michaelis Socies minoris...” (ARM. ECR 110).

L'1 d'abril de 1609 Llorenç Ribes i la seva dona Sebastiana venien a Elisabet Miralles d'Homs una quarterada de terra del seu rafal dit Son Moià, “...Et affrontatur ex una parte cum camino comuni perquem itur a dicta villa de Muntuerio ad possessionem dels Pocovins y de la Almudayna, et ex alia parte cum dicto meo Raffallo et ex alia cum quadam petia terre dna. Francina Ribes uxoris Miquaelis Socies minoris dierum et ex alia parte cum terris vestris dicta magnifica emprius...” (ARM. ECR 110).

El 2 d'octubre de 1737 Antoni Fiol capbrevava 3 quartons de terra a Son Moià, que “...Confrontan de una part ab camí sander qui va de la present vila a Son Pocoví, de altra ab terra sde Margarita Ribes, de altra ab terras de Margarita Mas, de altra ab terras de la Possessio dita Son Moyá; y de altra part ab terras de Baptista Mas...” (ARM. ECR 980).

El 30 d'octubre de 1768 Bartomeu Martorell i Margalida Ordines venen un censal sobre una peça de terra dita la sort de la Senyora, situada en el camí que va a Sant Joan: “...afronte de una part ab dit camí, de altre ab camí dit de Son Pocoví de establidors del Raphal de Son Moyá de altre ab terras del RR. PP. St. Domingo, antes de Francina Ribes y Miralles y de altre ab terras del honor Miquel Sosies de Tagament y de altre ab terras de dit Sosies...” (ARM. CH 442).

El 12 de juliol de 1796 Antoni Fiol denunciava posseir també un quartó de terra a Son Moyá, que “...Linda con tierras de su otro hermano, con tierras de otro Miguel Pocovi, y con camino sendero por el qual se va al Predio Son Pocovi...” (ARM. ERC 984).

El 15 de gener de 1953 el ple de l'Ajuntament de Montuiri va acordar la reparació de “...los caminos de Son Pocoví, Ses Donades y aquellos otros que a juicio de la Alcaldia más lo necesiten...” (AMM. Sign. 91).

Camí de s'Almudaina

El 22 de setembre de 1738 Joana Ferrando, vidua de Miquel Pocoví, capbrevava un rafal anomenat Son Moià, que “...Confronta de una ab camí dit de la Almudayna, ab terres de Juan Miralles de Tagamanent, ab terres de diferens establidors junt a la Pleta del dit Son Moyá, ab terres de Cosme Cloquell, ab viña del Rnt. Climent Socias de Tagamanent olim de les metexes pertinencies y ab terres de B. Martorell Nri. dita la sort de la Señora...” (ARM. ECR 980).

El 18 de juliol de 1796 Miquel Pocoví denunciava posseir el predi Son Moià amb cases, que “...Linda con camino llamado de la Almudayna, con tierras de Antonio y Juan Bautista Fiol alias Mascaró en Pleyto con el Denunciante, con tierras llamadas las Covas de las Praderas de los Padres de Sto. Domingo de Palma, con tierras del mismo Denunciante mediante pared, con tierras de Bartolomé Mas Melodias, tambien mediante pared, con tierras del mismo Denunciante que fueron de Juan Miralles alias Seguí mediante pared, con tierra de los herederos de Miguel Verger de Bongesus, con tierras embargadas de la herencia de D. Bartolomé Martorell Notario que pretende el Denunciante ser suyos y con tierras llamadas can Antoni Xina del Denunciante...” (ARM. ECR 984).

El 9 d'agost de 1806 Miquel Pocoví capbrevava el predi Son Moià amb cases, que “...Linda con camino llamado de Almudayna, con tierras del Denunciante que antes fué de Antonio y Juan Bautista Fiol alias Mascaró, con tierra llamada las Covas de los Pecheros de los Padres de Sto. Domingo de Palma, con tierras del Denunciante mediante Pared con las de Bartolome Mas Melodias tambien mediante pared con la del Denunciante que fue de Juan Miralles alias Segui mediante pared, con viñas de D. Miguel Socias de Tagamanent pared mediante, con tierras de los herederos de Miguel Verger alias Bonjesus, con la de Juan Odon Fornés, con tierra llamada can Antoni Xina, del Denunciante y con selva de Miguel Antich alias Roca...” (ARM. ECR 985).

El 10 de setembre de 1816 Miquel Pocoví denuncia posseir un predi anomenat Son Moià que “...Linda con el camino llamado de la Almudayna, con tierras del Denunciante que antes era de Antonio y Juan Bautista Fiol alias Mascaró, con tierras llamadas las Covas de las Pedreras de los padres de Sto. Domingo de Palma, con tierras del Denunciante mediante pared, con la de Bartolomé Mas Melodias, también mediante pared, con Viña de Don Miguel Socias de Tagamanent pared mediante, con tierras de los herederos de Miguel Verger Bonjesus, con la de Juan Odon Forcas, con tierras llamadas Can Antonio Xina del Denunciante y con selva de Miguel Antich alias Roca...” (ARM. ECR 986).

El 27 d'agost de 1845 Martí Pou i Miquel Estada es divideixen el predi Son Costa, li correspongué al primer “...una pieza de tierra que linda con camino que de Son Costa va a Muntuirí [...] Mas el cercado vulgo tanca llamado la Cabana con la casa que actualmente esta separada de las casas mayores, que linda con camino de la Almudayna y con camino de Son Moyá...” (ARM. CH 443).

El 19 de novembre de 1861 Coloma Martorell venia a Gabriel Pocoví una peça de terra en el paratge anomenat Son Pocoví, "...Que linda con tierra de Dn Bartolome Pocovi, con las del Predio Can Cometa y con camino llamado de la Almudayna..." (ARM. CH 450).

El 25 de juny de 1916 es va aprovar al ple de l'Ajuntament de Montuïri l'ordre de pagament de: "...las obras de reparación y conservación de los caminos vecinales del distrito llamados de la Almudayna, Puig y demás vías públicas necesarias en el presente año..." (AMM. Sign. 74).

El 6 de gener de 1918 al ple de l'Ajuntament de Monruïri va acordar la utilització de jornals per a la reparació "...de los caminos vecinales llamados de Son Monjo; del Pont Tamarell y sus adyacentes; de la Almudayna [...] y en los demás caminos y vias cuyos estados lo demanden" (AMM. Sign. 76).

El ple de l'Ajuntament de Montuïri del dia 23 de març de 1923 va aprovar per unanimitat el pagament "...por cinco metros cúbicos de piedra machacada y cuatro jornales empleados en la conservación del camino de "La Almudayna..." (AMM. Sign. 79)

Camí de Sineu

El 7 de juliol de 1796 Joan Mas denunciava posseir quatre quarterades de terra a Son Gaià que feien partió amb el camí de Sineu (ARM. ECR 984).

El 3 d'abril de 1808 Miquel Barbain denunciava posseir una peça de terra anomenada la sort de la Senyora, que "...Linda con camino público de la villa de San Juan, con el de la villa de Sineu, con tierras del Predio Son Moyá y con la de Miguel Socias Tagamanent..." (ARM. ECR 986).

El 26 d'agost de 1816 Miquela Antich denunciava posseir mitja quarterada de terra en el lloc anomenat Son Gaià, a Montuïri: "...Linda con el Predio Son Manera el Hullastrar, con camino Real que va a Sineu, con tierra de los sucesores de Juan Mas de la Creu y con la de Miguel Antich..." (ARM. ECR 986).

El 3 de setembre de 1853 Bàrbara Bartolomé denunciava posseir quatre quarterades situada al paratge anomenat Son Gaià: "...Lindan con camino que va a Sineu, con tierras de Pedro Miralles, con la de los herederos de Miguel Nadal Pardiú, con las de Miguel Oliver, con la de Miguel Miralles, con la de Mateo Castelló, con las de José Marimón mediante acequia y con la de los herederos de Gabriel Gomila Pujol mediante acequia y con las de Gabriel Martorell, Isabel Company, Bernardo Ribas Borcó y Gabriel Gomila Llull mediante pared..." (ARM. ECR 987).

Camí de Son Moià

El 12 de setembre 1861 L'Honor Joan Oliver denunciava posseir una peça de terra anomenada la sort de la Senyora de sis quarterades amb una caseta, que "...Linda con camino que de Montuïri se dirige a Son Moyá, con tierras de dicho Predio, con las de Joaquin Bibiloni y con las del Predio Son Costa..." (ARM. ECR 987).

El 17 d'agost de 1974 el consistori montuïrenc acordà sol·licitar una ajuda de 200.000 pts. a la Diputació Provincial per col·laborar en la reparació dels següents camins municipals: camí vell de Porreres (3 km), camí de Son Castanyer (1 km),

camí de Son Picornell (2 km), camí de la pleta de Son Miró (500 m), camí de Son Moià (1'5 km), camí de sa Rota (1'5 km) i camí de ses Maioles (2 km) (AMM. Sense signatura). (AMM. Sign. 97).

A la sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Montuïri el 29 de desembre de 1983 s'informà de les obres de reparació de camins rurals que s'havien finalitzat, els camins de sota del Puig: Can Niu, Can Alcaire, Son Moià, Can Roses i s'estava acabant el camí Son Miró (AMM. Sign. 101).

Camí de Son Cucuí

El 5 de novembre de 1982 l'Ajuntament de Montuïri pagava 1.000 pessetes al Sr. Josep Gomila Amengual, per tallar els pins en el camí de Son Cucui (AMM. Sign. 810).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Montuïri el 9 de setembre de 1997 un dels regidors assenyalava la necessitat de millores al camí Son Cucui (AMM. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- MULET, B. et alt. (1995), a l'apartat que parla de la xarxa viària, dedica un paràgraf al camí de Sineu a Montuïri: "La xarxa de camins reials es supeditava a una ordinació directament dimanada del Rei que enllaçava les viles fundades després de la Conquesta. En aquest camí s'hi troba l'antic Pou del Rei on, segons una versió popular les cavalcadures hostatjades en el Palau hi tendrien el seu abeurador particular:

1469, octubre 16.- Jaume i Joan Ros venen a Bartomeu Vallcanera un tros de vinya i terra, preu de 100 lliures, situat vora el pou del Rei confrontant amb el camí de Montuïri. (ARM Gabriel Real R-32 f. 87).

1470, setembre 26.- Jaume Mateu ven a Bartomeu Gassies una sort de terra dita els Tiradors, prop la vila el camí de Montuïri, preu 50 lliures. (ARM Gabriel Real R-32 f. 128 v)" (pàg. 58).

- RAMIS PUIG-GROS, A. (2005). El camí vell de Montuïri és un dels camins inclosos dins el seu recull de camins del terme municipal de Llorito, article publicat en el llibre corresponent a la *XV Jornada d'Antroponímia i Toponímia*, modificat i tornat a publicar com a annex 1 en el llibre corresponent a la XVIII jornada.

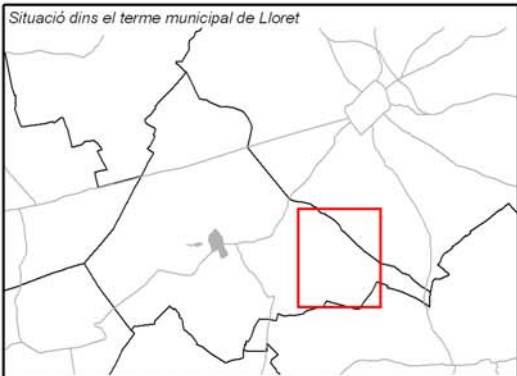
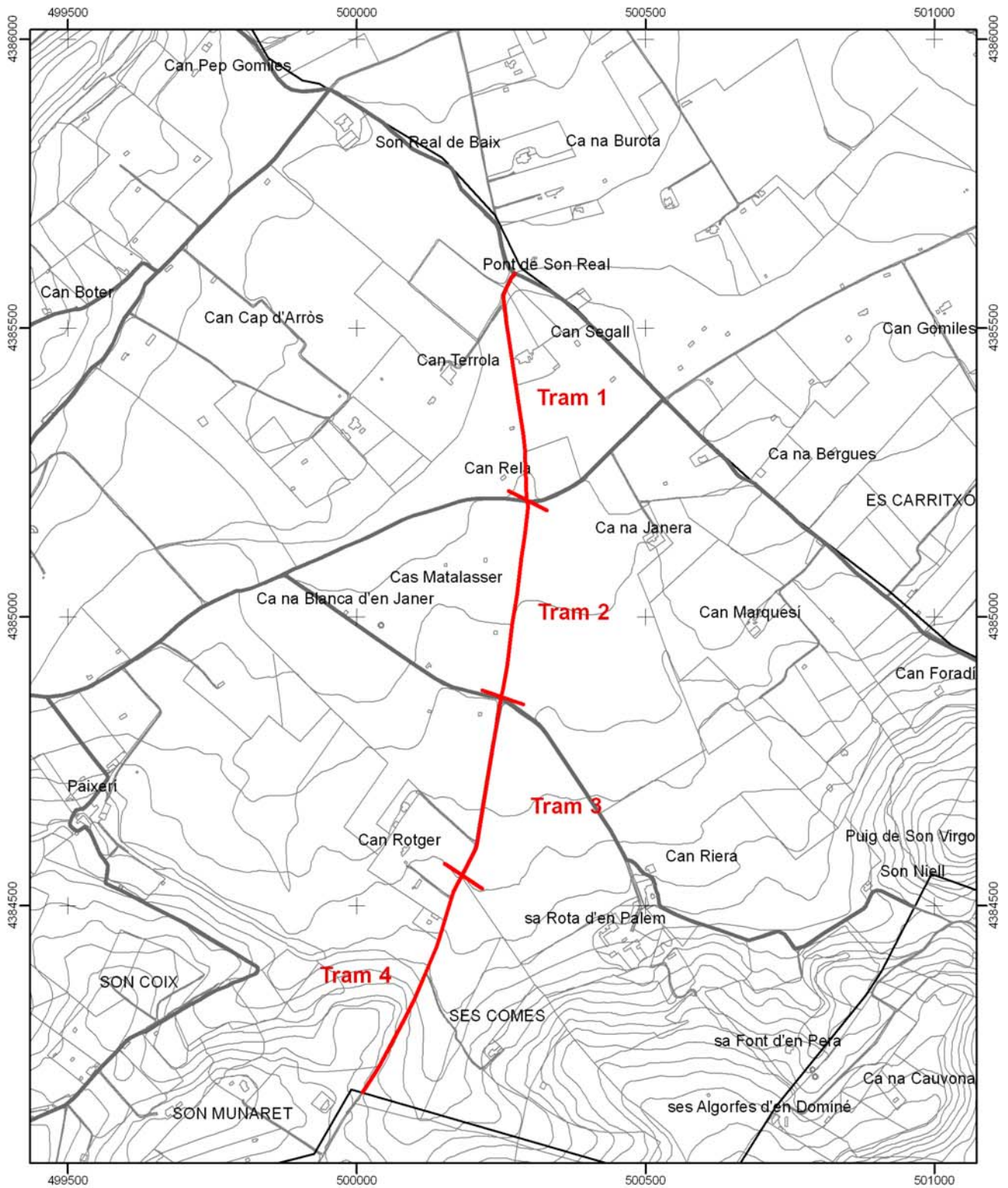
- ROSSELLÓ VAQUER, R. (2002). En el seu noticiari de Llorito hi ha una petita introducció d'Andreu Ramis Puig-gros, on podem llegir: "...Els camins, els pous i les creus, com a elements i fites definidores de l'espai apareixen força documentades des de dates primerenques. Així, durant el segle XV, tenim el camí que des de Sineu va a Montuïri (1344); el camí que de Sineu va a Pina, el camí que de Sineu va a Castellitx o el camí de Montuïri (1395) [...] La més coneguda toponímia del segle XVII s'enriqueix amb les referències al camí que va de Sineu a Algaida (1631) i el camí reial que de Sineu va a Montuïri (1638)..." (pàg. 13-14).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- MORENO RAMÍREZ, Pedro (1858). *Plano Geométrico del término jurisdiccional de Sineu*. Escala 1/10.000.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.
- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareix amb el nom de "Cº de Pexerí a Son Brondo".
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I, Sineu.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres).
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I. Sencelles; Full 699-II. Sineu; Full 699-III. Algaida i Full 699-IV. Porreres.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreres 699 (39-27).
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). Lloret. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camino Viejo de Montuiri".

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(15) CAMÍ DE SON BRONDO / CAMÍ DE PAIXARÍ A SON BRONDO / CAMÍ DE SA ROTA / CAMÍ DE SES COMES	
Escala: 1:10.000	
Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(16) CAMÍ DE SON MAS / CAMÍ DE SON BUSQUETS / CAMÍ VELL DE SANTA MARGALIDA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 13-44

Inici: camí de Paixerí, núm. 8.

Final: terme municipal de Sineu.

Longitud: 1.411 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí municipal.
- Camí rural.
- Obres per part de l'Administració.
- Catàleg de camins del terme municipal de Sineu (Fodesma, 2002).
- Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors - Un de "camí de Son Mas" a l'inici del camí.
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí parets.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Segons fonts orals els que venien dels pobles del sud de Mallorca per anar a vendre al mercat de Sineu, dormien a les rotes de Santanyí, on hi havia unes tanques per deixar els animals. D'aquí seguien pel camí Vell d'Ariany (B) (núm. 44) i el camí de Son Mas (núm. 16).
- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 1.411 m**Amplada mínima:** 2,8 m**màxima:** 3,2 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

A la sessió plenària del 5 de maig de 1987 el batle de l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre proposà demanar ajuda tècnica al Consell Insular de Mallorca per l'obra de pavimentació asfàltica del camí de Son Mas (AMLL. Sign. 27).

En ple del 14 de juliol de 1989 el consistori llorità acordà presentar la sol·licitud per la inclusió en el pla de camins rurals de Balears del camí que travessa per darrera de Son Mas (AMLL. Sense signatura).

En el torn obert de preguntes de la sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Lloret el 13 de setembre de 1991 s'acordà presentar una sol·licitud de redacció dels projectes tècnics al CIM de les obres de pavimentació asfàltica del camí que du des del pou de sa Casa Nova fins es Figueral i del camí que trascorre per darrera de Son Mas (AMLL. Sense signatura).

En el ple de l'11 d'agost de 1992 el mateix ajuntament acordà la sol·licitud d'ajuda tècnica al Consell Insular de Mallorca de l'obra d'acondicionament i pavimentació del camí de Son Mas Ribà (AMLL. Sense signatura).

El consistori llorità acordà, en ple convocat l'11 de setembre de 1992, sol·licitar la inclusió dins el pla de camins rurals de la Conselleria d'Agricultura i Pesca de les obres de pavimentació del camí de Son Mas, en una longitud d'1,4 Km (AMLL. Sense signatura).

El mes de març de 1997 el Consell de Mallorca elaborà el projecte de pavimentació asfàltica de diversos camins de Lloret de Vistalegre, entre els quals es comptava el camí de Son Mas (ACM. Cooperació Local. Sense signatura. AMLL. Sign. 981).

El 12 de setembre de 1997 l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre va rebre per part de la Conselleria d'Agricultura, Comerç i Indústria de la CAIB, l'aprovació del finançament de les obres al camí de Son Mas; el 14 de novembre del mateix any, consta a l'acta del ple l'aportació municipal i de la Conselleria esmentada al projecte de rehabilitació del camí de Son Mas (AMLL. Sense signatura).

A l'acta de la sessió plenària del 9 de desembre de 1998 l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre aprovà la modificació del conveni de cooperació amb la CAIB, deguda a la impossibilitat de finalitzar les obres del camí Son Mas en els terminis prevists i la concessió d'una pròrroga fins el 31 de març de 1999 (AMM. Sense signatura).

Camí de Son Busquets

El mes de novembre de 1975 l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre va procedir a la neteja de voreres del camí municipal anomenat de Son Busquets (AMLL. Sign. 599/8).

El 31 de desembre de 1975 l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre va pagar 1.800 pessetes per les obres al camí municipal de Son Busquets i 12.100 pessetes per la neteja dels marges de l'esmentat camí (AMLL. Sign. 698).

Camí Vell de Santa Margalida

El camí Vell de Santa Margalida està inclòs dins el *Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre*, aprovat inicialment en sessió plenària de l'Ajuntament de Lloret el 29 de desembre de 2010. A la fitxa del camí es diu: "Localització: [...] Propietat: Pública [...] Referències històriques: Apareix documentat també com a camí de Sineu a Montuiri (segle XVI). [...] Grau de protecció: Integral. Camí públic" (AMLL. Sense signatura).

La continuació del camí catalogat apareix al Catàleg de Camins del terme municipal de Sineu, elaborat per FODESMA (Consell de Mallorca) l'any 2002, inclòs amb el núm. 3 camí Vell de Santa Margalida / camí de les Mines a Son Real. A les Conclusions del catàleg es recomana la inclusió d'aquest camí a l'Inventari de Béns de Sineu. Pel que fa referència a aquest camí s'ha trobat la següent documentació:

En el llibre de determinacions del Consell (antic òrgan de govern municipal) de Sineu, es llegeix, a la sessió del 10 d'agost de 1594, el següent: "Mes fonch proposat per lo metex jurat dient molt honor y savi consell sapien voses merses com molts particulars qui tenen porchs tenen questio ab lo honor balle no se bent ha hont es lo terme del viyet et dehont vulen nos aconsellar y donar orde sobre lo terme del viyet. Sobre la qual propositio fonch determinat nemine discrepante que lo terme del viyet es per lo cami de Ciutat y per lo carrero de banasca y per la sequia reyall fins anell pou dels horts y fins lo cami de Sancta Margaritta y que puguen star los porchs ale placeta de banasca y abeurar en el pou" (AMS. Sign. I/28).

El 26 de juny de 1613, també en consell celebrat per la Universitat de Sineu, es va llegir una suplicació dels pastors i porquers on demanaven que s'ampliàs el terme del vinyet per facilitar l'alimentació del bestiar, "Sobre la qual prepositio vid y fonch conclus per tot lo Consell nigu discrepant que sia axemplat lo terme del vinyet, an als pastors co es an al cami de Benascha y dreta via an al cami de Muntuhiri [...] y apres riba riba fins lo portell de Son Guitard, y de aquí per lo abellar fins a la pleta de Defla, y de aquí a dretura per la creueta del cami de Sta. Margarita (AMS. Sign. I/29).

A una divisió del terme en quarters, feta l'any 1795, s'establia el següent: "Son Vanrell se li destina del clot de son Coch tirant per al cami de Sta. Margarita fins a la partio de Defla y devallant per al carrarañy fins an al cami qui pasa a la punta den Morera tiran cami cami fins a lo carrarañy qui pasa per junt de la caseta

de lamon Barreta fins a lo cami de las fotges y tirant per dit cami fins a lo carrerañy que va a son Vallfogo" (AMS. Sign. 1/20).

En sessió plenària, celebrada per l'Ajuntament de Sineu l'11 de desembre de 1853, "se ha tenido presente que hace algunos días se suspendió el turno de fabrica del camino de Santa Margarita en razon de las faynes del Camp y adelantadas estas se ha contemplado prudente seguirse dicha obra" (AMS. Sign. 1/1).

El mateix ajuntament donava permís, com veim a la sessió del 6 de setembre de 1909, "para que el material sacado en la construcción de un pozo en una finca de su propiedad pueda colocarlo en el camino antiguo llamado de Santa Margarita a Palma y en el punto llamado Baix de las Comas, a condición de no estorbar el libre tránsito" (AMS. Sign. 1/7).

El 30 de desembre de 1912 l'acta del ple reflecteix "la petición formulada por el Excmo. Sor. Conde de España para que fuera autorizado para reedificar una porción de pared de su finca llamada El Hort den Ferrer lindante con el camino llamado de Santa Margarita" (AMS. Sign. 1/9).

El consistori de Sineu, reunit l'1 de març de 1914, i després de llegir una comunicació "en la que se ordena que el Estado se incaute del camino de Sineu a Santa Margarita", acordà "que se haga entrega solemne y completa de la porción de dicho camino correspondiente a este término municipal al Sr. Ingeniero Jefe de la provincia" (AMS. Sign. 1/9).

El 12 de desembre de 1948 "Fue leida instancia de Onofre Caimari Gelabert de fecha del 9 del presente mes en solicitud de permiso para construir una pared en la finca Son Ajonqueta en su parte lindante con el camino denominado de Sta. Margarita a Palma, en este término municipal, " (AMS. Sense signatura).

El consistori sineuer, segons consta a l'acta de la sessió plenària celebrada l'11 de novembre de 1963, acordà "hacer las gestiones necesarias con la Jefatura de Obras Publicas para que en el cruce de la carretera de Petra a Sineu y en el cruce con el camino viejo de Santa Margarita se haga un chanfran de acuerdo con el propietario de dichos terrenos ya que en la actualidad no se puede entrar en el referido camino y con el chanfran proyectado seria o representaria una mejora para todos los usufructuarios del referido camino" (AMS. Sense signatura).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del Plan Nacional de Vías Provinciales, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.12. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Sineu envià per formar aquest pla, el "Camino viejo de St^a Margarita" és un dels inclosos dins el Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Sineu, del mateix any, amb inici a Son Real de Baix i final a la carretera de Maria de la Salut, amb una longitud de 5,800 quilòmetres i una amplada total de 4 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

En sessió plenària de l'Ajuntament de Sineu, celebrada el 6 d'agost de 1981, es va acordar ratificar l'acord del ple de 10 de maig de 1979 sobre acondicionament i asfaltat de camins per l'IRYDA (Instituto de Reforma y Desarrollo Agrario), i es donava un llistat de preferència i prioritat dels camins a asfaltar, en el qual apareixia,

en primer lloc, el camí vell de Santa Margalida (AMS. Sense signatura).

L'1 de juliol de 1982 s'acordà demanar a l'IRYDA "información sobre el estado de cumplimiento del acuerdo de inclusión de las obras de asfaltado de los caminos viejo de Santa Margarita, Buger y del de Son Bats en el Plan de Obras y Mejoras Territoriales de 1982" (AMS. Sense signatura).

El camí de Santa Margalida és una de les vies rurals inclosa dins l'Inventari de Béns de l'Ajuntament de Sineu de 1991, amb inici al límit del terme municipal de Lloret, en la partió de les parcel·les cadastrals 3.61 i 14.57, i final a la carretera de Sineu a Maria de la Salut, en la partió de les parcel·les cadastrals 9.110 i 9.155. Se li atribueix una longitud de 5,26 km i una amplada mitjana de 4 m. També apareix a la rectificació de l'Inventari duita a terme l'any 1998 (AMS. Sense signatura).

Camí de les Mines a Son Real

El grup popular de l'Ajuntament de Sineu, segons consta a l'acta del ple celebrat el 27 de setembre de 1996, va presentar una moció per procedir a l'acondicionament general de camins rurals que serveixen d'accés a les finques de fora vila, entre els quals anomenava, com a un dels més afectats, el camí que va de les Mines a Son Real (AMS. Sense signatura).

Camí de So na Jonqueta

A la comptaduria d'hipoteques de l'Arxiu del Regne de Mallorca es troba registrat, en data del 15 de març de 1849, un testament de Cristóbal Gelabert que lega "una porcion de tierra sita en el puesto llamado sona Jonqueta del mismo termino, confinante con camino publico, con torrente..." (ARM. Sign. 298).

En el ple de l'Ajuntament de Sineu celebrat el 27 de setembre de 1914, "el Sr. Crespí dió cuenta que del camino de Son Ajonqueta había sido sustraída una cantidad de tierra correspondiente al Municipio y que, según referencias, la aprovechaba fraudulentamente el Concejal de este Ayuntamiento, Presidente de la Comisión de Policía rural, Sr. Niell. En vista de ello se acordó abrir una información para esclarecer los hechos y exigir la responsabilidad a que hubiera lugar". Més tard, a la sessió de l'11 d'octubre, "Leyóse luego el dictamen númº 3 de la Comisión de Policía rural, acordándose por unanimidad en vista de lo informado recomponer el trayecto del camino de Son Ajonqueta que en el mismo se menciona y aceptar con agradecimiento la cooperación ofrecida por D. Felipe Ferrer de la Cuesta poniendo a disposición del Ayuntamiento un operario y un carro de transporte para la citada recomposición" (AMS. Sign. 1/9).

El 25 d'octubre, en un altre ple de l'Ajuntament de Sineu es tractà "el dictamen de la Comisión de Régimen Administrativo recaído en el expediente incoado con motivo de substracción de tierra del Camino llamado de Son Ajonqueta", segons el qual es va procedir a la reorganització de la Comissió de policia rural (AMS. Sign. 1/9).

Camí de na Coll

A la relació d'obres i millores realitzades durant la campanya de 1960, remesa per l'Ajuntament de Sineu al Govern Civil de Balears, s'inclou l'arranjament dels camins veïnals de Baix de Defla, So n'Amarinera, na Coll, des Morers, de Sant Jordi i de s'Alou (ARM. Sign. 593).

Camí de So na Marinera

A la relació d'obres i millores realitzades durant la campanya de 1960, remesa per l'Ajuntament de Sineu al Govern Civil de Balears, s'inclou l'arranjament dels camins veïnals de Baix de Defla, So n'Amarinera, na Coll, des Morers, de Sant Jordi i de s'Alou (ARM. Sign. 593).

Camí de Baix de Defla

A la relació d'obres i millores realitzades durant la campanya de 1960, remesa per l'Ajuntament de Sineu al Govern Civil de Balears, s'inclou l'arranjament dels camins veïnals de Baix de Defla, So n'Amarinera, na Coll, des Morers, de Sant Jordi i de s'Alou (ARM. Sign. 593).

Camí de la Punta d'en Morera

A una divisió del terme en quarters, feta l'any 1795, s'establia el següent: "Son Vanrell se li destina del clot de son Coch tirant per al camí de Sta. Margarita fins a la partio de Defla y devallant per al carrarañy fins an al camí qui pasa a la punta den Morera tiran camí camí fins a lo carrarañy qui pasa per junt de la caseta de lamon Barreta fins a lo camí de las fotges y tirant per dit camí fins a lo carrerañy que va a son Vallfogo" (AMS. Sign. 1/20).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- MULET, B. *et alt.* (1994), en el capítol de les comunicacions, dediquen un paràgraf als camins reials: "Els llibres antics es fan ressò de la seva existència ja després de la Conquesta, promoguts, afavorits i necessaris per les relacions de veinatge, de relacions comercials i de quals altres motius ben entenedors. D'aquesta índole o condició foren per treure una mostra els que des de Sineu s'adreçaven a Castell-Llubí, a Petra, a Muro, a Sa Pobla, a Santa Margarita, a Inca i a Costitx, entre d'altres" (pàg. 132).

- MULET, B. *et alt.* (1995), a l'apartat que parla de la xarxa viària, dediquen un paràgraf al camí de Santa Margalida: "En 1429 Antoni Ferriol capbrevà altra vinya en el mateix camí per on antigament els habitants de Santa Margarita anaven a Ciutat. En 1496 Miquel Berga tenia altra sort de terra en el camí de Santa Margarita a Ciutat prop de Son Vallfogó que li establí la Senyora Elienor Rossinyol. (ACE Capbrevacions Joan Gili, 1520 f. 5)" (pàg. 58).

- RAMIS PUIG-GROS, A. (2005). El camí de Son Mas és un dels camins inclosos dins el seu recull de camins del terme municipal de Llorito, article publicat en el llibre corresponent a la *XV Jornada d'Antroponímia i Toponímia*, modificat i tornat a publicar com a annex 1 en el llibre corresponent a la XVIII jornada.

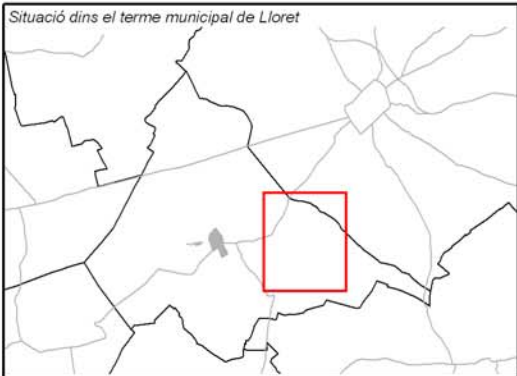
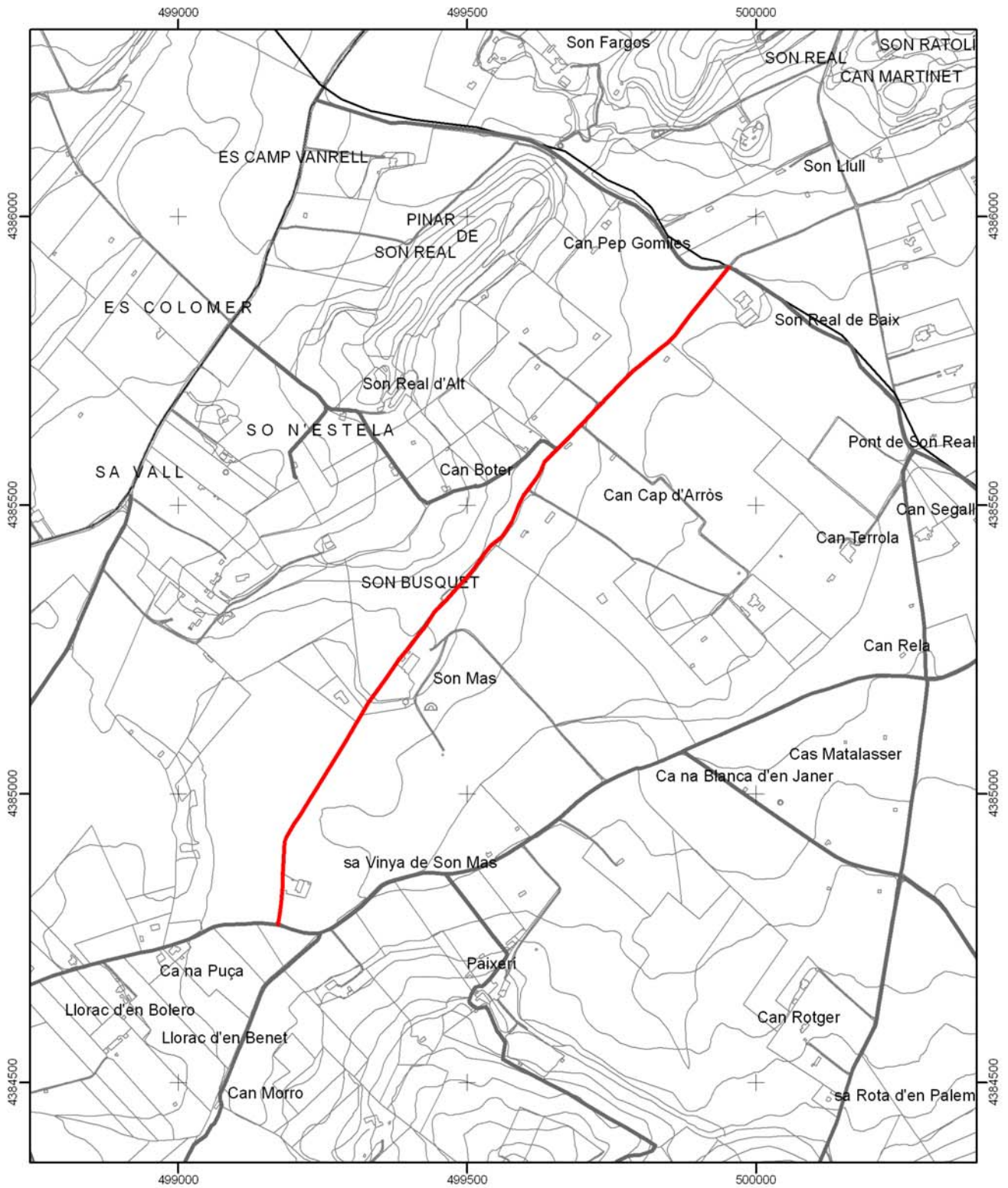
CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- MORENO RAMÍREZ, Pedro (1858). *Plano Geométrico del término jurisdiccional de Sineu*. Escala 1/10.000.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.

- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareix amb el nom de "Cº de Montuiri a Sineu".
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I, Sineu. Apareix com a part del "Camino Viejo de Santa Margalida".
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres).
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-II. Sineu.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreres 699 (39-27).
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). Lloret. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camino de Son Mas".

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(16) CAMÍ DE SON MAS / CAMÍ DE SON BUSQUETS / CAMÍ VELL DE SANTA MARGALIDA	
Escala: 1:10.000	
Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(17) CAMÍ DE SON COMPANY (B) / CAMÍ DE SA CASA NOVA / CAMÍ DES FIGUERAL

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 19-41.

Inici: camí de sa Casa Nova (A), núm. 7

Final: terme municipal de Montuïri.

Longitud: 203 m

DOCUMENTACIÓ

- Fitació de terme.
- Obres per part de l'Administració.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Catàleg de camins de Montuïri (Consell de Mallorca, 2011).

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- El camí de Son Company (A), núm. 7 i el camí de Son Company (B), núm. 17 són un mateix camí que s'ha dividit en dos perquè el primer (núm. 7) és tot dins el terme municipal de Lloret, mentre que, segons la fitació de terme entre Montuïri i Lloret de Vistalegre duita a terme l'any 1954, la partió entre aquests dos termes és l'eix del camí de Son Company (B), núm. 17.

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 203 m**Amplada mínima:** 3,8 m**màxima:** 4,5 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

El 28 de juny de 1838 Gabriel Coll feia donació al seu fill Gabriel d'una peça de terra dita la sort de la plana de la Casa Nova, "...que linda con camino de Son Compañy, con tierras de Pedro Antonio Ferragut, con la casa nueva, y con Gabriel Real..." (ARM. CH 288).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Sineu el 21 de gener de 1923 es tractà la instància presentada per un veïnat "...interesando se le señale la alineacion del camino de Son Compañy para construir una pared en la finca que adquirio procedente del predio "Sa Casa Nova", acordóse nombrar una Comision especial, integrada por el Sr. Florit e infrascrito Secretario, encargada de visitar dicho camino y ponerse de acuerdo con el Ayuntamiento de Montuiri para señalar la alineacion interesada..." (AMS. Sign. 1/10).

Camí de sa Casa Nova

En sessió plenària celebrada el 18 de setembre de 1931 l'Ajuntament de Lloret donà permís a un veïnat per col·locar pedres a una finca que feia partió amb el camí de sa Casa Nova (AMLL. Sign.7).

El ple del consistori lloretà del 7 de febrer de 1941 acordà eixamplar el camí de sa Casa Nova (AMLL. Sign. 12).

L'any 1954 l'Institut Geogràfic i Catastral va realitzar els treballs topogràfics per delimitar la línia de terme dels municipis de Montuiri i Lloret de Vistalegre i assenyalar les fites comunes. A l'acta de les operacions practicades podem llegir el següent: "...Mojón catorce [...] Se encuentra en el paraje denominado "Casa Nova" y al pié del muro del corral de dicha casa [...] y al noroeste del Camino de la Casa Nova. [...] La linea límite de término reconocida entre ambos mojones es la que partiendo del mojón trece sigue por el eje del camino de la Casa Nova, hasta el mojón catorce..." (IGN. Sense signatura).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla,

que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.12. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre envià per formar aquest pla, el camí de sa Casa Nova és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Lloret de Vista Alegre*, del mateix any, amb inici al camí de Son Boló i final a Son Berenguer (Montuïri), amb una longitud de 1,5 quilòmetres i una amplada de 4,5 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura). Aquest documenta també fa referència al camí de Son Company (A), núm. 7 i al camí des Figueral (B), núm. 35.

El 3 de novembre de 1975 l'Ajuntament pagà 12.000 pessetes pels treballs de neteja dels marges del camí de sa Casa Nova (AMLL. Sign. 698).

A la sessió del 5 de maig de 1987 del consistori de Lloret de Vistalegre, el batle proposà demanar ajuda tècnica al Consell Insular de Mallorca per l'obra de pavimentació asfàltica del camí de sa Casa Nova (AMLL. Sign. 27). El mateix any es redactà el projecte de pavimentació asfàltica de l'esmentat camí (AMLL. Sign. 981), i el 14 d'octubre de 1988 se n'adjudicaren les obres (AMLL. Sense signatura).

A l'acta de la sessió plenària celebrada l'11 de maig de 2001 a l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre es varen adjudicar definitivament les obres de pavimentació asfàltica del camí cas Alemanys-el Ras, l'aglomeració del camí de sa Casa Nova i l'aglomeració del camí de ses Comes (AMLL. Sense signatura).

Camí des Figueral

L'11 d'agost de 1992 el consistori lloretà acordà la sol·licitud d'ajuda tècnica al Consell Insular de Mallorca per a l'obra d'acondicionament i pavimentació del camí des Figueral (AMLL. Sense signatura).

El mes de febrer de 1996 l'enginyer José Garau Casasnovas redactà el projecte d'acondicionament del camí des Figueral (AMLL. Sign. 970). Aquesta documentació també fa referència al camí des Figueral (A), núm. 34 i al camí des Figueral (B), núm. 35.

La continuació del camí catalogat apareix al Catàleg de Camins del terme municipal de Montuïri, elaborat pel departament de Medi Ambient del Consell de Mallorca l'any 2011, inclòs amb el núm. 28 camí de Son Company. A les Conclusions del catàleg es recomana la inclusió d'aquest camí a l'Inventari de Béns de Montuïri. Pel que fa referència a aquest camí s'ha trobat la següent documentació:

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Montuïri el 4 de juny de 1825, es va dividir el terme en quatre parts per fer rondes nocturnes: "...2ª Desde el camino de son coste por el predio Tagamanent siguiendo la division del termino hasta el predio son Compañy y del camino de este hasta la villa. 3ª Del camino de son Compañy siguiendo la division del termino hasta el camino que va a Randa, y siguiendo este hasta villa..." (AMM. Sign. 38).

El 17 d'agost de 1842 Francesc Beltran venia al seu germà Sebastià Beltran una peça de camp amb cases en ells construïdes que foren de la Casa Nova, al lloc dit Son Cuca, que "...Linda con tierra del Predio Son Boyvás, con la de Maria Baltran, con el camino de Son Compañy y otro..." (ARM. CH 443).

En el ple del 2 de febrer de 1919 l'Ajuntament de Montuïri tractà un tancament en "...el camino vecinal que desde esta villa conduce a Llorito, pasando por Son Company y Casa-nova, el propietario de dicho predio Son Company, Marques de Gayá lo ha cerrado sin previo aviso; y propone que este asunto sea consultado al Abogado del Ayuntamiento. Así se acordó..." (AMM.Sign. 77).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.12 Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Montuïri envià per formar aquest pla, el camí de Son Company-sa Casa Nova és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Montuiri*, del mateix any, amb inici al km 5 de la carretera del Pi Ver i final al terme de Lloret, amb una longitud de 2'2 quilòmetres i una amplada total de 4 metres (Consell de Mallorca. Sense signatura).

A la sessió plenària celebrada pel consistori montuïrenc el 4 de març de 2003 un dels regidors va fer un prec referent a la situació de conflicte en camins públics: "...voldria es prengués un posicionament i es manifestàs, enviant els tècnics a fer informes in situ, així per exemple en relació al Camí Vell de Son Company, on s'ha de prendre posicionament en defensa dels camins públics..." (AMM. Sense signatura).

A un informe tècnic elaborat el 2 de desembre de 2010 per l'Ajuntament de Montuïri sobre conservació de camins rurals, apareix un llistat de camins que al llarg dels anys han tengut un servei de manteniment per part del consistori, entre els quals hi ha el camí de Son Company – des de la carretera de Pina a Sant Joan (pol. 8 parc. 19), fins a la partió del terme municipal de Lloret (pol. 8 parc. 112) (AMM. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- RAMIS PUIG-GROS, A. (2005). El camí des Figueral és un dels camins inclosos dins el seu recull de camins del terme municipal de Llorito, article publicat en el llibre corresponent a la *XV Jornada d'Antroponímia i Toponímia*, modificat i tornat a publicar com a annex 1 en el llibre corresponent a la XVIII jornada.

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

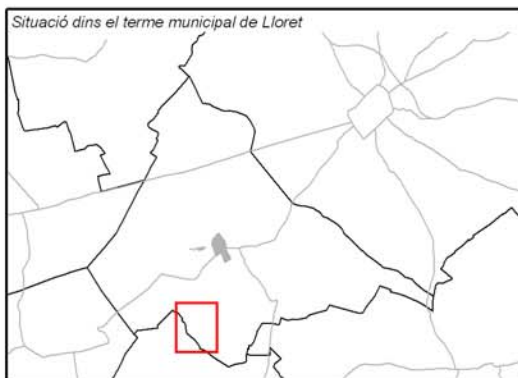
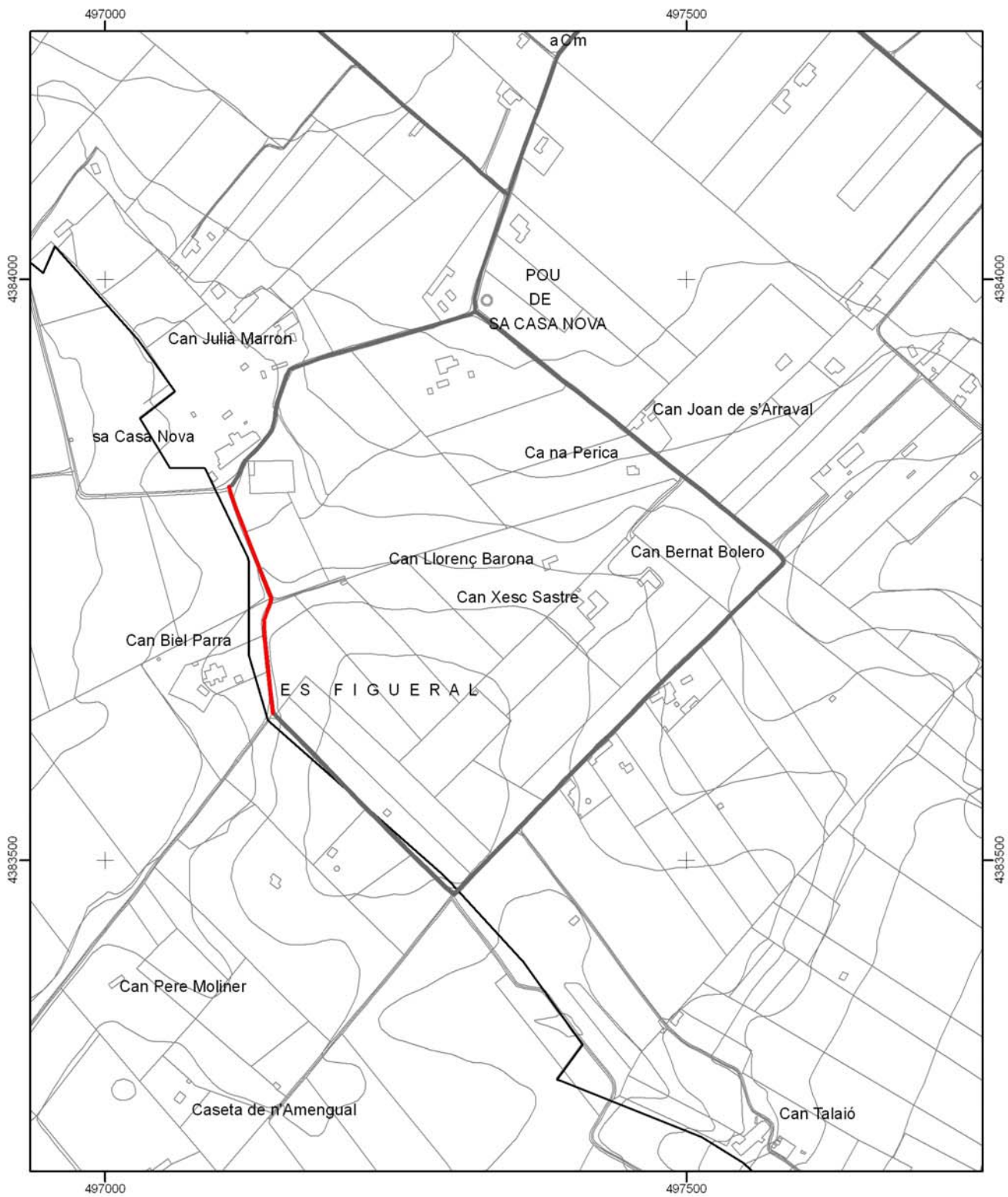
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000. Apareix parcialment.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000. Apareix parcialment.

- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareix amb el nom de "Cº del Figueral".

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV, Sancellas.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres).
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I. Sencelles.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreres 699 (39-27).
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). Lloret. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(17) CAMÍ DE SON COMPANYY (B) / CAMÍ DE SA CASA NOVA / CAMÍ DES FIGUERAL	
Escala: 1:5.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(18) CAMÍ DE SANT JOAN A INCA / CAMÍ DE SON LLULL

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1:5.000: 19-41 / 13-44

Inici: terme municipal de Sant Joan, a la carretera Ma-3232.

Final: carretera de Sineu a Pina, Ma-3130, a la partió de terme.

Longitud: 3398 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí públic.
- Camí reial.
- Fitació de terme.
- Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i pasiatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre.
- Camí sender.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí   paret, reixa i obert.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí   - Tres reixes al tram 3.
 No

OBSERVACIONS

- Segons la fitació de terme entre Sineu i Lloret de Vistalegre, duita a terme l'any 1930, la partió entre aquests dos termes és l'eix del camí catalogat.
- El ferm als trams 4 i 5 és desconegut a causa de la vegetació.
- El tram 5 correspon a un ramal del camí que du al pou des Horts.
- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a connectar amb el camí Vell d'Ariany (A), núm. 8.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra i grava

Longitud: 1.758 m

Amplada mínima: 2,5 m

màxima: 3,2 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

El ferm es troba en mal estat.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a connectar amb el camí de Son Brondo, núm. 15.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 340 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins a connectar amb el camí de Son Mas, núm. 16.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 472 m

Amplada mínima: 2,5 m

màxima: 3,8 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Es troba envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 4

Continuació del camí fins a connectar amb la carretera de Sineu a Pina, Ma-3130.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: desconegut

Longitud: 805 m

Amplada mínima: 2 m

màxima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Es troba molt envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

Cadena

Pont

Escopidors

Pedres passadores

Paret

Escalons

Ratlletes

Paretons

Clavegueres

Pujadors

Gual empedrat

Marges

- Tram 5

Ramal amb inici al tram 4 i final al pou des Horts.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: desconegut

Longitud: 23 m

Amplada mínima: 2 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Es troba molt envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

Cadena

Pont

Escopidors

Pedres passadores

Paret

Escalons

Ratlletes

Paretons

Clavegueres

Pujadors

Gual empedrat

Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 24 de juliol de 1603 Felip Cirer i la seva dona Joana venien a Joan Jaume una peça de terra a Lloret, "...Et affrontatur dicti quinti quartons terre cum camino de St. Juan eunte ad villam de Inche et ex alia parte cum camino eunte a dicta villa de Sineu ad villa de Algayde et ex alia parte cum restanti terra nostra per nos die presenti vendita Balthasaris Jaume fratris vestro et ex alia parte cum terris Gabrielis Reyale..." (ARM. ECR 97).

El 5 de novembre de 1778 Francisco Gacías capbrevava una peça de terra a Lloret, que "...Linda con camino por el qual de la Villa de San Juan se va a la Villa de Inca, con camino cendero por el qual se vá al Poso llamado el Pou dels Horts, con tierras de los herederos de Antonio Salom, y con tierras de los herederos del dicho Dr. Gacías..." (ARM. ECR 1055).

El 22 de novembre de 1778 Bartomeu Niell capbrevava una peça de terra al pont de Son Niell (Lloret), que "...Linda con el camino, por el qual de la Villa de Sn. Juan se va la villa de Inca, con tierras de Antonio Roig, con tierras de Bartholome Niell y con el camino por el qual se va al Predio son Brondo..." (ARM. ECR 1055).

El 28 de gener de 1779 Jerònia Antich de Llorac feia quitació de cens a Pere Picornell per 6 quarterades a Son Busquets (Lloret) "...que confina con tierras de Bartolome Amengual de las mismas pertenencias con tierras de Juan Baptista Vanrell con tierras del Predio Son Mas y con callecon por el qual de la villa de Sn Juan se va en Inca con tierras del Predio Son Estella y con tierras del Reverendo Antonio Font presbitero..." (ARM. CH 288).

El 17 de febrer de 1788 Jaume Real (a) Realó capbrevava un alou sobre 6 quarterades de terra a Son Niell, abans Son Batista, "...cuyas seis quarteradas lindan, con camino Real por el qual de la villa de San Juan se va a la de Inca, con tierras de los herederos de Gabriel Niell, con Camino por el qual de la presente Villa, se vá al Predio son Brondo, y con camino por el qual se vá al lugar de Ariañy..." (ARM. ECR 1055).

El 14 de juliol de 1789 Joan Costa, prevere i beneficiat de l'església de Sineu, capbrevava una quarterada de terra a Son Niell, que "...Linda con el camino Real por el qual de la Villa de San Juan se va a la de Inca, con tierras del Doctor Don Francisco Gacías Presbitero, con tierras de los herederos de Christoval Niell, y con tierras de los herederos de Juan Niell (a) Dragó..." (ARM. ECR 1055).

El 19 de juliol de 1789 Bartomeu Niell capbrevava una peça de terra vora el pont de Son Niell, que "...Linda con el camino por el qual de la Villa de San Juan se va a la Villa de Inca, con tierras de Antonio Roig, con tierras de Antonia Ana Genovart Viuda de Bartolomé Niell, y con el camino por el qual se va al Predio son Brondo..." (ARM. ECR 1055).

El 25 d'octubre de 1809 Margarita Velar capbrevava una peça de terra al camí o pont de Son Niell, que "...Linda por el camino por el qual de la Villa de San Juan se va a la de Inca, con tierra de Antonio Roig, con la de Antonia Ana Genovard Viuda de Bartolome..." (ARM. ECR 1057).

El 4 de febrer de 1812 Pere Josep Garcías capbrevava una peça de terra a Son Real, que "...Linda con el camino por el cual se va a la Villa de Muntuiri, con tierras de los herederos, o sucesores de D. Miguel Ramis de Ayreflor, y con camino sendero por el qual desde la Villa de San Juan se va a la de Inca..." (ARM. ECR 1057).

El 23 de gener de 1827 Margarita Velar capbrevava mitja quarterada de terra al camí o pont de Son Niell (Lloret), que "...Linda con el camino por el cual de la Villa de San Juan se va a Inca, con tierra de Antonio Roig, con la de Antonia Ana Genovard Viuda de Bartholome Niell, y con camino por el cual se va en Son Brondo..." (ARM. ECR 1057).

El 16 de maig de 1827 Rafel Fuster als. Canyaret capbrevava una peça de terra i alou a Son Niell, que "...Linda con el camino Real por el cual de la Villa de San Juan se va a la de Ynca, con tierra de las mismas pertenencias del Dr. Francisco Garcias, y con tierra de Francisca Niell..." (ARM. ECR 1057).

El 15 de febrer 1842 es registrava un instrument de 14 de desembre de 1725 segons el qual Antònia, Magdalena, Catalina i Biel Llull venien a Margarita Gacies 3 quartons de terra anomenats hort de Son Llull, que "...Confinan con camino publico, con otro camino publico que va de la villa de Sn. Juan a la de Inca, y con tierras de Antonio Salom..." (ARM. CH 288).

El 6 de desembre de 1927 el secretari de l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre va llegir la resolució del Ministre de la Governació referent als límits del terme

municipal, on consta: "...al punto del cruce de los caminos de Sineu a Palma y de la casa de San Juan Arnau, siguiendo desde aquí en línea recta al punto de cruce de los caminos de Algaida a Sineu y de San Juan a Inca..." (AMLL. Sign. 5).

Camí de Son Llull / Camí de Son Lluc

El 20 de setembre de 1903 veïnats de Llorito i Pina subscribiren un document segons el qual demanaven a la Diputació Provincial la segregació dels termes de Sineu i Algaida, respectivament, per formar un municipi propi. En aquest document podem llegir: "...Cumpliendo los exponentes con el deber que en el caso en que se encuentren les impone el artº 6º de la ley ya mencionada, han procedido a señalar la nueva demarcación de terrenos que ha de comprender el nuevo municipio [...] empezando por la parte del termino de Costitx siguiendo por la división de Son Marron y Binitaref quedando éste en el término de Sineu y aquel en el de Llorito, y desde esta división linea recta por el camino de Son Llull (que iba antiguamente de S. Juan á Inca) hasta el término de San Juan..." (AGCM. Sign. X-374/1).

L'any 1930 l'Institut Geogràfic i Catastral va realitzar els treballs topogràfics per delimitar la línia de terme dels municipis de Sineu i Lloret de Vistalegre i assenyalar les fites comunes. A l'acta de les operacions practicades podem llegir el següent: "11º Mojón = Se reconoció como tal el punto de intersección del eje de la Carretera de Algaida con el eje del camino llamado de Son Lluch [...] 12º Mojón = Se reconoció como tal el punto de intersección del eje del camino de San Juan a Inca con el eje de la carretera de Lluch a Campos. [...] La línea de término reconocida entre éste mojón y el anterior, va desde el mojón undécimo por el eje del camino de Son Lluc hasta su intersección con el eje del camino de San Juan a Inca y continua por éste último eje hasta encontrar el el mojón duodécimo" (IGN. Sense signatura).

Camí Vell de Sant Joan (trams 1, 2 i 3)

El camí Vell de Sant Joan està inclòs dins el *Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre*, aprovat inicialment en sessió plenària de l'Ajuntament de Lloret el 29 de desembre de 2010. A la fitxa del camí es diu: "Localització: Accés des del Camí Vell d'Ariany i des de la carretera Ma 3232 Sineu- Sant Joan. Al sud-est del terme municipal. [...] Propietat: Pública [...] Descripció de l'element: Fa part del camí que unia la vila de Sineu amb la de Sant Joan [...] Grau de protecció: Integral. Camí públic" (AMLL. Sense signatura).

Camí de Son Fangos / Camí del Rei / Camí Vell de Son Real (tram 4)

El camí de Son Fangos, Camí del Rei o Camí vell de Son Real està inclòs dins el *Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre*, aprovat inicialment en sessió plenària de l'Ajuntament de Lloret el 29 de desembre de 2010. A la fitxa del camí es diu: "Propietat: Pública [...] Descripció de l'element: Camí que va des de la carretera Ma 313 Algaida – Sineu, fins al camí de Son Mas o Camí Vell de Santa Margalida. Al punt d'inici a l'extrem nord hi ha la Fita de Son Fangos, entre Llorito i Sineu [...] Grau de protecció: Integral. Camí públic" (AMLL. Sense signatura).

Part d'aquest camí apareix al Catàleg de Camins del terme municipal de Sineu, elaborat per FODESMA (Consell de Mallorca) l'any 2002, inclòs amb el núm. 22 camí Vell de Sant Joan a Inca / camí de Son Virgo. A les Conclusions del catàleg es recomana la inclusió d'aquest camí a l'Inventari de Béns de

Sineu. Pel que fa referència a aquest camí s'ha trobat la següent documentació:

El 26 de febrer de 1871 "A instancia de D. Francisco Alzamora y Florit, se resolvió que la comision de caminos vecinales, en union del Director de los mismos, de éste partido, vaya a inspeccionar el camino que desde San Juan pasaba antiguamente a Inca, en el supuesto de que en muchos de sus puntos, la mayor parte de terratenientes a el colindantes le han estrechado de tal manera que no es posible pasar con carruages, siendo asi que segun noticias debe reunir ésta condicion en toda su longitud" (AMS. Sign. 1/2).

Camí de Son Virgo

L'Ajuntament de Sineu, en el ple reunit el 18 de febrer de 1872, prengué el següent acord: "Se acordó tambien que se hagan los medios posibles para hacer transitable para carruages el trozo de camino que media desde el predio Son Virgo hasta empalmar el de San Juan, en el antiguo camino que de dicho pueblo conducía a Inca, pues en la mayor parte de el, tiene la anchura necesaria para el transito de carros" (AMS. Sign. 1/2).

La comissió de policia rural de l'Ajuntament de Sineu va tractar, en el ple del 10 de desembre de 1913, donava compte "de que han examinado la finca Son Real, propia de Masiana Estela Jordá, que linda con el camino público que conduce al Rafal Son Virgo, con el fin de averiguar si pertenece o no al dominio público la pequeña punta que intenta ocupar dicha propietaria.

Manifestaron dichos Sres. Concejales que no podian precisar si era pública o no la referida parcela; en vista de lo cual, y a propuesta del Sr. Presidente, previa deliberación, acordóse que se abriera una información testifical en la que declaren los vecinos que determine la expresada Comisión, con el fin de que el Ayuntamiento pueda resolver acertadamente el asunto, o se inhíba de entender en él si no perteneciera al público la antedicha parcela" (AMS. Sign. 1/9).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- COLL RAMIS, A. (2005). Al seu estudi sobre la gent i el medi a Lloret es dedica un apartat a hidrografia, on podem llegir : "...Sembla que aquest pou [pou de Son Real] de caràcter comú, està vinculat al Camí de Son Fangos o del Rei, que en passa a poc metres, i des d'on s'aniria a abeurar al pou en una petita placeta..." (pàg. 21).

- CORTÈS (1995), al paràgraf dedicat a la divisió i fitament del terme municipal de Lloret, dut a terme l'any 1925, diu el següent: "PROPONEMOS: que la demarcación provisional de territorio afecto a Lloret de Vista Alegre, sea el comprendido desde el término de COSTITX siguiendo la dirección de los predios de Son Marron y Binitaref, quedando éste en el termino de Sineu y aquel en el de Lloret: y desde esta division siguiendo la línea recta hasta el camino de Son Lull, que antiguamente se llamaba el camino por el cual de la villa de San Juan iban a Inca: y siguiendo otro camino hasta el término de San Juan" (pàg. 16).

- ORDINAS i MARCÉ, G. (1999). Al seu article sobre els pous públics de Llorito, publicat en el llibre corresponent a les Terceres jornades d'estudis locals de Lloret de Vistalegre, anomena el pou de s'Hort de Son Real del que diu: "...el pou es localitza dins un torrentó, ben amagat pel canyet. Sembla que el pou està vinculat al Camí de Son Fangos o del Rei, que en passa a pocs metres [...]"

El caràcter comú d'aquest pou és prou conegut pels informants, que el relacionen com ja hem dit, amb el camí de Son Fangos" (pàg. 262).

- RAMIS PUIG-GROS, A. (2005). El camí de Sant Joan i el camí de Son Fangos són camins inclosos dins el seu recull de camins del terme municipal de Llorito, article publicat en el llibre corresponent a la *XV Jornada d'Antroponímia i Toponímia*, modificat i tornat a publicar com a annex 1 en el llibre corresponent a la XVIII jornada.

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- MORENO RAMÍREZ, Pedro (1858). *Plano Geométrico del término jurisdiccional de Sineu*. Escala 1/10.000. Apareixen els trams 1, 2, 3 i 4.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000. Apareixen els trams 1 i 2.

- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareixen els trams 1 i 2 amb el nom de "Camino de San Juan a Inca" i els trams 3 i 4 amb el nom de "Camino de Son Lluch".

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareixen els trams 1 i 2.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I, Sineu. Apareixen els trams 1, 2, 3 i 4.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres). Apareixen els trams 1, 2, 3 i 4.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14). Apareixen els trams 1, 2, 3 i 4.

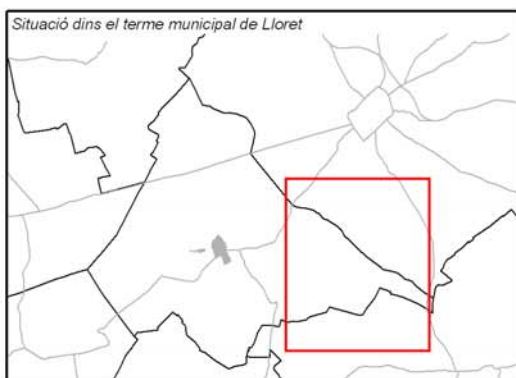
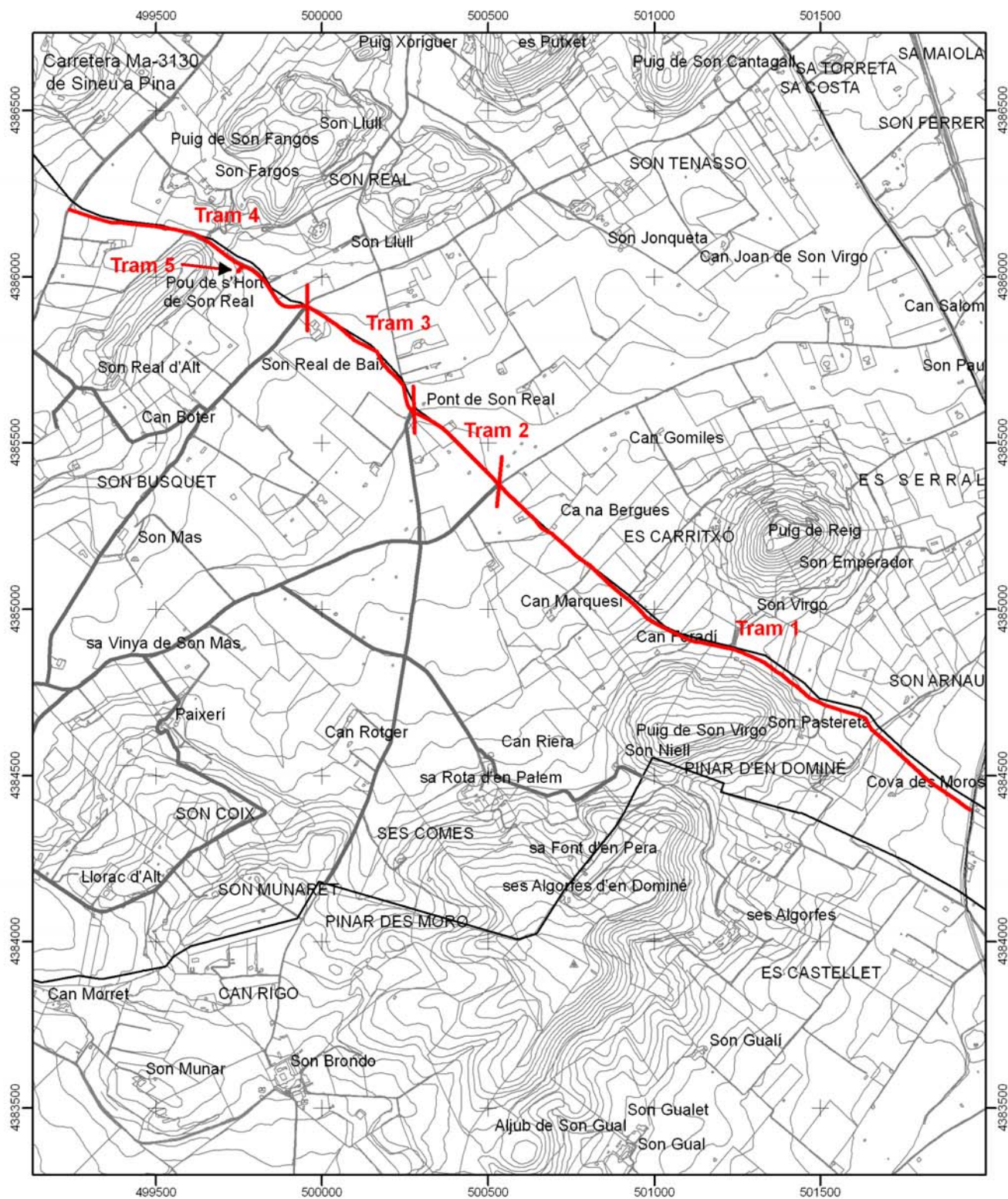
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-II, Sineu. Apareixen els trams 1 i 2.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreres 699 (39-27). Apareixen els trams 1 i 2.

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareixen els trams 1 i 2.

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000. Apareixen els trams 1 i 2.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(18) CAMÍ VELL DE SANT JOAN A INCA / CAMÍ DE SON LLULL / CAMÍ VELL DE SANT JOAN	
Escala: 1:17.500	
Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(19) CAMÍ DE SA CASA NOVA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 19-31

Inici: camí de Pina, núm. 6.

Final: terme municipal de Montuïri.

Longitud: 219 m

DOCUMENTACIÓ

- Fitació de terme.
- Obres per part de l'Administració.
- Catàleg de camins del terme municipal de Montuïri (Consell de Mallorca, 2011).

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors - Un de "Camí de sa Casanova" a l'inici del camí.
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 219 m**Amplada mínima:** 4,3 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

El 28 d'octubre de 1832 Joan Gelabert venia a Magdalena Jaume una peça de terra dita el camp de Pina, "...Que confina con camino que va al Predio dicho la Casa nova, con tierras de Juan Costa, con el Pinar de dicho Predio..." (ARM. CH 288).

A la reunió que mantingueren els representants dels municipis de Sineu i Montuïri el 4 de novembre de 1889, per establir la divisió de terme, podem llegir: "...Desde este siguiendo una pared en direccion al N. al llegar al camino que conduce a la caseta de José Balaguer seguira por él en direccion al Oeste hasta llegar al camino carretero de la Casa Nova y al lado del cual en el angulo recto de la parte del Norte se pone el mojón nº 57 distancia del anterior 105 pasos ..." (AMS. Sign. 1/37).

A les actes de l'operació practicada per les brigades de l'*Instituto Geográfico y Catastral* l'any 1954, per delimitar la línia de terme entre Montuïri i Lloret de Vista Alegre, podem llegir el següent: "...Mojón veinte: [...] Se halla situado en el paraje denominado "Son Florid" ... y el camino de la Casa Nova, situado al oeste y noreste." (IGN. Sense signatura).

A les actes de l'operació practicada per les brigades de l'*Instituto Geográfico y Catastral* l'any 1954, per delimitar la línia de terme entre Montuïri i Lloret de Vista Alegre, podem llegir el següent: "...Mojón veintiuno: [...] Se halla situado en el paraje denominado "Son Florid" y en el punto de unión de tres muros, uno que va por la margen oeste del camino de la Casa Nova, en dirección noroeste [...] Esta linea límite que vá por el eje longitudinal del muro, en sentido longitudinal, al llegar diez metros antes del mojón veinte deja este muro, cruzando en dirección noroeste, sureste el Camino de la Casa Nova hasta el mojón..." (IGN. Sense signatura).

El mes de febrer de 1999 el Consell de Mallorca elaborà el projecte d'aglomerat dels camins de Ses Comes i sa Casanova (ACM. Cooperació Local. Sense signatura. AMLL. Sign. 969). Aquest document també fa referència al camí de Son Company (A), núm. 7 i al camí de Son Company (B), núm. 17.

El 8 de setembre de 2000 el ple de l'Ajuntament de Lloret de Vista Alegre aprovà l'expedient de sol·licitud de finançament al Consell Insular de Mallorca per

l'obra d'aglomeració del camí de sa Casa Nova (AMLL. Sense signatura). Aquest document també fa referència al camí de Son Company (A), núm. 7 i al camí de Son Company (B), núm. 17.

En el ple del 30 de març de 2001 l'Ajuntament de Lloret aprovà el pla d'obres i serveis de 2001, dins el qual estava inclosa l'obra d'aglomeració d'aquest camí (AMLL. Sense signatura). Aquest document també fa referència al camí de Son Company (A), núm. 7 i al camí de Son Company (B), núm. 17.

A l'acta de la sessió plenària celebrada l'11 de maig de 2001 a l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre es varen adjudicar definitivament les obres de pavimentació asfàltica del camí cas Alemanys-el Ras, l'aglomeració del camí de sa Casa Nova i l'aglomeració del camí de ses Comes (AMLL. Sense signatura). Aquest document també fa referència al camí de Son Company (A), núm. 7 i al camí de Son Company (B), núm. 17.

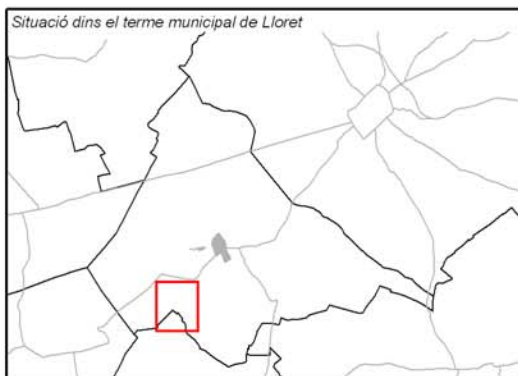
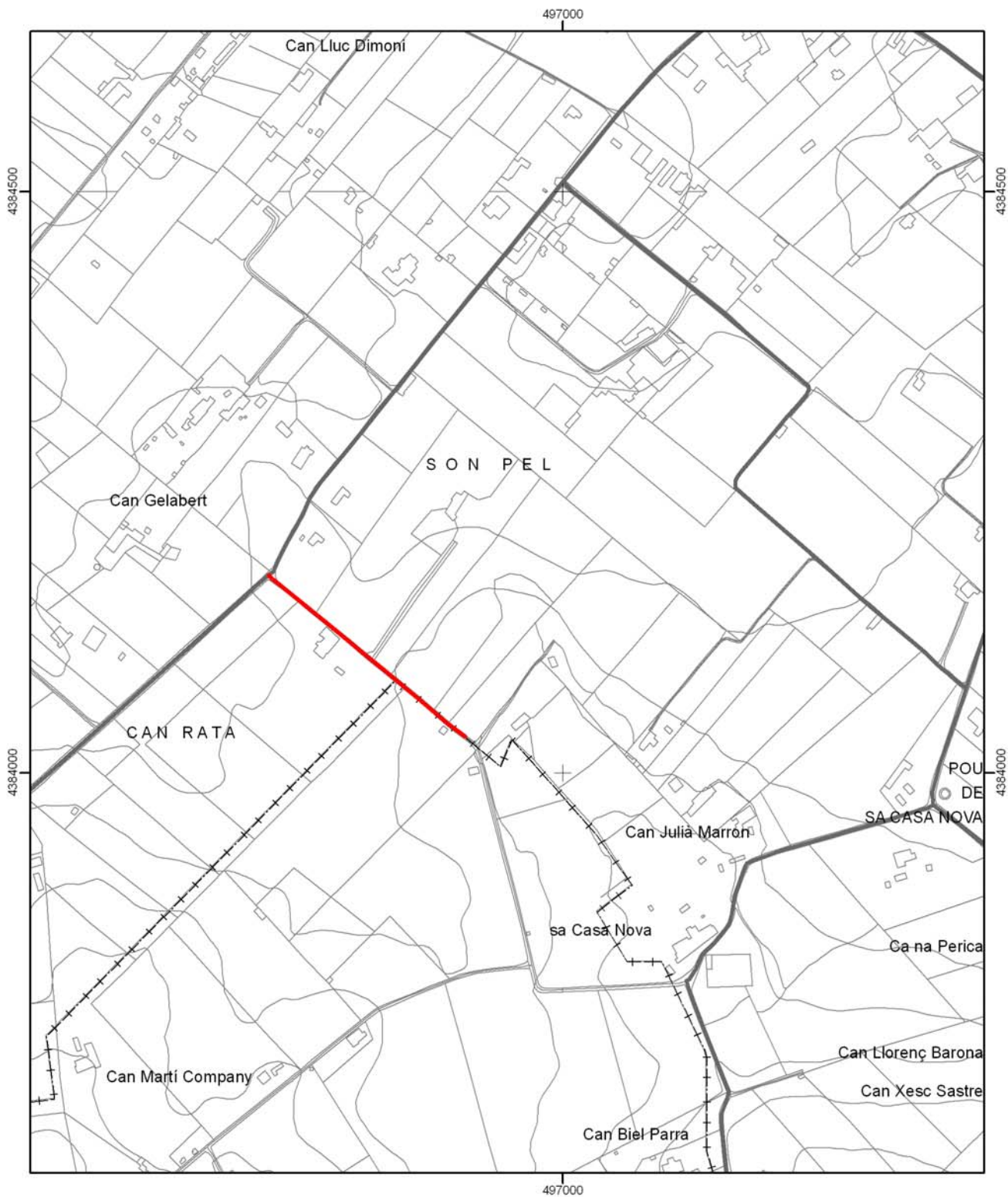
La continuació del camí catalogat apareix al Catàleg de Camins del terme municipal de Montuïri, elaborat pel departament de Medi Ambient del Consell de Mallorca l'any 2010, inclòs amb el núm. 50 camí de sa Casa Nova. A les Conclusions del catàleg es recomana la inclusió d'aquest camí a l'Inventari de Béns de Montuïri.

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- MORENO RAMÍREZ, Pedro (1858). *Plano Geométrico del término jurisdiccional de Sineu*. Escala 1/10.000.
- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV, Sencelles.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres).
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I. Sencelles.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreres 699 (39-27).
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011).
Lloret. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(19) CAMÍ DE SA CASA NOVA	
Escala: 1:5.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(20) CAMÍ DE PAIXARÍ / CAMÍ DE SON COIX

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1:5.000: 13-44 / 19-41

Inici: carretera de Montuïri a Sineu, Ma-3130, a les rotes de Santanyí.

Final: camí Vell d'Ariany (A), núm. 8.

Longitud: 1737 m

DOCUMENTACIÓ

- Obres per part de l'Administració.

- Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i pasiatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre.

SENYALITZACIÓ

Fites

Pintades

Indicadors - Un de "camí de Son Coix" a l'inici del camí.

Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret, reixa i obert.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals

Obertura d'un Expedient d'investigació

Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a una distància de 778 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 778 m

Amplada mínima: 3,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a una distància de 20 metres.

Tipologia: ?

Tipus de ferm: desconegut

Longitud: 20 m

Amplada mínima: 0 m

Seguiment: desconegut

Estat: desconegut

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins prop de les cases de Paixarí.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 623 m

Amplada mínima: 2,2 m
màxima: 3,2 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Es troba envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 4

Continuació del camí fins a connectar amb el camí Vell d'Ariany (A), núm. 8.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra i grava

Longitud: 316 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

Cadena

Pont

Escopidors

Pedres passadores

Paret

Escalons

Ratlletes

Paretons

Clavegueres

Pujadors

Gual empedrat

Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre el 5 de gener de 1934 "...Se acordó empezar un turno de prestación personal, empezando por arreglar el camino de Paxari..." (AMLL. Sign. 9).

En una altra sessió plenària reunida el 17 d'agost de 1934 el consistori lloretí acordà construir un pont a la síquia del camí de Paixarí per donar sortida a les aigües que obstaculitzaven el pas per l'esmentat camí (AMLL. Sign. 10).

El 14 de novembre de 1934 "...fue aprobada una cuenta de sesenta y seis pesetas diez y seis centimos, importe de jornales invertidos en dependencias municipales y en la construccion de una alcantarilla del camino llamado de Paxari..." (AMLL. Sign. 10).

El Govern Civil de Balears va incloure les obres d'eixamplament del camí de Peixerí en la relació d'obres i millores realitzades durant l'any 1960 que havien de ser inaugurades oficialment el 18 de juliol (ARM. Sign. L-593).

El camí de Paixarí o Camí de Son Coix està inclòs dins el *Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre*, aprovat inicialment en sessió plenària de l'Ajuntament de Lloret el 29 de desembre de 2010. A la fitxa del camí es diu: "Localització: Accés des del Camí Vell d'Ariany i des de la carretera Ma 3231 Lloret- Montuïri. Al sud-est del terme municipal. [...] Propietat: Pública [...] Descripció de l'element: Camí que va des del Camí Vell d'Ariany fins a la carretera Ma3231 Llorito – Montuïri. Dóna pas a les Cases de Paixarí, als establits de Son Coix i als establits de Llorac [...] Grau de protecció: Integral. Camí públic" (AMLL. Sense signatura).

Camí de Son Coix (tram 1)

El mes de març de 1997 el Consell de Mallorca elaborà el projecte de pavimentació asfàltica de diversos camins de Lloret de Vistalegre, entre els quals es comptava el camí de Son Coix (ACM. Cooperació Local. Sense signatura. AMLL. Sign. 981).

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre el 10 de juliol de 1998 s'aprovà el projecte de pavimentació del camí de Son Coix i es proposà l'adjudicació del contracte (AMLL. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- RAMIS PUIG-GROS, A. (2005). El camí de Paixarí i camí de Son Coix són camins inclosos dins el seu recull de camins del terme municipal de Llorito, article publicat en el llibre corresponent a la *XV Jornada d'Antroponímia i Toponímia*, modificat i tornat a publicar com a annex 1 en el llibre corresponent a la XVIII jornada.

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- MORENO RAMÍREZ, Pedro (1858). *Plano Geométrico del término jurisdiccional de Sineu*. Escala 1/10.000. Apareix el tram 1 majoritàriament.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000. Apareixen el tram 1 (parcialment) i el tram 4.

- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareix amb el nom de "Cº de labor".

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareix aproximadament i majoritària.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I Sineu. Apareix aproximadament.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres).

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14). Apareixen els trams 1, 2 i 3.

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-II Sineu. Apareix el tram 1.

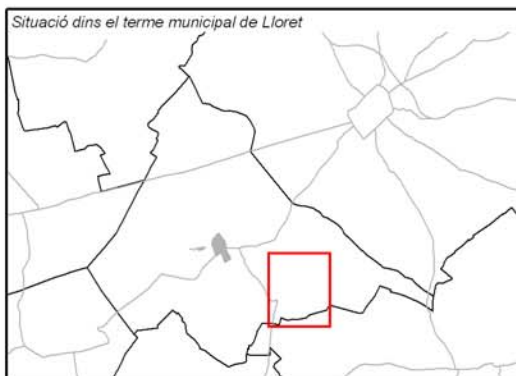
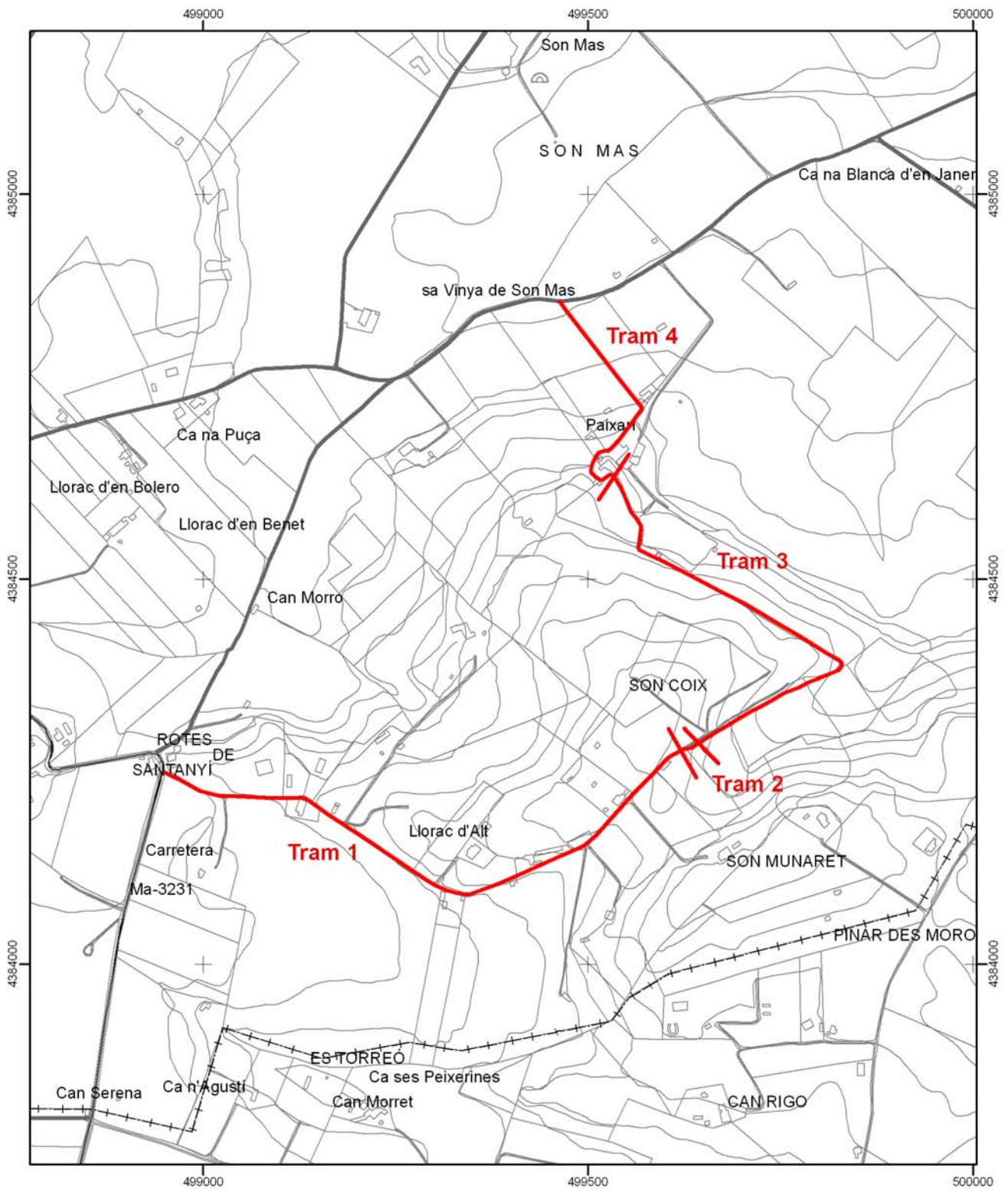
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreras 699 (39-27). Apareixen el tram 1 i el 4 aproximadament.

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareixen els trams 1 i 4.

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000. Apareixen els trams 1 i 4.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). *Lloret*. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camino de Llorach".

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(20) CAMÍ DE PAIXARÍ / CAMÍ DE SON COIX	
Escala: 1:7.500 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(21) CAMÍ DE SES JORDANES / CAMÍ DE LA RIBA / CAMÍ DE BAIX DE SA RIBA / CAMÍ DE SON PERE

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 13-44

Inici: carretera de Montuiri a Sineu, Ma-3130, prop del nucli urbà de Lloret.

Final: nucli urbà de Lloret, prop de sa Creueta.

Longitud: 550 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí públic.
- Camí veïnal.
- Pla de camins rurals (1989).
- Obres per part de l'Administració.
- Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors   - Un de "camí de Son Pere" a l'inici del camí, dins la zona urbana de Lloret.
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL   Sí   reixa i obert
 No

LIMITACIÓ DE PAS   Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista   Sí   No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 550 m**Amplada mínima:** 4,5 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre el 12 d'agost de 1928 es donà compte de les queixes de diversos veïnats "...en contra del despojo del camino vecinal de Ses Jordanas que han hecho a su favor los terratenientes colindantes con el mismo, hasta el extremo de aver borrado las huellas de su transito. Y como resulta que el expresado camino viene de antiquisimo marcado en el plano general de la poblacion teniendo marcadas las lineas de latitud a la entrada y terminacion, por medio de lados abiertos, y por medio de hitos marcados con una cruz empotrados en la pared de terminacion; se acordó que la Comision de Policia rural, marque con estacada provisional las lineas laterales de dicho camino, y que se prevenga a los colindantes, se atengan a un todo al trazado de dicha linea en evitacion de tener que acudir a los tribunales por usurpacion de terrenos del comun que hasta hoy han beneficiado sin autorizacion alguna..." (AMLL. Sign. 5).

L'1 de gener de 1929 "...expuso el Sr. Presidente que habiendo aceptado la cesion de terrenos para el emplazado de un camino público de cinco metros en la acequia de La Jordana con salida a la carretera de Sineu a Algaida, con la obligacion de expropiar los terrenos de D. Gabriel Miralles Gomila de Paxerí, y pozuelo del mismo, cuya indemnizacion la fijaron peritos practicos, en cuatrocientos veinticinco pesetas, propone el Ayuntamiento, si acepta el justiprecio valorado para su pago de fondos municipales. Acordandose por unanimidad la aceptacion del evaluo, y su pago del presupuesto de gastos..." (AMLL. Sign. 5). Aquest import consta al manament de pagament realitzat per l'Ajuntament de Lloret l'1 d'octubre de 1929, en concepte d'expropiacions de terres pels treballs d'eixamplament del camí de ses Jordanes (AMLL. Sense signatura).

El ple del consistori lloretà reunit el 13 de maig de 1936 tengué per objecte tractar i resoldre "...la cuestion de una paret que edifició, sin el permiso de la Corporación, el vecino de esta villa D. Jaime Ferrer Jaume en su finca dicha Es Corral des Convent, lindante con el camino dicho de Las Jordanas; y despues de la oportuna discusión, se acordó por unanimidad, que la paret construida sin permiso tiene que derribarla el propietario a la mayor brevedad..." (AMLL. Sign. 10).

El 21 d'octubre de 1936 l'Ajuntament de Lloret autoritzà a un veïnat per construir una paret a la part nord de la finca dita la Riba, "...lindante con el camino o

pasaje de Les Jordanas...” (AMLL. Sign. 10).

En el ple convocat el 7 d'abril de 1943 el mateix ajuntament autoritzà a un veïnat per construir una paret a la seva finca anomenada Baix de la Riba, vora el camí de ses Jordanes (AMLL. Sign. 12).

Camí de la Riba

El 27 de març de 1931 l'Ajuntament de Lloret aprovà un manament de pagament de 22,23 pessetes a compte de quatre jornals i mig per la reparació de la paret del camí de la Riba (AMLL. Signatura 675).

En sessió plenària celebrada pel mateix ajuntament el 27 de desembre de 1933 “...Se dá cuenta de una instancia presentada por Dª Juana Ana Llabrés Fontirroig, solicitando permiso para levantar unos portillos existentes en su finca Es Convent en la parte que dá al camino dicho de La Riba acordandose pase a la Comision de Fomento para que emita dictamen...”. La sol·licitud va ser denegada en el ple del 19 de gener perquè “...siendo el camino que linda con la finca El Convent de muy poca anchura, a su entender tendria que ensancharse y construirse la pared, que se intenta modificar, a la línea de las paredes de Antonio y Jaime Ferrer Jaume y otros, que lindan también con el camino de referencia...” (AMLL. Sign.9).

Camí de Baix de sa Riba / camí de Son Pere

El ple del 19 de novembre de 1970 de l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre acordà concedir a un veïnat la llicència per obres a la seva finca anomenada sa Graveta, que fa partió amb el camí de Baix de sa Riba (AMLL. Sign. 21).

El mes de juny de 1977 l'enginyer provincial A. Parietti elaborà el projecte de pavimentació asfàltica del camí baix de la Riba, a la memòria del qual llegim: “...Acondicionamiento y asfaltado del Camino BAIX DE SA RIBA en una longitud de 620 mts. con origen en Lloret, y 3'5 mts. de ancho medio...” (AMLL. Sign. 595).

El 18 de desembre de 1984 el president del Consell Insular de Mallorca comunicà al consistori de Lloret de Vistalegre la concessió de la cooperació tècnica sol·licitada per a la redacció del projecte de repàs asfàltic del camí Baix de la Riba (AMLL. Sign. 25).

El mes de febrer de 1985 el Consell Insular de Mallorca redactà el projecte de pavimentació asfàltica del camí de baix de sa Riba (AGCM. Sign. 2565/8) i en el ple del 14 de febrer de 1985 el batle de l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre proposà sol·licitar la inclusió al pla d'obres i serveis de 1985 d'aquesta obra (AMLL. Sign. 25).

El ple del 14 de juliol de 1989 de l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre acordà presentar la sol·licitud d'inclusió en el pla de camins rurals de Balears del camí que es dirigeix a ses Rotes, del camí de Son Mas, del camí de Costitx i del camí de Baix de sa Riba (AMLL. Sense signatura).

El març de 1990 s'elaborà el projecte de pavimentació i de murs laterals del camí de baix de sa Riba i el 8 de novembre de 1991 el ple de l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre aprovà la proposta del Batle de sol·licitar al CIM la inclusió de les obres en el pla d'obres i serveis (AMLL. Sense signatura).

El ple de l'11 d'agost de 1992 de l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre acordà la sol·licitud d'ajuda tècnica al Consell Insular de Malloca per la revisió del projecte camí Baix de sa Riba (AMLL. Sense signatura).

El mes de juny de 1994 l'enginyer José Garau Casanovas redactà el "proyecto de acondicionamiento de camí Son Gelabert d'Alt y camí Baix de Sa Riba. Accesos a la población de Lloret de Vistalegre", a la memòria del qual hi ha una descripció del camí: "...Se inicia en la Escuela en la confluencia con la carretera de Ciutat y Sineu y enlaza con el Camí de Son Gelabert, por el perímetro exterior del pueblo, existiendo una única curva a lo largo de su trazado en ángulo recto..." (AMLL. Sign. 975).

El camí de Son Pere i camí de baix de sa Riba està inclòs dins el *Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre*, aprovat inicialment en sessió plenària de l'Ajuntament de Lloret el 29 de desembre de 2010. A la fitxa del camí es diu: "Localització: Camí que uneix la carretera de Sineu a Lloret amb el camí de Son Pere, per la part de llevant del casc urbà. Orientat de nord a sud segueix el comellar paral·lel a sa Riba, la timba natural sobre la qual s'assenta el convent. A la part de migjorn s'inicia entre tarongers on hi ha situat el col·legi públic "Antònia Alzina" i Can Serena. [...] Propietat: Pública [...] Referències històriques: Antigament conegut com a Camí de les Jordanes o de la Sort Jordana. L'ajuntament de Lloret a la s. Extraordinària de 1/1/1929, entre altres acords adoptà el que segueix: "Seguidamente expuso el Sr. Presidente que habiendo aceptado la cesión de terrenos para el emplazado de un camino público de cinco metros en la acequia de "La Jordana" con salida a la carretera de Sineu a Algaida, con la obligación de expropiar los terrenos de Dp. Gabriel Miralles Gomila de Paxerí y pozuelo del mismo del mismo, cuya indemnización la fijaron peritos practicos en cuatrocientas veinticinco pesetas, propone el Ayuntamiento, si acepta el justiprecio valorado, para su pago de fondos municipales. Acordándose por unanimidad la aceptación del evaluo y su pago del presupuesto de gastos [AMLL. Libro de actas del Ayuntamiento pleno 1924,1928 i 1929 (5), f. 38]. [...] Grau de protecció: Integral. Camí públic" (AMLL. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- RAMIS PUIG-GROS, A. (2005). El camí de Son Pere i el camí de baix de sa Riba són camins inclosos dins el seu recull de camins del terme municipal de Llorito, article publicat en el llibre corresponent a la *XV Jornada d'Antroponímia i Toponímia*, modificat i tornat a publicar com a annex 1 en el llibre corresponent a la XVIII jornada.

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

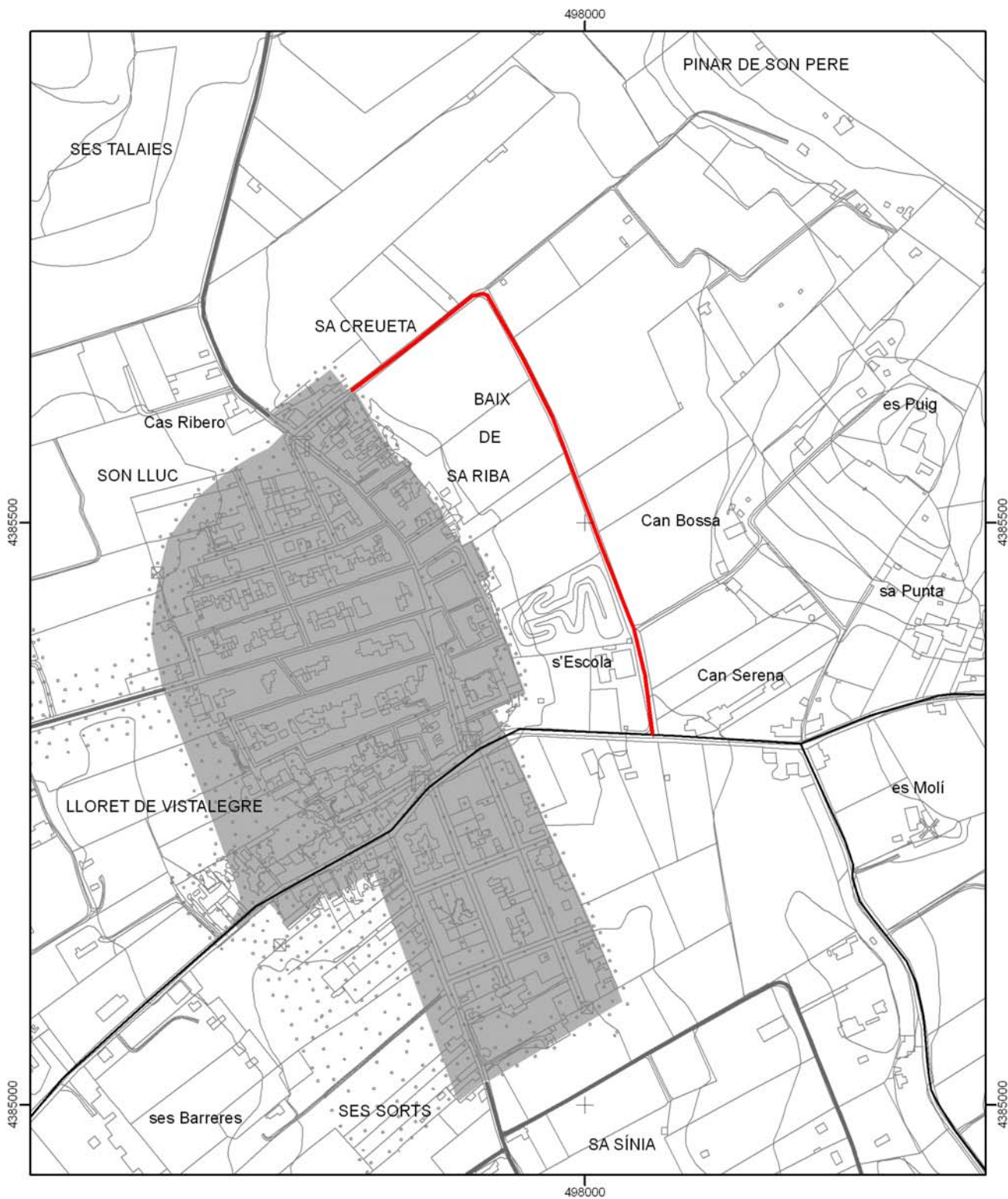
- MORENO RAMÍREZ, Pedro (1858). *Plano Geométrico del término jurisdiccional de Sineu*. Escala 1/10.000.

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareix parcialment.

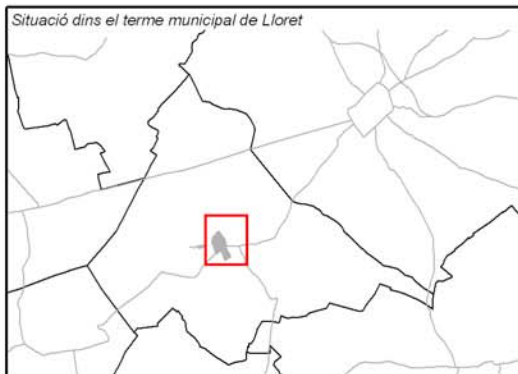
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I. Sencelles.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreras 699 (39-27).

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). Lloret. Escala 1/5.000.

Situació dins el terme municipal de Lloret

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE

(21) CAMÍ DE SES JORDANES / CAMÍ DE LA RIBA / CAMÍ DE BAIX DE SA RIBA

Escala: 1:5.000

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(22) CAMÍ DE CAN POI

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 13-34

Inici: camí de Cas Alemanys-es Ras, núm. 14.

Final: camí de Cas Alemanys, núm. 9.

Longitud: 218 m

DOCUMENTACIÓ

- Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** ferradura**Tipus de ferm:** terra**Longitud:** 218 m**Amplada mínima:** 1,7 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** regular

Es troba envaït per la vegetació.

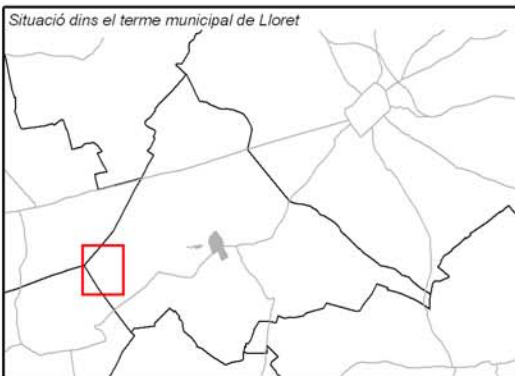
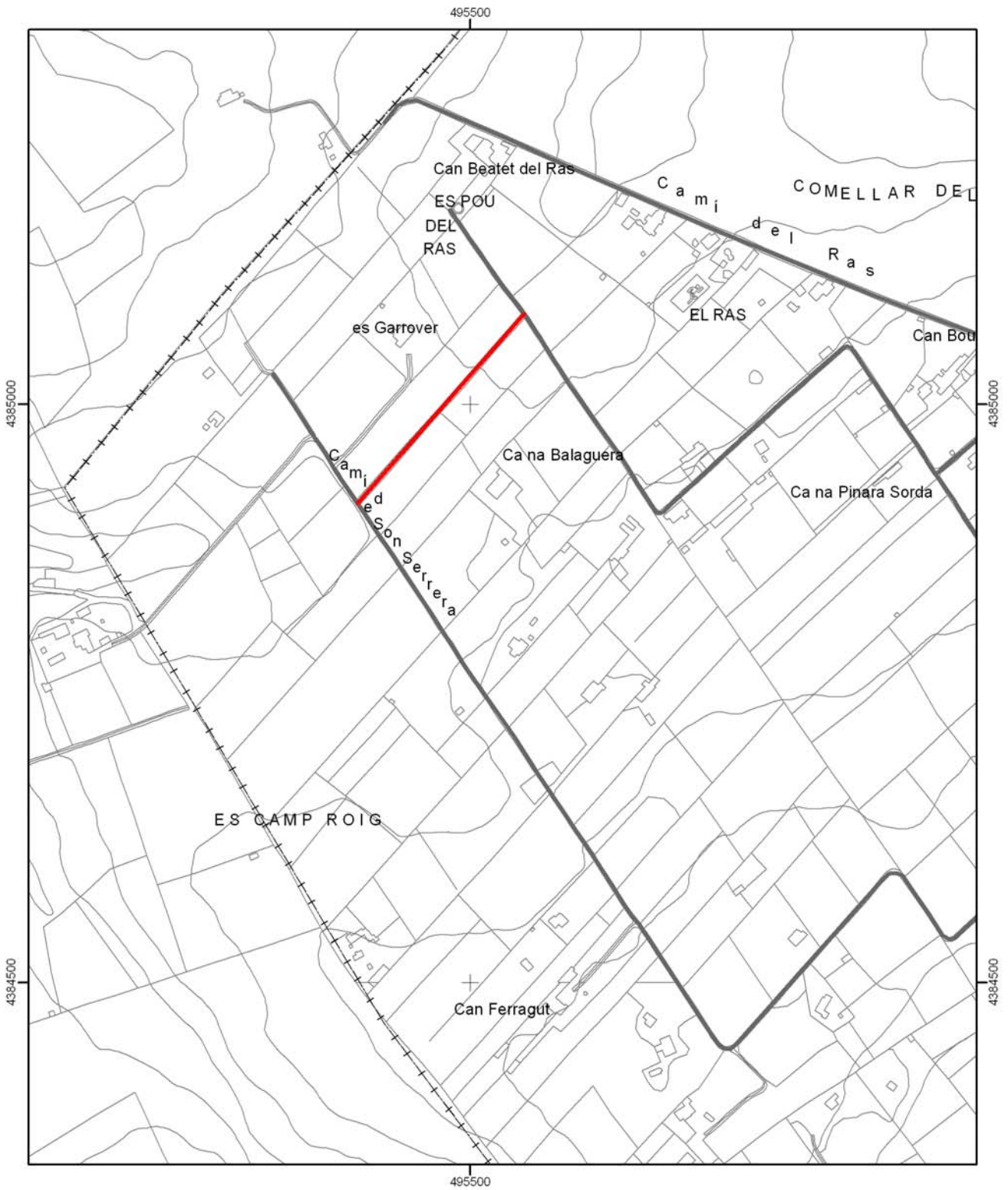
Interès constructiu Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

El camí de Can Poi està inclòs dins el *Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre*, aprovat inicialment en sessió plenària de l'Ajuntament de Lloret el 29 de desembre de 2010. A la fitxa del camí es diu: "Localització: Accés des del Camí de Cas Alemanys i des del Camí del ras. A l'oest del terme municipal. A la intersecció amb el Camí de Cas Alemanys i el Camí del Ras. [...] Propietat: Pública [...] Grau de protecció: Integral. Camí públic" (AMLL. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:**CARTOGRAFIA ON APAREIX:**

- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV Sencelles.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres).
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(22) CAMÍ DE CAN POI	
Escala: 1:5.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(23) CAMÍ DE LLORET A SANT JOAN (A) / CAMÍ DE SA ROTA / CAMÍ DE SES ROTES

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1:5.000: 13-44

Inici: camí Vell d'Ariany (A), núm. 8.

Final: prop de les cases de Can Riera.

Longitud: 800 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí públic.
- Camí reial.
- Obres per part de l'Administració.
- Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i pasiatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí   paret, reixa i obert.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Vora el tram 2 del camí hi ha una síquia.
- El camí de Lloret a Sant Joan (A), núm.23 i el camí de Lloret a Sant Joan (B), núm. 30 són un mateix camí que s'ha dividit en dos a causa de la documentació.
- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a connectar amb el camí de Son Brondo, núm. 15.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 438 m

Amplada mínima: 3,6 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a una distància de 248 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 248 m

Amplada mínima: 4,8 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins prop de les cases de Can Riera.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 114 m

Amplada mínima: 2,8 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 30 de setembre de 1447 Gabriel i Joan Gelabert estableien a Berenguer Busquets una vinya a Manresa, "...affrontatur dicta vinea cum dicto campo ex duabus partibus cum duabus campis Johannis Inopaller. et ex alia parte cum Algut. Guillermi, et ex parte alta cum camino publico eunte de Manresa ad villa Sancti Johannis..." (ARM. ECR 94).

El 4 de març de 1609 Guillem Real i la seva dona Margalida estableien a Arnau Capó una peça de terra a Manresa, "...et affrontatur ex una parte cum camino tendenti a dicto loco de Manressa ad parrochiam Santi Joannis, ex alia parte cum terris Margarita vidua Relicta Guillermi anorum meorum dicte Margarita, ex alia cum terris Anthonii Gelebert dicti de Son Gacies, ex alia cum terris Honofriis Togores et Petri Togores dicti loci de Manressa..." (ARM. ECR 98).

El 3 de setembre de 1617 Guillem Real i la seva dona Margalida estableien a Joan Jaume una peça de terra a Llorito, que "...Confronta ex una parte cum camino Regio quo itur a dicto loco de Llorito ad Villam Sancti Joannis et ex duabus partibus cum terris Michaelis Real et ex alia parte cum terris Arnaldi Capo..." (ARM. ECR 98).

Camí de sa Rota

El 31 de desembre de 1973 l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre pagà 7500 pta a Joan Picornell Gelabert en concepte de "...bacheo con macadam ordinario del camino municipal denominado de Sa Rota..." (AMLL. Sign. 21).

El mes de maig de 1978 s'elaborà el projecte de pavimentació asfàltica del camí de sa Rota, a la memòria del qual llegim: "Se trata del acondicionamiento, mediante refuerzo del firme, drenaje de aguas pluviales y pavimentación asfáltica del camino de Sa Rota, ya existente, que parte del punto kilométrico 2,600 de la carretera de Montuiri a Lloret de Vista Alegre. Dicho camino se encuentra en muy mal estado, siendo de gran importancia proceder a su definitiva pavimentación ya que da servicio de acceso a numerosas fincas rústicas, la mayoría de ellas de reducida dimensión, del sector de Levante del Término Municipal de Lloret de Vista Alegre.

La longitud total del camino es de 2.386,50 metros, siendo su ancho variable con una media de 4,30 m. La superficie total a pavimentar es de 10.265,25 m²..." (AMLL. Sign. 599/8). Aquest document també fa referència al camí Vell d'Ariany (A), núm. 8.

Camí de ses Rotes

El projecte d'acondicionament dels camins rurals de ses Rotes i Costitx va ser elaborat per la Conselleria d'Agricultura i Pesca del Govern Balear l'octubre de 1990, a la memòria del qual trobam la seva descripció i característiques: "La longitud de los caminos dentro del Término Municipal de Lloret de Vista Alegre es la siguiente:

CAMINO DE SES ROTAS ..... 1.826, 83 m.

CAMINO DE COSTITX ..... 865,17 m." (AMLL. Sign. 970). Aquest document també fa referència al camí núm. 8.

En el ple del 4 de setembre de 1994 el consistori llorità acordà sol·licitar la inclusió de les obres de pavimentació del camí del Ras, camí Son Boló, camí de Ruberts i camí de ses Rotes, dins el pla d'obres i serveis de 1995 del Consell Insular

de Mallorca (AMM. Sense signatura). El projecte de les obres va ser redactat pel Servei de Vies i Obres del Consell Insular de Mallorca l'octubre de 1994 (AMLL. Sign. 982) i el mes d'octubre de 1995 el projecte va ser actualitzat (AMLL. Sign. 981). Aquest document també fa referència al camí Vell d'Ariany (A), núm. 8.

Camí de Can Riera – Son Niell

El camí de Can Riera- Son Niell està inclòs dins el *Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre*, aprovat inicialment en sessió plenària de l'Ajuntament de Lloret el 29 de desembre de 2010. A la fitxa del camí es diu: "Localització: Conegut també com a camí de sa Rota d'en Palerm. Camí asfaltat que condueix del camí vell d'Ariany fins a les cases de les possessions de sa Rota, de Can Riera i de Son Niell i va a ses Alforfes de Sant Joan. Durant la dècada dels anys 90 es construí una sèquia de drenatge de formigó que devalla des de les cases fins al camí de Montuiri.

Dins del terme de Sant Joan té contiuitat com a camí de ses Algorfes fins a la carretera de Sineu a San Joan. [...] Propietat: Pública [...] Referències històriques: [...] Grau de protecció: Integral. Camí públic" (AMLL. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- RAMIS PUIG-GROS, A. (2005). El camí de Can Riera és un dels camins inclosos dins el seu recull de camins del terme municipal de Llorito, article publicat en el llibre corresponent a la *XV Jornada d'Antroponímia i Toponímia*, modificat i tornat a publicar com a annex 1 en el llibre corresponent a la XVIII jornada.

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- MORENO RAMÍREZ, Pedro (1858). *Plano Geométrico del término jurisdiccional de Sineu*. Escala 1/10.000.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareixen els trams 2 i 3.

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareix aproximadament.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I, Sineu.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres).

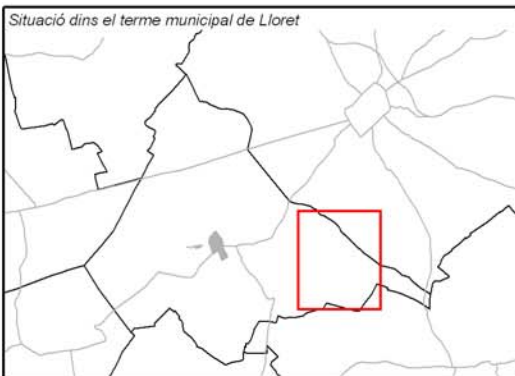
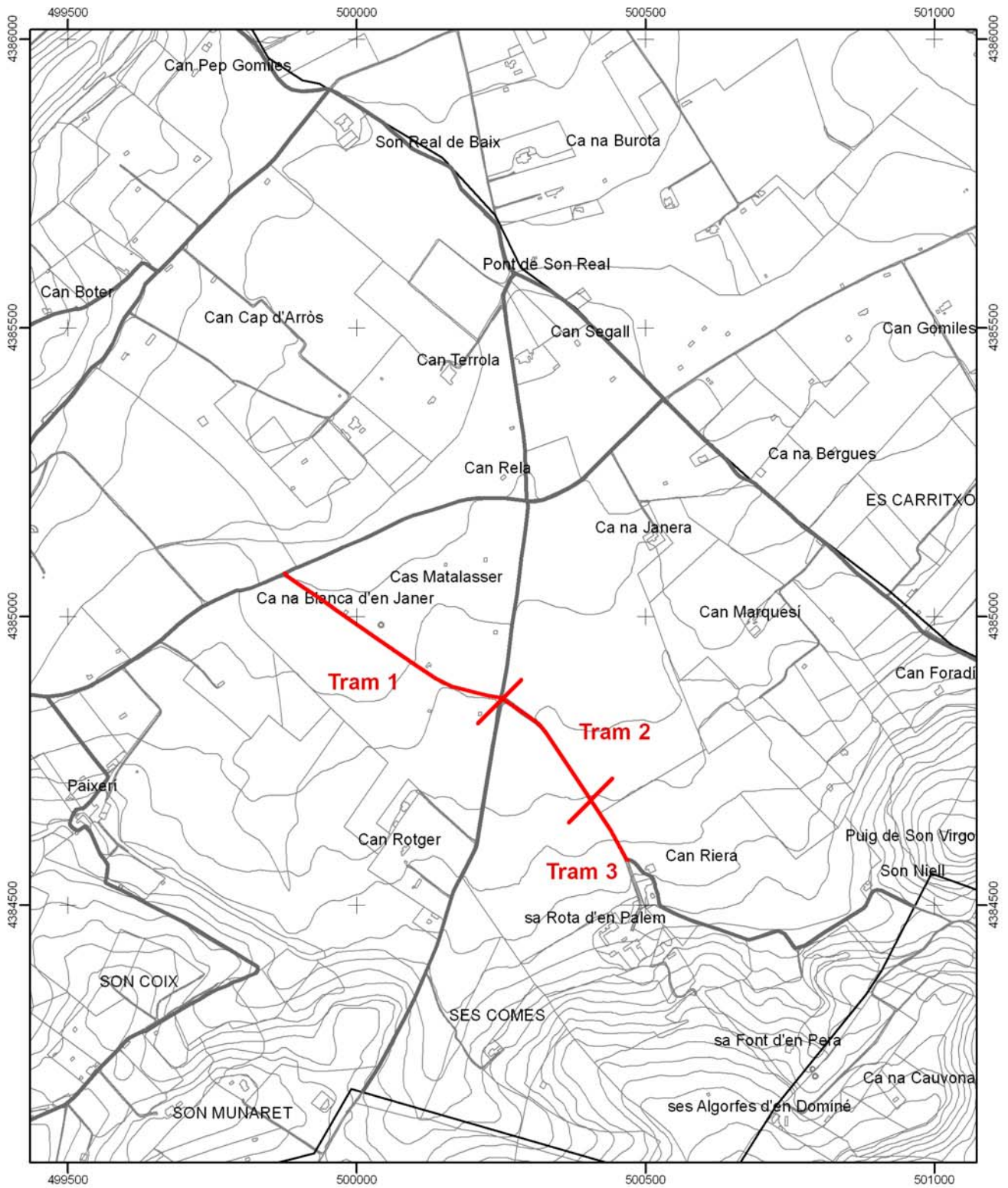
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14). Apareix majoritàriament.

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-II. Sineu. Apareix aproximadament.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreres 699 (39-27).

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). *Lloret*. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camino de Sa Rota d'en Palerm".

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(23) CAMÍ DE LLORET A SANT JOAN (A) / CAMÍ DE SA ROTA / CAMÍ DE SES ROTES	
Escala: 1:10.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(24) CAMÍ DE CAN DIMONI

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1:5.000: 13-34 / 13-44

Inici: camí Blanc, núm. 25.

Final: camí des Pi Gros, núm. 26, prop de la zona d'acampada.

Longitud: 496 m

DOCUMENTACIÓ

- Projecte d'ordenació de la Comuna de Llorito (1964).

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- En el plànol que acompanya el projecte d'ordenació de la Comuna de Llorito (1964), el camí acaba al camí des Pi Gros, prop del camp de futbol. Actualment el camí finalitza al mateix camí prop de la zona d'acampada i així s'ha catalogat.

- El camí discorre per dins la finca pública de la comuna de Lloret.

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** terra**Longitud:** 496 m**Amplada mínima:** 3 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** regular**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

En el plànol que acompanya el projecte d'ordenació de la Comuna de Llorito (1964), apareix grafiat el camí de Can Dimoni (AMLL. Sign. 589/6).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- BIBILONI, P. & RAMIS PUIG-GROS, A. (1990). La seva guia de Sa Comuna de Llorito inclou un petit plànol, en el qual apareix grafiat el camí de Can Dimoni. En aquesta mateixa guia es proposa un itinerari que discorre pel camí catalogat.

- RAMIS PUIG-GROS, A. (2005). El camí de Can Dimoni és un dels camins inclosos dins el seu recull de camins del terme municipal de Llorito, article publicat en el llibre corresponent a la *XV Jornada d'Antroponímia i Toponímia*, modificat i tornat a publicar com a annex 1 en el llibre corresponent a la XVIII jornada.

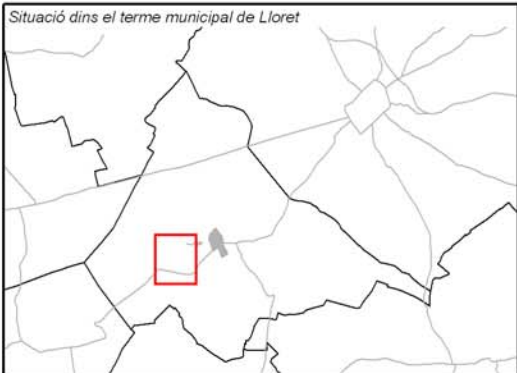
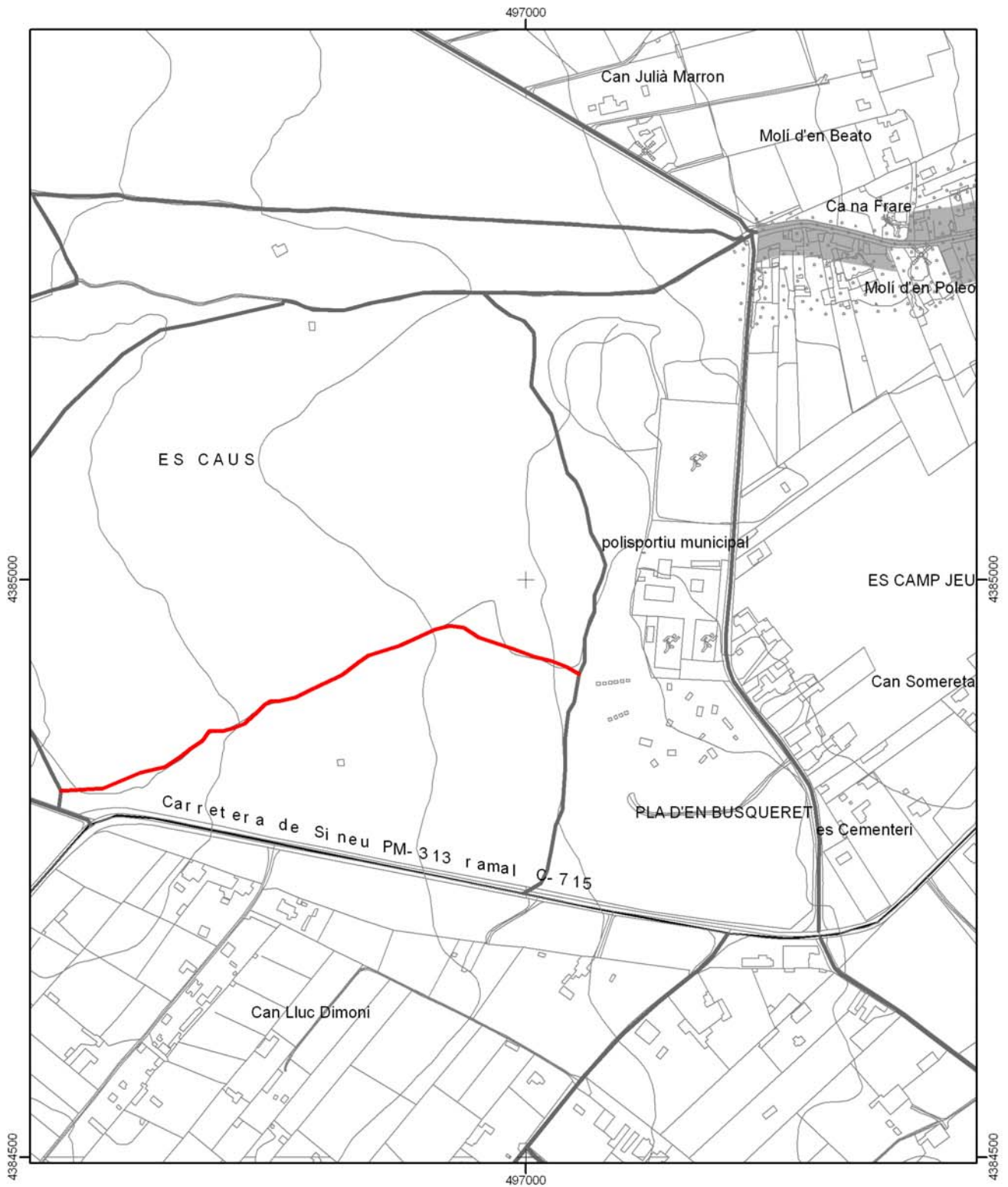
CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareix majoritàriament amb el nom de "C^o de labor".

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreras 699 (39-27). Apareix majoritàriament.

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix aproximadament.

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000. Apareix aproximadament.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(24) CAMÍ DE CAN DIMONI	
Escala: 1:5.000	
Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(25) CAMÍ BLANC

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1:5.000: 13-34

Inici: camí de Ruberts, núm. 2.

Final: camí de sa Comuna, núm. 11.

Longitud: 900 m

DOCUMENTACIÓ

- Projecte d'ordenació de la Comuna de Llorito (1964).

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- El camí discorre per dins la finca pública de la comuna de Lloret.
- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** terra**Longitud:** 900 m**Amplada mínima:** 3,5 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** regular**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

En el plànol que acompanya el projecte d'ordenació de la Comuna de Llorito (1964), apareix grafiat el camí Blanc (AMLL. Sign. 589/6).

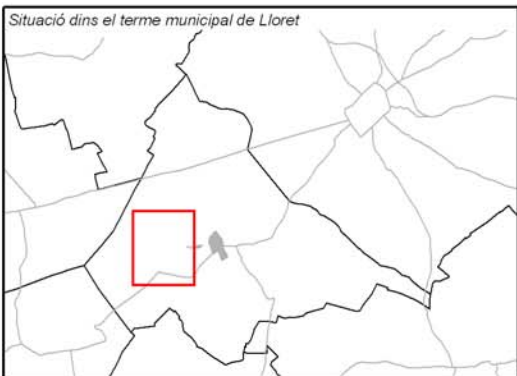
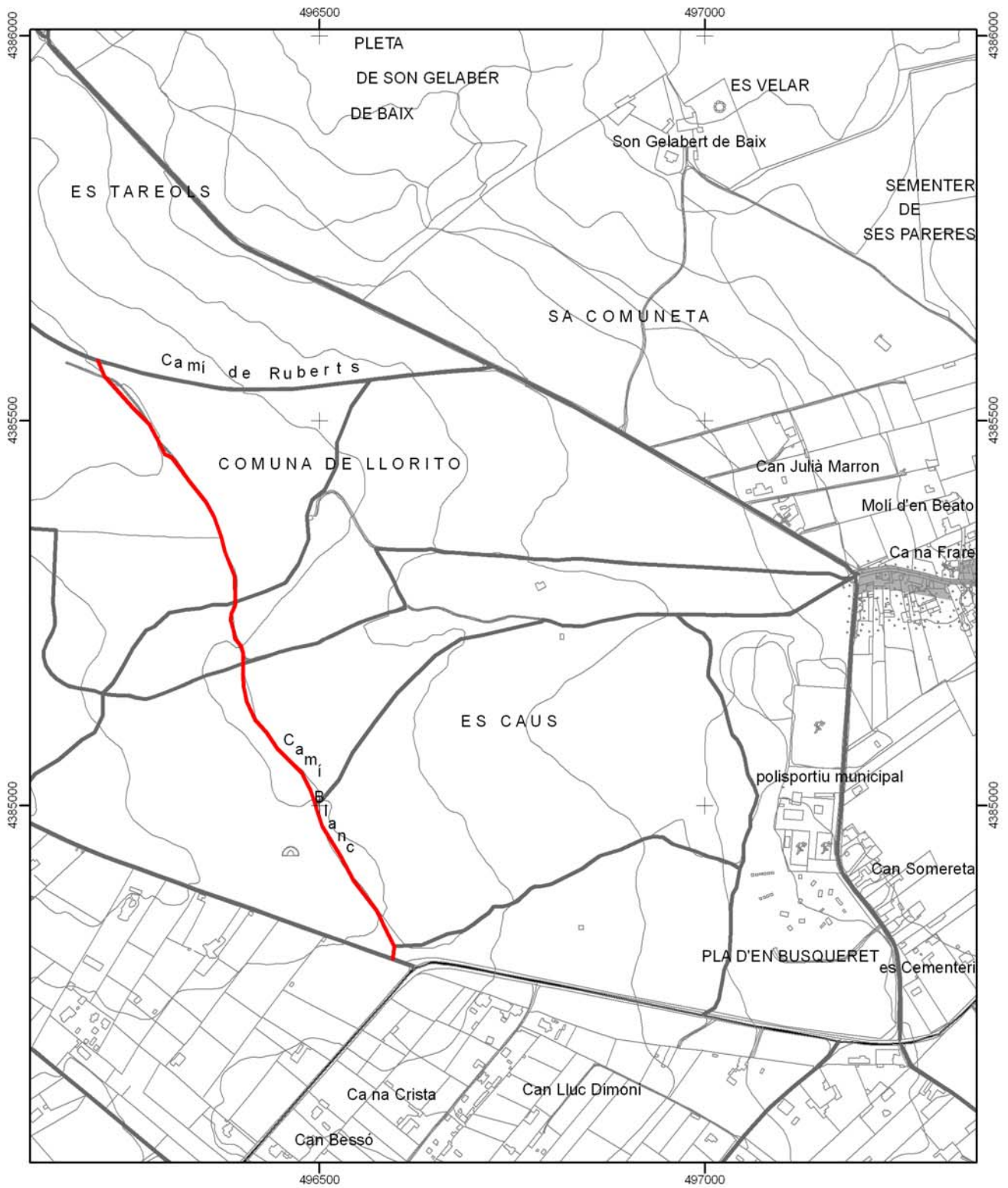
DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- BIBILONI, P. & RAMIS PUIG-GROS, A. (1990). A la seva guia de sa Comuna apareixen itineraris a peu, on llegim: "...Des de la cova [cova d'En Deinat], refent el camí, retornam al *camí Blanc* per tombar cap al migjorn fins a arribar al *cantó d'En Vicenç*. Com podem observar, aquest camí pren el nom de la coloració de les pedres d'algunes de les zones que travessa. Trascorre per dins un lleuger comellar de garrigar amb pinar....." (pàg. 56). També apareix grafiat dins el petit plànol que acompanya la guia.

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.
- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). Full 699-IV, Sencelles.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres).
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I. Sencelles.
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(25) CAMÍ BLANC	
Escala: 1:7.500 Projectió UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(26) CAMÍ DES PI GROS

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1:5.000: 13-34 / 13-44

Inici: carretera de Sineu a Pina, Ma-3130, a 260 metres del cementeri.

Final: camí des Pi des Xibiu, núm. 29.

Longitud: 575 m

DOCUMENTACIÓ

- Projecte d'ordenació de la Comuna de Llorito (1964).

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí reixa i obert.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí - Una barrera tancada amb pany a l'inici del camí.
 No

OBSERVACIONS

- Segons el plànol que acompanya el projecte d'ordenació de la Comuna de Llorito (1964), el camí des Pi Gros acabava al camí des Cementeri (núm 11) i travessava el que avui en dia és el camp de futbol. Actualment el camí continua cap al camí de s'Aljub (núm. 27) i així s'ha catalogat.

- El camí discorre per dins la finca pública de la comuna de Lloret.

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** terra**Longitud:** 575 m**Amplada mínima:** 2,5 m**màxima:** 3,5 m**Seguiment:** regular**Estat:** regular**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

En el plànol que acompanya el projecte d'ordenació de la Comuna de Llorito (1964), apareix grafiat el camí des Pi Gros (AMLL. Sign. 589/6). Actual

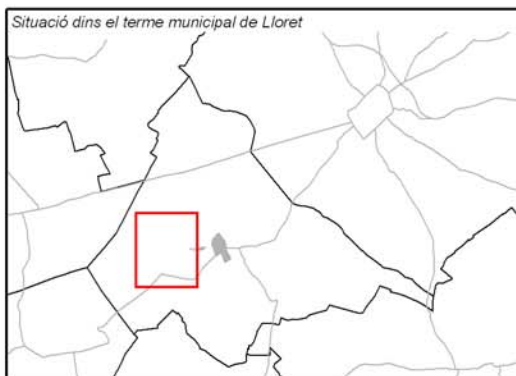
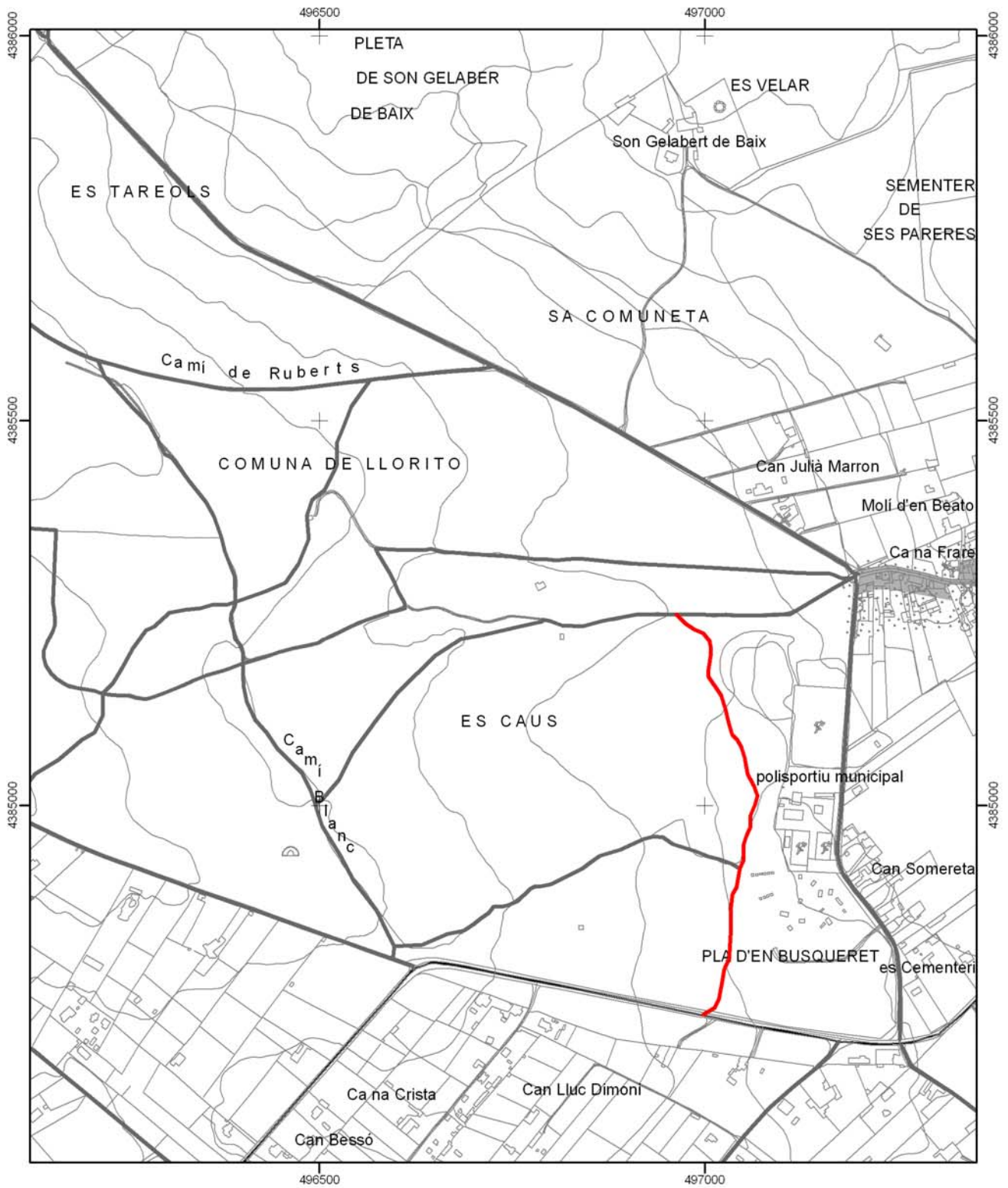
DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- BIBILONI, P. & RAMIS PUIG-GROS, A. (1990). La seva guia de Sa Comuna de Llorito inclou un petit plànol, en el qual apareix grafiat el camí des Pi Gros. En aquesta mateixa guia es proposa un itinerari que discorre pel camí catalogat.

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I. Sencelles. Apareix majoritàriament.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(26) CAMÍ DES PI GROS	
Escala: 1:7.500	
Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(27) CAMÍ DE S'ALJUB / CAMÍ DE SES COVES

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1:5.000: 13-34 / 13-44

Inici: camí des Cementeri, núm. 11, prop de Ca na Frare.

Final: camí Blanc, núm. 25.

Longitud: 819 m

DOCUMENTACIÓ

- Projecte d'ordenació de la Comuna de Llorito (1964).

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- El camí discorre per dins la finca pública de la comuna de Lloret.
- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** terra**Longitud:** 819 m**Amplada mínima:** 3,5 m**Seguiment:** regular**Estat:** regular**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

En el plànol que acompanya el projecte d'ordenació de la Comuna de Llorito (1964), apareix grafiat el camí de l'Aljub o camí de les Coves (AMLL. Sign. 589/6).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- BIBILONI, P. & RAMIS PUIG-GROS, A. (1990). La seva guia de Sa Comuna de Llorito inclou un petit plànol, en el qual apareix grafiat el "camí de s'Aujub". En aquesta mateixa guia es proposa un itinerari que discorre pel camí catalogat.

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

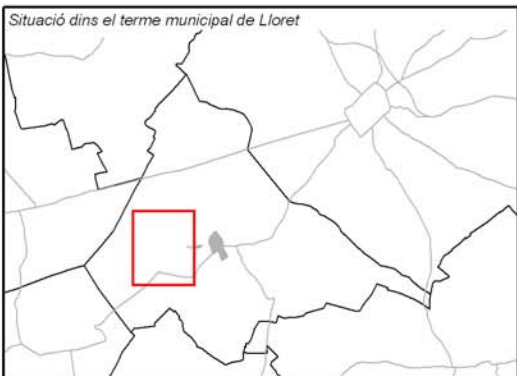
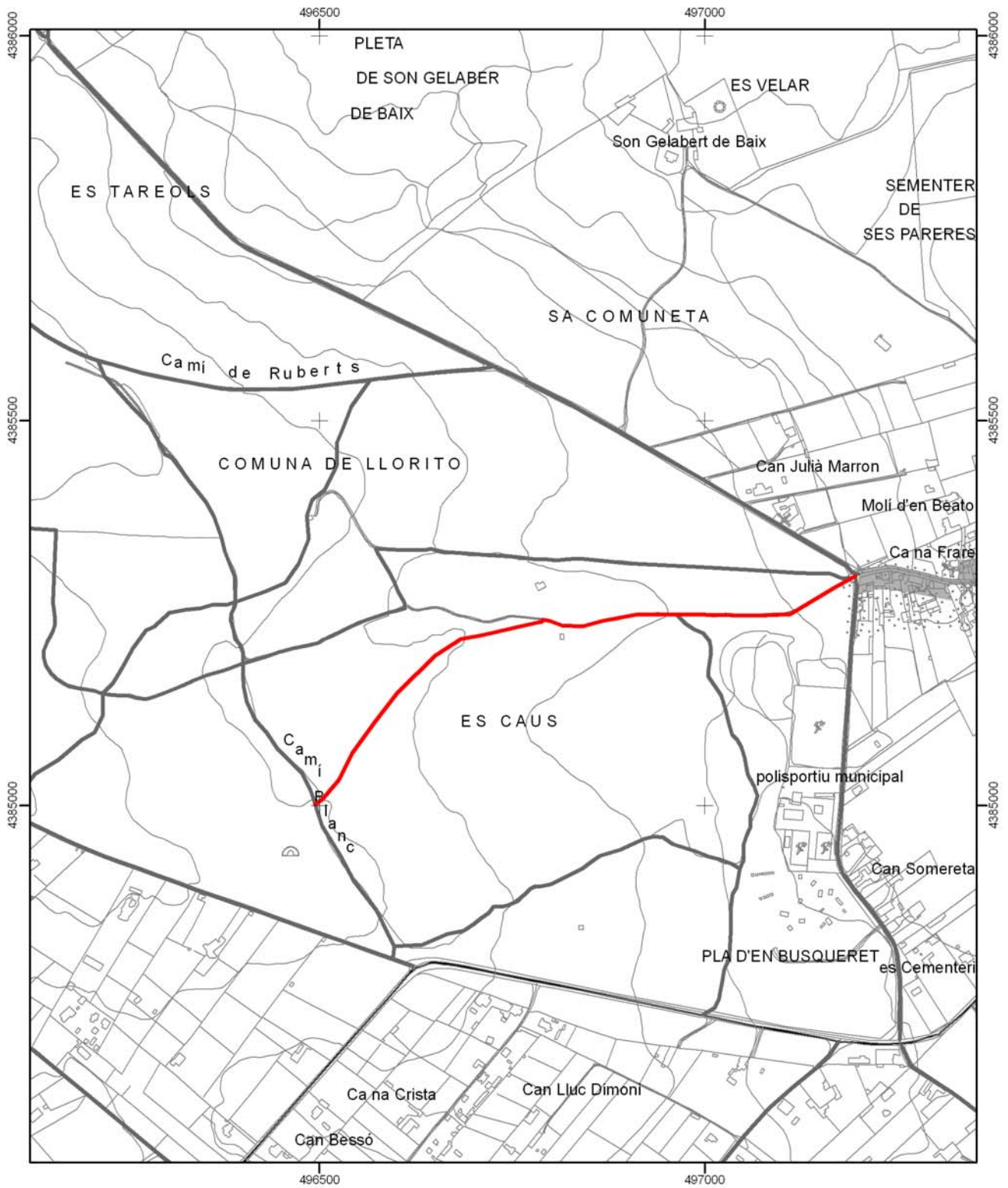
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.

- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareix amb el nom de "Cº de labor".

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareix aproximadament.

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix parcialment.

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000. Apareix parcialment.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(27) CAMÍ DE S'ALJUB / CAMÍ DE SES COVES	
Escala: 1:7.500	
Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(28) CAMÍ DE CAN CAMPÀ

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre
Fulls del mapa 1:5.000: 13-34
Inici: camí de Ruberts, núm. 2
Final: camí des Ras, núm. 45.
Longitud: 432 m

DOCUMENTACIÓ

- Projecte d'ordenació de la Comuna de Llorito (1964).

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí - A l'inici del camí hi ha una barrera tancada amb
 No pany.

OBSERVACIONS

- El camí discorre per dins la finca pública de la comuna de Lloret.
- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS

- Tram 1

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 432 m

Amplada mínima: 2,3 m

màxima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

Cadena

Pont

Escopidors

Pedres passadores

Paret

Escalons

Ratlletes

Paretons

Clavegueres

Pujadors

Gual empedrat

Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

En el plànol que acompanya el projecte d'ordenació de la Comuna de Llorito (1964), apareix grafiat el camí de Can Campà (AMLL. Sign. 589/6).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

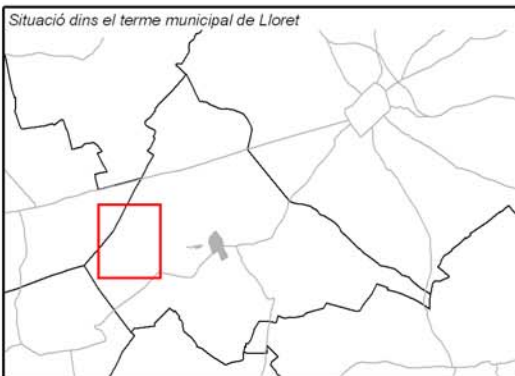
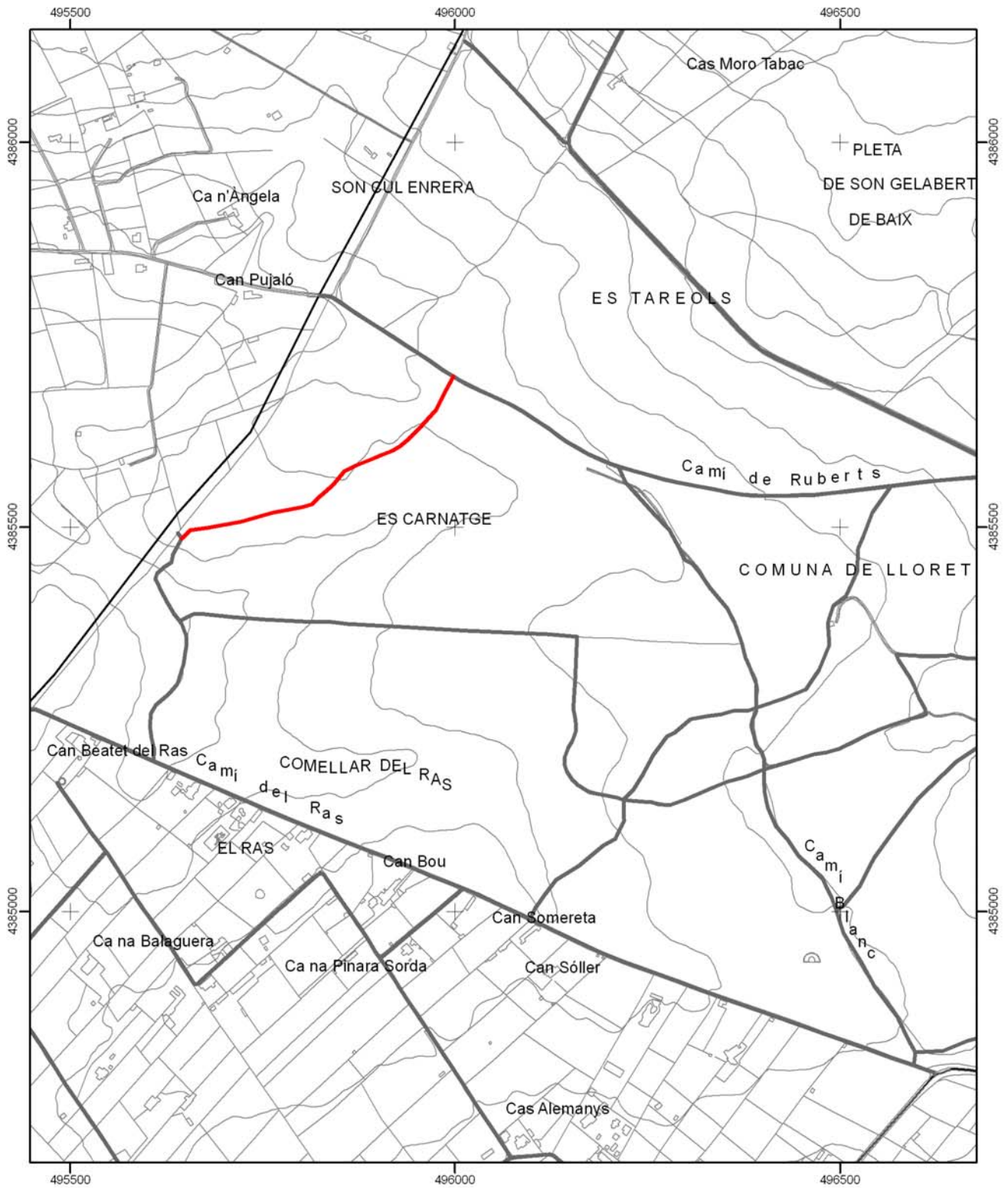
- BIBILONI, P. & RAMIS PUIG-GROS, A. (1990). La seva guia de Sa Comuna de Llorito inclou un petit plànol, en el qual apareix grafiat el camí de Can Campà.

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I. Sencelles.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreras 699 (39-27). Apareix majoritàriament.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(28) CAMÍ DE CAN CAMPÀ	
Escala: 1:7.500	
Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(29) CAMÍ DES PI DES XIBIU

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1:5.000: 13-34

Inici: camí de Ruberts, núm. 2.

Final: camí de sa Comuna, núm. 11.

Longitud: 799 m

DOCUMENTACIÓ

- Projecte d'ordenació de la Comuna de Llorito (1964).

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí - Una barrera tancada amb pany al final del
 No camí.

OBSERVACIONS

- El tram 1 actualment no existeix.
- El camí discorre per dins la finca pública de la comuna de Lloret.
- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a una distància de 700 metres.

Tipologia: ?

Tipus de ferm: desconegut

Longitud: 700 m

Amplada mínima: 0 m

Seguiment: desconegut

Estat: desconegut

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a connectar amb el camí de sa Comuna, núm. 11.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 99 m

Amplada mínima: 3,5 m

Seguiment: regular

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

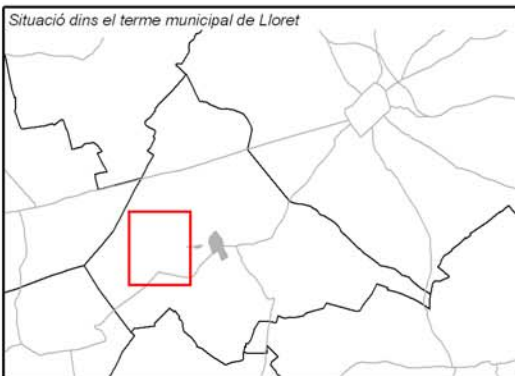
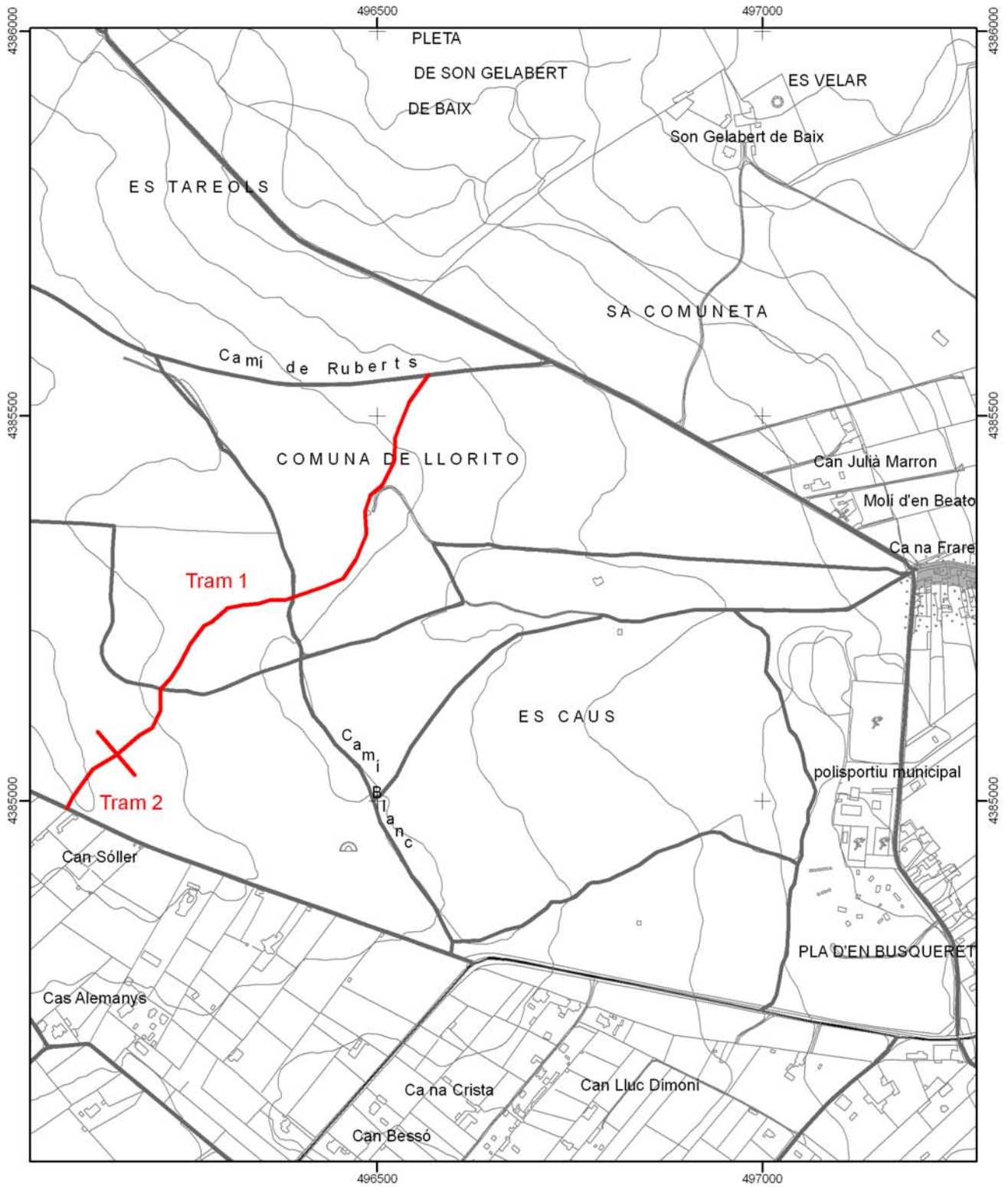
Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

En el plànol que acompanya el projecte d'ordenació de la Comuna de Llorito (1964), apareix grafiat el camí des pi des Xibiu (AMLL. Sign. 589/6).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:**CARTOGRAFIA ON APAREIX:**

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(29) CAMÍ DES PI DES XIBIU	
Escala: 1:7.500 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(30) CAMÍ DE LLORET A SANT JOAN (B) / CAMÍ DE CAN NIELL

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1:5.000: 13-44 / 19-41

Inici: final del camí de Sant Joan (A), núm. 23, prop de les cases de Can Riera.

Final: terme municipal de Sant Joan.

Longitud: 616 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí públic.
- Camí reial.
- Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i pasiatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret, reixa i obert.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- El camí de Lloret a Sant Joan (A), núm.23 i el camí de Lloret a Sant Joan (B), núm. 30 són un mateix camí que s'ha dividit en dos a causa de la documentació.
- Tot i que la continuació del camí és considerada pública al Plan Nacional de Vías Provinciales (1973) al terme municipal de Sant Joan, el fet de què la documentació que parla de camí reial i camí públic de Lloret a Sant Joan sigui molt antiga fa recomenable l'obertura d'un expedient d'investigació que reculli a més la documentació del terme de Sant Joan, no disponible en el moment d'elaboració d'aquest catàleg.
- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** terra i macadam**Longitud:** 616 m**Amplada mínima:** 3,2 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** regular**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius**

☐ Cadena	☒ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 30 de setembre de 1447 Gabriel i Joan Gelabert estableien a Berenguer Busquets una vinya a Manresa, "...affrontatur dicta vinea cum dicto campo ex duabus partibus cum duabus campis Johannis Inopaller. et ex alia parte cum Algut. Guillermi, et ex parte alta cum camino publico eunte de Manresa ad villa Sancti Johannis..." (ARM. ECR 94).

El 4 de març de 1609 Guillem Real i la seva dona Margalida estableien a Arnau Capó una peça de terra a Manresa, "...et affrontatur ex una parte cum camino tendenti a dicto loco de Manressa ad parrochiam Santi Joannis, ex alia parte cum terris Margarita vidua Relicta Guillermi anorum meorum dicte Margarita, ex alia cum terris Anthonii Gelebert dicti de Son Gacies, ex alia cum terris Honofriis Togores et Petri Togores dicti loci de Manressa..." (ARM. ECR 98).

El 3 de setembre de 1617 Guillem Real i la seva dona Margalida estableien a Joan Jaume una peça de terra a Llorito, que "...Confronta ex una parte cum camino Regio quo itur a dicto loco de Llorito ad Villam Sancti Joannis et ex duabus partibus cum terris Michaelis Real et ex alia parte cum terris Arnaldi Capo..." (ARM. ECR 98).

Camí de Can Niell

L'any 1955 l'Institut Geogràfic i Catastral va realitzar els treballs topogràfics per delimitar la línia de terme dels municipis de Sant Joan i Lloret de Vistalegre i assenyalar les fites comunes. Al croquis que acompanya l'acta de les operacions practicades entre les fites 23 i 24 apareix grafiat el camí de Can Niell. (IGN. Sense signatura).

Camí de Can Riera – Son Niell

El camí de Can Riera- Son Niell està inclòs dins el *Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre*, aprovat inicialment en sessió plenària de l'Ajuntament de Lloret el 29 de desembre de 2010. A la fitxa del camí es diu: "Localització: Conegut també com a camí de sa Rota d'en Palerm. Camí asfaltat que condueix del camí vell d'Ariany fins a les cases de les possessions de sa Rota, de Can Riera i de Son Niell i va a ses Alforfes de Sant

Joan. Durant la dècada dels anys 90 es construí una sèquia de drenatge de formigó que devalla des de les cases fins al camí de Montuïri.
Dins del terme de Sant Joan té contiuitat com a camí de ses Algorfes fins a la carretera de Sineu a San Joan. [...] Propietat: Pública [...] Grau de protecció: Integral. Camí públic” (AMLL. Sense signatura).

Pel que fa a la continuació d'aquest camí a dins el terme municipal de Sant Joan s'ha trobat la següent documentació:

Camí de ses Algorfes

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.12. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Sant Joan envià per formar aquest pla, el camí de ses Algorfes és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de San Juan*, del mateix any, amb inici al carretera provincial de Sant Joan a Sineu i final a Can Riera, amb una longitud de 2 quilòmetres i una amplada de 3 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

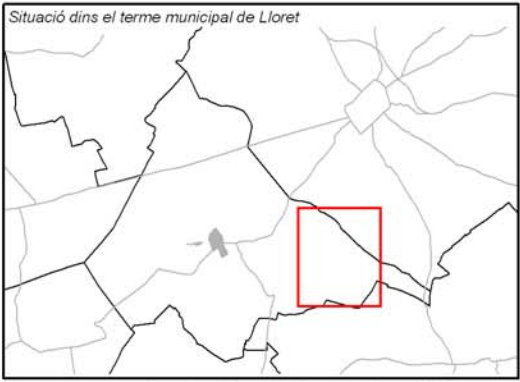
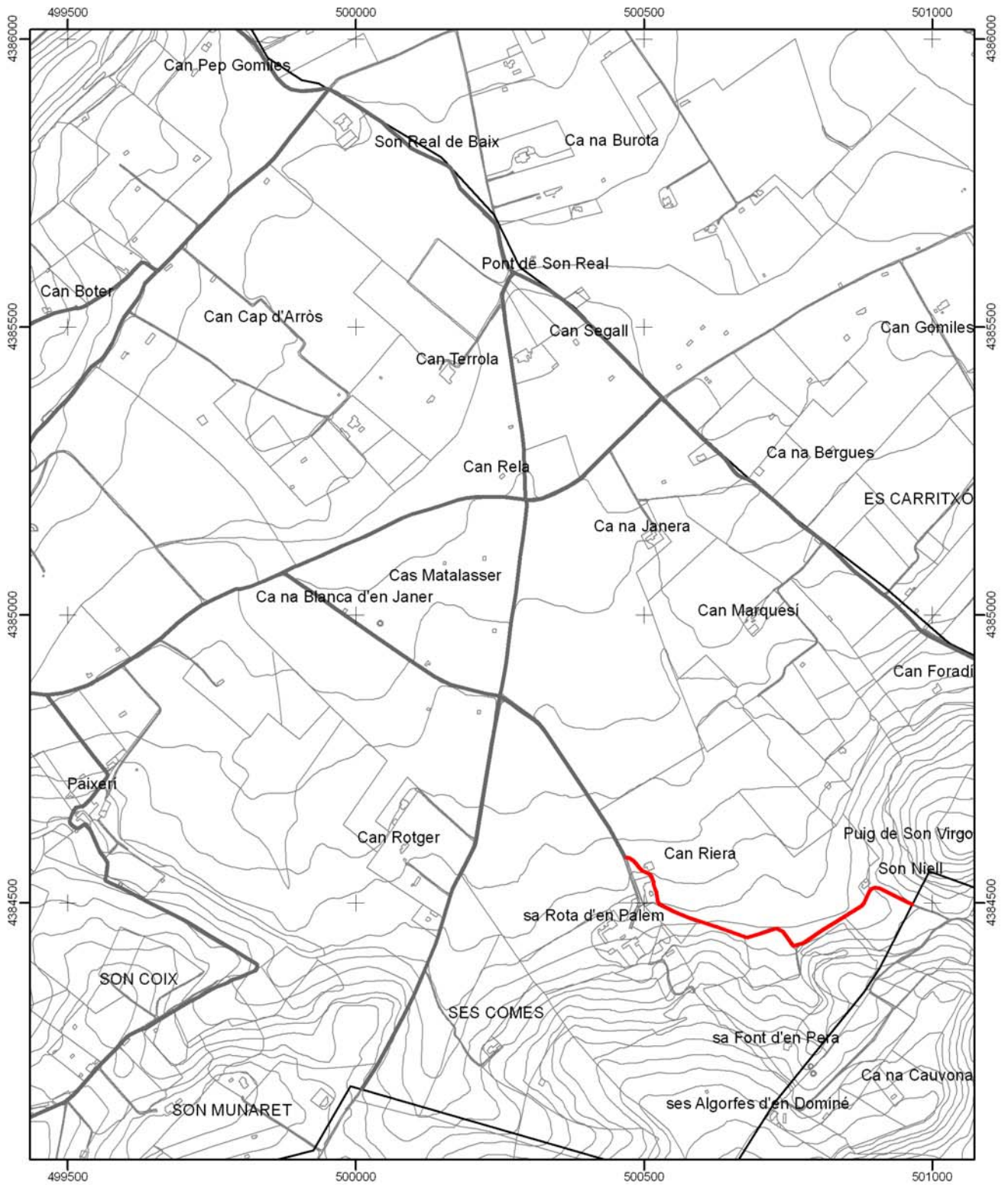
CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareix amb el nom de "Cº de Can Niell".
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareix aproximadament.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I, Sineu.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres).
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14). Apareix majoritàriament.
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-II. Sineu. Apareix aproximadament.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreras 699 (39-27).
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). *Lloret*. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(30) CAMÍ DE LLORET A SANT JOAN (B) / CAMÍ DE SON NIELL	
Escala: 1:10.000	
Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(31) CAMÍ DE SON REAL / CAMÍ DE SON REAL D'ALT / CAMÍ DEL POU DE SON ESTELA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1:5.000: 13-44

Inici: carretera de Montuiri a Sineu, Ma-3130

Final: camí de Son Mas, núm. 16 i pou de Son Estela.

Longitud: 737 m

DOCUMENTACIÓ

- Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i pasiatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí   paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- El tram 4 és el que condueix al pou de Son Estela. Al començament d'aquest tram s'han abocat enderrocs.
- Es recomana l'obertura d'un expedient d'investigació, atès que el pou és reconegut com a públic per les persones entrevistades, però no s'ha localitzat documentació que avaluï aquest fet.
- Camí d'interès excursionista Sí   No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins prop de Can Boter.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra i grava

Longitud: 475 m

Amplada mínima: 3,4 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a una distància de 197 metres.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: terra

Longitud: 197 m

Amplada mínima: 1,3 m

màxima: 2,2 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins a connectar amb el camí de Son Mas, núm. 16.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 65 m

Amplada mínima: 2,9 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 4

Ramal amb inici al tram 1 final al pou de Son Estela.

Tipologia: ferradura

Tipus de ferm: desconegut

Longitud: 150 m

Amplada mínima: 2 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Es troba envaït per la vegetació, que no en permet saber el tipus de ferm.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 31 de desembre de 1974 l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre aprovà el pagament de 8.600 pessetes en concepte de reconstrucció d'un mur de contenció en el lloc anomenat Son Estela, en el camí rural Son Real (AMLL. Sign. 698).

Camí de Son Real d'Alt (trams 1, 2 i 3)

El camí de Son Real d'Alt està inclòs dins el *Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre*, aprovat inicialment en sessió plenària de l'Ajuntament de Lloret el 29 de desembre de 2010. A la fitxa del camí es diu: "Propietat: Pública [...] Descripció de l'element: És el camí que va des de la carretera Ma 3130 fins al Camí de Son Mas, antigament conegut per Camí de Santa Margalida. Dóna pas a la possessió de Son Real d'Alt, als establiments de Son Estela i a les Planes de Son Mas [...] Referències històriques: D'aquest camí tenim referències documentals de la segona meitat del segle XVIII: Proseguint des de dit Travesar de Son Llull fins al carraro de entre Son Estela i Son Real per entre los dos camins de Llorito i Montuïri

Lo Predio Son Real de Guillem Real Dama 1618 £

Lo Rafal dit Son Real pocasanch del Rd. Joan Bapta. Reyal prev. 382 £ (AMS. Registre de finques 1759. 2/19, f. 32). [...] Grau de protecció: Integral. Camí públic" (AMLL. Sense signatura).

Camí des Pou de Son Estela (tram 4)

El camí des Pou de Son Estela està inclòs dins el *Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre*, aprovat inicialment en sessió plenària de l'Ajuntament de Lloret el 29 de desembre de 2010. A la fitxa del camí es diu: "Localització: Accés des del Camí de Son Real d'Alt. A l'est del terme municipal. Entre Son Real d'Alt, Son Busquets i son Estela a la intersecció amb el Camí de Son Real d'Alt. [...] Propietat: Pública [...] Grau de protecció: Integral. Camí públic" (AMLL. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- ORDINAS i MARCÉ, G. (2005). Al seu article sobre els pous públics de Llorito, publicat en el llibre corresponent a les Terceres jornades d'estudis locals de Lloret de Vistalegre, anomena el pou de Son Estela, del que diu: "El trobarem a les proximitats

de la carretera de Llorito a Sineu en el camí que condueix a les cases de Son Real d'Alt. El pou disposa d'un carrerany, avui totalment cobert per la vegetació, enmarcat per dues parets seques..." (pàg. 263).

- RAMIS PUIG-GROS, A. (2005). El camí de Son Real de Dalt i el camí des pou de Son Estela són camins inclosos dins el seu recull de camins del terme municipal de Llorito, article publicat en el llibre corresponent a la *XV Jornada d'Antroponímia i Toponímia*, modificat i tornat a publicar com a annex 1 en el llibre corresponent a la XVIII jornada.

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- MORENO RAMÍREZ, Pedro (1858). *Plano Geométrico del término jurisdiccional de Sineu*. Escala 1/10.000. Apareixen els trams 1, 2 i 3.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000. Apareixen els trams 1, 2 i 3.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000. Apareixen els trams 1, 2 i 3.

- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareixen els trams 1, 2 i 3.

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareixen els trams 1, 2 i 3.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I, Sineu. Apareix el tram 1 parcialment.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres). Apareix el tram 1 parcialment.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14). Apareix el tram 1 parcialment.

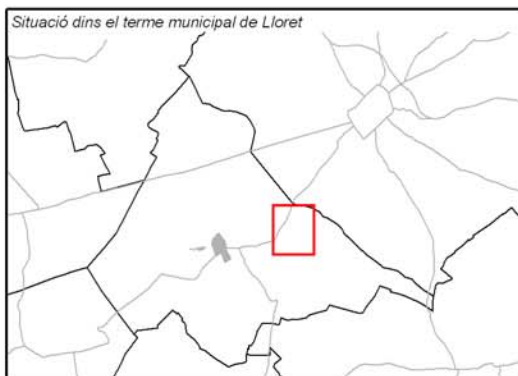
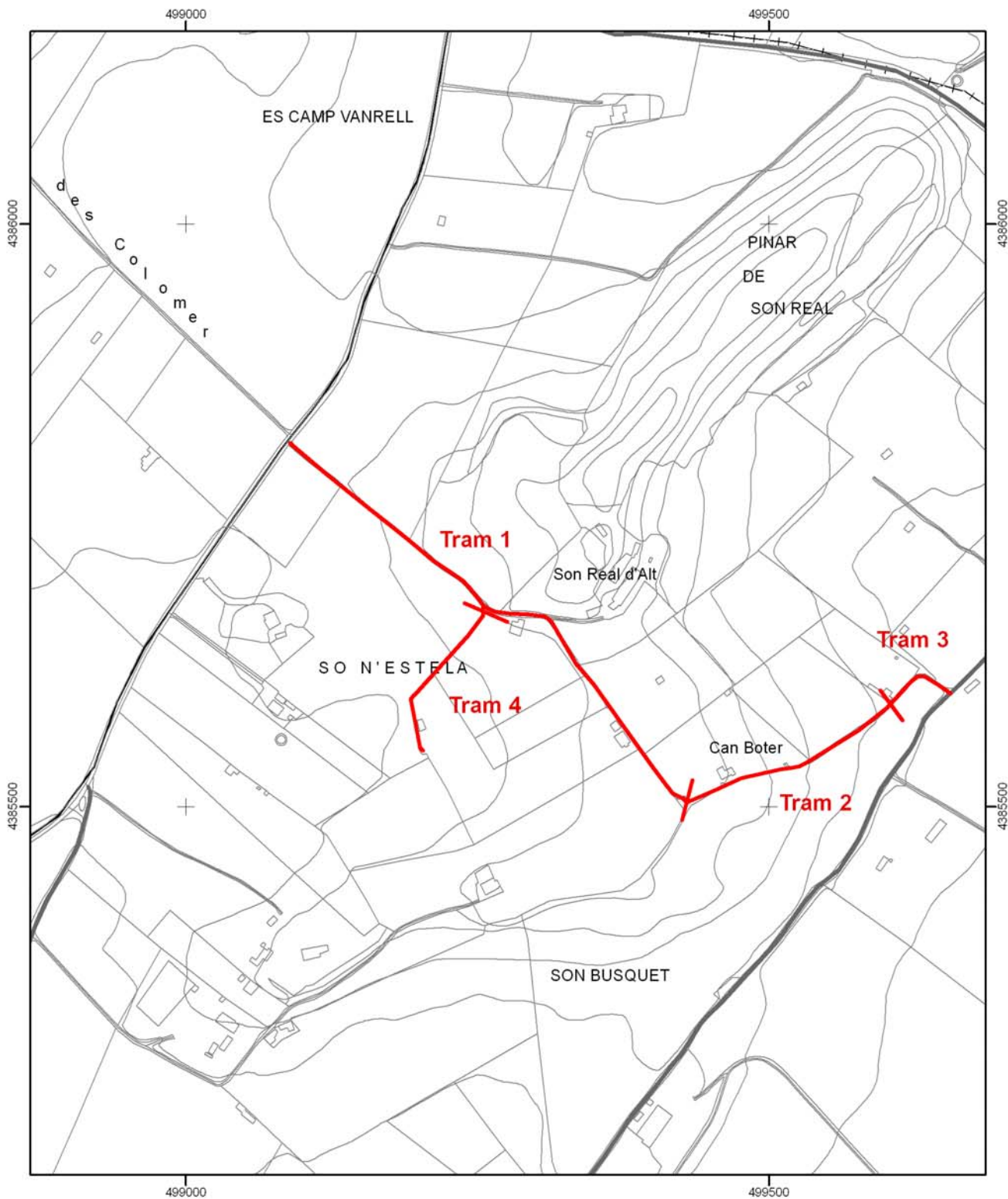
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I. Sencelles. Apareix parcialment.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreres 699 (39-27). Apareixen els trams 1, 2 i 3.

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix el tram 1.

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000. Apareix el tram 1.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). *Lloret*. Escala 1/5.000. Apareixen els trams 1, 2 i 3.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VIÇALEGRE	
(31) CAMÍ DE SON REAL / CAMÍ DE SON REAL D'ALT / CAMÍ DEL POU DE SON ESTELA	
Escala: 1:5.000	
Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(32) CAMÍ DE SON PIXEDIS

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 19-31 / 19-41

Inici: camí de Pina, núm. 6.

Final: camí de Son Company (A), núm. 7.

Longitud: 647 m

DOCUMENTACIÓ

- Projecte d'obres per part de l'Administració.
- Sol·licitud de finançament de l'obra d'aglomerat del camí.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret, reixa i obert.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** terra i grava**Longitud:** 647 m**Amplada mínima:** 4,5 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** regular**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

El mes de setembre de 2004 el Consell de Mallorca redactà el projecte de pavimentació de diversos camins del terme municipal de Lloret de Vista Alegre, entre ells el camí de Son Pixedis, amb una longitud de 650 metres (AMLL. Sense signatura).

El 9 de setembre de 2005 el ple de l'Ajuntament de Lloret de Vista Alegre aprovà l'expedient de sol·licitud de finançament al Consell Insular de Mallorca per a l'obra d'aglomerat del camí Son Pixedis (AMLL. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- RAMIS PUIG-GROS, A. (2005). El camí de Son Pixedis és un dels camins inclosos dins el seu recull de camins del terme municipal de Llorito, article publicat en el llibre corresponent a la *XV Jornada d'Antroponímia i Toponímia*, modificat i tornat a publicar com a annex 1 en el llibre corresponent a la XVIII jornada.

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareix aproximadament.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV, Sencelles.

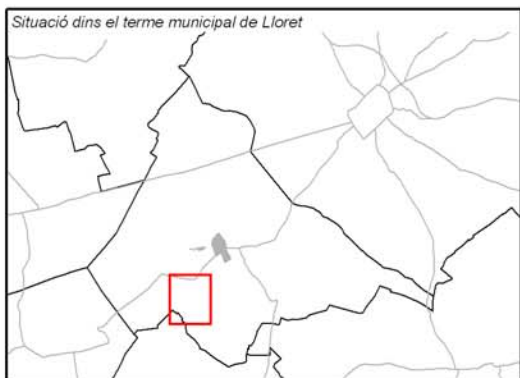
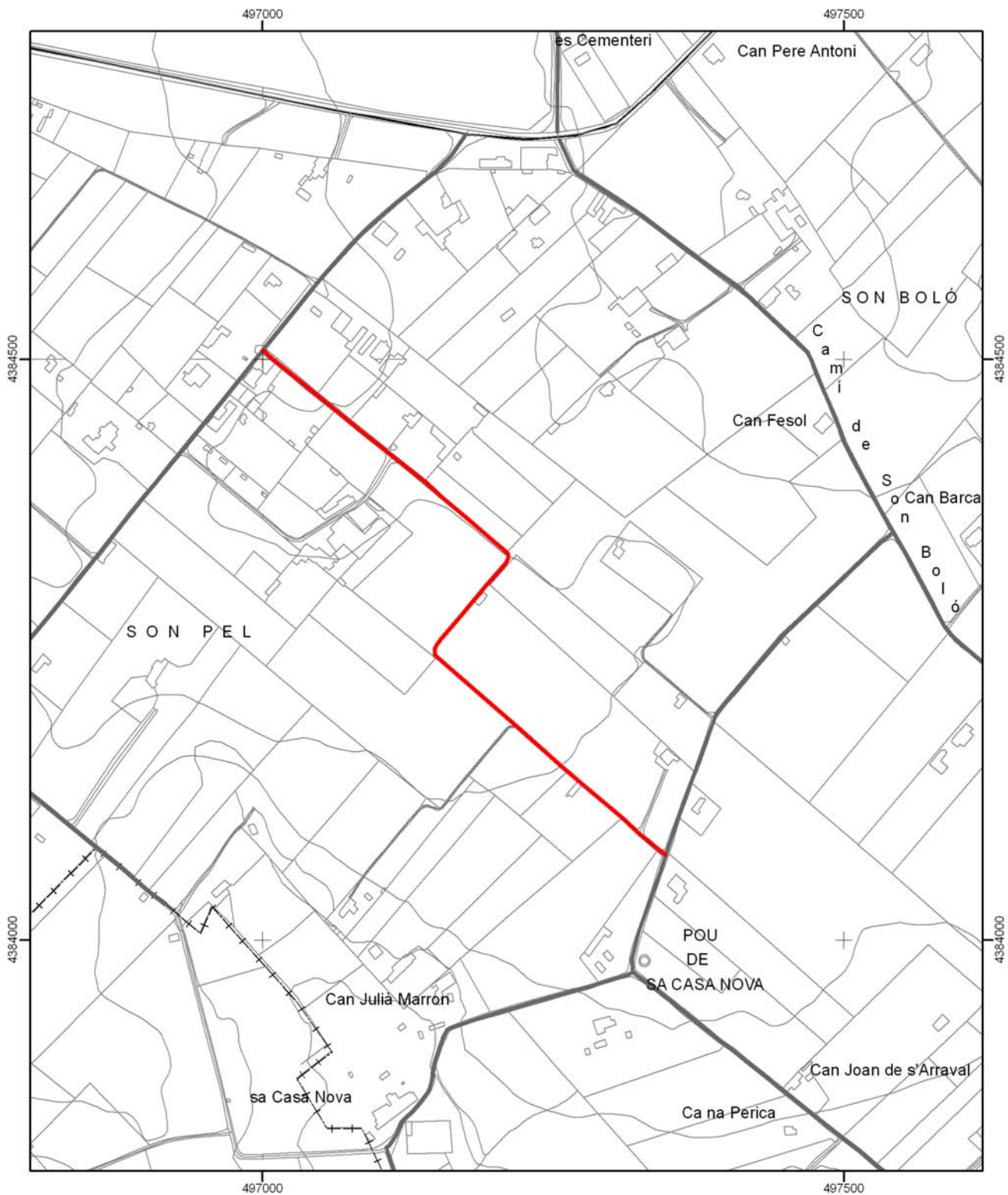
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres).

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I. Sencelles.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreres 699 (39-27).

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). *Lloret*. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(32) CAMÍ DE SON PIXEDIS	
Escala: 1:5.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(33) CAMÍ DE LA CASA DE SON JOAN ARNAU

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 13-43 / 13-44

Inici: carretera de Palma a Sineu, Ma-3141, prop de la partió de terme.

Final: cases de Son Joan Arnau.

Longitud: 875 m

DOCUMENTACIÓ

- Fitació de terme.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí reixa i obert.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** terra i grava**Longitud:** 875 m**Amplada mínima:** 3,4 m**màxima:** 3,9 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

L'any 1925 es va formar un expedient per procedir a la divisió i fitació dels termes municipals de Lloret i de Sineu, que inclou un petit plànol on apareix grafiat el "C^o de la Casa de S. Juan (AMLL. Sign. 530/1)

El 6 de desembre de 1927 el secretari de l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre va llegir la resolució del Ministre de la Governació referent als límits del terme municipal, on consta: "...al punto del cruce de los caminos de Sineu a Palma y de la casa de San Juan Arnau, siguiendo desde aquí en línea recta al punto de cruce de los caminos de Algaida a Sineu y de San Juan a Inca..." (AMLL. Sign. 5).

L'any 1930 l'Institut Geogràfic i Catastral va realitzar els treballs topogràfics per delimitar la línia de terme dels municipis de Sineu i Lloret de Vistalegre i assenyalar les fites comunes. A l'acta de les operacions practicades podem llegir el següent: "8° Mojón [...] Se encuentra en el sitio denominado "Barreras de Son Juan de Arnau", en el punto de intersección el la margen S. del camino de Sineu a Palma de Mallorca con la margen E. del camino de la casa de Son Juan de Arnau" (IGN. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:**CARTOGRAFIA ON APAREIX:**

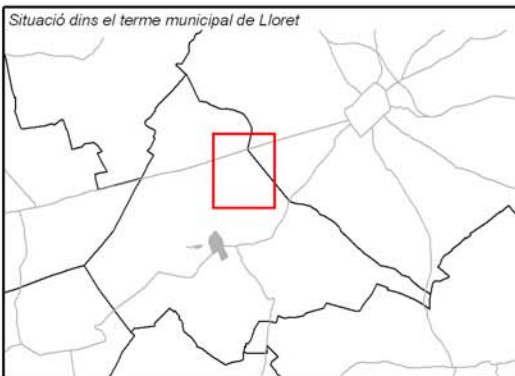
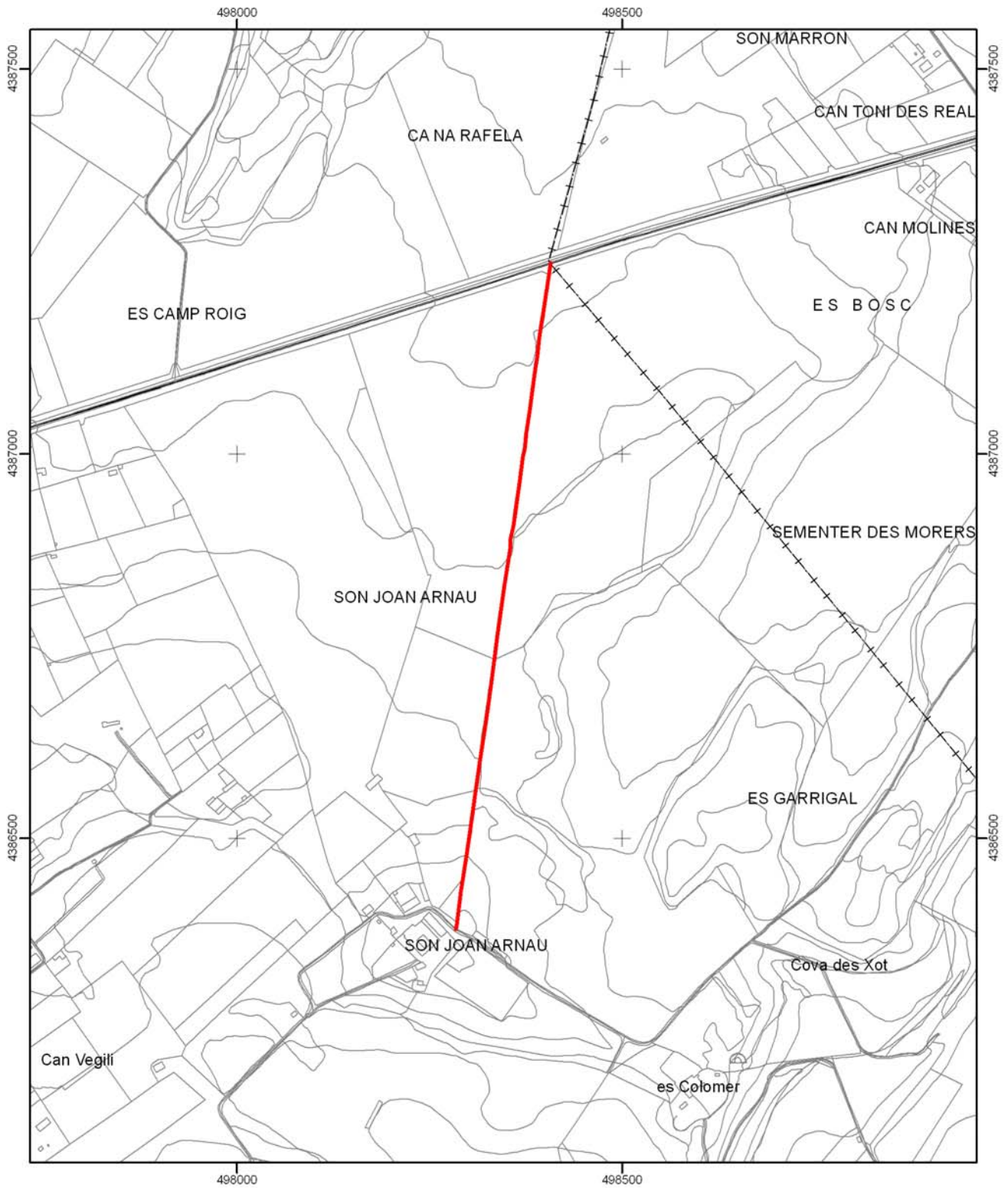
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.

- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareix com a "Camino de labor".

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I, Sineu.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres).
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I, Sencelles i full 699-II, Sineu.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreres 699 (39-27).
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camí de Son Joan Arnau".
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camí de Son Joan Arnau".
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). *Lloret*. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(33) CAMÍ DE SON JOAN ARNAU (B)	
Escala: 1:7.500 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(34) CAMÍ DES FIGUERAL (A) / CAMÍ DE SA CASA NOVA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 19-41

Inici: camí de sa Casa Nova (A), núm. 7, al pou de sa Casa Nova.

Final: camí des Figueral (B), núm. 35.

Longitud: 745 m

DOCUMENTACIÓ

- Fitació de terme.
- Obres per part de l'Administració.
- Catàleg de camins del terme municipal de Montuïri (Consell de Mallorca, 2011).

SENYALITZACIÓ

- Fites
  - Pintades
  - Indicadors
  - Panells
- Un a l'inici del camí de: "Acondicionament del camí des Figueral" de la conselleria d'Agricultura, comerç i indústria del Govern Balear i l'Ajuntament de Lloret.

DELIMITACIÓ LATERAL Sí obert, paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- El camí des Figueral (A), núm. 34 i el camí des Figueral (B), núm. 35 són un mateix camí que s'ha dividit en dos perquè el primer (núm. 34) és tot dins el terme municipal de Lloret, mentre que, segons la fitació de terme entre Montuïri i Lloret de Vistalegre duita a terme l'any 1954, la partió entre aquests dos termes és l'eix del camí des Figueral (B), núm. 35.
- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 745 m**Amplada mínima:** 2,6 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre el 19 de gener de 1934 es donà compte de la instància d'un veïnat per edificar una paret a la seva finca anomenada es Figueral, partionera amb el camí del mateix nom (AMLL. Sign.9).

Segons consta a l'acta del ple reunit el 13 de setembre de 1991 s'acordà presentar una sol·licitud de redacció dels projectes tècnics al CIM de les obres de pavimentació asfàltica del camí que du des del pou de sa Casa Nova fins es Figueral (AMLL. Sense signatura).

L'11 d'agost de 1992 el consistori lloretà acordà la sol·licitud d'ajuda tècnica al Consell Insular de Malloca per a l'obra d'acondicionament i pavimentació del camí des Figueral (AMLL. Sense signatura).

El mes de febrer de 1996 l'enginyer José Garau Casasnovas redactà el projecte d'acondicionament del camí des Figueral (AMLL. Sign. 970). Aquesta documentació també fa referència al camí de Son Company (B), núm. 17 i al camí des Figueral (B) núm. 35

Camí de sa Casa Nova

L'any 1954 l'Institut Geogràfic i Catastral va realitzar els treballs topogràfics per delimitar la línia de terme dels municipis de Montuïri i Lloret de Vistalegre i assenyalar les fites comunes. A l'acta de les operacions practicades podem llegir el següent: "...Mojón catorce [...] Se encuentra en el paraje denominado "Casa Nova" y al pié del muro del corral de dicha casa [...] y al noroeste del Camino de la Casa Nova. [...] La línea límite de término reconocida entre ambos mojones es la que partiendo del mojón trece sigue por el eje del camino de la Casa Nova, hasta el mojón catorce..." (IGN. Sense signatura).

La continuació del camí catalogat apareix al Catàleg de Camins del terme municipal de Montuïri, elaborat pel departament de Medi Ambient del Consell de Mallorca l'any 2010, inclòs amb el núm. 85 camí des Pou de sa Casa Nova as Figueral. A les Conclusions del catàleg es recomana la inclusió d'aquest camí a l'Inventari de Béns de Montuïri.

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- ORDINAS i MARCÉ, G. (1999). Al seu article sobre els pous públics de Llorito, publicat en el llibre corresponent a les Terceres jornades d'estudis locals de Lloret de Vistalegre, anomena el pou de sa Casa Nova del que diu: "El trobam vora les cases de sa Casa Nova, prop de la partió amb el terme de Montuiri, a un quilòmetre del cementeri de Llorito, en el creuer entre el camí dit també de sa Casa Nova i el des Figueral". (pàg. 262).

- RAMIS PUIG-GROS, A. (2005). El camí des Figueral és un dels camins inclosos dins el seu recull de camins del terme municipal de Llorito, article publicat en el llibre corresponent a la *XV Jornada d'Antroponímia i Toponímia*, modificat i tornat a publicar com a annex 1 en el llibre corresponent a la XVIII jornada.

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.

- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareix amb el nom de "Cº del Figueral".

- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV, Sencelles.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres).

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I. Sencelles.

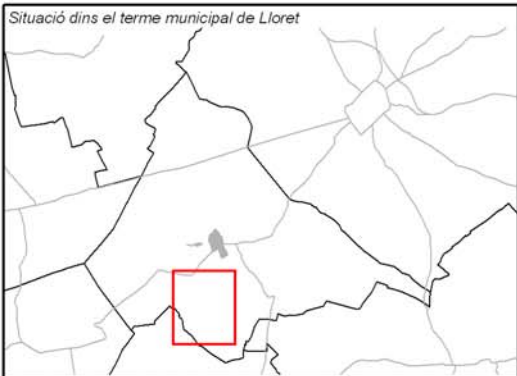
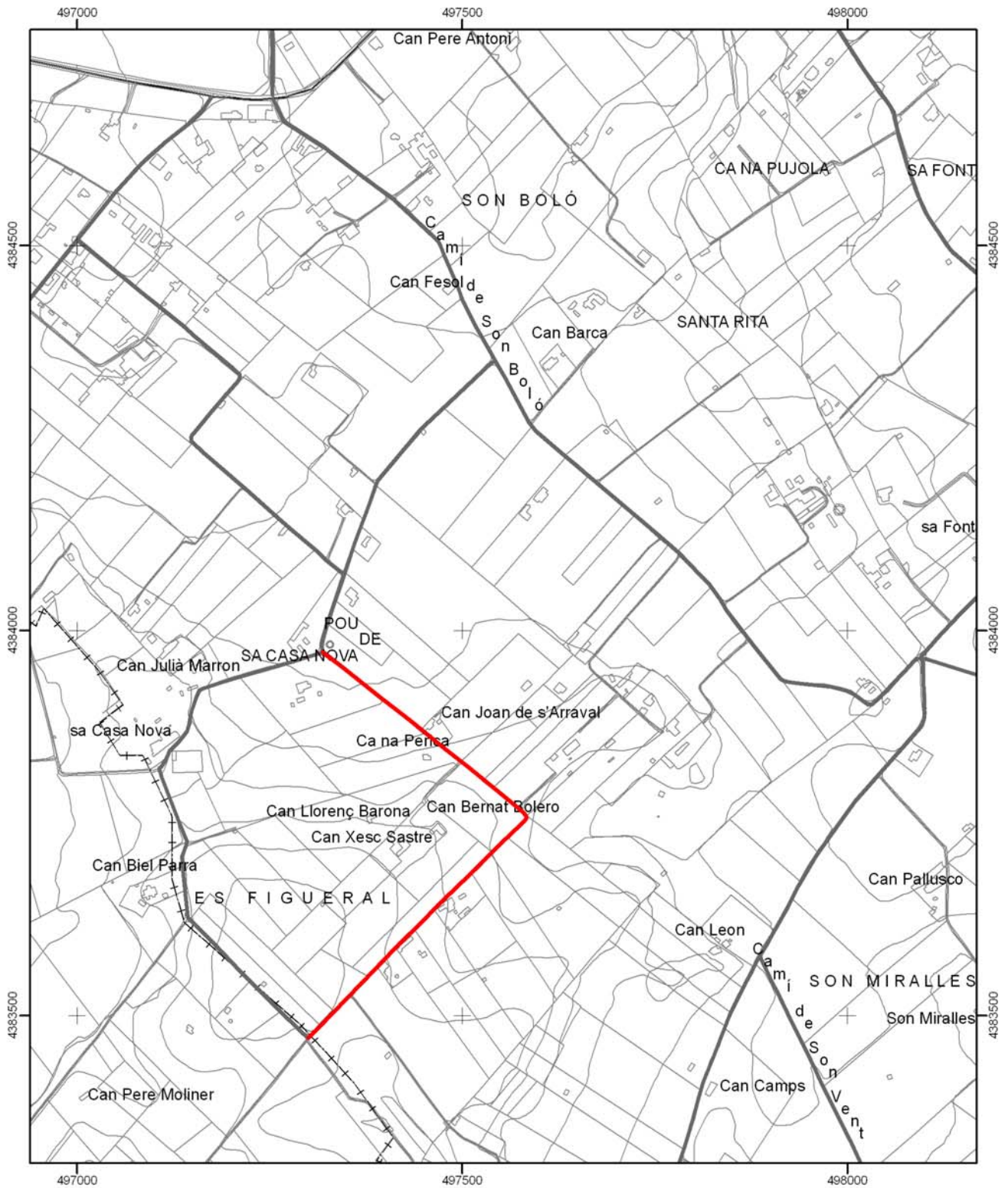
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreres 699 (39-27).

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). *Lloret*. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(34) CAMÍ DES FIGUERAL (A) / CAMÍ DE SA CASA NOVA	
Escala: 1:7.500 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(35) CAMÍ DES FIGUERAL (B) / CAMÍ DE SA CASA NOVA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 19-41

Inici: camí des Figueral (A), núm. 34.

Final: camí de Son Company (B), núm. 17.

Longitud: 221 m

DOCUMENTACIÓ

- Fitació de terme.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- El camí des Figueral (A), núm. 34 i el camí des Figueral (B), núm. 35 són un mateix camí que s'ha dividit en dos perquè el primer (núm. 34) és tot dins el terme municipal de Lloret, mentre que, segons la fitació de terme entre Montuïri i Lloret de Vistalegre duita a terme l'any 1954, la partió entre aquests dos termes és l'eix del camí des Figueral (B), núm. 35.
- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 221 m**Amplada mínima:** 3,8 m**màxima:** 4,5 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre el 19 de gener de 1934 es donà compte de la instància d'un veïnat per edificar una paret a la seva finca anomenada es Figueral, partionera amb el camí del mateix nom (AMLL. Sign.9).

Segons consta a l'acta del ple reunit el 13 de setembre de 1991 s'acordà presentar una sol·licitud de redacció dels projectes tècnics al CIM de les obres de pavimentació asfàltica del camí que du des del pou de sa Casa Nova fins es Figueral (AMLL. Sense signatura).

L'11 d'agost de 1992 el consistori lloretà acordà la sol·licitud d'ajuda tècnica al Consell Insular de Malloca per a l'obra d'acondicionament i pavimentació del camí des Figueral (AMLL. Sense signatura).

El mes de febrer de 1996 l'enginyer José Garau Casasnovas redactà el projecte d'acondicionament del camí des Figueral (AMLL. Sign. 970). Aquesta documentació també fa referència al camí de Son Company (B), núm. 17 i al camí des Figueral (A), núm. 34.

Camí de sa Casa Nova

L'any 1954 l'Institut Geogràfic i Catastral va realitzar els treballs topogràfics per delimitar la línia de terme dels municipis de Montuïri i Lloret de Vistalegre i assenyalar les fites comunes. A l'acta de les operacions practicades podem llegir el següent: "...Mojón catorce [...] Se encuentra en el paraje denominado "Casa Nova" y al pié del muro del corral de dicha casa [...] y al noroeste del Camino de la Casa Nova. [...] La línea límite de término reconocida entre ambos mojones es la que partiendo del mojón trece sigue por el eje del camino de la Casa Nova, hasta el mojón catorce..." (IGN. Sense signatura).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla,

que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.12. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre envià per formar aquest pla, el camí de sa Casa Nova és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Lloret de Vista Alegre*, del mateix any, amb inici al camí de Son Boló i final a Son Berenguer (Montuïri), amb una longitud de 1,5 quilòmetres i una amplada de 4,5 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura). Aquesta documentació també fa referència al camí de Son Company (A), núm. 7 i al camí de Son Company (B), núm. 17.

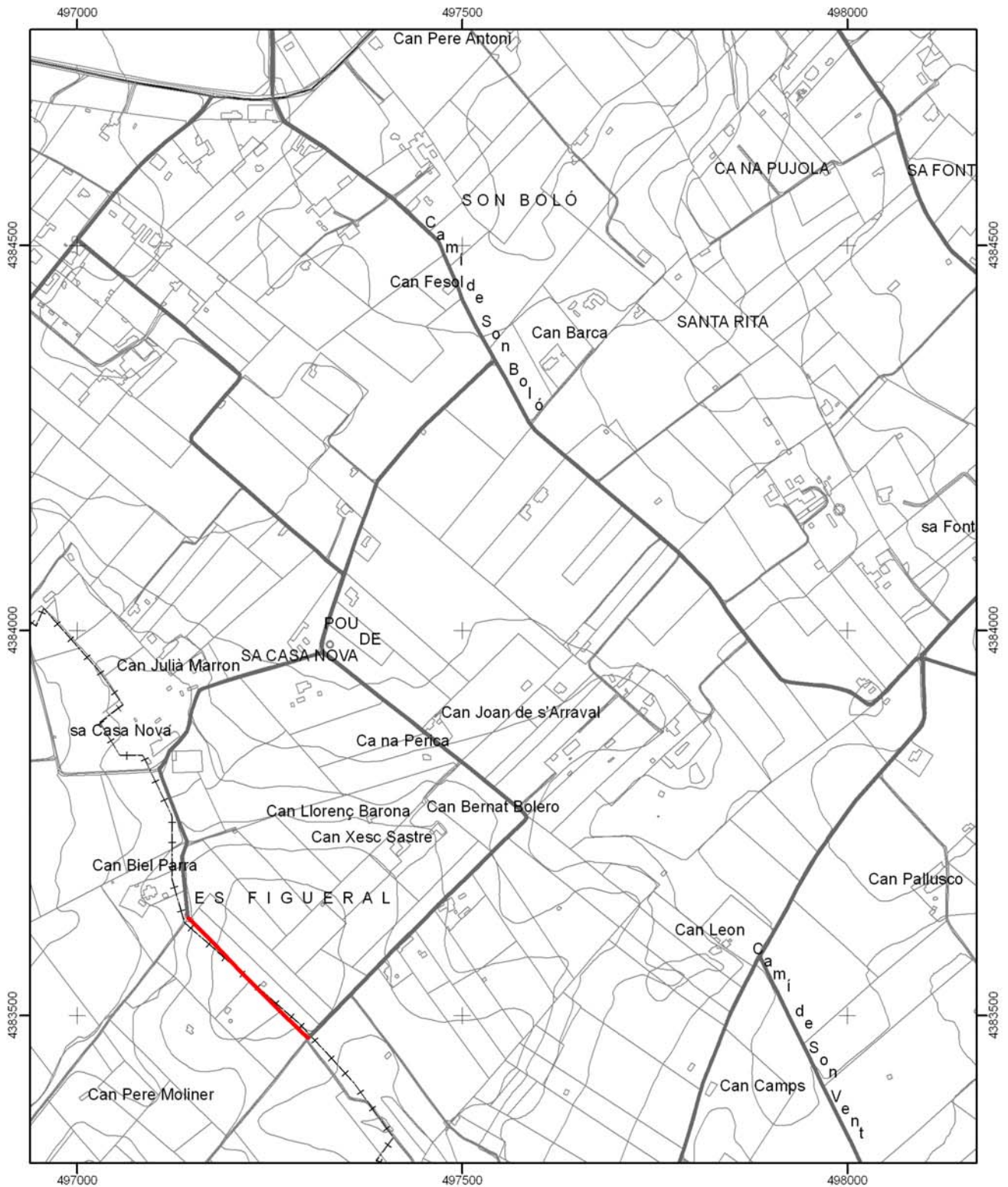
Segons la fitació de terme entre Montuïri i Lloret de Vistalegre duita a terme l'any 1954, la partió entre aquests dos termes és l'eix del camí des Figueral (B), núm. 35, de manera que aquest camí també apareix al Catàleg de Camins del terme municipal de Montuïri, elaborat pel departament de Medi Ambient del Consell de Mallorca l'any 2010, inclòs amb el núm. 85 camí des Pou de sa Casa Nova as Figueral. A les Conclusions del catàleg es recomana la inclusió d'aquest camí a l'Inventari de Béns de Montuïri.

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

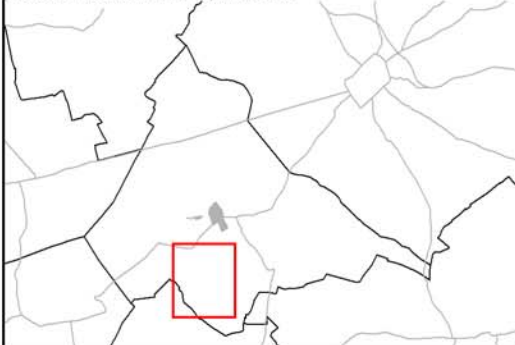
CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- MORENO RAMÍREZ, Pedro (1858). *Plano Geométrico del término jurisdiccional de Sineu*. Escala 1/10.000.
- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV, Sencelles.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres).
- Plànol de *Carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo del Ayuntamiento de Lloret de Vistalegre* (Plan Nacional de Vías Provinciales, 1973). Escala 1/25.000.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I, Sencelles.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreras 699 (39-27).
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011).
Lloret. Escala 1/5.000.

Situació dins el terme municipal de Lloret

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE

(35) CAMÍ DES FIGUERAL (B) / CAMÍ DE SA CASA NOVA

Escala: 1:7.500

Projecció UTM Fus 31. Datum ED50

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(36) CAMÍ DE SA COMUNA (B)

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 13-34

Inici: camí de ses Rotes, núm. 10.

Final: terme municipal de Sencelles.

Longitud: 191 m

DOCUMENTACIÓ

- Fitació de terme.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** terra**Longitud:** 191 m**Amplada mínima:** 3 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** regular**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

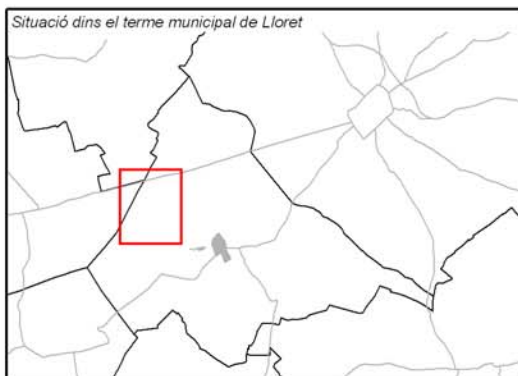
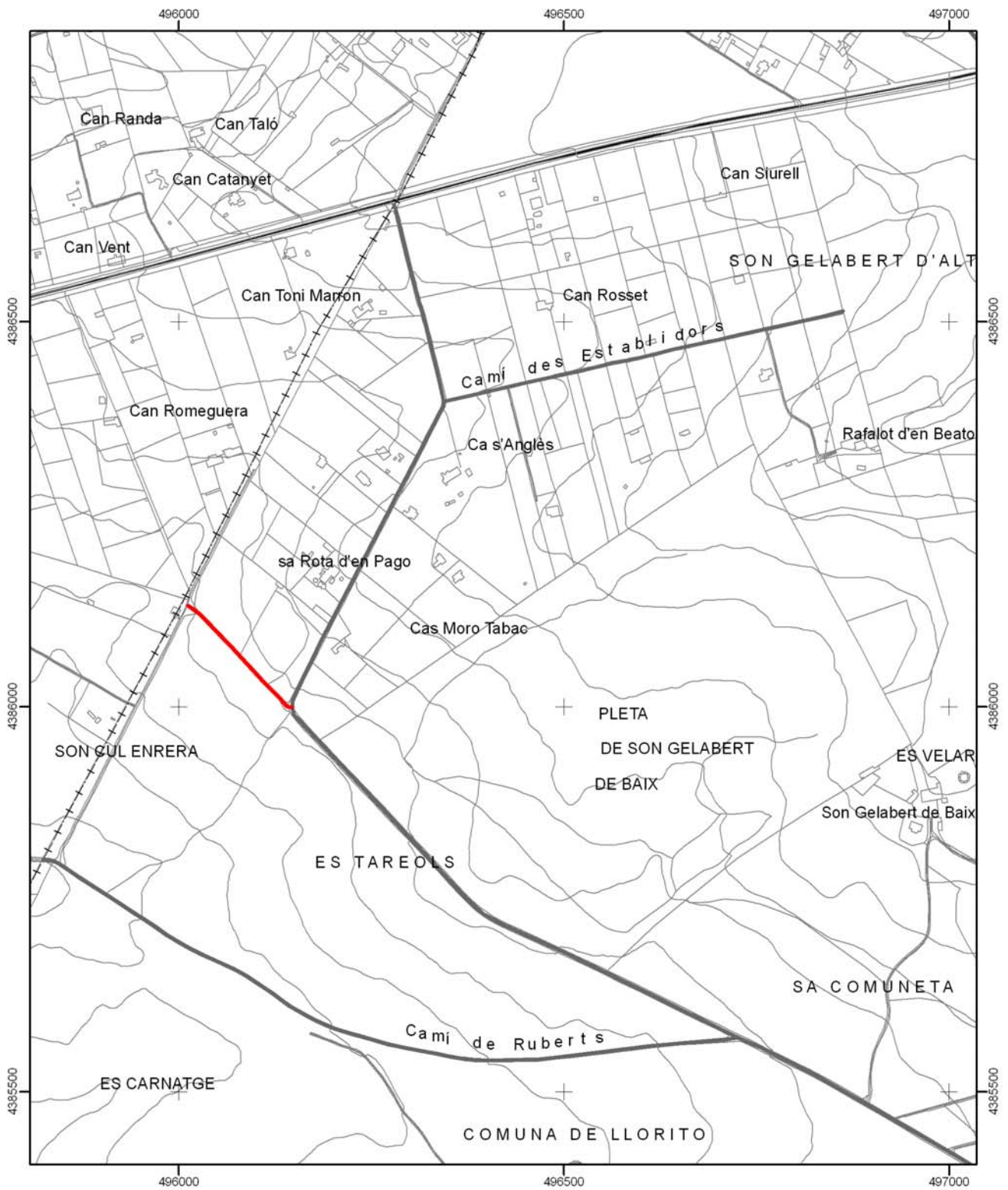
L'any 1955 l'Institut Geogràfic i Catastral va realitzar els treballs topogràfics per delimitar la línia de terme dels municipis de Lloret de Vistalegre i Sencelles i assenyalar les fites comunes. A l'acta de les operacions practicades podem llegir el següent: "Mojón décimo [...] Este mojón es hito y está también en la linde o margen suroeste de un camino de labor, sin nombre conocido por los Señores Comisionados presentes..." Al croquis que acompanya l'acta de les operacions practicades apareix grafiat amb el nom de "Camino de la Comuna" (IGN. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:**CARTOGRAFIA ON APAREIX:**

- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareix amb el nom de "Cº de la Comuna".
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareix aproximadament.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV, Sencelles.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres).
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I, Sencelles.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreres 699 (39-27).

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). *Lloret*. Escala 1/5.000.

 Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(36) CAMÍ DE SA COMUNA (B)	
Escala: 1:7.500 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(37) CAMÍ DE SA COSTA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 13-44

Inici: camí dels Joncs, núm. 3.

Final: sa Costa.

Longitud: 455 m

DOCUMENTACIÓ

- Alineació del camí.

- Obres per part de l'Administració.

SENYALITZACIÓ

Fites

Pintades

Indicadors

Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí   paret, reixa i obert.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals

Obertura d'un Expedient d'investigació

Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 455 m**Amplada mínima:** 3 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

A començaments de 1883 el jutge municipal de Sineu va haver de dictaminar sobre un plet entre diversos veïnats del poble de Llorito, arran de la recomposició feta en un marge de la finca anomenada sa Costa o sa sort Capona "...en la que existia un camino sendero por donde pasaban los que dicen y otros para ir a sus fincas, toda vez que no dejaba la amplaria que debia tener...". El jutge sentencià que el demandat tenia quinze dies per demolir el marge i reedificar-lo amb l'alineació donada pels pèrits (AMLL. Sign. J-31/1).

Segons certificat emès pel secretari interventor de l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre en data de 8 de setembre de 2011 al llarg dels anys s'han realitzat actuacions consistents en pavimentació asfàltica i neteja de voreres en els següents camins: camí de sa Costa, camí Establidors (Establecedores), camí de Sa Vela (Ajuntament de Lloret. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- RAMIS PUIG-GROS, A. (2005). El camí de sa Costa és un dels camins inclosos dins el seu recull de camins del terme municipal de Llorito, article publicat en el llibre corresponent a la *XV Jornada d'Antroponímia i Toponímia*, modificat i tornat a publicar com a annex 1 en el llibre corresponent a la XVIII jornada.

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

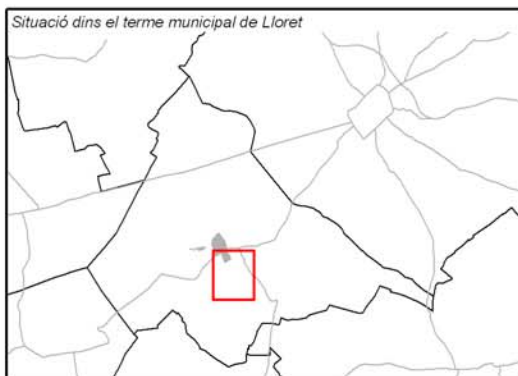
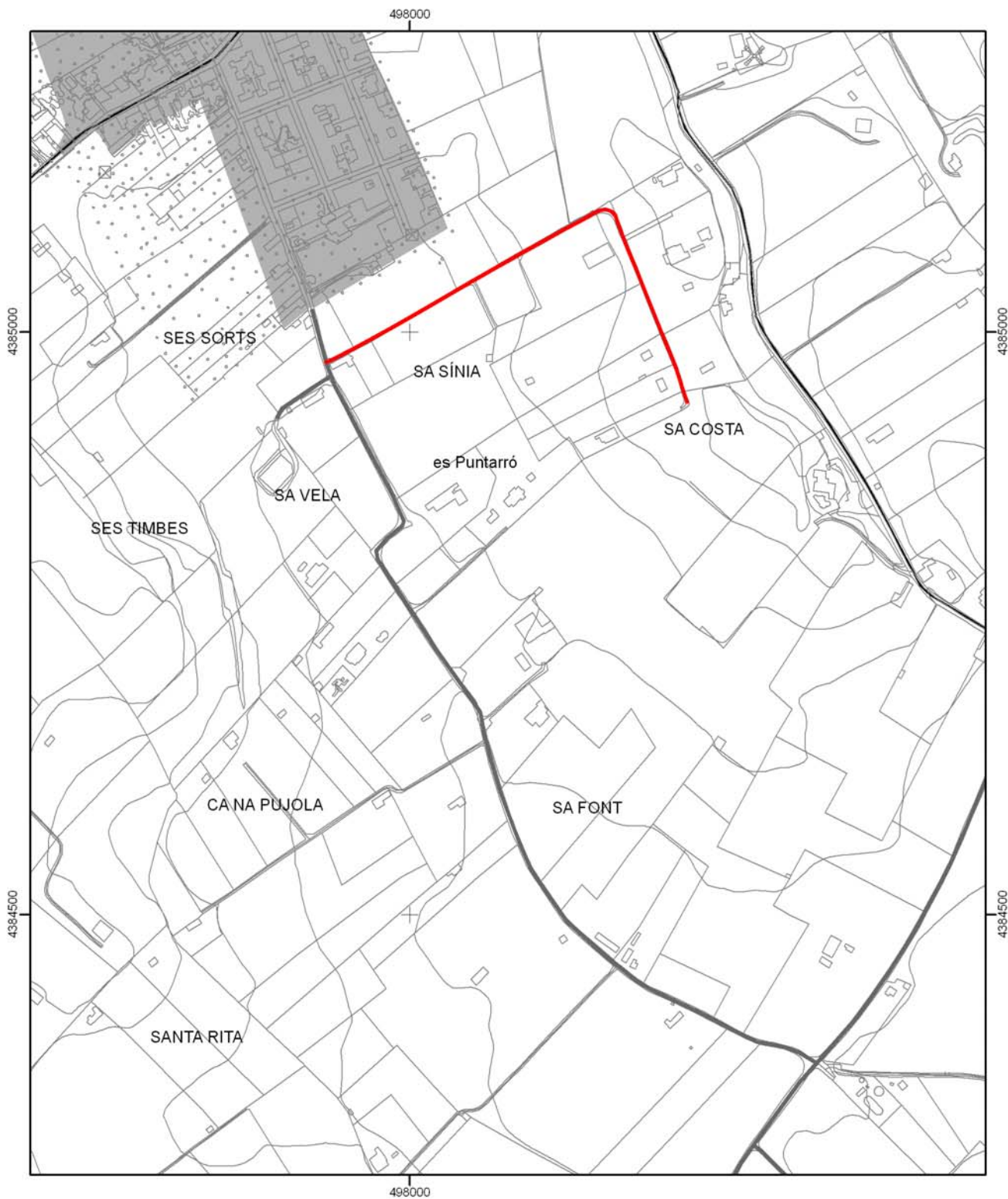
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I. Sencelles. Apareix parcialment.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreras 699 (39-27). Apareix parcialment.

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011).
Lloret. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "camino de Sa Costa".

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(37) CAMÍ DE SA COSTA	
Escala: 1:5.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(38) CAMÍ DE SA VELA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 13-44

Inici: camí dels Joncs, núm. 3.

Final: sa Vela.

Longitud: 59 m

DOCUMENTACIÓ

- Obres per part de l'Administració.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí   parets.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 59 m**Amplada mínima:** 3,5 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

El 24 de setembre de 1580 Pere Jaume estableix a Antoni Bertran una peça de terra a Manresa, "...Et affrontatur dictus trastus terre quem vobis nunc stabilio ex una parte cum quintana publica Et ex alia parte cum camino dicto de la vela Et ex duabus partibus cum terra mihi restanti..." (ARM. ECR 97).

Segons certificat emès pel secretari interventor de l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre en data de 8 de setembre de 2011 al llarg dels anys s'han realitzat actuacions consistents en pavimentació asfàltica i neteja de voreres en els següents camins: camí de sa Costa, camí Establidors (Establecedores), camí de Sa Vela (Ajuntament de Lloret. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:**CARTOGRAFIA ON APAREIX:**

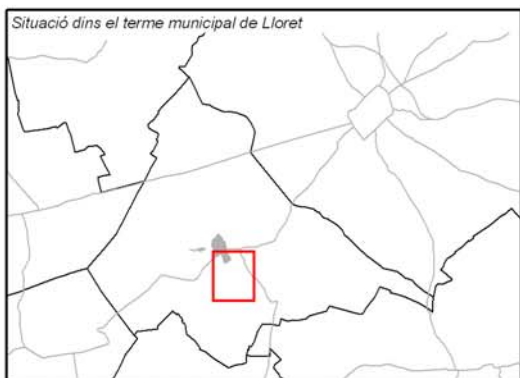
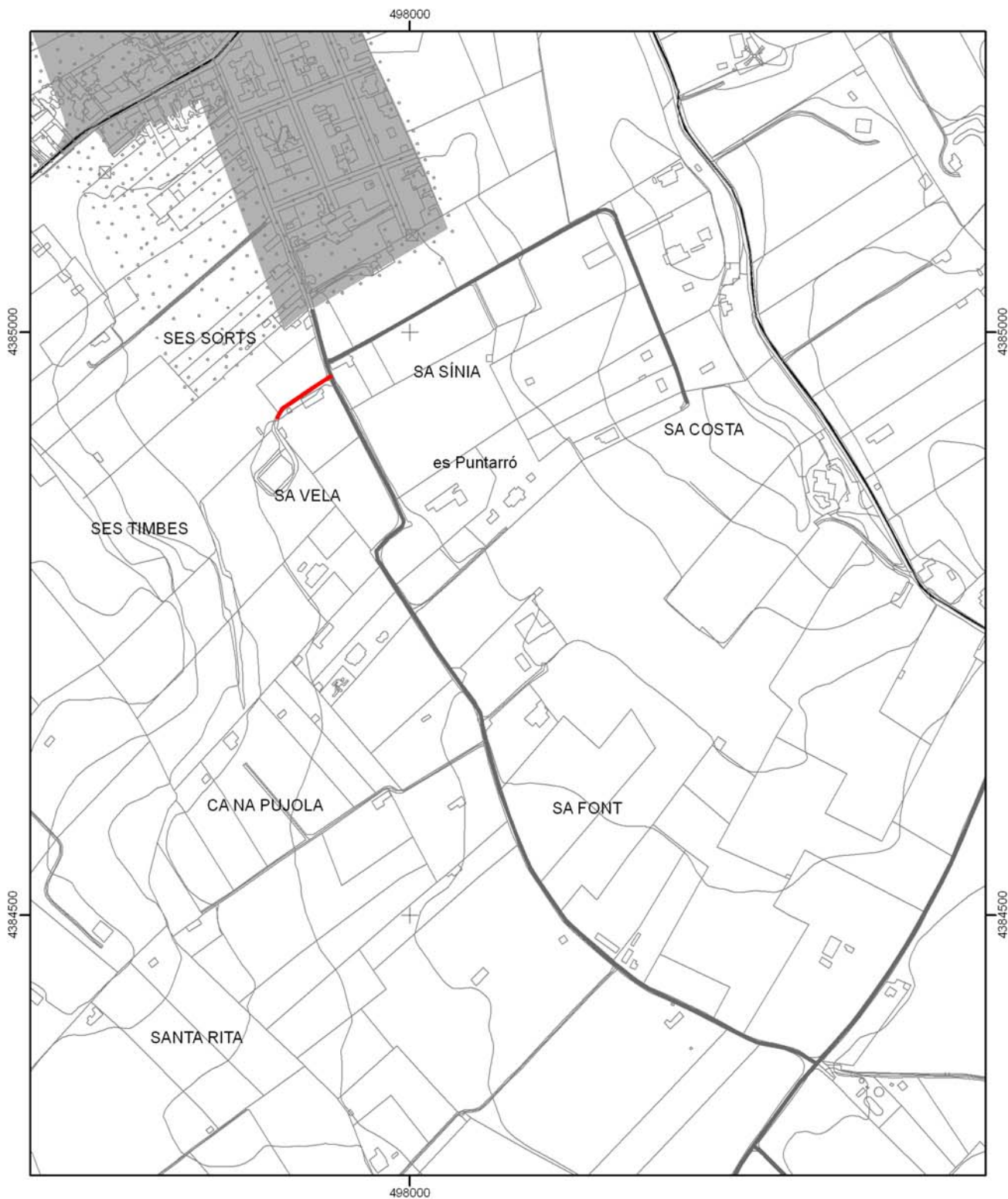
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I. Sencelles.

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). *Lloret*. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(38) CAMÍ DE SA VELA	
Escala: 1:5.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(39) CAMÍ DE SON JOAN ARNAU

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1:5.000: 13-44

Inici: camí d'Inca, núm. 1.

Final: cases de Son Joan Arnau.

Longitud: 707 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí públic.
- Camí sender.
- Camí de pobladors.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí   paret, reixa i obert.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí   - Una barrera tancada amb pany a 135 metres
 No   de l'inici del camí.

OBSERVACIONS

- Segons fonts orals el camí discorria pel marge nord de la parcel·la 130 del polígon 1. No s'ha trobat ni cartografia, ni documentació, ni elements constructius que en confirmin la seva existència.
- Atesa l'antiguitat de la documentació localitzada es recomana l'obertura d'un expedient d'investigació.
- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a una distància de 380 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 380 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 2

Des de l'inici del camí fins a una distància de metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra i grava

Longitud: 327 m

Amplada mínima: 3,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 2 de maig de 1702 Rafel Amengual capbrevava una quarterada de terra que "...Affronta de dos parts ab terras del Convent de Nostra Sra. de Llorito, de altra ab terras que foren de Balthezar Jaume qm. are possehidas per Antonina Jaume Vidua de aquell (a) Barrera, sequia mediant, y camí de pobledors qui va a Son Juan Arnau..." (ARM. ECR 1052).

El 24 de juny de 1702 Joan Monjo, procurador del convent de nostra Senyora de Lloret, capbrevava una peça de terra i vinya, i "...confronta dita viña de una part ab camí qui va de dit lloch de Llorito a la vila de Incha, de altre ab terras de Juan Jaume Marquesi [...] Antoni Gelebert Pareta, ab terras de Antoni Gelebert Balent, de altre ab terras de Barthomeu Amengual Llochtinent antes Margarita Amengual se mare y de altre part ab camí sender qui va de dit lloch a la possessio de Son Juan Arnau..." (ARM. ECR 1052).

El 13 d'octubre de 1778 Miquel Jordà, (a) Moiana, capbrevava una quarterada de terra a Son Baptista (Lloret), que "...Lindan, con camino sendero por el qual se vá al Predio son Juan Arnau, con tierras de Juana Picornell, con tierras de Bartholome Jaume (a) Pau, con tierras de Magdalena Vanrell, con tierras de Miquel

Palleras, con tierras de Miguel Jaume, y con tierras de Isabel Font y Roig..." (ARM. ECR 1055).

El 14 de gener de 1779. Sebastià Llabrés capbrevava una peça de terra al lloc anomenat dels Perellons, i "...Linda dicha tercera parte con tierras de Antonio Gelabert Batiste, con via publica que va a son Juan Arnau y con la otra tercera parte de dicho corton de las mismas pertenencias..." (ERC. 1055).

El 5 de juliol de 1789 el convent de Sant Domingo, també anomenat de Nostra Senyora de Loreto, capbrevava una peça de terra dita la vinya vella, que "...Linda con el camino Real por el qual del propio lugar de Llorito se va a la Villa de Inca, con tierras de Francisca Llabrés V^a de Antonio Jaume (a) Barrera, con tierras de Juan y Antonio Vanrell, con tierras del Honor Bartolomé Amengual, y con camino sendero por el qual se va al Predio llamado son Juan Arnau..." (ARM. ECR 1055).

El 2 de novembre de 1809 Margarita Oliver capbrevava una peça de terra al puig d'en Magí, que "...Linda con tierra de Antonio Gelabert als. Batista, con camino por el qual se va al Predio Son Juan Arnau y con tierras de las mismas pertenencias de Damian Llabres su hermano..." (ARM. ECR 1057).

L'11 de gener de 1827 Francesca Real capbrevava un quartó de terra dit el puig d'en Magí o els Perellons, que "...Linda con tierra de Antonio Gelabert (a) Batista, con camino por el cual se va al Predio Son Juan Arnau, y con tierra de las mismas pertenencias de Damian Llabres su cuñado..." (ARM. ECR 1057).

L'1 de febrer de 1827 El prevere Tomàs Oliver, procurador síndic del convent de nostra Senyora de Lloret, capbrevava una peça de terra anomenada la vinya vella, que "...Linda con camino Real por el cual desde dicho lugar de Llorito se va a la Villa de Inca, con tierra de Francisca Llabres Viuda, con la de Juan, y Antonio Vanrell, con la de Bartholome Amengual, y con camino sendero por el cual se va al Predio llamado Son Juan Arnau..." (ARM. ECR 1057).

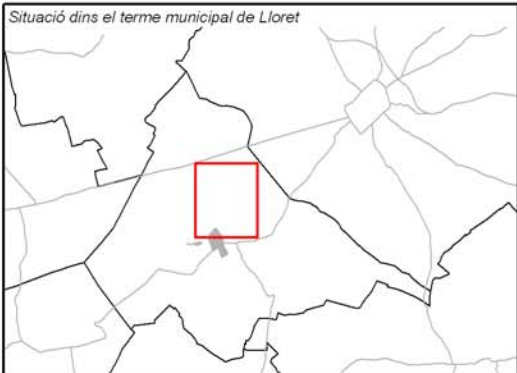
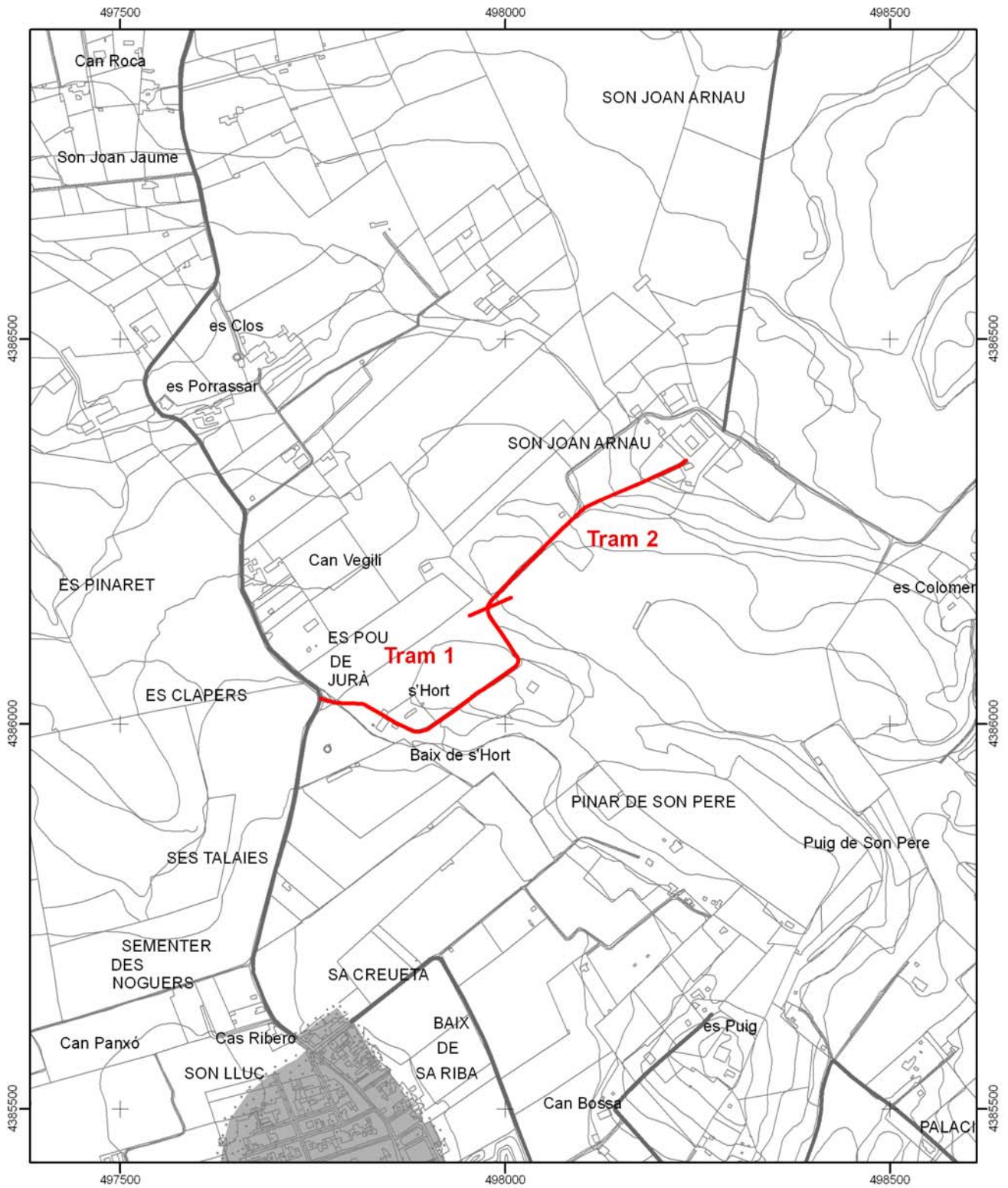
DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- RAMIS PUIG-GROS, A. & GINARD BUJOSA, A. (2001). A la guia dels pobles dedicada a Lloret trobam un apartat que parla de la humanització del paisatge, on podem llegir: "...A més s'han d'esmentar el camí d'Inca (actual camí de Son Gelabert), el camí de Son Joan Arnau, el camí de Llorac, el camí de Son Bauló i el de les Garrigues, que formaven una xarxa radial, documentada des del segle XVII, per unir el nucli urbà amb les possessions i amb sa Comuna..." (pàg. 9).

- ROSSELLÓ VAQUER, R. (2002). En el seu noticiari de Llorito hi ha una petita introducció d'Andreu Ramis Puig-gros, on podem llegir: "...Els camins, els pous i les creus, com a elements i fites definidores de l'espai apareixen força documentades des de dates primerenques. [...] En el segle XVIII trobam el camí d'Inca (1799) i el *camí sender que va a Son Joan Arnau (1799)*..." (pàg. 13-14). Més endavant apareix una notícia segons la qual el 6 de gener de 1645 Gabriel Arnau establí a Miquel Ferragut "...una quarterada, tres lliures i quinze sous de terra a Son Vanrell de Son Joan Arnau, confrontant amb el camí dels pobladors [...] (ARM not. Joan Torrents T-90 f. 169)..." (pàg. 83-84).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000. Apareix el tram 1 parcialment.
- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV Sencelles.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres).
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I. Sencelles.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreres 699 (39-27).
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). *Lloret*. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camino de Son Joan Arnau".

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(39) CAMÍ DE SON JOAN ARNAU	
Escala: 1:7.500 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(40) CAMÍ DE SA SERRA / CAMÍ DE SON DAVIU

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 19-41

Inici: camí d'Algaida, núm. 5.

Final: camí de Sóller (B), núm. 46.

Longitud: 692 m

DOCUMENTACIÓ

- Alineació del camí.
- Obres per part de l'Administració.
- Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a una distància de 460 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 460 m

Amplada mínima: 3,3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a una distància de 134 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 134 m

Amplada mínima: 2,3 m

màxima: 2,7 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Es troba envaït per la vegetació i el ferm en mal estat.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins a connectar amb el camí de Sóller (B), núm. 46.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 98 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Al començament del tram hi ha uns escalons fets de ciment.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 17 d'octubre de 1778 Caterina Jaume capbrevava dues quarterades a la font Figuera (Lloret), que "...Lindan con camino Real por el cual de la presente Villa se vá a la Villa de Algayda, con tierras de Marcos Mirallas, con tierras de Antonio Real, y con el camino de Serra..." (ARM. ECR 1055).

El 8 de novembre de 1809 Miguel Gili capbrevava una peça de terra a la font Figuera, que "...Linda con camino Real por el qual desde dicho lugar de Llorito, se va a la villa de Algayde, con tierra de Nadal Miralles, con la de Agustina Real, y con tierras o camino llamado de la Serra..." (ARM. ECR 1057).

L'1 d'agost de 1851 Antoni Company venia a Gabriel Amengual una peça de terra de pertinències del predi Son Miralles de la Torrassa, que "...Linda con camino de la Serra de Llorach, tierra de Isabel Miralles y otros..." (ARM. CH 293).

Camí de Son Daviu

En sessió plenària celebrada per l'Ajuntament de Sineu el 12 de març de 1913 i a petició d'un veïnat "...se acuerda que la Comision de policia rural y caminos vecinales, de la alineación correspondiente a la pared de la casa que interesa edificar el vecino Miguel Horrach Moragas lindante con el camino de Son Daviu en su finca llamada Llorach..." (AMS. Sign. 1/9).

El mes de setembre de 2004 el Consell de Mallorca redactà el projecte de pavimentació de diversos camins del terme municipal de Lloret de Vista Alegre, entre ells el camí de Son Daviu, amb una longitud de 450 metres. L'adjudicació d'aquest projecte, inclòs al pla d'obres i serveis de 2005, va ser aprovat per l'Ajuntament de Lloret a la sessió plenària celebrada el 8 de juliol del mateix any (AMLL. Sense signatura). Aquesta documentació fa referència al tram 1 del camí.

El camí de Son Daviu està inclòs dins el *Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vista Alegre*, aprovat inicialment en sessió plenària de l'Ajuntament de Lloret el 29 de desembre de 2010. A la fitxa del camí es diu: "Localització: Accés des del camí Vell d'Algaida i des del Camí de Son Fred. Al sud del terme municipal. A l'extrem sud a la intersecció amb el Camí de Son fred i a l'extrem nord ran de Son Daviu d'en Pollencí. [...] Propietat: Pública [...] Grau de protecció: Integral. Camí públic" (AMLL. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- RAMIS PUIG-GROS, A. (2005). El camí de Son Daviu estan inclosos dins el seu recull de camins del terme municipal de Llorito, article publicat en el llibre corresponent a la XV Jornada d'Antroponímia i Toponímia, modificat i tornat a publicar com a annex 1 en el llibre corresponent a la XVIII jornada.

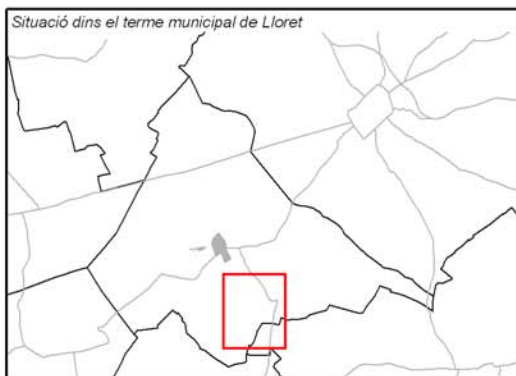
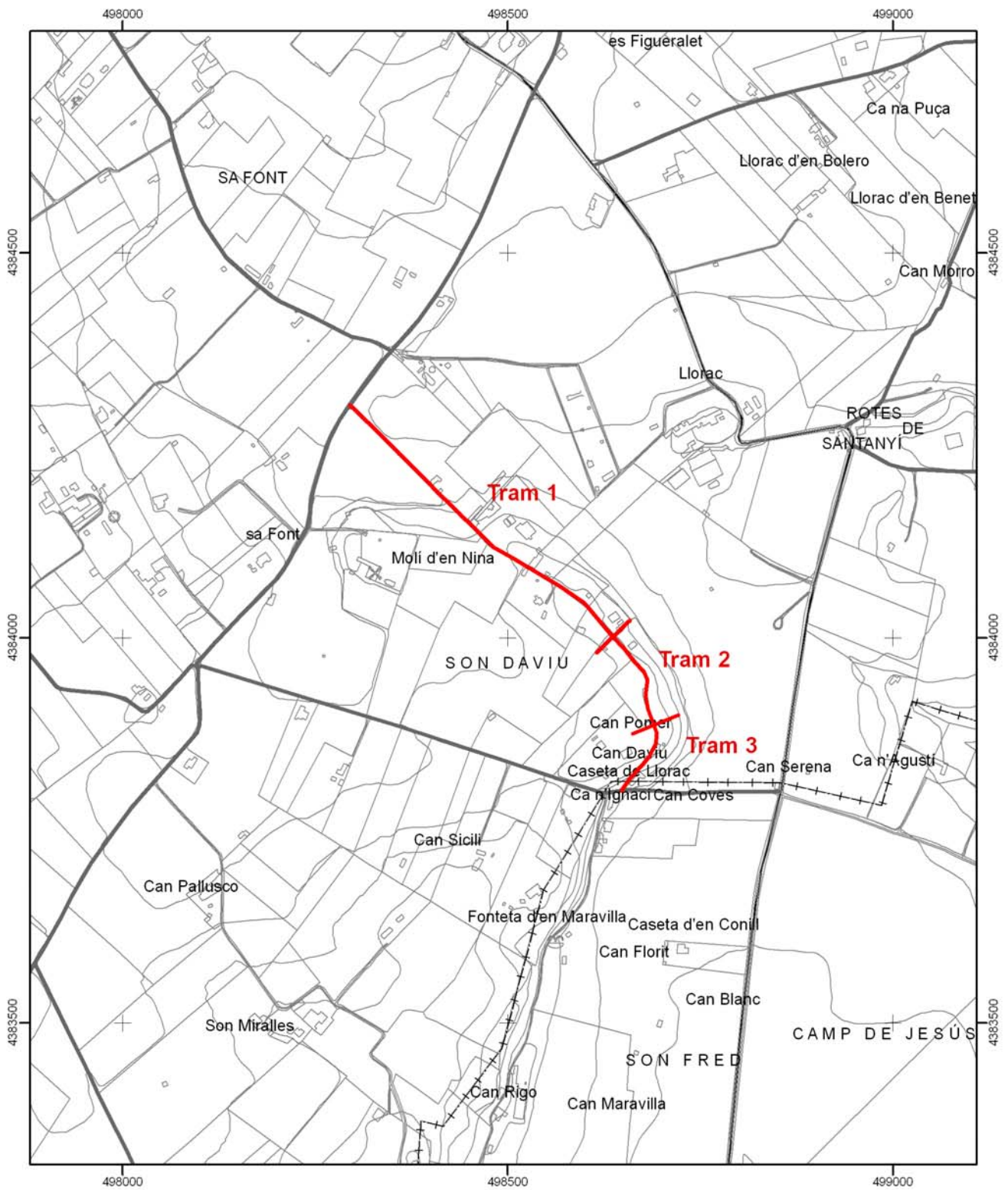
CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- MORENO RAMÍREZ, Pedro (1858). *Plano Geométrico del término jurisdiccional de Sineu*. Escala 1/10.000.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000. Apareix el tram 1.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareix el tram 1 parcialment.
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-II. Sineu.
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix el tram 1.
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000. Apareix el tram 1.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). *Lloret*. Escala 1/5.000. Apareixen els trams 1, 2 i parcialment el tram 3.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(40) CAMÍ DE SA SERRA / CAMÍ DE SON DAVIU	
Escala: 1:7.500 Projectió UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(41) CAMÍ DES COLOMER

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 13-44

Inici: carretera de Montuïri a Sineu, Ma-3130, prop de sa Punta.

Final: carretera de Montuïri a Sineu, Ma-3130, prop de Palaci.

Longitud: 477 m

DOCUMENTACIÓ

- Projecte d'obres per part de l'Administració.

- Sol·licitud de finançament de l'obra d'aglomerat del camí.

SENYALITZACIÓ

Fites

Pintades

Indicadors

Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí   paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals

Obertura d'un Expedient d'investigació

Protecció per interès constructiu

TRAMS

- Tram 1

Des de l'inici del camí fins a una distància de 316 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra i grava

Longitud: 316 m

Amplada mínima: 3,3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a una distància de 61 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 61 m

Amplada mínima: 2,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Es troba envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins al final.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: formigó

Longitud: 100 m

Amplada mínima: 3,4 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El mes de setembre de 2004 el Consell de Mallorca redactà el projecte de pavimentació de diversos camins del terme municipal de Lloret de Vista Alegre, entre ells el camí des Colomer, amb una longitud de 470 metres (AMLL. Sense signatura).

El 9 de setembre de 2005 el ple de l'Ajuntament de Lloret de Vista Alegre aprovà l'expedient de sol·licitud de finançament al Consell Insular de Mallorca per a l'obra d'aglomerat del camí es Colomer" (Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- RAMIS PUIG-GROS, A. (2005). El camí des Colomer i el camí de Palaci són camins inclosos dins el seu recull de camins del terme municipal de Llorito, article publicat en el llibre corresponent a la *XV Jornada d'Antroponímia i Toponímia*, modificat i tornat a publicar com a annex 1 en el llibre corresponent a la XVIII jornada.

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- MORENO RAMÍREZ, Pedro (1858). *Plano Geométrico del término jurisdiccional de Sineu*. Escala 1/10.000. Apareixen els trams 2 i 3 i el final del tram 1.

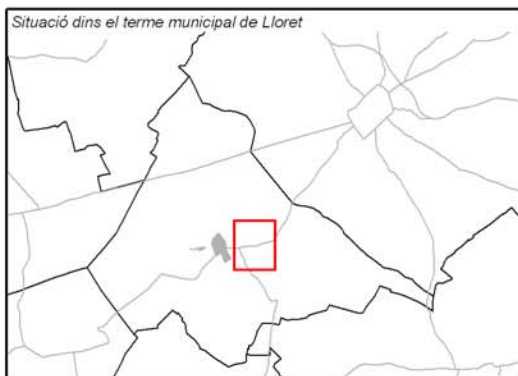
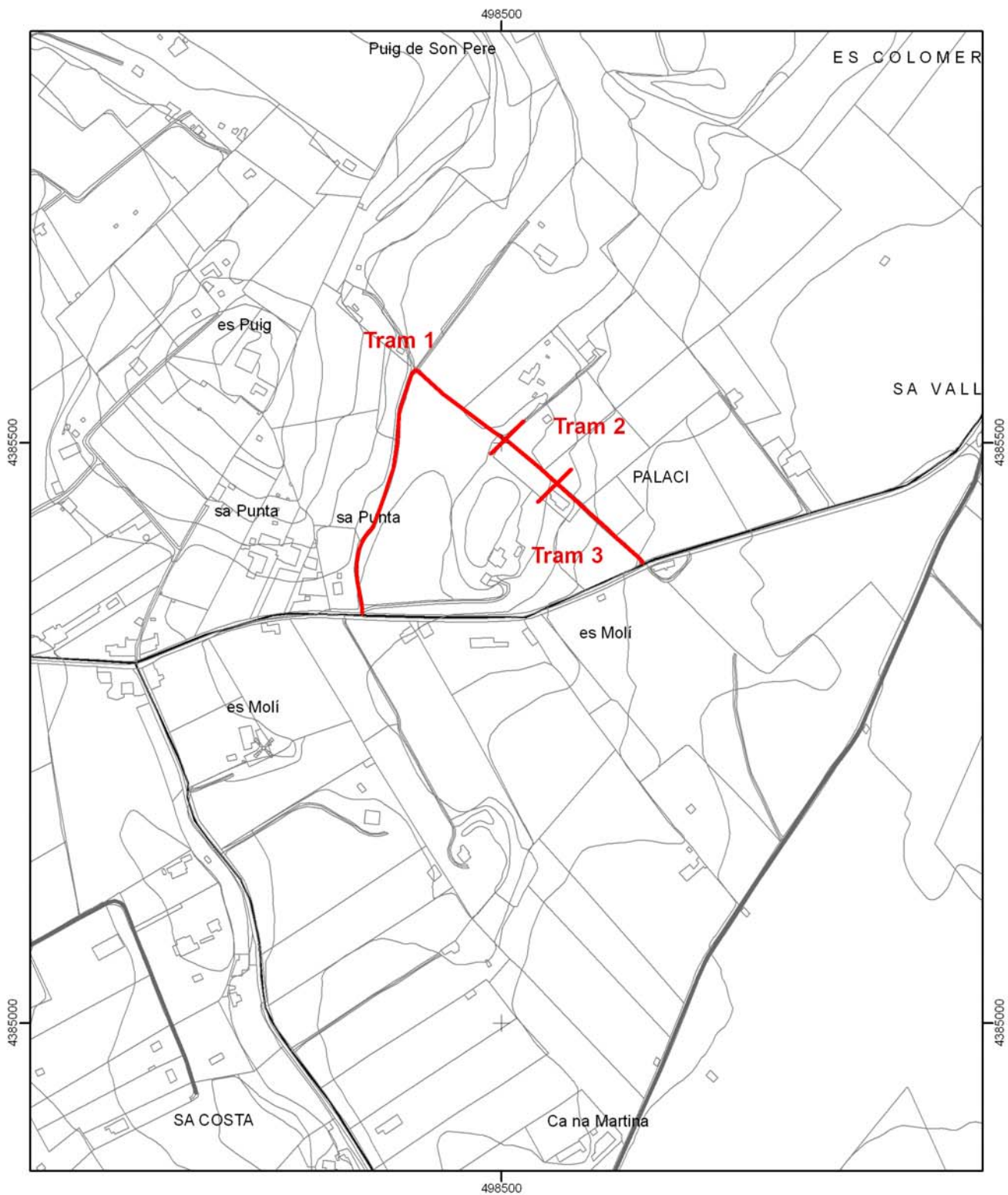
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I. Sencelles i full 699-II. Sineu. Apareix el tram 3 i el tram 1 parcialment.

- SERVICIO CARTOGRAFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreras 699 (39-27). Apareix el tram 1.

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix el tram 1.

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000. Apareix el tram 1.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). *Lloret*. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camino des Colomer".

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(41) CAMÍ DES COLOMER	
Escala: 1:5.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(42) CAMÍ DE SON MIRALLES / CAMÍ DE SON VENT

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 19-41

Inici: camí d'Algaida, núm. 5.

Final: terme municipal de Montuïri

Longitud: 643 m

DOCUMENTACIÓ

- Fitació de terme.
- Obres per part de l'Administració.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 643 m**Amplada mínima:** 3,2 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

En sessió plenària celebrada el 17 de setembre de 1999 l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre aprovà la sol·licitud de finançament al Consell Insular de Mallorca per l'obra de pavimentació asfàltica del camí de Son Miralles, al projecte del qual podem llegir: "...Aquest camí té una longitud de 1.520 m amb paviment bituminós en mal estat..." (AGCM. Sign. 7859/1); el 15 d'abril de 2000 s'aprovà el projecte de l'obra, que va ser adjudicada en sessió plenària del 29 de juny de 2000 (AMLL. Sense signatura). Aquesta documentació també fa referència al camí d'Algaida, núm. 5.

Camí de Son Vent

L'any 1954 l'Institut Geogràfic i Catastral va realitzar els treballs topogràfics per delimitar la línia de terme dels municipis de Montuïri i Lloret de Vistalegre i assenyalar les fites comunes. A l'acta de les operacions practicades podem llegir el següent: "...Mojón cinco [...] Se halla en el paraje "Son Miralles" y en el punto de unión de tres lindes con el ángulo suroeste del Cº de Son Vent..." (IGN. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- ORDINAS i MARCÉ, G. (1999). Al seu article sobre els pous públics de Llorito, publicat en el llibre corresponent a les Terceres jornades d'estudis locals de Lloret de Vistalegre, anomena el pou de Son Miralles del que diu: " El trobarem no lluny de sa Font Figuera, al sud del poble, en el camí de Son Miralles..." (pàg. 263).

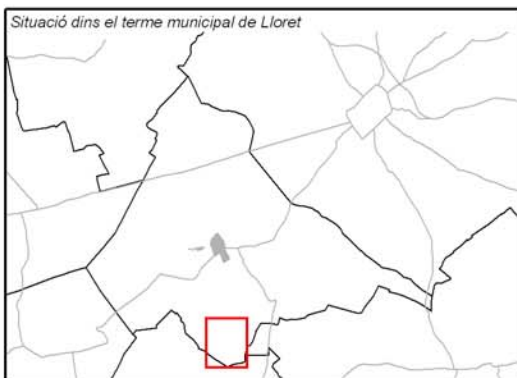
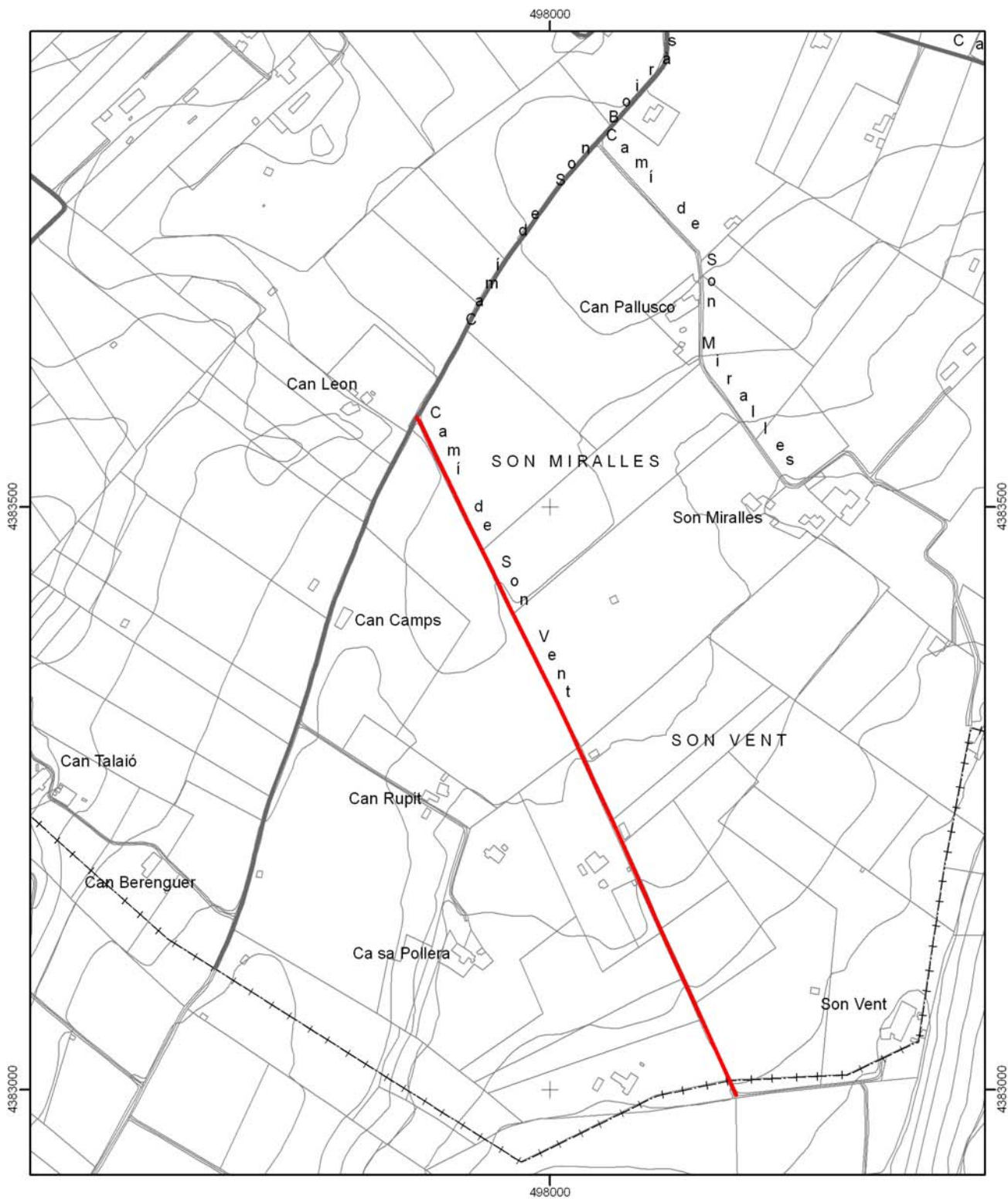
- RAMIS PUIG-GROS, A. (2005). El camí de Son Vent és un dels camins inclosos dins el seu recull de camins del terme municipal de Llorito, article publicat en el llibre corresponent a la XV Jornada d'Antroponímia i Toponímia, modificat i tornat a publicar com a annex 1 en el llibre corresponent a la XVIII jornada.

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- MORENO RAMÍREZ, Pedro (1858). *Plano Geométrico del término jurisdiccional de Sineu*. Escala 1/10.000.

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.
- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1930-1931). Escala 1/100.000.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV, Sencelles.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres).
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I. Sencelles.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreres 699 (39-27).
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). *Lloret*. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "camino de Son Vent".

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(42) CAMÍ DE SON MIRALLES / CAMÍ DE SON VENT	
Escala: 1:5.000	
Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(43) CAMÍ D'ESTABLIDORS DE SON GELABERT (A)

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1:5.000: 13-34

Inici: camí de Son Gelabert, núm. 1.

Final: fins a una distància de 430 metres.

Longitud: 430 m

DOCUMENTACIÓ

- Obres per part de l'Administració.

- Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i pasiatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí   parets.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- El camí d'Establidors de Son Gelabert (A), núm.43 i el camí d'Establidors de Son Gelabert (B), núm. 49 són un mateix camí que s'ha dividit en dos a causa de la documentació.

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 430 m**Amplada mínima:** 4,4 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

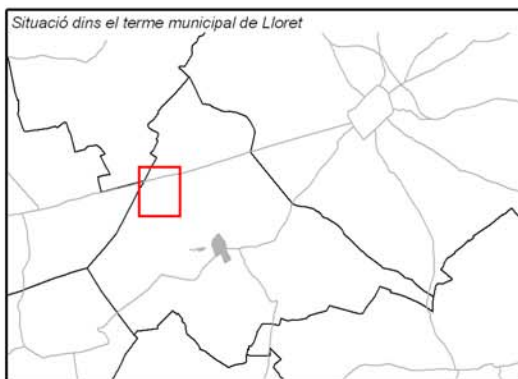
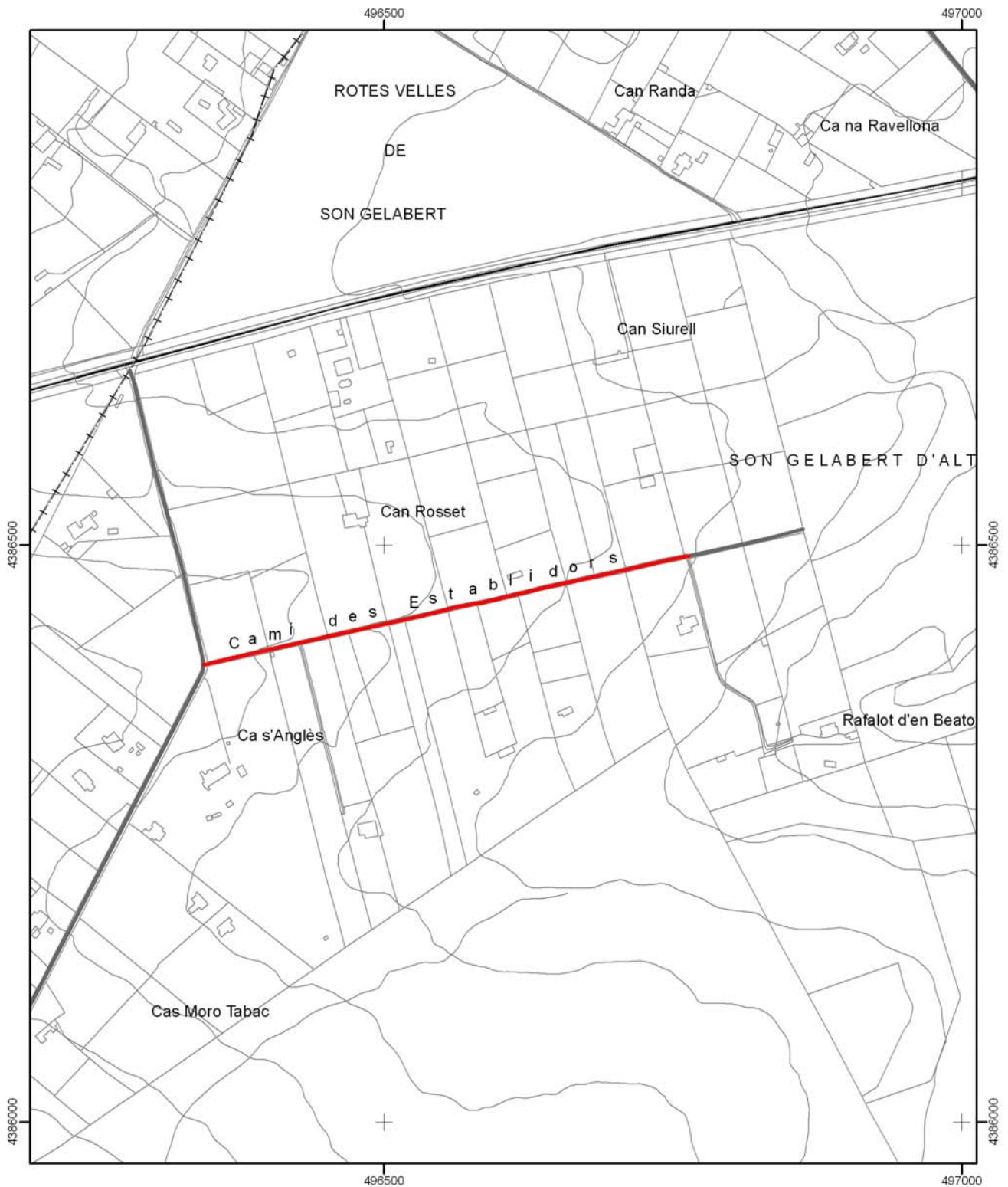
El camí d'establidors de Son Gelabert està inclòs dins el *Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre*, aprovat inicialment en sessió plenària de l'Ajuntament de Lloret el 29 de desembre de 2010. A la fitxa del camí es diu: "Localització: Camí de carro, tancat de paret que s'esten des del camí de Cas Moro Tabac fins a Son Gelabert d'Alt en direcció llevant-ponent. [...] Propietat: Privada [...] Referències històriques: La seva construcció està vinculada als establiments de l'esmentada possessió. Aquest camí apareix referenciat de forma precisa a les escriptures de les propietats confrontants «Una suerte de tierra labrantia secana [...] Confina al sur con camino de rueda de establecedores...» (1883) [...] Grau de protecció: Integral. Camí privat" (AMLL. Sense signatura).

Segons certificat emès pel secretari interventor de l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre en data de 8 de setembre de 2011 al llarg dels anys s'han realitzat actuacions consistents en pavimentació asfàltica i neteja de voreres en els següents camins: camí de sa Costa, camí Establidors (Establecedores), camí de Sa Vela (Ajuntament de Lloret. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:**CARTOGRAFIA ON APAREIX:**

- MORENO RAMÍREZ, Pedro (1858). *Plano Geométrico del término jurisdiccional de Sineu*. Escala 1/10.000.
- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareix majoritàriament.
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I. Sencelles.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreras 699 (39-27).
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). *Lloret*. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(43) CAMÍ D'ESTABLIDORS DE SON GELABERT (A)	
Escala: 1:5.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(44) CAMÍ VELL D'ARIANY (B)

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 13-44 / 19-41

Inici: carretera de Montuïri a Sineu, Ma-3130, a les rotes de Santanyí.

Final: camí Vell d'Ariany (A), núm. 8.

Longitud: 595 m

DOCUMENTACIÓ

- Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí   paret i obert.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí   - Tres reixes al tram 3.
 No

OBSERVACIONS

- El tram 3 actualment no existeix.
- Segons fonts orals els que venien dels pobles del sud de Mallorca per anar a vendre al mercat de Sineu, dormien a les rotes de Santanyí, on hi havia unes tanques per deixar els animals. D'aquí seguien pel camí Vell d'Ariany (B) (núm. 44) i el camí de Son Mas (núm. 16).
- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a una distància de 52 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 52 m

Amplada mínima: 3,2 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a un pou prop de Can Morro.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 115 m

Amplada mínima: 2,1 m
màxima: 2,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Es troba molt envaït per la vegetació.

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☒ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins a connectar amb el camí Vell d'Ariany (A), núm. 8.

Tipologia: ?

Tipus de ferm: desconegut

Longitud: 428 m

Amplada mínima: 0 m

Seguiment: desconegut

Estat: desconegut

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

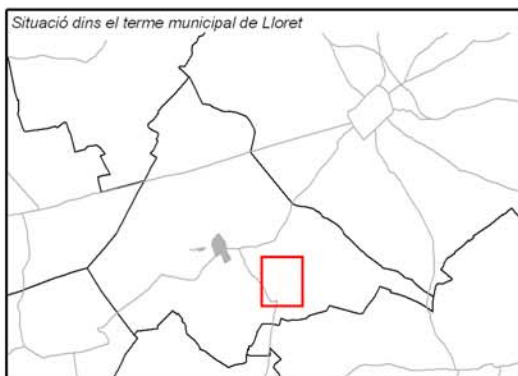
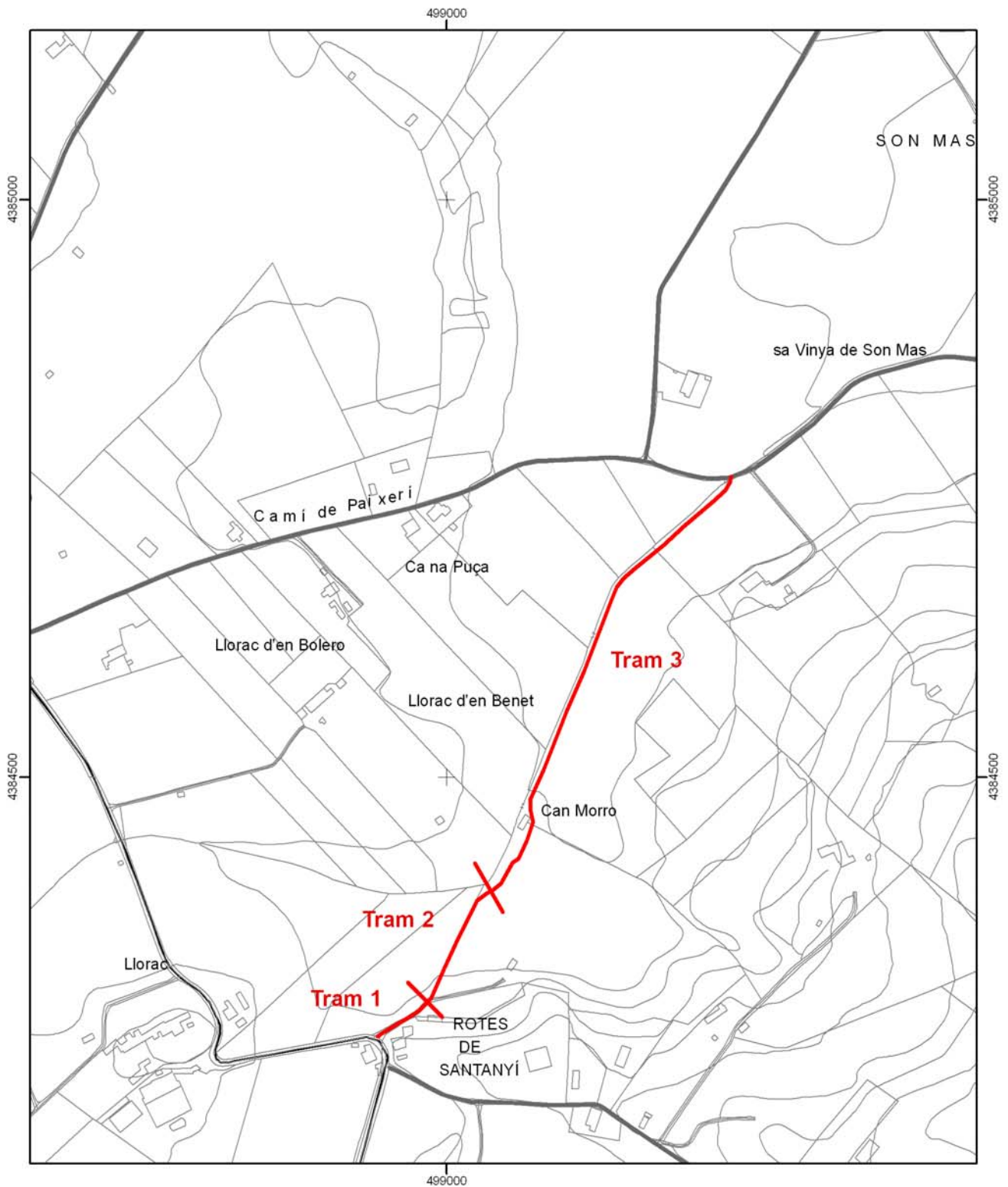

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El camí Vell d'Ariany està inclòs dins el *Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre*, aprovat inicialment en sessió plenària de l'Ajuntament de Lloret el 29 de desembre de 2010. A la fitxa del camí es diu: "Propietat: Pública [...] Descripció de l'element: Fa part del camí que procedent d'Ariany, travessa el terme de Sineu, intercedint les carreteres de Sineu a Petra i de Sineu a Sant Joan. Entra al terme de Llorito en el punt d'intersecció amb el Camí Vell de Sineu a Sant Joan. Separa les terres de Son Mas de les de Paixarí. El seu traçat transcorre ran del Torrent de Llorac i travessa les terres d'aquesta possessió. Surt a les denominades Rotes de Santanyí on enllaça amb l'actual carretera Ma 3231 Llorito – Montuiri [...] Grau de protecció: Integral. Camí públic" (AMLL. Sense signatura). Aquesta documentació també fa referència al camí Vell d'Ariany (A), núm. 8.

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:**CARTOGRAFIA ON APAREIX:**

- MORENO RAMÍREZ, Pedro (1858). *Plano Geométrico del término jurisdiccional de Sineu*. Escala 1/10.000.
- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareix com a part del "camino de Stª Margarita a Palma".
- SERVICIO CARTOGRAFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I, Sineu. Apareixen els trams 2 i 3.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(44) CAMÍ VELL D'ARIANY (B)	
Escala: 1:5.000 Projectió UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(45) CAMÍ DES RAS

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1:5.000: 13-34

Inici: camí de sa Comuna, núm. 11.

Final: terme municipal de Sencelles.

Longitud: 338 m

DOCUMENTACIÓ

- Projecte d'ordenació de la Comuna de Llorito (1964).

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- El camí discorre per dins la finca pública de la comuna de Lloret.
- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS

- Tram 1

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 338 m

Amplada mínima: 3,5 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

Cadena

Pont

Escopidors

Pedres passadores

Paret

Escalons

Ratlletes

Paretons

Clavegueres

Pujadors

Gual empedrat

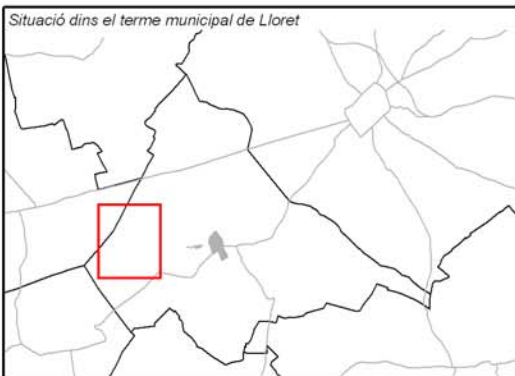
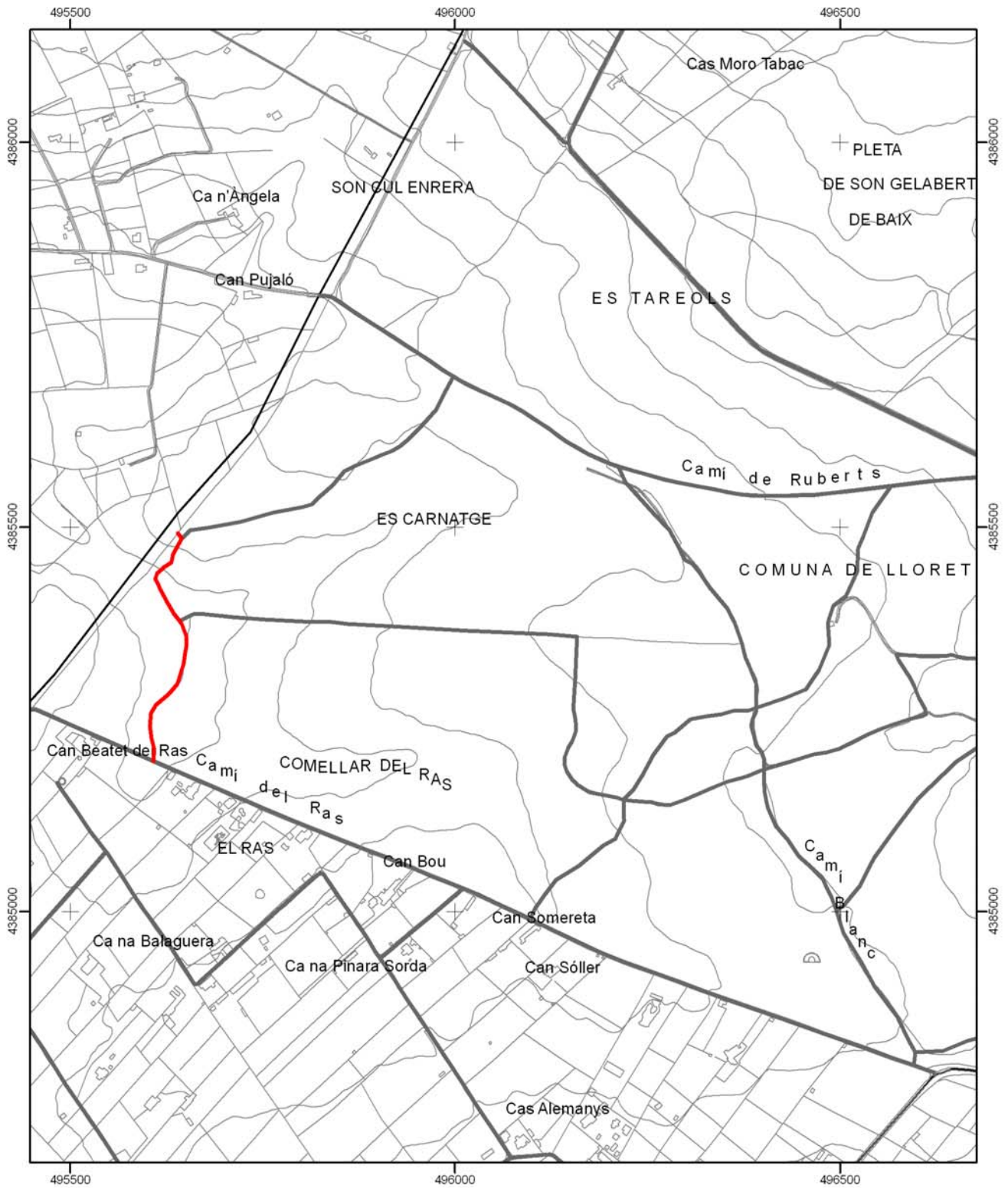
Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

En el plànol que acompanya el projecte d'ordenació de la Comuna de Llorito (1964), apareix grafiat el camí des Ras (AMLL. Sign. 589/6).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(45) CAMÍ DES RAS	
Escala: 1:7.500	
Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(46) CAMÍ DE SÓLLER (B) / CAMÍ DE SON BAULÓ / CAMÍ DE SON BOLÓ

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1: 5.000: 13-44 / 19-41

Inici: final del camí de Sóller (A), núm. 4.

Final: carretera Ma-3231, a la partió de terme.

Longitud: 225 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí rural.
- Plan Nacional de Vías Provinciales (1973).
- Obres per part de l'Administració.
- Catàleg del patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors - Un de "camí de Son Fred" al final del camí.
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí paret i reixa.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- El camí de Sóller (A), núm. 4, i el camí de Sóller (B), núm. 46, són un mateix camí que s'ha dividit en dos perquè el primer (núm. 4) és tot dins el terme municipal de Lloret, mentre que, segons la fitació de terme entre Sant Joan i Lloret de Vistalegre duita a terme l'any 1954, la partió entre aquests dos termes és l'eix del camí de Sóller (B), núm. 46.
- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1****Tipologia:** carro**Tipus de ferm:** asfalt**Longitud:** 225 m**Amplada mínima:** 3,8 m**màxima:** 5,5 m**Seguiment:** sense problemes**Estat:** bo**Interès constructiu** Sí No**Elements constructius** Cadena Pont Escopidors Pedres passadores Paret Escalons Ratlletes Paretons Clavegueres Pujadors Gual empedrat Marges**DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:**

En consell celebrat per la Universitat de Sineu el 24 de febrer de 1602 un dels jurats denunciava que un veïnat "...se auria acomissat un tros de comu entre lo cami de Soller y de montuiri en Incha [...] Sobre la qual prepositio fonch conclus per la maior part del consell que sia defensat dit ros de comu real, o, camins y per aquella deffensio tinguem sindicat los jurats G. Gili y M. Gacias..." (AMS. Sign. I/28).

El 7 de maig de 1781 Joaquim Bauçà venia a Guillem Miralles una peça de terra a Son Miralles (Lloret), que "...Confina con camino que va al Predio llamado Son Brondo de otra con tierras de Antonio Daviu y por las restantes dos partes con tierras de vos dicho comprador..." (ARM. CH 288).

En l'expedient de camins i travessies, format l'any 1821 per ordre del comissionat del Reial Acord Leonard Oliver, cada ajuntament donava notícies de l'estat en què es trobaven els camins del seu districte i les recomposicions que havien de menester. En el cas de Lloret es presentà una relació dels camins i travessies que s'han de recomposar, en la qual apareix "...2º= otra travesia que está en el camino general n.4º [camino general llamado de Llumayor] llamada de Soller en igual estado a la anterior [totalmente estropeada]..." (AGCM. Sign. X-822/9).

Segons consta a l'acta del ple celebrat per l'Ajuntament de Sineu el 8 d'agost de 1854, amb la indicació de "Sobre el Camino de Solle", es donava compte d'un expedient instruit a instàncies d'un veïnat, i diu: "...Respecto de quedar justificado por las declaraciones subministradas por los solicitantes, como por el dictamen dado por la comision de obras y director de caminos vecinales, que el camino de que se trata era antiguamente util para carruages y caballerias, como se deja ver en varios puntos del mismo y que los colindantes a beneficio del tiempo lo han estrechado en diferentes puestos, y que solo pueden transitar por el caballerias; es de parecer esta corporacion se reponga en estado de transitar por él carruages a costas de los colindantes y a proporcion de lo que cada uno pueda haber usurpado, y esto se hará bajo la direccion del director de caminos vecinales de este distrito..." (AMS. Sign. I/1).

Camí de Son Bauló / camí de Son Boló

El 16 de juny de 1789 Gabriel Real (a) Rabí capbrevava una peça de terra en el camí de Son Bauló, que "...Linda con el dicho camino, con tierras del Convento de Santo Domingo del mismo lugar mediante el camino llamado dels Jonchs, con tierras de Margarita Florit, y con tierras de Antonia Real (a) Rabí..." (ARM. ECR 1055).

El 2 de novembre de 1809 Joana Jaume capbrevava el pont de Son Bauló (Lloret), que "...Linda con tierra del Convento de dicho lugar, con tierra de Juan Real, con la de Antonio Vanrell, con la de Gabriel Real, y con camino llamado de Son Bauló..." (ARM. ECR 1057).

El 31 de desembre de 1959 l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre va fer un pagament per diversos jornals invertits en les reparacions dels camins de sa Font i Son Boló, entre altres (AMLL. Sign. 688).

El Govern Civil de Balears va incloure les obres de reparació del ferm dels camins veïnals de Son Boló, sa Font, Punta d'en Pagès a la carretera de Montuiri, Molins a la carretera de Palma i Camp de Pina, dins la campanya municipal del 18 de juliol de 1962-1963 (ARM. Sign. L-596).

En el ple del 28 de juny de 1971 el consistori de Lloret aprovà l'import del subministre de grava per la reparació del camí de Son Boló (AMLL. Sign.21).

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.12. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre envià per formar aquest pla, el camí de Son Boló i Son Daviu és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de Lloret de Vista Alegre*, del mateix any, amb inici a la ctra. PM 313 d'Algaida i final a la ctra. núm. 529 de Lloret a Montuiri, amb una longitud de 2,1 quilòmetres i una amplada de 4,5 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

El 6 de juliol de 1973 l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre aprovà un manament de pagament amb un import de 7.500 pessetes pels treballs de neteja al camí Son Boló (AMLL. Sign. 698).

El mes de maig de 1975 l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre va procedir a l'obra "...de bacheo con balastro de los caminos rurales de Son Gelabert, Son Boló y Camp de Pina, de este término..." (AMLL. Sign. 599/8).

El febrer de 1982 l'enginyer provincial, A. Parietti, redactà el projecte de pavimentació asfàltica del camí de Son Boló (AMLL. Sign. 594/3).

L'any 1993 el Servei de Vies i Obres del Consell Insular de Mallorca elaborà el projecte de pavimentació asfàltica del camí de Son Bauló (AGCM. Sign. 7749/1), i el mes d'octubre de 1994 el mateix organisme tornà a redactar el projecte de pavimentació asfàltica de diversos camins del terme municipal de Lloret de Vistalegre, entre ells el de Son Bauló (AMLL. Sign. 982).

En sessió plenària celebrada pel consistori lloretà el 4 de setembre de 1994 s'acordà sol·licitar la inclusió de les obres de pavimentació del camí del Ras, camí de Son Boló, camí de Ruberts i camí de ses Rotes, dins el pla d'obres i serveis de 1995 del Consell Insular de Mallorca (AMM. Sense signatura).

El ple del 11 d'abril de 1995 de l'Ajuntament de Lloret de Vistalegre aprovà el projecte de l'obra de pavimentació del camí Son Boló (AMLL. Sense signatura).

El camí de Son Boló i de Son Fred està inclòs dins el *Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre*, aprovat inicialment en sessió plenària de l'Ajuntament de Lloret el 29 de desembre de 2010. A la fitxa del camí es diu: "Localització: El camí de Son Boló és un camí de carro que va des de la carretera de Sineu a Palma (Ma 3130) fins al camí de Sineu a Algaida. A l'extrem nord parteix del Cementeri i acaba, al sud, a la denominada costa de na Curta. Passa per ses cases de Son Bauló, per Can Fesol i divideix les terres de l'antiga possessió de Son Bauló de les de sa Casa Nova.

El de Son Fred és un camí de carro (asfaltat que va del camí de Sineu a Algaida (a sa Costa de na Curta) fins a la carretera de Lloret a Montuïri (Ma 3231) i prossegueix cap a Son Brondo. Transcorre entre Son Daviu i Son Fred i al terç meridional conforma el límit municipal amb Montuïri. Es va asfaltar conjuntament amb el camí de Son Boló el 1982. [...] Propietat: Pública [...] Referències històriques: Camí reial de Ruberts a Sant Joan (1497) confronta de l'alqueria de Jordi Moranta. [...] Grau de protecció: Integral. Camí públic" (AMLL. Sense signatura).

Camí des camp de Jesús

L'any 1955 l'Institut Geogràfic i Catastral va realitzar els treballs topogràfics per delimitar la línia de terme dels municipis de Sant Joan i Lloret de Vistalegre i assenyalar les fites comunes. A l'acta de les operacions practicades podem llegir el següent: "Mojón once [...] La línea límite de término reconocida entre estos dos mojones es la que siguiendo la alinación entre los mojones números nueve y diez se encuentra con el eje del camino des Camp de Jesus por cuyo eje continua en dirección este hasta su unión con el camino vecinal de Montuïri a Lloret de Vista Alegre enlazando en este en sentido perpendicular hasta encontrar el eje del camino de Son Brondo y desde este eje hasta el mojón número once por la normal de dicho mojón al eje del camino" (IGN. Sense signatura). D'acord amb aquesta documentació el topònim de "Camí des camp de Jesús" és des de les cases de Can Daviu fins a la partió de terme.

Pel que fa a la continuació d'aquest camí a dins el terme municipal de Sant Joan s'ha trobat la següent documentació:

Camí de Son Brondo

El gener de 1973, el Grup de Treball de Balears, encarregat directe a les illes de l'elaboració del *Plan Nacional de Vías Provinciales*, demanava a tots els ajuntaments la seva col·laboració per dur a terme la primera etapa de l'esmentat pla, que tenia com a objecte la catalogació de tots els camins d'ús permanent i servei públic existents a la província (veure 2.1.12. Annex).

Pel que fa a les notícies que l'Ajuntament de Sant Joan envià per formar aquest pla, el camí de Son Brondo és un dels inclosos dins el *Catálogo de las carreteras o caminos existentes en la Provincia a cargo de San Juan*, del mateix any, amb inici al carretera pm-323, km 11'5 i final a c. v. Montuïri-Lloret, amb una longitud

d'1 quilòmetre i una amplada de 4 metres (Consell de Mallorca. Vies i Obres. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- GINARD BUJOSA, A. & RAMIS PUIG-GRÒS, A. (2008). En parlar del camí de Llorac els autors diuen: "...El camí de Llorac, o *camí del moli de llorach* (AMS, 2/19 Cadastre 1759) es correspon amb l'actual carretera que uneix Llorito amb Montuïri. Parteix del camí de Sineu (Ma-3130), entre l'antic molí de Llorac i es *Cocons*; per baix de sa Costa arriba a Llorac i segueix fins al terme de Montuïri ran del camp de Jesús de Son Brondo. El projecte i reforma del camí són de 1930 (CORTÈS FORTEZA, 1995: 36). Dins el terme de Llorito creua el camí d'Algaida, ran del Figueralet (aquesta intersecció es podria correspondre amb el topònim històric de la *creu de Llorac*), el camí de sa Rota d'en Palem, el torrent de Llorac, el camí vell d'Ariany, el camí de Son Coix i el camí de Son Fred que delimita el terme municipal..." (pàg. 242).

- RAMIS PUIG-GROS, A. (1999). A la seva obra dedicada a la toponímia lloritana del segle XVIII, dedica un apartat a les vies de comunicació, on diu: "El camí de Son Bauló; el camí de Son Joan Arnau i el camí de Llorach unien l'incipient nucli urbà amb les possessions més destacades del terme..." (pàg. 102).

- RAMIS PUIG-GROS, A. (2005). El camí de Son Bauló i el camí de Son Fred estan inclosos dins el seu recull de camins del terme municipal de Llorito, article publicat en el llibre corresponent a la XV Jornada d'Antroponímia i Toponímia, modificat i tornat a publicar com a annex 1 en el llibre corresponent a la XVIII jornada.

- RAMIS PUIG-GROS, A. & GINARD BUJOSA, A. (2001). A la guia dels pobles dedicada a Lloret trobam un apartat que parla de la humanització del paisatge, on podem llegir: "...A més s'han d'esmentar el camí d'Inca (actual camí de Son Gelabert), el camí de Son Joan Arnau, el camí de Llorac, el camí de Son Bauló i el de les Garrigues, que formaven una xarxa radial, documentada des del segle XVII, per unir el nucli urbà amb les possessions i amb sa Comuna..." (pàg. 9).

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- *Mapa Militar de España formado por el Cuerpo del Estado Mayor del Ejército* (1913-1921). Escala 1/100.000.

- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000. Apareix amb el nom de "Cº de Son Fret".

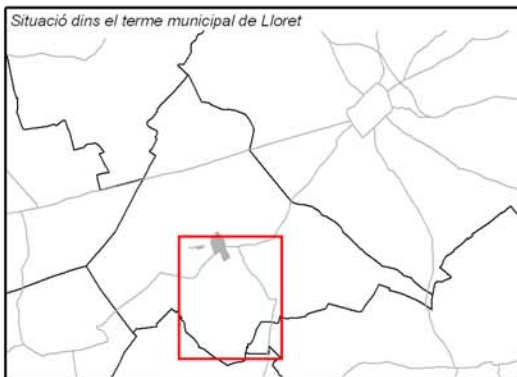
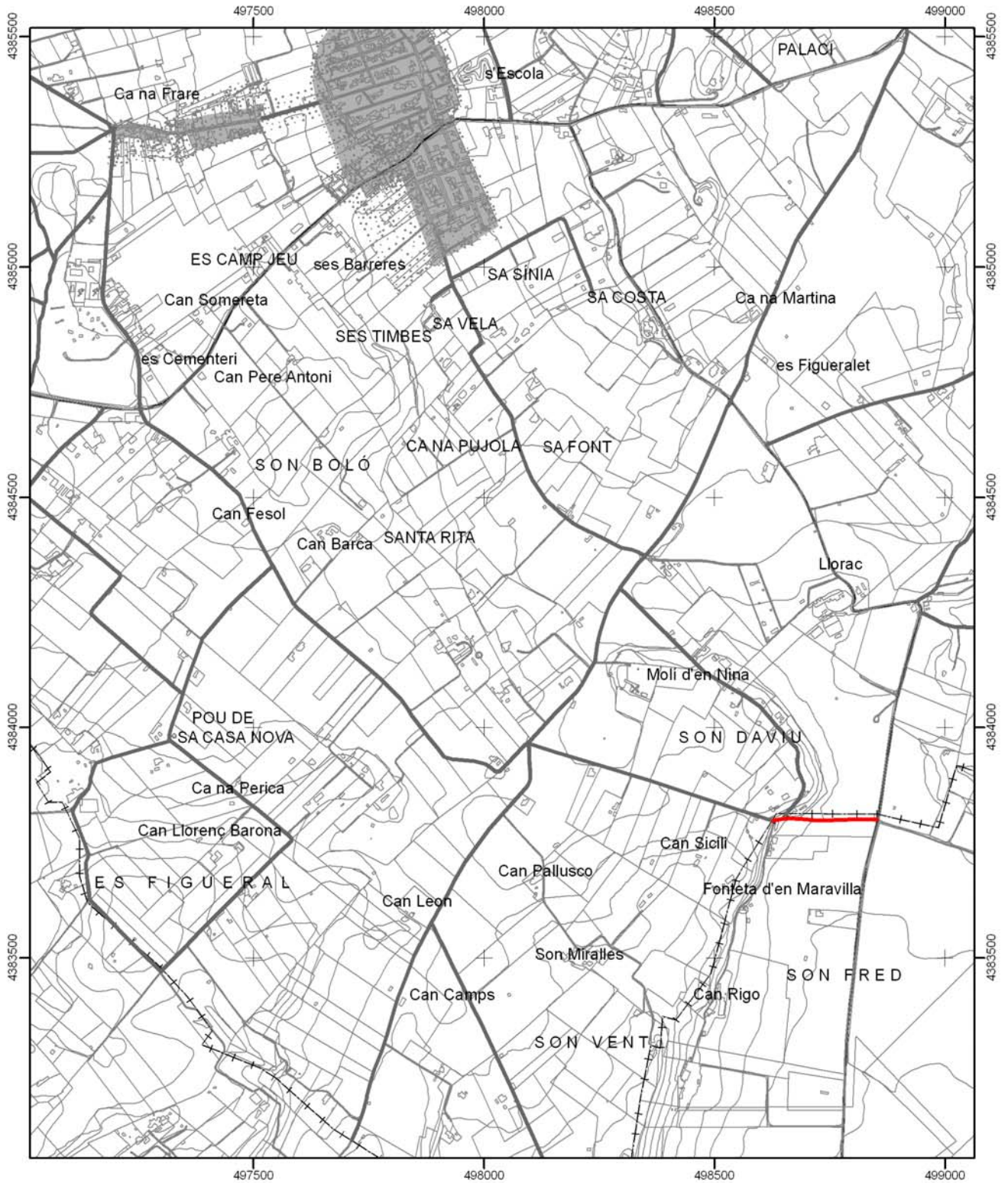
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I Sineu.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres).

- Plànol de *Carreteras o caminos existentes en la provincia a cargo del Ayuntamiento de Lloret de Vistalegre* (Plan Nacional de Vías Provinciales, 1973). Escala 1/25.000.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1984). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/100.000. Manacor (20-14).
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I Sencelles.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreras 699 (39-27).
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). Lloret. Escala 1/5.000. Apareix amb el nom de "Camino de Son Fred".

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(46) CAMÍ DE SÓLLER (B) / CAMÍ DE SON BAULÓ / CAMÍ DE SON BOLÓ	
Escala: 1:12.500 Projectió UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(47) CAMÍ DES PUIG

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1:5.000: 13-44

Inici: carretera de Sineu a Pina, Ma-3130, prop de Can Sirena.

Final: es Puig.

Longitud: 401 m

DOCUMENTACIÓ

- Camí sender.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí   paret, reixa i obert.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Des de l'inici del camí fins a una distància de 205 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: asfalt

Longitud: 205 m

Amplada mínima: 2,3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☐ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

- Tram 2

Continuació del camí fins a una distància de 132 metres.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: formigó

Longitud: 132 m

Amplada mínima: 4 m

Seguiment: sense problemes

Estat: bo

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

- Tram 3

Continuació del camí fins al final.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 64 m

Amplada mínima: 3 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☒ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El 27 de gener de 1703 Gabriel Coll venia a Bartomeu Jordi una peça de terra a Llorito, "...confrontat ex una parte cum itinere Regio quo itur a dicto loco de Llorito ad villam de Sineu ex alia cum itinere senderio quo itur al Puig de las Merendaxes et ex alia parte cum terra heredis Joannis Amengual sartoris..." (ARM. ECR 100).

El 29 de gener de 1779 el convent de Sant Domingo de Lloret capbrevava una peça de terra que "...Linda con Camino Real que de dicho lugar va a la villa de Sineu, con camino sendero por donde se va al Puig de las Marandaxes, y con tierras de los herederos de Magdalena Amengual..." (ARM. ECR 1055).

El 5 de juliol de 1789 el convent de Sant Domingo, també anomenat de Nostra Senyora de Loreto, capbrevava una peça de terra a Lloret, que "...Linda con el camino Real por el qual desde el dicho lugar se va a la propia Villa, con camino sendero por el qual se va al Puche de las Merendaxes o den Margoy, y con tierras de Antonio Jaume (a) Ruberto..." (ARM. ECR 1055).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- RAMIS PUIG-GROS, A. (2005). El camí des Puig és un dels camins inclosos dins el seu recull de camins del terme municipal de Llorito, article publicat en el llibre corresponent a la *XV Jornada d'Antroponímia i Toponímia*, modificat i tornat a publicar com a annex 1 en el llibre corresponent a la XVIII jornada.

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1960). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/25.000. Full 699-IV Sencelles. Apareix el tram 1.

- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1965). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Full 699 (Porreres). Apareix el tram 1.

- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I Sencelles.

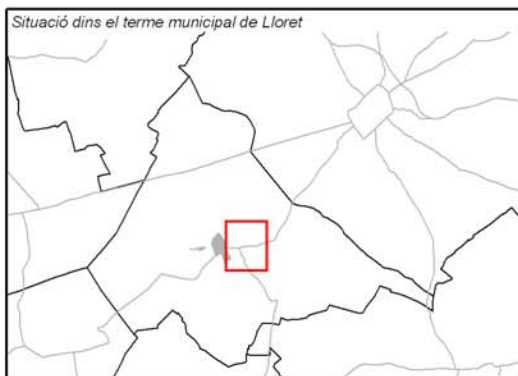
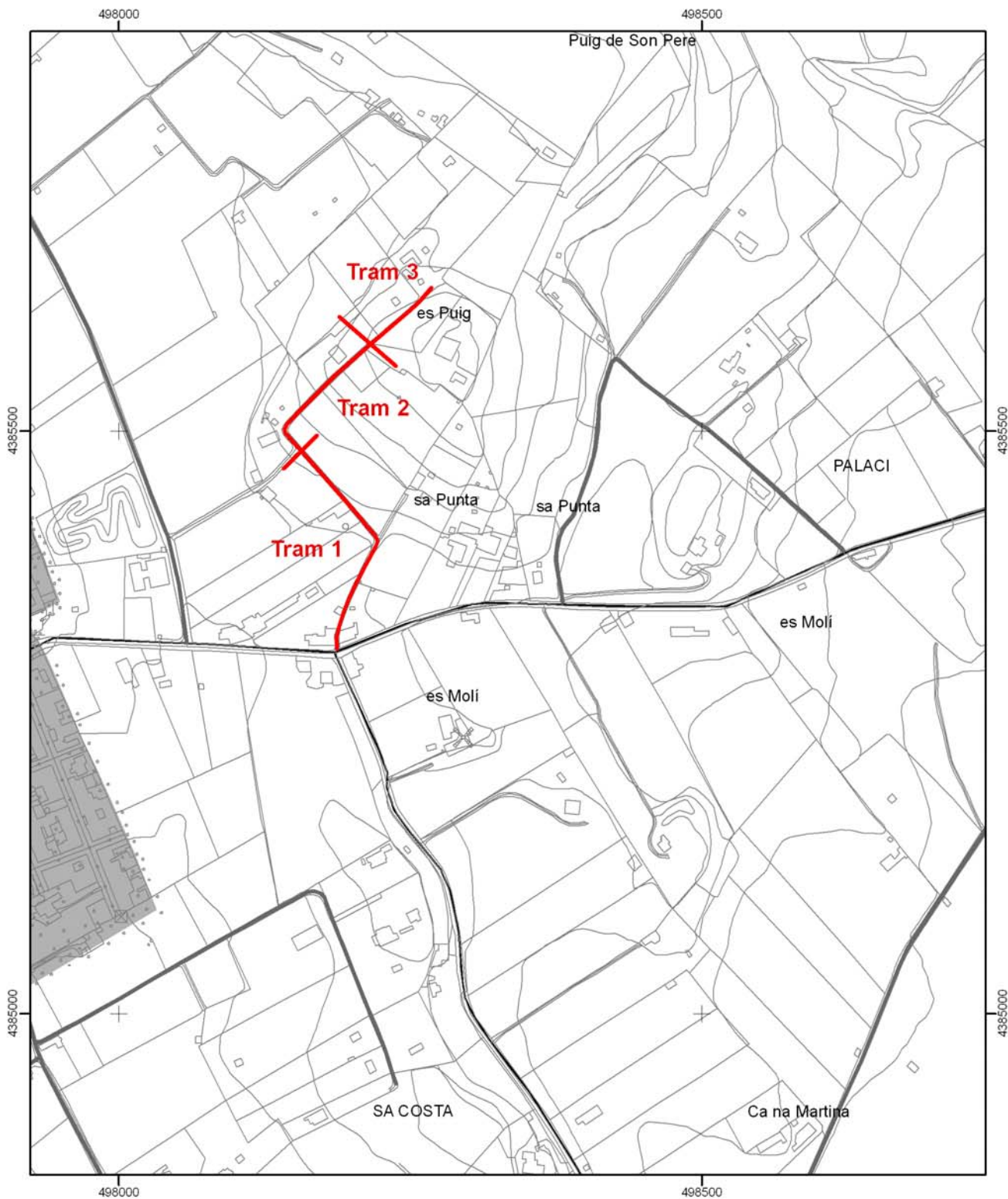
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreres 699 (39-27).

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000.

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000.

- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). *Lloret*. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(47) CAMÍ DES PUIG	
Escala: 1:5.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(48) CAMÍ DE CA NA FRARE AL POU D'AIGUA

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1:5.000: 13-34 / 13-44

Inici: camí des Cementeri, núm. 11, prop de Ca na Frare.

Final: camí des Ras, núm. 45.

Longitud: 1903 m

DOCUMENTACIÓ

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- El camí discorre per dins la finca pública de la comuna de Lloret.
- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS

- Tram 1

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 1.903 m

Amplada mínima: 3,5 m

Seguiment: regular

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

Cadena

Pont

Escopidors

Pedres passadores

Paret

Escalons

Ratlletes

Paretons

Clavegueres

Pujadors

Gual empedrat

Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

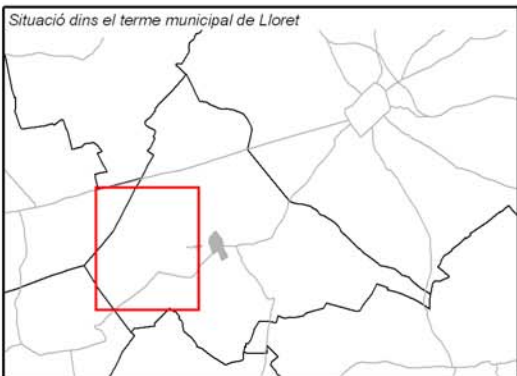
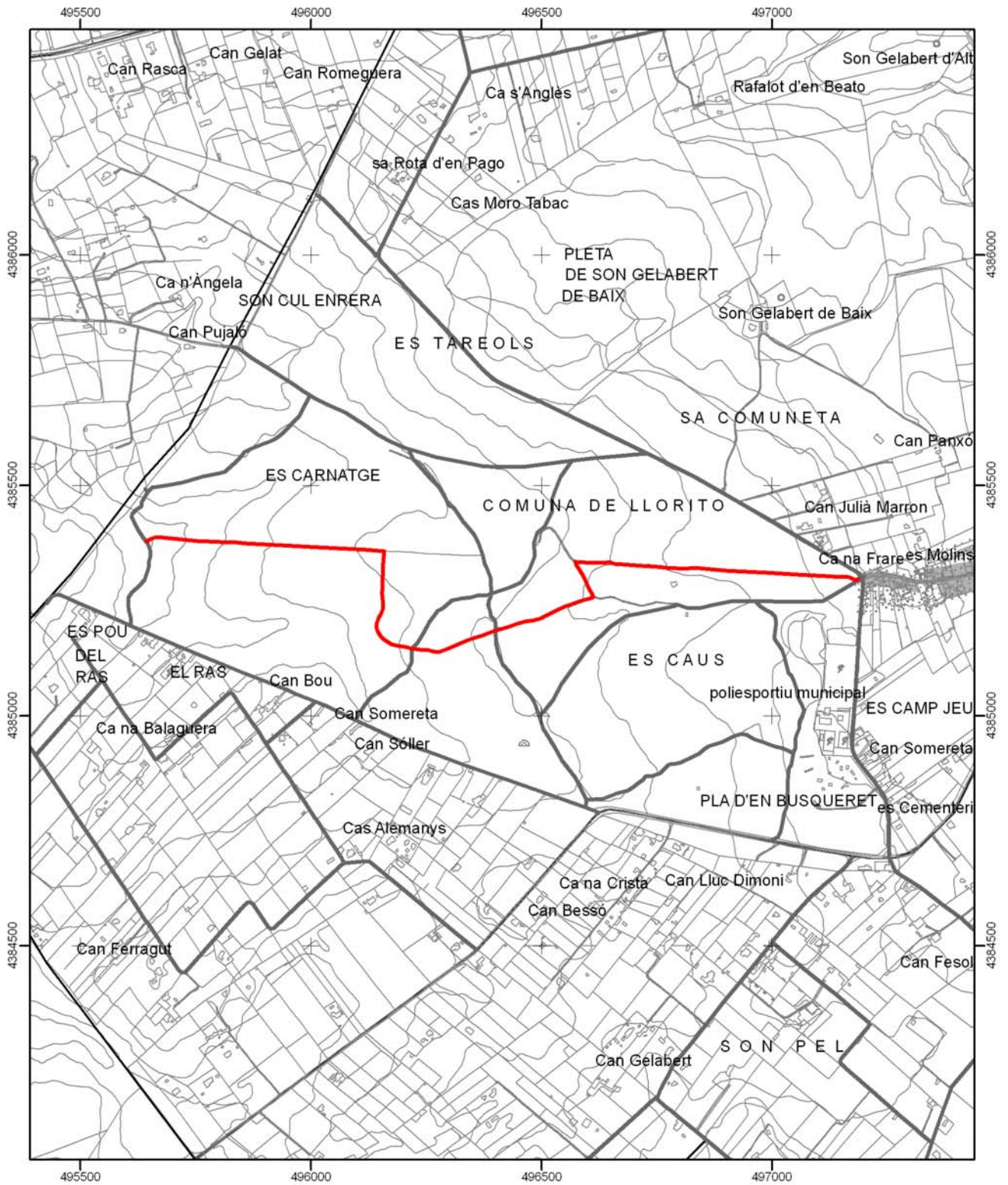
DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:

- BIBILONI, P. & RAMIS PUIG-GROS, A. (1990). A la seva guia de Sa Comuna de Llorito es proposa un itinerari que discorre pel part del camí catalogat.

CARTOGRAFIA ON APAREIX:

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (1994). *Mapa Topogràfic Balear*. Escala 1/5.000. Apareix parcialment.

- GOVERN DE LES ILLES BALEARS (2006). *Mapa Topogràfic de les Illes Balears*. Escala 1/5.000. Apareix parcialment.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(48) CAMÍ DE CA NA FRARE AL DEPÒSIT D'AIGUA	
Escala: 1:12.500 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears

(49) CAMÍ D'ESTABLIDORS DE SON GELABERT (B)

LOCALITZACIÓ

Municipi: Lloret de Vistalegre

Fulls del mapa 1:5.000: 13-34

Inici: camí d'establidors de Son Gelabert, núm. 43.

Final: fins a una distància de 102 metres.

Longitud: 102 m

DOCUMENTACIÓ

- Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i pasiatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre.

SENYALITZACIÓ

- Fites
- Pintades
- Indicadors
- Panells

DELIMITACIÓ LATERAL Sí   parets.
 No

LIMITACIÓ DE PAS Sí
 No

OBSERVACIONS

- El camí d'Establidors de Son Gelabert (A), núm.43 i el camí d'Establidors de Son Gelabert (B), núm. 49 són un mateix camí que s'ha dividit en dos a causa de la documentació.

- Camí d'interès excursionista Sí No

RECOMANACIONS

- Inclusió a l'Inventari de Béns Municipals
- Obertura d'un Expedient d'investigació
- Protecció per interès constructiu

TRAMS**- Tram 1**

Continuació del camí fins a la partió amb Son Gelabert d'Alt.

Tipologia: carro

Tipus de ferm: terra

Longitud: 102 m

Amplada mínima: 4,4 m

Seguiment: sense problemes

Estat: regular

Interès constructiu Sí No

Elements constructius

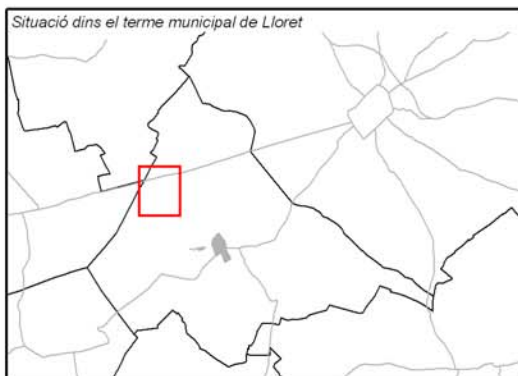
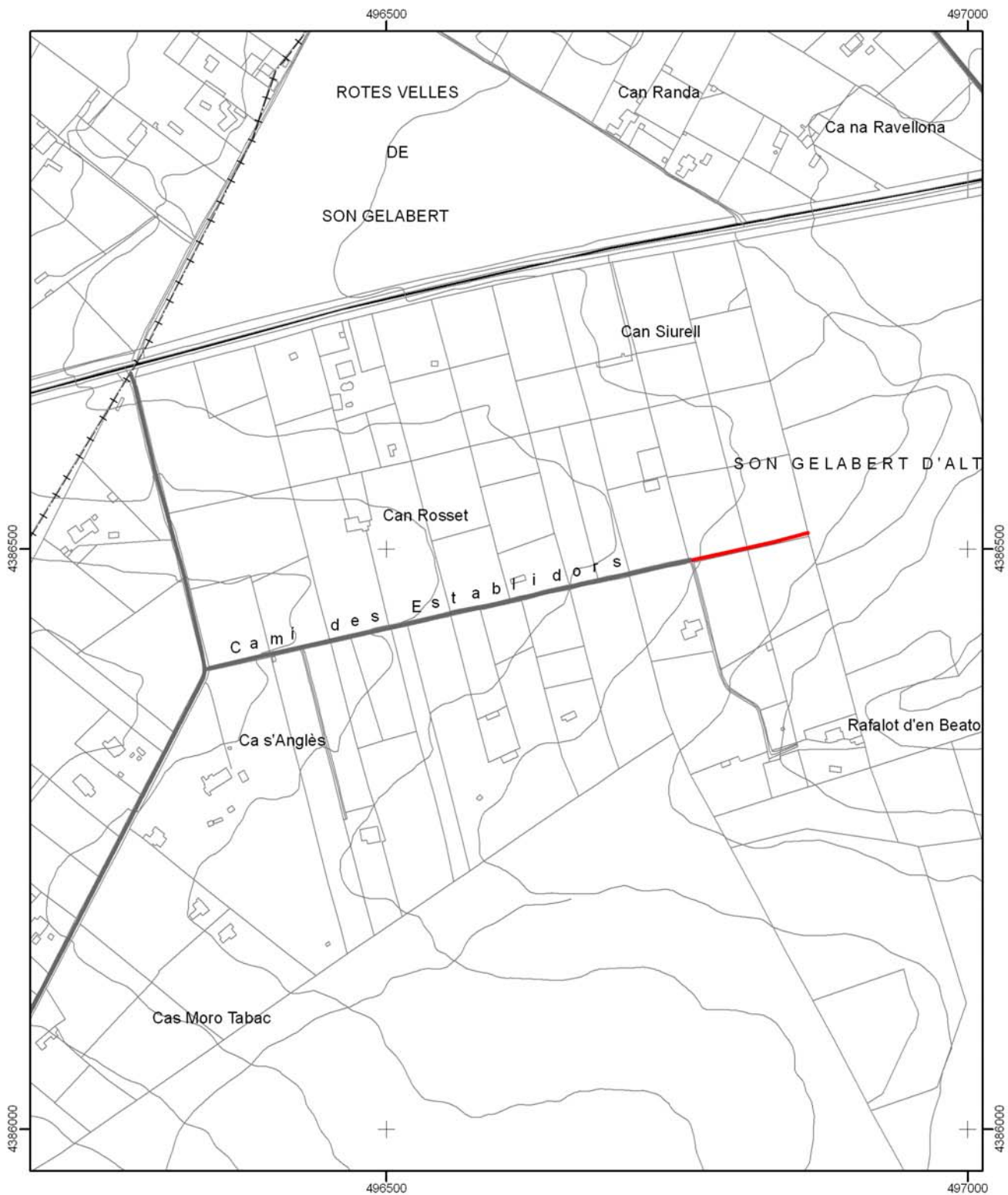
☐ Cadena	☐ Pont	☐ Escopidors	☐ Pedres passadores
☒ Paret	☐ Escalons	☐ Ratlletes	☐ Paretons
☐ Clavegueres	☐ Pujadors	☐ Gual empedrat	☐ Marges

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA LOCALITZADA:

El camí d'establidors de Son Gelabert està inclòs dins el *Catàleg de patrimoni històric, arquitectònic i paisatgístic del municipi de Lloret de Vistalegre*, aprovat inicialment en sessió plenària de l'Ajuntament de Lloret el 29 de desembre de 2010. A la fitxa del camí es diu: "Localització: Camí de carro, tancat de paret que s'esten des del camí de Cas Moro Tabac fins a Son Gelabert d'Alt en direcció llevant-ponent. [...] Propietat: Privada [...] Referències històriques: La seva construcció està vinculada als establiments de l'esmentada possessió. Aquest camí apareix referenciat de forma precisa a les escriptures de les propietats confrontants «Una suerte de tierra labrantia secana [...] Confina al sur con camino de rueda de establecedores...» (1883) [...] Grau de protecció: Integral. Camí privat" (AMLL. Sense signatura).

DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA:**CARTOGRAFIA ON APAREIX:**

- MORENO RAMÍREZ, Pedro (1858). *Plano Geométrico del término jurisdiccional de Sineu*. Escala 1/10.000.
- DIRECCIÓN GENERAL DEL INSTITUTO GEOGRÁFICO Y CATASTRAL (1955). *Término municipal de Montuiri. Bosquejo planimétrico* Escala 1/25.000.
- MASCARÓ PASARIUS, J. (1958). *Mapa General de Mallorca*. Escala 1/31.250. Apareix majoritàriament.
- INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (1985). *Mapa Topográfico Nacional de España*. Escala 1/25.000. Full 699-I. Sencelles.
- SERVICIO CARTOGRÁFICO DEL EJÉRCITO (1988). *Cartografía Militar de España*. Escala 1/50.000. Porreras 699 (39-27).
- CENTRO DE GESTION CATASTRAL Y COOPERACIÓN TRIBUTARIA (2011). *Lloret*. Escala 1/5.000.

 Consell de Mallorca Departament de Medi Ambient	
CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE LLORET DE VISTALEGRE	
(49) CAMÍ D'ESTABLIDORS DE SON GELABERT (B)	
Escala: 1:5.000 Projecció UTM Fus 31. Datum ED50	

* Font base cartogràfica: Mapa Topogràfic Balear de l'any 1995 i escala 1:5.000 del Govern de les Illes Balears